

ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΠΕΡΙ

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΗΣΑΝΤΑ :

Ἡ Πῶς ἄν τις ἔχει γενναίως τε καὶ εὐψύ-
χωσ, ἢ ἑαυτῷ ἐπιόγτα ἐκδέχεσθαι,
ἢ ἐπελθόντα ἑτέροις, αὐτῷ οὐκείοις
ἢ καὶ φίλοις, φέρει τὸν θάνατον;

ἈΠΑΝΤΗΣΙΣ

ὑπὸ μὲν τῶ Ἀρχιεπισκόπου ΕΥΓΕΝΙΟΥ τῶ ΒΟΥΛ-
ΓΑΡΕΩΣ μιζοσοφικῶ φράσει συγγραφεῖσα ὑπὸ δὲ
τῶν παιειτιμῶν ΖΩΣΙΜΩΔΩΝ τετραταδέλφων,
ἈΝΔΡΑΣΙΟΥ, καὶ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, καὶ ΖΩΗ, καὶ
ΜΙΧΑΗΛ, φιλοτίμῳ δαπάνῃ ἐκδοθεῖσα.

ἘΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Ἐκδοτικῆς
τῶν ἐπιστημῶν ἐταιρίας

ΠΕΡΙ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ

Η

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ

ΚΑΡΤΕΡΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΗΣΑΝΤΑ:

Πῶς ἄντις ἔχοι γενναίως τε καὶ εὐψύχως, ἢ ἑαυτῷ ἐπιόχτα ἐκδέχεσθαι, ἢ ἐπελθόντα ἑτέροις, αὐτῷ οἰκείοις, φέρειν τὸν Θάνατον;

Ο Φιλόσοφος (1) συλλογιζόμενος, ὅτι καὶ κατὰ κλίσιν ἐμφυτον τῆς ἡμῶν ἐσιώσεως, καὶ κατὰ χρεία δυσπαράιτητον τῆς ἐκνήτων σωτηρήσεώς τε καὶ σωτηρίας, ἡμεῖθεν οἱ ἄνθρωποι ζῶα κοινωνικὰ καὶ συναγελαστικὰ καὶ σιωμιλητικὰ, τὴν παντελῆ ἀποχώρησιν ἀπὸ τῶν ὁμοειδῶν, καὶ τὴν ἀκριβῆ καὶ ἰδίαν καὶ ἀσυνάλλακτον μόνωσιν, ἀλλοτριωτάτως τῆς ἀνθρωπίνης ἔκτισε φύσεως τῆτο (ἔλεγει) εἶναι, ἢ ἀνώτερόν τι, ἢ κατώτερον τῆς τῆ ἀνθρώπου ἐσιώδεστε καὶ φυσικῆς καταστάσεως. Ἡ μονήρης, καὶ ἀπόσμικτος,

(1) Ἄριστοτ. Πολιτικ'. Α. κεφ. Β. „Ὁ μὴ διωκόμενος . . . κοινωνεῖν, ἢ μηδὲν δεόμενος, ἢ θηρίον, . . . ἢ Θεός.

σικτος, καὶ ὅπως ἀκουσίητος σὺ τοῖς
 ἄλλοις διαγωγῇ καὶ δίαιτα, ἀσμεῖται ἴσως εἰς
 ἕνα Θεόν, ἢ εἰς ἕν Θεόν: ἮΤΟΙ ΘΕΙΩΝ,
 Ἦ ΘΗΡΙΩΔΕΣ. Ὁμοίως ἐγὼ, τὴν θρυλ-
 λαμενὴν τῆς θανάτου παντελῆ ἀφοβίαν, καὶ
 τὴν περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς ταύτης ὁλοτε-
 λῆ ἀταραξίαν τῆς ψυχῆς καὶ ἀδιαφορίαν,
 τὴν καὶ πρῶτον πράγμα, πρὸς τὴν παρεῖσαν κα-
 τάστασιν τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, ἀσυμπα-
 ρῆς καὶ ἀσίμβατον. Ἦ μία ἐνθεόςτις ἐπι-
 πνοια, ὑπερβιβάσασα τὸν ἄνθρωπον ὑπὲρ
 τὴν βιωτικὴν χρείαν καὶ προσάθειαν, ἢ
 μία ἀλογος παρῆνοια καὶ ἐνθεσιώδης μα-
 νία, καταβιβάσασα αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῆς φρο-
 νήματος ἀρδότητος καὶ εὐλογισίας (τρίτον
 εἶδεν) δυνάται γὰρ καὶ γὰρ βλέπωμεν τῆς
 ἰδίας ἡμῶν ὑπεσῆσεως τὴν διαφορὰν, χω-
 ρὴν τὴν ὅπως εὐσασκείας διαφορὰν. Καὶ
 πάντα βεβαιότατα, καθὼς ἐκεῖνο, ἦτοι
 Ἦ Εἶον Ἦ ΣΤΙΝ Ἦ ΘΗΡΙΩΔΕΣ. ἢ καὶ τῆς
 Ἦ ΘΗΡΙΩΔΟΥΣ ἴσως ἔτι ΚΑΤΩΤΕΡΟΝ.

Οἱ Στωϊκοί, (·) ἀλλόκοτοι Φιλόσοφοι, καὶ
 ἐπιλόπως παραδειξολόγοι, πρῶτοι ἦσαν ὑπὲρ τὸ
 δεόν,

(2) ΣΤΩΙΚΟΙ: ἔως ἀνομαθεῖτες ἀπὸ τῆς ἐκ Ἀθή-
 ναις περικλήης Στωῆς, ὅπως σωθήσονται, τὰς αὐτῶν

δέον, τὸ ἐν τοῖς δαινοῖς εὐσαθῆς τῆς ψυχῆς καὶ
 καρτερικῶν καὶ ἀκλήτων, ἦσαν τῆ ἀληθείας
 θανασίας, ἢ καὶ μὴ εἶπω καταγέλαστον. Ἐξω-
 θρύπτειται αὐτοὶ οἱ γενναῖοι τὸν ἄνθρωπον,
 φιλοτιμημένοι τάχα γὰρ τὸν φέρειν εἰς τε-
 λειότητα. Θέλοντες τὸν ἄνθρωπον ἸΑΠΑΘΗ,
 τὸν ἐκατάστησαν ἸΑΝΑΛΓΗΤΟΝ: τὰς τῶν
 ἀπ᾿ ἀνθρώπων. ἸΑμέδαιξαν τὸν ἐξ αἵματος
 καὶ σαρκὸς, ἸΑΠΟ ΔΡΥΟΣ, ἢ ἸΑΠΟ ΠΕΙ-
 ρΗΣ.

ΚΕΙΝΟΙ ἮΣ ἸΑΔΑΜΑΝΤΟΣ, ἢ ΣΙ-
 ΔΥΡΟΥ, ΚΕΥΑΙ ΚΕΥΝΤΑΙ ΜΕΛΑΙΝΑΝ
 ΚΡΑΔΙΝ. ἸΑραγε παρῆνοτες, τὴν τῶν
 ἀνδριάντων ἐσφουρόπηταν εἰς ἡμᾶς τὸν φι-
 λόσοφον; ἢ παρῆνοτες, ἀπορῶ. Γενναῖοι πάν-
 τως καὶ γενναῖοι πολλὰ ἐφαίνοντο εἰς τὰ
 λόγια· ἀλλὰ τὴν γενναϊότητα ταύτην, εἰς
 ἀληθινὰ τὰ εἶχον καὶ ἀνυπόκοιτον καὶ
 εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, ἔως τύσον, ὅπως γὰρ
 ἔντρο-

Φιλόσοφος διατριβῆς παιόμενος ἸΑρχηγὸς τῆς φι-
 λασοφικῆς τῆς ἀρετῆς ἸΑΝΕΦΛΗΝΗ πρῶτος Ζωῶν
 ἐ Κιτιεύ, ἢ πατρίς, ἢ ἐν Κύπρῳ πόλις, τὴ Κιτιῆν;
 ἐξ οὗ οἱ Στωϊκοὶ καὶ Ζωῶναι ἐπικλήθησαν ἸΑρα
 Διογ: ἸΑαῖος: εἰς Βίον Ζωῶν: ἸΑεὶνη δὲ Ζωῶν
 θεδὸν ἐγὼρο: τέτης, περὶ τὸ 204. περὶ τῆς τῆς
 Κιτιῆς ἐπισημειώσεως.

ἐντροφῶσιν ὡσαν εἰς ῥόδα ἐπάνω εἰς τὰς αἰκάνθας, καὶ μὲ εὐθυμίαν ψυχῆς, καὶ ἀκράν γαλιῶ καὶ αταραξίαν, καὶ ἀπαντῶσι καὶ τὸν πλέον φοβερόν καὶ ἐπώδιον θάνατον, πολλὰ ἀμφιβάλλω. Τὸ καὶ πάσχη μετὰ ἀνοχῆς ὁ Ἐπίκτητος (3) εἰς τὰς ἀλγηδόνας τῆ σκέλεος αὐτῆ, τὸ καὶ ὑπομείη μετριοπαθῶν ὁ Ἀνάξαρχος (4) τῷ σιώθλα-

- (3) ἘΠΙΚΤΗΤΟΣ, φιλόσοφος Στωϊκὸς περίφημος: ἐγεννήθη ἐν Ἱεραπέλει τῆς Καρίας ἦν δὲ δῶλος Ἐπαφροδίτανος, ἀπελευθέρη τῆ Νέρωνος. Αὐτὸς, ἐπειδήποτε ὁ κύριος αὐτῆ, ὡς δῖθεν παίζων, τὸν ἐκτύπα εἰς τῷ πῶδα καλῶν: ΠΡΟΣΕΧΕ (ἔλεγε) ΜΗΜΟΥ ΣΥΝΤΡΙΨΗΣ ΤΟ ΣΚΕΛΟΣ: ὡς δὲ ἐκείνος σφιδρότερον πάλιν κτυπήσας, ἀληθῶς τὸ ἐσωώτρησε: ΒΛΕΨΕΙΣ (εἶπεν ὁ Ἐπίκτητος ἐν ἀταραξίᾳ ψυχῆς) ΔΕΝ ΤΟ ἘΛΕΓΟΝ; ΤΟ ἘΣΥΝΤΡΙΨΕΣ. Ἵπερ θαυμάζων οἱς τῆτο τὸν Ἐπίκτητον φιλοσοφίᾳ εἶθικῆς, ἡεῖα τῆς Χριστιανῆς, ἘΛΝ ἈΡΑ Ὁ ἸΗΣΟΥΣ ἘΔΙΞΕΝ ἘΠΙ ΤΟΙΣ ἈΥΤΟΥ ΠΑΘΗΜΑΣΙΝ ὑπερῶς ἡδὸς τῆ τοιῶτε θΑΥΜΑΣΙΩΓΓΡΟΝ; Ναι, ἀπεκρίθη ὁ Ἱερὸς Ἀγγελοῦ: Ὁ ἸΗΣΟΥΣ ἘΣΙΩΠΗΣΕΝ. Ἀπέθανεν ὁ Ἐπίκτητος ἐν Νικοπέλει τῆς Ἡπείρου, ἐξαρθῆς ὑπὸ Δαρμιτιανῆ, ἐχατέγηρος ἡδὸ, ἐν ἔτει τῷ Σωτηρίῳ 74.
- (4) ἈΝΑΞΑΡΧΟΣ, φιλόσοφος Ἀβδηρίτης, λίαν ὑπὲ τῆ Μακεδόνος τιμῶμενος καὶ ὑπερφιλέμενος: Ἵπὸ τῆτα, ἐρωτηθεῖς ΜΗΤΙ ἘΛΛΕΪΠΗ ἘΠΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἘΣΤΙΛΑΣΙΝ; ΛΕΪΠΕΙ ὁ Βασίλευ, (ἀπεκρίθη) ΛΕΪΠΕΙ ἘΝΟΣ ΣΑΤΡΑΠΟΥ Η΄

σιώθλασιν τῶν ὀσέων, καὶ τὴν σωτρίβω ὄλα τῆ σώματος. Τὸ καὶ ὑποφῆση εὐφῶρως ὁ Σενέκας (5) ἀνοιγομένης τῆς ὀχετῆς τῆ ἰδίας αἵματος, ἔσω: αὐτῷ τῷ λογιζομαι

ΚΕΦΑΛΗ: Ἵπαινιτῆμενος τὸν ἐκεῖ παρόντα, καὶ σιωευωχέμενον Νικοκρέοντα, Τύραννον τῆς Κύπρου ὄσις, μετὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τελευτῶ, καταπλέυσαντα τὸν φιλόσοφον συλλαβῶν εἰς Κύπρον, καὶ μνησικακήσας, εἰς ὄλμον (ἦγεν εἰς Ἰγδίον) ἐμβαλῶν, ἐκέλευσε σιδροῖς ὑπέροις αὐτὸν συμπίσσεθαι. Ἀλλ' ὁ φιλόσοφος ἀκατάπληκτος, ΠΤΙΣΣΕ (ἔλεγε) ΠΤΙΣΣΕ ΤΟΝ ἈΝΑΞΑΡΧΟΥ ΘΥΛΑΚΟΝ, ἈΝΑΞΑΡΧΟΝ ΟΥ ΠΤΙΣΣΕΙΣ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Τύραννος προσέταξε καὶ κέψωσιν αὐτῆ καὶ τῷ Γλώσσασιν, λέγεται ὅτι ἀφ' ἑαυτῆ ὁ φιλόσοφος τοῖς ὀδῆσιν ἀπετεμῶν, εἰς τὸ ἐκείνη προσέπτυξε πρόσωπον. (Λαίρετ: εἰς Βίαν Ἀναξάρχου.)

- (5) ΣΕΝΕΚΑΣ ἐν Καρδέβη τῆς Ἰταλικῆς ταχθεῖς, εἰς Ἰάμω ὑπερῶ ὑπὲ Ἀγριππίνης διδάσκαλος τῆ ἡεῖ τῆτα τῆς Νέρωνος διακρίθη. Ἀλλὰ ὑπὲ τῆ ἀγνώμονες μαθητῆ, μὴ ἐυαρεσῆσας, εἰς θάνατον κατεκρίθη, τῆσῆτον μόνον εἰς χεῖρην λαβῶν, καὶ ἐκλέξη ὀπείον ἡθῆσιν αὐτῆ εἶδος θειάτης. Ἀλλ' ὁ Σενέκας ἐξελέξατο καὶ τῆ ἀνοιχθῶσιν αἱ φλίβες ἐν ὧ δὲ τὸ ζωτικὸν ὑγρὸν τῆ αἵματος κατὰ μικρὸν ἀπ' αὐτῆ ἀπῆρῆεν, αὐτῆς ὑπαγόρευεν εἰς τῆς ἐκεῖ παρόντας ὑπεγραφῆς, τινῶ τῶν αὐτῆ ὑπομνήματα: τῆς δὲ φρενοτομῆς μὴ προβαινέσας, διὰ τῆ τῆ γῆρας ἐωδῆσιν, ἐπεδῆθη αὐτῷ τὸ κόνιον ὡς δὲ εἰδὲ τῆτο κατῆσιν, ψυχασθῆτες ἡδὸ αὐτῷ τῆ σώματος ὀάτε τῷ κέψωσιν, καὶ τῷ ἡλικίαν, καὶ μὴ δυνάμενον

μαι ἀνδρῶν ἐπίσημον καὶ θαυμασιώ, καὶ
 σπανιωτάτῳ ψυχῶν φιλοσόφῳ, οἷτις διὰ
 τῆς συχινῆς μελέτης, καὶ διὰ τῆς ὀρθῆς
 κρίσεως τῶν πραγμάτων, ἔμαθον γὰρ μετ-
 ρῆναι ὡς πρέπει τὰ ἀθέλητα ταῦτα συμβά-
 ματα, καὶ μέτῳ πολυχρόνιον ἀσκησὼν ἀ-
 πόκτησαν τῷ ἔξῃ γὰρ ἀντιπαλαίειν εἰς τὰ
 συγκυρῶντα τὰδε τῷ ἀνθρώπῳ βίῳ κα-
 καῖ, καὶ γὰρ τὰ ὑπομεινῶν προότερα. Ἄς
 χαρίσωμεν ἐξαίρετόν τινα βαθμὸν μετριο-
 παθείας εἰς τὴν Σοφίαν τῆς Στωϊκῆς: τῷ ἀ-
 μετρίῳ τῆς παραδοξολογίας δεῖν διώμασθαι
 γὰρ χωνεύσθαι. Ἐξ Ἰσοῦ πιθεύω τὸν Στωϊ-
 κὸν γὰρ μὴ ταραττεταῖ ὀλοτελῶς, ὅταν
 βλεπῆ τὸν θάνατον ἐγγύθει, καὶ ὅταν ἡ-
 γαιζόμενος, εἴαν τύχη, μέσῃ εἰς τὸν Βουῶ
 τῆ Φαλαρίδος (6) διατίεται κομπορρημο-
 γῶν

τὰ ἐνεργῶν ἐδ' αὐτὸ τὸ φάρμακον, εἰσὶν ἡχθῆ ἴσως
 ὁ φῶς εἰς θερμὸν ὑπὸναισι. καὶ ἔτις ὑπὸ τῆ
 ἀτμῆ ἀπεπίγη ἐν ἔτει χριστῆ 65.

(6) ΦΑΛΑΡΙΣ Τύραννος τῆς Ἀκρῶντος Σικελικῆς πέ-
 λεως, ἧς κατεκυρίευσεν ἐν ἔτει 510 πρὸ Χρ. ἐπεισε
 μνηστῆρας εἰδὼν κίλαστῆριαν βαρβαρικώτατα ἔθεν τῆ
 αὐτῆ θῆρας ἡλιθίως ὁ τεχνίτης Περίλλος. κα-
 τασκένυσεν αὐτῶν χάλκιον βῆν, ἐν ᾧ ὁ εἰσαχθεὶς,
 πυρὸς ὑπὸναισμός. ἀπετηγανίζετο, καὶ φωνὰς
 ἐξέπεμπε γερῶς, διὰ τῶν μυκτῆρων. τὸ χάλκιον

γῶν, ὅτι καὶ ἐκεῖ διάγει ἐν ἀπαθείᾳ, καὶ
 ἐκεῖ ἔτι εὐρίσκειται εἰς εὐθυμίαν καὶ ἀνε-
 σιν.

Ἡ διατήρησις τῆς ἰδίας ὑποστάσεως,
 εἶναι ἐν ἀγῶρισον παρακολέθημα τῆ ἱερῆ
 καὶ πρεσβυτάτης Νόμου τῆς φύσεως, δι' οὗ
 ὁ δημιουργὸς συνέδησε τῷ κτιστῷ πᾶσαν
 ἐπίστασιν, καὶ διατηρεῖ τὸδε τὸ πᾶν καὶ συνέ-
 χει. Τὸν τοιοῦτον Νόμον ὑπηγόρευσε ἰδίως
 εἰς τῷ λογικῷ φύσιν, καὶ τὸν ἔγραψε με-
 ἀνεξαλείπτως χαρακτηρῶν ἐν πλαξὶ τῆς
 τῶν ἀνθρώπων καρδίας. Νόμος αὐτὸς εἶναι,
 τὸν ὅποσον εἶδον καὶ ἀνέγνωσαν, καὶ ἀνα-
 μεσον τῆ σκοτίας τῆς πλάνης διάγοντες,
 ἔτι καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι τῶν ἐθνικῶν φι-
 λосоφῶν:

Βεῖς διασηχέρειας, χηματίζων τὰ Ταυρικὰ μυκτῆμα-
 ματα. Πρὸ τῶν ἄλλων αὖ ὁ Τύραννος προσέταξε
 καὶ εἰπέ: εἶρον εἰς τὸν χάλκιον βῆν, τὸν τεχνίτην
 αὐτῶν, διὰ γὰρ δικιμάτη αὐτὸς, καὶ γὰρ δόξα εἰς
 τὴν ἄλλαν ἐμπράκτως τῆ μηχατήματος τῶν ἐπιτη-
 δαιότητων. Εἰς τῆτο μόνον ἀναφαιεὶς ὁ Φάλαρις δι-
 καιοσ. (Δωρεθ ἐν Α. Σικελικῆ παρα Στωβρίῳ λέγ.
 ΜΖ. ἐν Ψόγω Ἰουραϊδ.) Ἀλλὰ μετὰ ἔτη ἐκατάδεκα
 τῆς τυραννίδος, ἐπαναστάντες οἱ Ἀκρῶντος κο-
 τέβαλον τῆς ἀνωσείας τὸν θηριώδη, καὶ εἰσεβ. βα-
 σαν καὶ αὐτὸν εἰς τὸ αὐτὸ τῆ Περίλλου Βασανιστή-
 ρειν, ἐν ᾧ τέλος ἔδωκε τῆς ζωῆς, καὶ τῆς ἀπανθῆ-
 τῆς θηριώδους.

„λοσόφων: ΟΥ ΧΡΗ' ΕΑΥΤΟΥ'Σ ΥΠΕΞΑ-
 „ΓΕΙΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ: Νόμος ὁμοίως, τὸν ὁποῖον
 ὅπως ἔναι αἰθάλλοντα πάντες, σοφοίτε καὶ
 ἄσοφοι, καὶ ἐκόντες καὶ ἄκοντες σιωμολο-
 γῶσιν.

Αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Ἀδάμ ὁ Γενάρχης, καὶ
 πρὶν τῆς πέρας τῆς θανάτου, ἐπαράλαβεν
 εἰς τρόπον ποιῆς ἐπαπειλημένης τὸν θά-
 νατον, καὶ μὴ φυλάξας διὰ τῆς ὀφειλομέ-
 νης ὑπακοῆς τὸ χάρισμα τῆς αὐτῷ δεδω-
 ρημένης ἀθανασίας, ἤκαθεν ὡς κατακρί-
 σεως ψῆφον, τὴν τῆς ἰδίας συστάσεως εἰς
 „τὸ ἔχατον λύσιν: ΓΗ' ΕΙ', ΚΑΙ' ΕΙΣ
 „ΓΗ'Ν ἈΠΕΛΕΥ'ΣΗ: (7) Καὶ λοιπὸν ἀ-
 ναγκάως, πρέπει νὰ εἶναι βαρὺ, καὶ λυ-
 πηρὸν καὶ ἀποτρόπαιον κατὰ φύσιν εἰς τὸν
 ἄνθρωπον, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρὰ τῆς Θεῶ
 τῆς κτίσαντος ἐξεφωνήθη ὡς τιμωρία καὶ
 πείραξις ἀπάσης τῆς, διὰ τὴν παράβασιν
 ἐκείνου τὴν πρώτην, ὑπευθύνως γενομένης
 ἀνθρωπίνης φύσεως. Καὶ τίς ἄρα δύναται,
 ἐν ὅσῳ μένει ἐντὸς τῶν τῆς τοιαύτης ἐνό-
 χου τε καὶ ὑποδίνου φύσεως ὄρων, νὰ εὐρε-
 θῆ ἐξηρημένος, καὶ πάντῃ ἀπηλλαγμένος
 τῆ

τῆ φόβου τῆς καθόλου ταύτης καὶ παγγενεῶς
 κατακρίσεως; Ἄνθρωπος, ὅστις τῆ ἀληθείᾳ
 ἐδόλωσεν πρὸς τὸν θάνατον ὑποδειλιάσας, δὲν
 εἶναι τρόπος νὰ ἐννοῇ τὸν θάνατον εἰς
 λόγον ἐπιτιμίας κατακρίματος, ἐδὲ ποιῆς:
 καὶ ἀκολουθεῖ λοιπὸν ὁ τοιοῦτος, ἢ ὅτι ἐδό-
 λως κατάγεται ἀπὸ τῆς ὀσφύος τῆς Ἀδάμ,
 ὡς οἱ ἄλλοι, ἢ ὅτι, κατὰ τινα ὑπερφυῆ καὶ
 δραστηριότητα ἐνέργειαν δυνάμεως ὑψηλο-
 τέρας καὶ κρείττονος, ὑπερεξηρημένος αὐτὸς
 εὐρίσκειται οἴασθαι ἐμπαθῶς καταστάσεως,
 καὶ διὰ τῆτο, καὶ ὀλοτελῶς ἀπαθῆς εἰς τὸ
 κοινὸν τῆτο καὶ ἀπαρξίτητον τῆς ἀνθρω-
 πύτητος πάθημα.

Ὁ αὐτὸς Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ὁ Κύριος
 ἡμῶν, ὅστις ἐπὶ τῆς γῆς ἐφάνη διὰ νὰ λύ-
 σῃ αὐτὸ τὸ τῆς ἀνθρωπίνου γένους κατάκρι-
 μα, καὶ νὰ περιτρέψῃ τῆς θανάτου τὴν δυνά-
 μιν, ὅταν βλέπῃ ἐγγὺς τὸν θάνατον, λυ-
 πῆται ὡς ἄνθρωπος, καὶ ἐπαδημονεῖ, καὶ
 ἐυχεται ἵνα παρέλθῃ, εἰ δυνατὸν, τὸ πικ-
 ρὸν αὐτὸ τῆς θανάτου ποτήριον, μ' ὅλον ὅπῃ
 εἰκότως, καὶ ἀκασίως αὐτὸ ὑποδέχεται.
 λυπῆται δὲ, καὶ ἔτω πιστοποιεῖ, (ὡς διδάσ-
 κουν οἱ Θεῖοι πατέρες) ὅτι εἶναι κυρίως τε
 καὶ παναληθῶς, φύσει καὶ πράγματι, καὶ
 ἐχὶ ἐσκήσει καὶ φαντασίᾳ, ἄνθρωπος, καὶ
 καθὸ

(7) Γενέσ: κεφ: Β. 17. Καὶ κεφ: Γ. 3. καὶ 19.

καθὸ ἄνθρωπος, διὰ τῆς τοιαύτης λύπης τε καὶ ἀδημοσίας σαφῶς ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι τὸ τοῖστον, ὡς ἀναγκάϊον καὶ ἀδιαχώριστον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως γνώρισμα: λέγω τὸ γὰρ λυπῆται φύσικα ὁ ἄνθρωπος, καὶ γὰρ ἀγωνία, ἢ ὅταν βλέπῃ προσεγγίζοντα, ἢ ὅταν καὶ ἀπὸ μακρόθεν ἐρχόμενον προβλέπῃ, καὶ προενθυμῆται τὸν θάνατον.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν τινὲς νεανιεύονται κατὰ τῆ θανάτου, ἐφ' ὅσον νομίζουσιν ὅτι αὐτὸς ἀπὸ αὐτοῦ ἀπέχει μακρὰν ἀφ' οὗ ὅμως πλησιάζῃ, τότε ἐλέγχεται καὶ εἰς αὐτὸς τῆς φύσεως ἢ ἀφαιρία. Ὁ γέρον τῆ δίσωπε, βεβαρυμένος ἀπὸ τὸ φορτίον καὶ τῶν χρόνων, καὶ τῶν ξύλων ὅπῃ ἐβάσταζε, προσεκάλει τὸν θάνατον: πλὴν ὅταν ἦλθῃ, ὅχι: (λέγει) ἐγὼ σε ἔκραζον διὰ γὰρ με βοηθήσης γὰρ σηκῶσι μόνοι τῶν ξύλων τὸ φορτίμα. Καὶ κατὰ τὸ διήγημα τῆ Σωκρατικῆ Αἰχλῆς (8) ὁ Ἀθιωαῖος Ἀξίοχος, ἐν ὅσῳ ἦτον ὑγιῆς καὶ εὐφροσύνης, κατε-

(8) Αἰχλῆς, εἰς τῶν ἑτάς ἐνομαζομένων ὁ πρῶτος: Ὁμοίως Δογὴν Λαέρετ εἰς θίον Αἰχλῆν: Ὁ Ἀθιωαῖος, ἢ κατ' ἄλλας Λυσαιῖς: μαθητὴς Σωκράτους: οὗτος μεταξὺ τῶν ἄλλων σιωπῶν καὶ διαλόγων ἐπιγράψας τῆτος, ἈΞΙΟΧΟΝ, ἢ ΠΕΡΙ ΘΑΝΑΤΟΥ, ἐφ' ἧς εἰσάγει πρὸς ὁμοίαν ΣΩΚΡΑΤΗΝ,

κατεγέλα καὶ κατεχλέουαζε τὰς φοβούμενας τὸν θάνατον: ἀλλ' ὡς εἶδε πλησιέστερον τὸ σιωπῶν ἡμα, τότε ἄρχισε γὰρ λυπῆται ἀπὸ καρδίας, τότε γὰρ ἀδημοσιῆ καὶ γὰρ τρέμῃ. Ν. Γ. Ω. ΣΩΚΡΑΤΕΣ (δὲν τὸ κούπτει ὁ υἱὸς τῆ θανάτου) Ὁ ΠΑΤΗΡ ΜΟΥ (λέγει) Ἀξίοχος, ὁ Κλειῖας: Ὁ ΠΑΤΗΡ ΜΟΥ (λέγει) ἘΚ ΤΙΝΟΣ ὉΡΑΣ ἈΪΦΝΙΔΙΟΥ Ἀκίατος ἔειπεν, καὶ πρὸς τὸν τέλει τοῦ πρὸς ἔστι. (Ψυχολογία:) ἈΝΙΑΡΩΣ ΤΕ ΦΕΡΕΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΗΝ: ΚΑΙ ΤΟΙΟΥΤΕ ΤΟΝ ΠΡΟΣΘΕΝ ΧΡΟΝΟΝ ΔΙΑΧΑΛΕΥΑΖΟΝ ΤΟΥΣ ΜΟΡΜΟΛΥΤΤΟΜΕΝΟΥΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΡΑΙΩΣ

ΕΠΙ-

καὶ ΚΛΕΙΝΙΑΝ, καὶ τὰ τέσσα πατέρα ἈΞΙΟΧΟΝ. ὁ Ἀξίοχος νοσῶν σφοδρῶς, καὶ πλησιάζοντα βλέπων τὸν θάνατον λυπῆται καὶ φρίττει. Ὁ τέσσα υἱὸς Κλειῖας ἀπαιτῶν κατ' ὅσον τὸν Σωκράτην, καὶ τὸν παρακαλεῖ γὰρ ἔλθῃ εἰς ἐπίσκεψιν τῆ ἰδίας αὐτῆ πατρὸς θανάτου, διὰ γὰρ τὸν παρεγγύησεν, καὶ γὰρ τὸν ἐργάσθη. Ὁ Σωκράτης ἰδέως προσέρχεται, καὶ πρὸς αὐτὸν διδάσκει τε καὶ παρακαλεῖται, πείθει τὸν Ἀξίοχον, καὶ τὸν καθιστῶν μεγαλόψυχον εἰς τὸ γὰρ προσδέχεται τὸ τῆ θανάτου τέλος τὸ ἀπαραίτητον, πρῶτον καὶ ἀταράχως: εἰς τρόπον ὅτι, οὐχὶ μόνον γὰρ μὴ φοβῆται τὸν θάνατον ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἐτι καὶ γὰρ τὸν ἐπιθυμῇ, ὡς αὐτὸς ὁ θνήσκων ἀμελέγησεν εἰπὼν: ΤΟΥΤΟΝ ἈΠΟΔΕΩ ΤΟΥ ΔΕΔΟΙΚΕΝΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ, ὍΣΤΕ ἩΔΗ ΚΑΙ ἘΛΩΓΑ ἈΥΤΟΥ ἔχειν.

Ἐπιτρωθάζων. Ὁ ἕξω τῆ ἀγῶνος εὐψυ-
 χος καὶ γενναῖος, δειλὸς καὶ μικρόψυχος ἐλέγ-
 χεται εἰς αὐτὸ τὸ σάδιον. Μάλιστα ὁ αὐτὸς
 Ἀξίλοχος, ἐν ᾧ ἐθανάτα, ἀκῆων ὅσα πρὸς
 παρηγορίαν πλησιάζας εἰς τιὰ κλίνῃ αὐτῆ,
 ὁ Σωκράτης τὸν παρεθάρρυνεν, εἰς τὸ νὰ
 δεχθῆ ἡ πράως τε καὶ εὐθύμως ἐπιόντα ἴον
 θάνατον: δὲν ἐπαιχιώεται νὰ ὁμολογήσῃ
 παρρησίᾳ τῆς ἰδίας ἑαυτῆ ψυχῆς τιὰ ἀσ-
 θενείαν: (ΑΛΗΘΗ ΤΑΥΤΑ, Ὡ ΣΩΚΡΑ-
 ΤΗΣ, ΚΑΙ ὉΡΘΩΣ ΜΟΙ ΦΑΙΝΗ ΛΕΓΩΝ.
 ἈΛΛ' ὍΥΚ ὍΙΔ' ὍΠΩΣ ΠΑΡ' Αὐτοῦ
 ΜΟΙ ΤΟ ΔΕΙΝΟΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩ, Οἱ ΜΕΝ
 ΚΑΡΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΤΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ὙΠΕΚ-
 ΠΝΕΟΥΣΙ ΛΕΛΗΘΟΤΩΣ ΚΑΙ ἈΤΙΜΑ-
 ΖΟΝΤΑΙ.) Αἱ παρηγορίαι σε, ὦ Φιλόσοφε,
 εἶναι ἰχυραὶ, τὰ λόγια σε ἀληθινὰ, οἱ σο-
 χασμοὶ σε ὀρθοὶ: Πλὴν, ἐν ὅσῳ τὸ κακὸν
 ἀπέχει μακρὰν: Τώρα ὅμως ὅπῃ ὄνεις τὸ
 συλλογίζεται ἐγγύθεν, καὶ τὸ κρίνει ὡς πα-
 ρὸν, τιὰ ἀλήθειαν δὲν σε κρύπτω: οἱ καρ-
 τερίοι λόγοι, ΠΑΡ' Αὐτοῦ ΜΟΙ ΤΟ ΔΕΙ-
 ΝΟΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩ, διὰ τιὰ πλησιότητα
 τῆ πάθους, ἐξαδυνατίζονται καὶ αὐτοὶ ὡς πρὸς
 ἐμὲ, ὙΠΕΚΠΝΕΟΥΣΙΝ, ἈΤΙΜΑΖΟΝΤΑΙ.

Σάζεται καὶ ἐδᾶ ὁ κοινὸς θεσ-
 μὸς τε καὶ ὄρος τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐνεργ-
 γῶν

γῶν καὶ δραστηρίων δυνάμεων: Αὐτὰ κα-
 θολικὰ ἐνεργῶσι πολλαπλασίως εὐθενέσε-
 ρον, ὅσον προσεγγίξῃσι πλησιέσερον. Ἄν
 ἐκείνος, ὅστις ὑπολαμβάνει, ὅτι εὐρίσκεται
 μακρὰν τῆ θανάτου ὡς δέκα, φοβεῖται ὡς
 ἑν, ἀνάγκη εἶναι νὰ δειλιᾷ ὡς ἑκατὸν, ἐκεί-
 νος, ὅστις τὸν ἀποβλέπει ὡς ἑν μόνον ἀπέ-
 χοντα: ἡ δεκαπλασίον προσέγγυσις γεν-
 νᾶ εἰς τὸν δεύτερον μίαν δειλίαν ἑκατον-
 ταπλασίονα τῆς τῆ πρώτης, ὅταν ὑποθέ-
 σωμεν ὅλα τὰ ἄλλα ὅμοια καὶ ἰσόμετρα.
 Λοιπὸν ὁ κομπασιῆς Φιλόσοφος ὁ Σπυρίδης,
 ἐν εἰσῆ μάρτυς εἰς ἡμᾶς ἀξιοπίστως τῆς
 ἀφοβίας ἣν ἐπαγγέλλεται μετὰ ὀρθημοιῶν,
 ὅτι καθόλας φοβεῖται τὸν θάνατον, εἰς μίαν
 ἄραν, ὅταν ἡ ψυχὴ αὐτῆ δὲν ἔχει ἑδε-
 μίαν ἀφορμὴν, ἕτε νὰ τὸν ὑποπτέυεται
 πλησίον. Ἐπείτω εἰς αὐτῷ τιὰ σιγῆν, καθ-
 ὡ ὁ θάνατος πλησιάζει, ἡ ψυχὴ φυσικὰ
 ἐξοδεῖ, καὶ φοίττει, καὶ τρέμα, ὅσον αὐτῇ
 προτέρον δὲν ἐπίστευε: ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΛΘΕΝ
 Ὁ ἈΓΑΓ ΤΡΕΜΩΝ, ΚΑΙ Εἶπεν: Εἰ
 ὄντω μικρὸς ὁ θάνατος; (9) ὅθεν
 εἶπα

(9) Ὅταν ὁ Σαδὴλ πατάξας τὰς Ἀμαθιμίτας κατὰ
 κράτος, καὶ ζωγήσας Ἀγαγ τὸν αὐτῶν βασιλεῖα,

εἶναι βέβαια καὶ αὐτή, τῆς ὑπερσόφου καὶ ὑπεραγάθου προνοίας τῆς ὑψίστης μίαν θουμάσιον οἰκονομίαν, ὅτι συνεέρασε μὲ τὴν δειλίαν τῆς θανάτου εἰς τὰς ἀθρώπους, τῆς ζωῆς τὴν ἐλπίδα, καὶ μὲ τὸ βέβαιον καὶ ἀφεντικὸν τῆς ἐμβάσεως τὴν ἀδηλίαν τῆς ὥρας: διὰ τὰ μὴ ἀπονεκρῆται θορυβημένη καὶ πρὸ κειρῶν ἢ ψυχῆς, καὶ νὰ μὴ προεκθνήσκῃ ὑπὸ τῆς φόβου, καὶ πρὸ τῆς ὥρας, ὁ ταλαίπωρος ἀνθρώπος.

Πρὸς ταῦτα, τί δυνάταί τις, νὰ ἀποκριθῇ, τὸ βλέπω: νὰ ἀποκριθῇ δυνάται, ἔτι καὶ ἐκ τῆς Ἱστορίας μαρτυρούμεν, καὶ ἐξ αὐτῆς

ἀντὶ τὰ τὴν θανατώσῃ, τὴν διετήρησεν εἰς ζωὴν, ἐναιτίαν τῆς θείας προσάγωγας, ἐπέμφθη θεοδὸν Σαμεὴλ ὁ προσφύτης, καὶ τὸν Σαὺλ τὸν ζωγεήσαντα ἀπέλεγξας, προσέταξε καὶ εἶπεν ἐνώπιόν τε τὸν ἄγαγον ζωγεθέντα, καὶ διὰ τὰ μὴ μείνῃ ζῶν τὸ ζωάριον, ὡς ὑπὸ αἰαθέματι, ἔβλεπε τὰ τὴν θανατώσῃ ἴτε σὺ τρέμεις τὸν ἄγαγον κατέλαβεν, ἔταν εἶδε γυμνὸν τὸ ζῆλον τῆς ἐκδικήσεως ἐπάνω τῆς νεοφωλῆς αὐτῆς, καὶ εἶπεν: Εἰ οὕτω μικρὸς ὁ θάνατος: ἄλλ' ὁ Σαμεὴλ ἀπεκρίθη αὐτῷ: ΚΑΘΩΣ Ἡ ΡΟΜΦΙΑ ΣΟΥ ΗΓΕΚΝΩΣΕ ΙΥΝΑΙΡΑΣ, Οὕτως ἄτεκνῶσθ' ἔσται ἐπὶ τὴν αἰκλῆν Ἡ μητήρσου καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν ἐν ὄφρον κυρίου ἐν Γαλιλάᾳ. (Α. Βασιλ. κεφ. 12. 32. 33.)

αὐτῆς τῆς πείρας γνωρίζομεν πολλὰς, οἷτινες κατεφρόνησαν, καὶ καταφρόνησι τὸν εἰς τῆς ἐπί οἴκου φοβερὸν φαινόμενον θάνατον. Πολλοὶ δὲν ἐκατασείθησαν εἰς τὰς ἀπειλάς τε, καὶ πολλοὶ ἀδοξούτως τε καὶ ἀταράχως ἀπώτησαν τὰς ὀρεῖας καὶ ἐφόδους τὰς πόσιν ἀπεκατέστησαν, μὴ μεταλαβόντες τροφὴν ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς, καὶ τοιαυτοτρόπως ἀπέσφυσαν τὸ λαμπάδιον τῆς ζωῆς αὐτῶν, μὴ ἐπιχέοντες τὸ ἐκίσητέμενον ἔλαιον, διὰ τὰ ἀνάπτῃ: πόσιν ἐπενόησαν καὶ ἐπετηδευθήσαν, διαφόρους ἄλλας μεθοδείας καὶ τρόπους, διὰ τὰ κόψαι ἐκείνο τὸ γῆμα, τὸ ὁποῖον (10) ἢ κλαυτὰ ἀκόμι εἰσέφρασα ἐπιμηκέσεν τῆς ἀπικλαυθεν; πόσιν ἐπεκαλέσθησαν (καθὼς ὁ ἰωβ (11) τὸν θάνατον, ὡς πατέρα καὶ ὡς μητέρα τὴν σαρκίαν τὴν σκωληκώδητον; πολλοὶ τὸν γῆραν αυτοκίνητοι εἰς τὸν γυθὸν εἰὸς κύματος, πολλοὶ εἰς τὸ χάσμα

(10) Τρεῖς παρ' Ἰλλυπτιν ἐμυθολογῶντο αἱ Μοῖραι, αἱ ἐπιστρέφουσι ἐπὶ τῆς τῶν ἀθρώπων ζωῆς: ἡ Κλωθεῖ, ἡ Λάχεσις, καὶ ἡ Ἄτροπος, θυγατέρες τῆς Δου καὶ τῆς Θέμιδος: ἡ τῆς Ἐρέβου καὶ τῆς Νυκτις Ἡ Κλωθεῖ εἰσέφρασα ἔσφρασε τὸ γῆμα, ἡ Λάχεσις ἐκείνη τὸν ἀτρακτον, ἡ Ἄτροπος τὸ ἐκοπτει.
 (11) ΘΑΝΑΤΟΝ ἘΠΕΚΑΛΕΣΑΜΗΝ ΠΑΤΕΡΑΜΟΥ ἢ ΜΗΤΕΡΑ ΔΕΜΟΥ ΚΑΙ ἈΔΕΛΦΗΝ ἢ ΣΑΙΡΙΑΝ. (Ἰωβ κεφ. 12. 14.)

χάσμα ἐνὸς κρημίνε, πολλοὶ εἰς τὸ ὕψωμα ἐνὸς βρόχου: εἰς τὴν βίαν μιᾶς φλογός, εἰς τὴν οὐχίτητα μιᾶς μαχαίρας, εἰς τὴν δυνάμιν ἐνὸς δηλητηρίου φαρμάκου· ὁ Διογένης (12) ὡς λεγέσθαι, εἰς τὸ οὐκταπόδιον τὸ ὠμόν

(12) Ἄλλαι ἄλλας αἰτιολογεῖσι τὴν Διογένης τὸν Θάνατον: κατὰ τινὰς ἀπέθανεν ἀπὸ πάθους χολέρας, ἀφ' ἧς ἔφαγε πίδα βροσ ὠμόν. Κατ' ἄλλας, αὐτὸς ἐκράτησεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀναπνοήν τε καὶ ἀπεπνίγη. Κατ' ἄλλας, συμμερίζων κυσὶ πολύποδα, ἐδήχθη ὑπὸ κυσὶ τῆς πιδός τὸ νεῦρον, καὶ ἐκ τῆτος τέθνηκε. (Διογ. Λαέρτ.: εἰς βίον Διογ.) Ἄλλαι περὶ αὐτῆς ἰσχυροῦσιν ὅτι καταληφθεὶς ὑπὸ πυρετῆ κατ' ὄδον, ἐν ᾧ (ὑπέρβηναι ἴδη) περὶς ἀπήχετο εἰς θείαν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. ἐπαραινέϊτο μὲν ὑπὸ φίλων καὶ καθίστη ἐπάνω εἰς ἕν κτιῶσ: ὁ δὲ μὴ θελήσας ἐκείθισεν ὑπὸ τῆς σκιᾶς ἐνὸς δένδρου, καὶ ἀπελύσας ἕως φίλος διὰ τρυφῆς ἀπήχξατο, ἐπειπὼν: ὅτι, ΔΕΝ ἈΠΟΘΝΗΣΚΕΙ, ΑΛΛΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ἈΠΗΛΥΤΕΙ ΤΟΝ ΠΥΡΕΤΟΝ. (Ιερών: Βιβλ: Β: κατὰ Ἰοβιανῆ.) Ἄλλαι πάλιν θέλουσιν, ὅτι νοσήσας βρεῖως, ἀπὸ γεφυρίας κατεκρημνίσθη. (Αἰλιαν: Παικίλ: Ἰσρ. Βιβλ: Ζ. κεφ: ΙΔ.) Ἄλλ' ἢ κοινοτέρα γνώμη τρέχει, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Διογένης καταφαγὼν ὠμόν πολύποδα. (Ἀθλία: ὁ Δειπνοσ: Βιβλ: Η κεφ: Ε. Καὶ Ἀθκιαν: ἐν βίον πρώτοι. Καὶ Ἰελιαν: ὁ Παραβ: Λόγ: σ: εἰς τὴς ἀπαιδέυτες Κιῶας. Καὶ Πλάταρχος ἐν τῶ: Πότερον τὸ ὕδωρ, ἢ τὸ πῦρ χρησιμώτε: Καὶ Τασκιανὸς ἐν Αἴγῳ τῶ πρὸς Ἑλλῶν: Καὶ Σωτάδης παρὰ Στοβαίου, Ὁμιλ! 96.) Εἶναι δὲ πιθανόν, ὅτι καὶ τὸ παρὰ Λαερτίῳ ΒΟΟ'Σ ΠΟ'ΔΑ,

ὠμόν· ὁ Θεμισοκλῆς (13) εἰς τὸ αἷμα τὸ βόειον· Ἡ Αἴγυπτία Κλεοπάτρα (14) εἰς τὸν ὄδοντα ἐνὸς ἑρπετῆ Ἰοβόλα: καὶ διὰ τὰ παρα-

ἑσφαλμένως ἀναγινώσκειται, ἀντὶ τῆ: ΠΟΛΥΠΟΔΑ: ὡς ὁ Μενάγιος ἐσημείωσεν.

(13) Θεμισοκλῆς Ἀθηναῖος ἕως Νεοκλέους, ἐξωθῆς ἀγναμίως ὑπὸ τῶν ὀμπατρῶν, κατέφυγεν εἰς τὸν ἴδιον ἐχθρὸν, Ξέρξην τὸν περσῶν βασιλέα, ὃν ἔκ ἢ ὑποδεχθεὶς, καὶ πολλὰ εὐεργετηθεὶς, ἐπειρῆ ἐξεπέμπετο εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον, διὰ τὰ μὴ εἶναι, ἕτε πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάριστος, ἕτε πρὸς τὸν γιῶσ ἀντὶ προδότης, ΑἴΜΑ ΤΑΥΡΕΙΟΝ ΠΙΩΝ, ἢ ἂν ἄλλοι, φάρμακον ἐσήμερον προσεγεγκάμενος, Πλάταρχ: εἰς βίον Θεμισοκλ.) ἐν Μάγνητια κατίσχεψεν. Ἔπει πρὸ Χριστῆ 464.

(14) Ἡ Κλεοπάτρα, ἀφ' αὐτῆς ὁ Ὀκταβιανὸς Ἀυγούστου τὴν ἀπὸ λαξ, κηῖσας καὶ καλλιροπώτας Μάρκον Ἰὸν Ἀιλῶνιον, προσβλήπυστα, ἕτε πρὸς εἰς χεῖρας τε, ἐμελλε καὶ σφύσσει παρὰ τῆς Νικητοῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς κακιστάτων ζῶτα, διὰ τὰ λαμπρύνη τὸν ἐν Ρώμῃ προστομαζόμενον θρίαμβον, ἐπεχειρήθη τρέπας διαλέξας διὰ τὰ θανατωθῆ ἔμποδίσσασα δὲ εἰς πάντας, καὶ ἰπποκρίτως παρασουλαιτομένη, ἐξηπάτησε τὴν τῆς ἀρεθῶς αὐτῆς παρατηρῆντας, μὲ τὸ μῦτον εἰς καλάθη σύκων, ὅπῃ ἐζήτησεν ἀπὸ τῆς ἀρεθῆ καὶ τῆς φέρωσι. Μῖσα εἰς τὴ καλάθιον ἐκρύπτετο ὑπὸ τὰ σύκα μία Ἀσπίς, ἣτις ἐπίτηδες ἐξαγορεύσασα ἐδάγκασε τὸν βραχίονα τῆς βασιλίσσης γυμνῆς, καὶ τὴν ἐθανάτωσεν, ἐτῶν ἔσαν τρεῖς ἄκοντες καὶ ἑνέα, ἐν ἔτει τῶ πρὸ Χριστῆ 30. (Ὁρα Πλάταρχον εἰς τὸν βίον Μ. Ἀρτωίης.)

προσδράμω τὰ κατὰ μέρος ἄλλα διαφόρα
 πρόσωπα, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἀ-
 περίληπτος: Οἱ Βραχμᾶνες, ἥτοι οἱ Γυμ-
 νοσοφισαὶ τῶν Ἰνδῶν, (15) εἶχον χεδὸν
 ὡς

(15) Βραχμᾶνες μὲν κατὰ γλῶσσαν Ἰνδῶν ἐκείνων, Γυμνοσο-
 φισαὶ δὲ παρ' Ἑλλησιν ὠνομάζοντο οἱ Φιλόσοφοι τῶν
 Ἰνδῶν, οἵτινες τῶν πολιτικῶν ἀπαναχωρῶντες θο-
 ερίβων, μελέτῃ ἐποιῶντο τὴν Θεορίαν τῆς φύσεως,
 καὶ τὴν τελειότητα τῆς ἰδίας ψυχῆς. Ἄυτοὶ ἐλο-
 γίζοντο τὴν παρεῖσαν ζωὴν ὡς φορτίον βαρὺ, καὶ
 τὴν διὰ τῆς θανάτου ἀλύσειν, ὡς γλυκυτάτῃ ἐλευ-
 θερίαν (Περφύρ: ἐν τῷ περὶ ἀποχῆς τῆς ἀπὸ τῶν
 ἐμψύχων.) Ἄυτοὶ ἐζήτουν καὶ ὑπὲρ τῆς παρ' Ἑλλη-
 σι Στωϊκῆς τὴν ἀπόθεσιν τῆς Στραβῶν, Γεωγ-
 ραδῆ Β.βλ: ΙΕ., φαίνεται γὰρ τὸ ἀριῆται, σφριζό-
 μενος εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς Μεγαθένης: πλὴν
 ὁ Μεγαθένης αὐτὸς ὁμολογεῖ, ὅτι ἂν καὶ μεταξύ
 τῶν Βραχμᾶνων δὲν ἦτον ἀπαραίτητον τὸ δόγμα
 ΤΟΥ ἘΑΥΤΟΥΣ ὙΠΕΞΑΓΕΙΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ,
 καὶ ὀλίγοι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐθελουσίως ἐθανατῶντο,
 διότι ἐνίκαι ὁ τῆς φύσεως Νόμος εἰς τὰς περισσοτέ-
 ρας τῆς δασυκαμωνίαν τῆς φιλοσοφικῆς ἐπαγγελμα-
 τος ἀλλ' ὅμως τὰς αὐτὸ ποιοῦντας τὰς ἔκρινε ΝΕ-
 ΛΗΚΟΥΣ: ὅπερ, ὁ μὲν Λατῆος Μεταφραστὴς τῆς
 Στραβῶνος, ἐξηγεῖ temerarios: τῆτέσι ΤΟΛΜΗ-
 ΡΟΥΣ ΚΑΙ ἈΥΘΑΔΕΙΣ: ἐγὼ δὲ ἐρμηνεύω ΓΕΝ-
 ΝΑΔΑΣ τινὰ, καὶ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΟΤΕΡΟΥΣ τῶν
 ἄλλων φαίνεσθαι θέλοντας. Ὅπως αὐτὸ ἂν ἔχει τὸ
 περὶ τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ Στραβῶνι ἀναγνωσκό-
 μει, ὅτι ἐκ τῶν Βραχμᾶνων, οἱ μὲν διὰ πληγῆς
 ἀνῆλθον, οἱ δὲ κατὰ κρημνῆ πίπτοντες διεφθείρον.

ὡς ἐπαγγέλμα ἴδιον, τὸ γὰρ προσαρπά-
 ζεν τὴν ὥραν τῆς θανάτου ἐθελουσίως.
 Καὶ πολλὰ τῶν Ἀνατολικωτέρων ἔθνων
 (16)

τὸ καὶ εἰ μὲν, πρὸς τὰς πόλεις καρτερικοὶ, ἐξήπι-
 τον ἑαυτὰς εἰς τὰ βόθη τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ
 πρὸς τὰς πόλεις ἀθηνικοὶ, ἀπήγχοντο. Οἱ δὲ τὴν
 κρᾶτῃ πυρώδεις, εἰς τὰς τῆς πυρὸς φλόγας ἐμπη-
 δαίτες κατεκαίοντο. Περιθρυλλῶνται οἱ ἐπὶ Ἀλεξάνδ-
 ρου δύο Βραχμᾶνες, Ὁ ΚΑΛΑΝΟΣ, καὶ ὁ ΜΑΝ-
 ΔΑΝΙΣ, ἢ κατ' ἄλλως ΔΑΝΔΑΜΙΣ. Τῶτων ὁ μὲν
 ΚΑΛΑΝΟΣ, (τῆς Μακεδόνος εἰς Πασαργάδας φθά-
 σκιτος,) ἔτος ἄγων τῆς ἡλικίας τὸ ἑβδομημοσὸν
 τρίτον ἡλικίας, ἐθέλησε γὰρ παραλαβεῖν τὸν διὰ πυρὸς
 θάνατον, εἰ, ἔσον καὶ ἂν ἐσθλάσειν, ὁ Βασιλεὺς δὲν
 ἐπέμειθε γὰρ τὸν μεταπειθῆ. Ὁ δὲ ΜΑΝΔΑΝΙΣ, ἢ
 ΔΑΝΔΑΜΙΣ, προσκαλόμενος ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου,
 ἀνακηρυκτικῆς ἢ τῆς Διὸς, καὶ διὰ πολλῶν δώρων
 πλανητέμενος, εὐὰν θέλη γὰρ τὸν ἀπολαθῆσθαι, πολλὰ
 δὲ ἀπαλάμενος εὐὰν παρακώσῃ, ἀπεκρίθη πρὸς τὰς
 ἐπιταλάμενος: ΕΠΗΛΑΤΕ ΤΩΙ Ἀλεξάνδρῳ: ὍΤΙ
 „ὍΤΙ Εἰ ἄγχομαι εἶναι τὸς τὸς τὸς τὸς ὅΤΤΕ
 „Εἶπω, τὰς ἀωρεῖς τοῦ χρεῖαζομαι,
 „ὍΤΤΕ τὰς ἀπειλάς τοῦ φοβούμαι
 „Ἀλλ' ἐν ὅσῳ μὲν ζω, ἄρκεϊ ἢ ἢ
 „ἰσχυρῆ γῆ νὰ με φρέψῃ. Ἐὰν δὲ ἀποθῶ
 „νω, ἀπῆλασθε τῆς τὸς τὸς τὸς τὸς τὸς
 „τῆς ἀπῆλασθῆς, θελεῖ μετασταθῶ εἰς
 „ζωὴν ἄλλην, πολὺ τῆς παρούσης
 „καθαρῶτεραν καὶ κρεῖττονα. Ὁ Ἀλεξάν-
 δρος, καθὼς ἢ πᾶς σωτὸς ἄνθρωπος, ΕΠΙΛΙΝΕ-
 ΤΩΤΕΡΟΝ τῆς Καλάνου ἔκρινε τὸν Δάνδαμιν.

(16) καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀναφέρονται· ἐν οἷς προσέφερον ἑαυτὰς θυσίαν θρηματικῶ ἐπὶ τῆς νεκρώσεως τῶν ἰδίων Ἀρχόντων οἱ ὑπήκοοι, τῶν δεσποτῶν οἱ δούλοι, τῶν φίλων οἱ φίλοι, καὶ τῶν συζύγων ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. Καὶ ἂν εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα τὰ κοσμοδίδακτα καὶ ματαιόσκοπα, ἀξιώσωμεν νὰ ἐπισωπάσωμεν τὰ ἔσω θεῖατε καὶ ἱερὰ παραδείγματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔτε προσοίησις ὅλως, ἔτε ὑπόκρισις παράμικρὰ τόπον ἔχει, ἔτε πλάσματός τις ἐμπίπτει ὑπόνοια, ΤΟΣΟΥΤΟΝ ἜΧΟΜΕΝ ἩΜῖΝ ΠΕΡΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΝΕΦΟΣ ΜΑΡΤΥΡΩΝ, ὡς δὲ ἀπομένει πλέον λόγος αὐτοῦ Φίλο-

(16) Πλήρεις εἶναι τῶν τοιούτων διηγημάτων οἱ Ἱστορικοὶ καὶ εἰ περιηγηταί, καὶ εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς καιρὰς ἐξέλιπε παντελῶς τὸ παλαιὸν ἔθος, τῆς „ΣΥΓΚΑΤΑΚΑΙΪΕΣΘΑΙ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΓΣ ἌΝΔΡΑΣΙΝ ἈΣΜΕΝΑΣ, ΤΑΣ ΔΕ ΜΗ ἹΠΟΜΕΝΟΥΣΑΣ ἈΔΟΞΕΙΝ. (Στράβ. Γεωγραφ. Βιβλ. ΙΕ) Θαυμάζομεν δὲ ἀναγινώσκοντες, καὶ περὶ τῶν Κρησιωταίων, παλαιῶ ἔθους τῆς Θράκης, ὅτι τῆς Ἄνδρος ἀποθανόντος, φιλονεικία ἐγείρετο μεταξὺ τῶν αὐτῆς γυναικῶν, ποία σφαγεῖσα νὰ σωταφῆ μετ' αὐτῆ· καὶ ἡ μὲν προκριθεῖσα ἐδοξάζετο καὶ ὑπερέχαιρε μακαρισμένη· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐλυπῆντο, καὶ τὸ εἶχον εἰς ἄκρον ἔριδος. (Ἡρόδοτος Βιβλ. Ε. ἐν τῇ Τερψιχ. κεφ. Ε.)

Φιβολίας, ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀδιώκτον εἰς τὴν ἀνθρώπου ψυχῇ, τὸ νὰ ὑπερνήκησῃ τὴν φυσικὴν τῆς θανάτου δειλίαν, νὰ νὰ ἀπαντήσῃ γενναίως τε καὶ νεανικῶς αὐτῇ τὴν λύσιν τὴν ἀπαραίτητον τέως νὰ ἀφουκτοῖ. Πλῆσιοι, πτωχοὶ, εἰδοξοὶ, ἐυτελεῖς, ἄνδρες, γυναῖκες, γέροντες, νέοι, παιδάρια ἀκακα. κοράσια τρυφερὰ, ἀνθρωποπάσης ἡλικίας, τάξεως, κατὰσσεως. Ἐπειδὴ δὲ μάλιστ' ἔτε ἐλπίς εἶναι, ἔτε τρόπος εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀποφύγῃ αὐτὸ τὸ τέλος, ἔτως ἐυρέθησαν καὶ τινὲς, οἱ ὁποῖοι ἠξιώθησαν νὰ ὑπερέβῃ τὸν τοιούτον φόβον, καὶ νὰ λάβωσι πρὸ ὀφθαλμῶν μὲ ἐυσάθειαν ψυχῆς καὶ ἀταραξίαν, τὸν προκείμενον θάνατον. Εἰς ταῦτα τί ἀποκρινόμεθα;

Ἀποκρινόμεθα ἐκεῖνα ὅπῃ ὑπαγορεύει ἡ ἀληθῆς κρίσις, καὶ ὁ ἐξητασμένος καὶ ὀρθὸς λόγος. Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἡρώων τῆς Χριστιανισμοῦ λέγομεν: ὅτι εἰς τὰς ὁμολογητὰς ἐκείνας καὶ μάρτυρας, ἡ περὶ τὸν θάνατον ἀφοβία, δὲν ἦτο ἔργον φυσικῆς διωάμεως, νὰ ἀπλῶς ἀνθρωπίνης, ἀλλ' ἦτον ἀποτέλεσμα χάριτος ὑπερφυῆς, καὶ ὅλως θείας. Ἡ παναλικῆς δεξιὰ τῆς πλάσεως τῶν κατ-

καρδιῶν, ἐξηρίξε καὶ ἐτόνωσε τὰς καρδίας ἐκείνων, καὶ τὰς ἐτίχυσε καὶ τὰς ἐνεδυνάμωσεν ὑπερφυῶς, εἰς τρόπον ὅτι τὰς ἐκάμεν τὴν ἐννοῆν τῆς περιῤυσμένης ἐκείνῃ διαφθορᾷ τῆς ἐαυτῶν ὑπασάσεως, ὡς γέννησιν εἰς ἄλλον βίον, τὸν θάνατον ὡς ζωὴν, καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀποδημίας, ὡς τέλος μιᾶς πικρᾶς ἐξορίας, καὶ ὡς εἰς τῆς ποθῆμένης τρισυδαίμονα καὶ μακαρίαν Πατρίδα ἐπιστροφὴν καὶ ἀποκατάστασιν ὡς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς γεώδους ταλαιπωρίας τε καὶ ἀθλιότητος, καὶ τῆς ἐν οὐρανοῖς ἀναπάσεως καὶ δόξης βεβαιοτάτῃ ἀπόλαυσιν. Ἐπαχον αὐτοὶ τῆς ὄραν ἐκείνῃ μιᾶν τινὰ Θεῖαν ἀλλοίωσιν, καὶ μιᾶν παράδοξον ἔκτασιν καὶ ἀρπαγὴν κατὰ τὰς ψυχὰς, καὶ ἐγένοντο τῆς ἀληθείας, ἘΞΩ ΣΑΡΚΟΣ ΚΑΙ ΑἴΣΘΗΣΕΩΣ ἔχει ὅτι ἦσαν εἰς τὰ δεινὰ παντελῶς ἀνείσθητοι ἀλλὰ κατὰ τῆτο, καθὸ ὑπερένεια τῆς πικρότητα τῶν δεινῶν, ὁ γλυκασμὸς τῶν θείων ἐρώτων, καὶ ὑπερίσχυεν ἕτοις ὑπὲρ τῆς φύσιν ἢ χάρις. Τὸ σῶμα εἰς τὴν ἀγῶνας, καὶ ὁ νῆς εἰς τὰ βραβεῖα τὰ μέλη εἰς τὰς σρεβλώσεις, καὶ οἱ λογισμοὶ εἰς τὰς ἀντιδόσεις τὸ σαρκίον ὑποκίτω εἰς τὴν λιθοβολισμὸς κατεθάπτετο, καὶ τὸ πνεῦμα ἀνεπτεροῦτο ἢ δὲ ψυχὴ ἐνητέ:

ἐνητέριζεν εἰς τὰ ἄνω, καὶ ἘΘΕΩΡΕΙ
 „ΤΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ ἈΝΕΩΓΜΕΝΟΥΣ,
 „ΚΑΙ ΤΟΝ ΥἸΟΝ ΤΟΥ ἈΝΘΡΩΠΟΥ ἘΚ
 „ΔΕΞΙΩΝ ἘΣΤΩΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. (17)
 Τὸ παράδειγμα τῆς Πρωτομάρτυρος ἀρεῖ
 εἰς παράστασιν καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Τὸν τοῦ
 ἔτον ὑπερφυέσατον ἐνθουσιασμόν εἰς τὰς ψυ-
 χὰς τὰς τῶν Μαρτύρων, γλαφυρώτατα
 τὸν περιγράφει ὁ ἔρανοφάντωρ Βασίλειος
 „(18). Ο ΓΑΡ ΤΗΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΕΡΑΣ
 „ΖΩΗΣ ἸΘΥΟΣ, ΤΗΝ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ
 „ΟΔΥΝΗΝ ΝΕΚΡΑΝ ἈΠΕΡΓΑΖΕΓΑΙ
 „ΟΥ ΒΛΕΠΕΙ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ, ἈΛ-
 „ΛΑ ΤΟΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥΣ Ο ΜΑΡΤΥΣ
 „ΟΥ ΦΡΙΤΤΕΙ ΤΑΣ ΠΛΗΓΑΣ, ἈΛΛ
 „ΑΡΙΘΜΕΙ ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΟΥΧ ΟΡΑΙ
 „ΤΟΥΣ ΚΑΤΩ ΜΑΣΤΙΓΟΥΝΤΑΣ ΔΗ-
 „ΜΙΟΥΣ, ἈΛΛΑ ΤΟΥΣ ἈΝΩΘΕΝ ΕΥ-
 „ΦΗΜΟΥΝΤΑΣ ἈΓΓΕΛΟΥΣ ΦΑΝΤΑ-
 „ΖΕΤΑΙ ΟΥ ΣΚΟΠΕΙ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
 „ΤΟ ΠΡΟΣΚΑΙΡΟΝ, ἈΛΛΑ ΤΟ ΤΩΝ
 „ΕΠΙΘΑΛΩΝ ἈΙΩΝΙΟΝ.

Ἀλλὰ, ἐπὶ τῶν ἡρώων τῆς κόσμῳ, ὁ
 λόγος ἔχει μεγάλῃ τῆς διαφορᾷ. Περὶ
 τέτων

(17) Πράξεων τῶν Ἀποστ. κεφ. Ζ. 55. 56.

(18) Βασίλειος Ὁμιλ. ΙΖ. εἰς Βασιλαίμ Μάρτυρα.

τέτων δωαυαίτις, ἢ ἀπλῶς καὶ ἀρνηθῆναι τὴν
 ὕλοθεσίαν, ἢ ἄλλως καὶ διακρίνη τὴν
 θεσίαν. Θέλω καὶ εἰπῶ: ἢ αὐτοὶ δὲν ἔλα-
 βον ποτὲ εἰς τὴν ψυχὴν ἐντελῶς τὴν θρυλ-
 λαμένω ἐν αὐταῖς περὶ τὸν θάνατον ἀδι-
 αφορίαν τε καὶ ἀφοβίαν ἢ, εἰάν τινος ἔλα-
 βον ποτέτινες ἐξ αὐτῶν, τὴν ἔλαβον πα-
 ρακεκνημένοι τὰς φρένας κατ' ἐκείνῳ τὴν
 ὥραν, καὶ μὴ ἔχοντες τότε τὴν τελείαν χρῆσιν
 τῆς λογικῆς, ἀλλὰ κινήμενοι ἀφρόνως τε καὶ
 ἀσυλλογίως, ὥσπερ τὰ κτηνῶν, καὶ τὰ θηρία
 τὰ ἄλογα. Πάντοτε ἔχει τόπον ἢ ἐξ ἀρχῆς
 τεθεῖσα ὑποδιαβολὴ ἐκείνη τῆς φιλοσοφίας:
 ἦΤΟΙ ΘΕΪΟΝ, ἦ ΘΗΡΙΩΔΕΣ.

Εἰς πάλιν ἐξ αὐτῶν ἐσκοτίσθη τὸν
 νοῦν ὁ ζοφώδης καπνὸς τῆς τύφης καὶ τῆς
 δοξοκοπίας. Ἐσφαλμένοι τὴν κρίσιν τῆς λο-
 γικικῆς εἰσέβησαν μέσα εἰς ἓν ψευδύποσα-
 τον νέφος, καὶ ἐνηγαλίθησαν τὴν Νεφέλῳ,
 ὡς ὁ Ἰεῖων (19) τῆς μύθου, νομίζοντες ὅτι
 περιπ-

(19) Ὁ Ἰεῖων κηράθη τῆς Ἡρας, τῆς ἀδελφῆς τῆς
 Διὸς, καὶ Σουζύγης. Ἀυτὴ ἀνήγγελε τὸν ἀκόλαστον
 ἔρωτα τῆς Ἰεῖωνος τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ καὶ ἀνδρὶ: ὁ
 Ζεὺς ἐξομιοῖ τῇ Ἡρᾷ Νεφέλῳ πρὸς ἕνα πάντῳ τῆς
 ἕρας: ἐπὶ δὲ τῆς τοιαύτης μίξεως, ἐκ τῆς σπέρμα-
 τος ἀπὸ τῆς Νεφέλης εἰς τὴν γλῶττιν πεσόντος, γεν-
 νῶνται αἱ Κένταυροι. Ἡ μυθοπλασία ἀναγνώσκεται

περιπλέκονται τὴν Θεῶν Ἡραν. Κατεσκο-
 τισμένοι ἀπὸ τὸ κενὸν δοξάριον, δὲν ἐκρι-
 ναν μετὰ ὀρθῆς λόγου κρίνοντες ἀλόγως,
 ἢ παραλόγως, δὲν ἐβλαβένοντο κυρίως ὡς
 αἰθιωποὶ ἔπειτα, ἀφ' ὧν ὁ τοιοῦτος τῆς λο-
 γικικῆς σκοτασμὸς τῆς ἔφερον ἐγγυὲς εἰς
 αὐτὸ τῆς θανάτου τὸ σῶμα, καὶ ἔβλεπον
 ὅτι πλέον δὲν δύνανται καὶ τὸν ὑπεκφύ-
 γην, ἀραγε καὶ τὴν ὥραν ἐκείνῳ εὐρισκό-
 μιοι ἐπαίνῳ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς κινδυνῶς,
 ἔμμενον

παρὰ Παλαιφάτω, ἐν τῷ περὶ Ἀπίων Ἰσοριῶν
 Κεφ: Α. Ἡ δὲ τῆς μύθου ἀλληγορία πρόσαρμόζεται
 ἐπὶ τῶν ὑψηλοφρένων καὶ φαντασιοσκεπῶν, οἵτινες
 διάνοιτες ὑψηλῆς καὶ ὑπεροχῆς τινὰς ἀνεφίκτης, καὶ
 ἐπιχειροῦσιν καὶ φθάσεν τὰ ἀφθασα, ἐναγκαλί-
 ζονται τὰ ἀυπύσατα, κερδαίνουσι τὰ ἀτελεσφό-
 ρητα, καὶ κολάζονται ἀτελεύτητα. Καὶ πολ-
 λὰς τειχῆς (γράφει Εὐδοξία ἢ Μακροβολί-
 τισσα Βασιλίσ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν αὐτῆς
 Ἰωνικῆς) Ὁ ΜΑΚΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ἦΝΕΓΚΕ ΤΟΥΣ
 ὙΨΟΥΣ ΤΙΝΟΥΣ ἘΡΑΣΘΕΝΤΑΣ, ΚΑΙ ΣΚΙΑΣ
 ΤΙΝΙ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΙ, ὩΣ Ἰεῖων τῆς
 Νεφέλης ΣΤΜΜΙΓΕΝΤΑΣ, ΚΑΙ Τῆς ΦΙ-
 ΛΟΥΜΕΝΗΣ ὙΨΗΛΗΣ ΖΩΗΣ, ΚΑΙ Εἰδωλῶν
 ΤΟΥΤ ΠΟΘΟΥΜΕΝΟΥ ΔΙΕΚΠΕΣΟΝΤΑΣ, ΚΑΙ
 ἸΠΠΟΚΕΝΤΑΤΡΟΥΣ ἈΠΟΤΕΚΟΝΤΑΣ, ἈΝΤ-
 ΠΟΣΤΑΤΟΥΣ ΔΗΛΟΝΟΤΙ ἘΝΝΟΙΑΣ, ΚΑΙ
 ἌΣ ΟΥΚ ΟΪΔΕ ΦΥΣΙΣ ΤΕΛΕΣΦΟΡΕΪΝ. (Ὁρα
 καὶ Εὐστάθ: ἐν Παρεκβολ: Ὀμήρ: Ἰλιάδ. Α.) ἀλλη-
 γοῦντα τὰ ὅμοια.

ἔμενον ἀνώτεροι ταραχῆς τε καὶ φόβου, πάν-
τελῶς ἀκατάπληκτοι; ὅστις θέλει, ἄς το
πισεύσῃ.

Ὁ Κόδρος μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων (20)
καὶ ὁ Λεωνίδης μεταξὺ τῶν Σπαρτιατῶν
(21) ἐπιθυμῶν νὰ ἀφήσῃν κλέος αἰώνιον εἰς
τῆς Ἑλλάδας, προσφέροντες ἑαυτὸς θυσίαν
ἐθέλῃ.

(20) ΚΟΔΡΟΣ ὁ τῆς Μελαίνθου υἱός. Βασιλεὺς Ἀθηναίων
ἔῃχετος, ὅτε τῆς Πελοποννήσου ἤδη κυριεύοιτες οἱ
Ἡρακλεΐδαι ἐπολέμουν τῆς Ἀθηναίων. ἐρωτήσας τὸν
ἐν Δελφοῖς Ἀπέλλωνα, ΠΟΤΕΡΩΝ ἜΣΤΑΙ Ἡ ΝΙ-
ΚΗ; ἔλαβε χρησμὸν παρὰ τῆς Μαντείας, ὅτι ἐκεῖ-
νων, ὩΝ ἌΝ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΕΣῆ, ΜΑΧΟΜΕ-
ΝΟΣ: Ἐνδυθεὶς ἦν ὁ Κόδρος εἰς ἀγροίκου κῆμα
αἰθρώπης, καὶ ἑνατιὰ τῶν πολεμίων στρατιωτῶν
παροξυῶας, ὑπὸ τῆς ἐφορέου. Ὅθεν οἱ Πελοπον-
νήσιοι, ὩΣ ἘΠΥΘΟΝΤΟ ΤΗΝ ΚΟΔΡΟΥ ΤΕ-
ΛΕΤΗΝ, ΚΡΙΝΟΝΤΕΣ ΜΗ ΕἶΝΑΙ ΝΙΚΗΝ
ἘΤΙ ΣΦΙΣΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ἘΝ ΔΕΛΦΟῖΣ ΜΑΝ-
ΤΕΥΜΑ, ἈΠΕΧΩΡΗΣΑΝ ἘΚ ΤΗΣ ἈΤΤΙΚΗΣ
(Παυσαν.: Βιβλ.: Ζ. Ἀχαϊκ. Κεφ.: ΚΕ.) Σωέβη δὲ
τῆτο, ἔτ.: πρὸ Χϋ. 1071.

(21) ΛΕΩΝΙΔΗΣ Βασιλεὺς Λακεδαιμονίων εἰς τὸν κατὰ
ἑξέρχῃ πόλεμον ἐκστρατεύειν μέλλων, τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ
αὐτῆ ἐρώταση: ΤΙ ἈΥΤῆ ΠΑΡΑΓΓΕΛΛΕΙ; Νὰ
ὑπὸνδρετοῦσῃ (ἀπεκρίθη) ἈΦ' ὅτ' ἘΓΩ
ἈΠΟΘΑΝΩ ΜΕ ἘΝΑ ΓΕΝΝΑΪΟΝ ἌΝΔΡΑ, ΔΙΑ
ΝΑ ΓΕΝΝΗΣῃΣ ΤΕΚΝΑ ΕἰΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ,
ὍΠΟῦ ΝΑ ΜΕ ΟΜΟΙΑΖΟΥΝ. Ἀκρίσας δὲ ὑπὸ
τῆς, ὅτι τὸ Περσικὸν στρατεύμα εἶνε τέσσερι πε-

ἐθελῆσιον ὑπὲρ τῆς σωτηρήσεως καὶ τῆς
ἐλευθερίας τῆς πατρίδος αὐτῶν καὶ τῆς γέ-
νης Ἡρωϊκὰ κινήματα ἀναμφιβόλως, ψυ-
χῶν γενναίων καὶ μεγαλοφρόνων. Ἀλλ'
ἔχω καὶ περὶ αὐτῶν τὰς ἀπορίας μὲν. Οἱ
χρησμοὶ ἔπῃ τότε κοινῶς ἐπιστεύοντο, προ-
σεκάλεσαν αὐτῆς, καὶ τῆς ἐπειθανάγκασον
τρόποι τινὰ εἰς τὸν ἄθλον: Ἄν ἀπέφευγον
τὸ ἔργον, ἔμελλον νὰ ζοῦν ἄτιμοι παρὰ
πάντα τὸν ἐφεξῆς βίον, ὅτι δῆθεν φιλο-
ψυχῆσαιτες αὐτοὶ κατεπρόδωσαν ἀνάνδρως,
καὶ πλέον παρὰ γυναικωδῶς, τὴν τῶν ὁμο-
γενῶν σωτηρίαν. Ἐπειτα ἔμελλον καὶ αὐ-
τοὶ μετὰ τῶν ὑπολοίπων νὰ πέσω, κα-
θὼς ἐσυλλογίζοντο, ἢ εἰς τὸν πόλεμον ὡς
σφάγια, ἢ ὡς ἀνδράποδα εἰς τὴν αἰχμα-
λωσίαν: καὶ ἰδὲ πάλιν θάνατος τὸ παρα-
κολαθῆν: Πλὴν, ἢ αἰχρὸς, ἢ τῆς λάχιστον
ἀκλεῆς

ἀπληθῆς καὶ πολυάριθμον, ἔπῃ τρεῖς, μὲν
τὴν ἠγκνοτήϊα τῶν βέλων θέλει
κρῖπτῶν τὸν ἥλιον: Καλόν, (ἀπεκρίθη ὁ
Λεωνίδης: λοιπὸν ἡμεῖς πολεμοῦντες, ΘΕΛΕΙ ἈΓΩ-
ΝΙΖΟΜΕΘΑ ὑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑΝ. Ὁ αὐτὸς με-
τὰ τριακοσίων Σπαρτιατῶν ἔφραξε τὰς θερμοπύ-
λας εἰς τὰς Περσικὰς μυριάδας. Οἱ Σπαρτιάται
μετ' αὐτῆ ἀπέθανον, ἀλλὰ δὲν ἐνικήθησαν) (ἐν ἔτει
πρὸ τῆς Σωτηρίας οἰκονομίας 480.

ἀκλεῆς ἔτος, καὶ ὄχι ἔνδοξος. Τὸ πρᾶγμα
 εἴτε ἔτως, εἴτε ἐκείνως, καθίστατο ὄφουκτον.
 Ἡ ἀνάγκη τὸ βιάζει, ἢ φρόνησις μὲ τὴν
 ἐκλογὴν τῆ μὴ χείρονος, φαίνεται γὰρ τὸ
 παραπέδη. Ἡ ἔσομένη διὰ τῆ κατορθώμα-
 τος εὐδοξία καὶ ἔγκλεια τὸ ἐυκολώνει. Φι-
 λαυτία μετὰ Φιλαυτίαν. Τὰ σηκώματα
 ἐκατέρωθεν ἀντιπεριέλκοντα ἀμοιβαίως
 ἢ ψυχὴ κρατεῖ τὴν πλάσιγγα ἐπὶ πολὺ,
 χειρὶ τρεμάση· ἀλλ' ἢ προαίρεσις δὲν ἔχει
 φύσιν διὰ πάντος γὰρ ἀοριστήν· χρεία εἶναι
 τελευταῖον γὰρ διορισθῆ καὶ γὰρ ἐκλέξῃ.
 ἌΝΕΡΡΥΨΘΩ· Ο' ΚΥΒΟΣ: Μὰ εἰς τῆς
 τοιαύτης, ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς
 ἐμπράκτε ἐπιχειρήσεως, ἄραγε ἔλειψεν ὄ-
 λοτελῶς ἀπὸ τὰ περικάρδια ὁ ἔμφυτος
 φόβος; ἢ σωέχουσα δειλία; ἢ ἀπαραίτητος
 φρίκη; ΔΕΝ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ.

Ἄλλ' ὁ Ἐμπεδοκλῆς (22) λέγουσιν) Ὅτι
 χωρὶς τινὸς τοιαύτης ἀνάγκης, οἰκαιοθε-
 λῶς τε

(22) ἘΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ἦς Μέτωνος Ἀκραγαντίνος, ἐπὶ
 φιλοσοφία, καὶ τερατείαις ἄλλαις, θαυμαζόμενος
 ἠμαρξεν κατὰ τὴν ΠΔ. Ολυμπιάδα, πρὸ Χϛ' ἔτ·
 444. Τάτῃ ἢ τελευτήκατ' ἄλλως ἄλλως ἰσάρεται. Ἄλλοι
 λέγουσιν, ὅτι ἀναχωρήσας ἀπὸ τῆς πατρίδος εἰς
 Πελοπόννησον, ἐκ ἐπανήλθεν. Ὅθεν ἔμεινεν ὁ θά-
 νατος αὐτῆ ἀδελφός. Ἄλλοι, ὅτι ἀπερχόμενος εἰστίνα

λῶς τε καὶ αὐτοκινήτως ἐνέβαλε φέρων
 ἑαυτὸν εἰς τῆς Κρατήρας τῆς Αἴτνης, μὲ
 ἐλπίδα

πανήγειρον, ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἀμάξης, καὶ τὸν μηρὸν
 κλαθεῖς, ἐκ τῆς τῆς καὶ ἀπέθανεν. Ἄλλοι, ὅτι
 ἀπὸ μιᾶς ὑψηλῆς Κραθείας ἀπεκρεμάθη. Ἄλλοι,
 ὅτι ὑπὸ γῆρας παρελιθίσας εἰς χάσμα κατεκρημ-
 νίθη. Ἄλλοι, ὅτι θυσίαν ἐπιτελέσας, μετὰ οὐδοή-
 κοντα ἄλλων αὐτῶ σωευωχσμένων, εἴτα διὰ νυκ-
 τος εἰς ὕπνον τραπέντων, αὐτὸς μόνος τὸ πρῶτον
 τηθεῖς ἐκ ἐυρέθη. Ἐρεῦνης δὲ γενομένης, εἰς ἐξ
 αὐτῶν ἠμαρτύρησεν, ὅτι ἐπὶ μέσης τῆς νυκτός, ἠκῆ-
 σε Φωίης πεσοκαλέσης τὸν Ἐμπεδοκλῆα, καὶ φῶς
 εἶδεν ἐκλάμπαν ἑράνιον· ὅθεν τῆ λοιπῆ ἀπηγορεύθη
 τὸ γὰρ ζῆσαι, τὴ ἄρα ἔγινε; καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς
 ἐτιμήθη ὡτάν Θεός. Ἄλλοι τελευταῖον, διηγεῖται,
 ὅτι αὐτὸς πλησιάζας πολλὰ εἰς τῆς Κρατήρας τῆ
 Σικελικῆ ἕρους τῆς Αἴτνης, ἐπήδησεν αὐτοθελήτως
 μίσσον τῆς φλογός καὶ ἐνεπρήθη, σκοπῶν διὰ τῆ
 ἐξαφαισμοῦ γὰρ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν διατρέχουσαν πε-
 ρὶ αὐτῆ φήμην. ὅτι ἦτον Θεός· ἐξηλέγχθη δὲ ὅμως
 ὁ ἀνίητος ἄνθρωπος, ἐπειδὴ ἐυρέθη μία τῶν αὐτῆ
 χαλκίμων κρηπίδων, τὴν ἑποίησαν ἢ τῆς φλογός βία
 ἐξίβρασεν. (Ὅρα Διογ· Λαέρτ· εἰς Βίον αὐτῆ.)
 Ἀπειότατα ὁ Λακκιανός (ἐν Διαλόγ· Μενίππῃ καὶ
 Λακκῆ.) παρεσάγει τὸν Μενίππον διερωτῶντα τὸν
 Ἐμπεδοκλῆα· ΤΙ ἘΠ' ΘΕΣ Ὡ ΚΑΛΕ' ΣΥ' ΧΑΛ-
 ΚΟΠΟΔΕ, ΚΑΙ ἘΡΡΙΨΕΣ ΤΟΝ ἘΑΥΤΟΝ ΣΟΥ
 Εἰς τὰς φλόγας τῆς Αἴτνης; ἐπειδὴ δὲ
 Ἐμπεδοκλῆς ἀποκρίνεται, ὅτι μελαγχολίατις εἰς τῆ-
 ντο τὸν ἔφερον· ΟΧΙ (λέγει) ΟΧΙ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ,
 ἌΛΛΑ ΚΕΝΟΔΟΞΙΑ, ΚΑΙ ΤΥΦΟΣ, ΚΑΙ
 ΠΟΛΛΗ ΚΟΡΥΖΑ· ΤΑΥΤΑ ΣΕ ἈΠΗΝΘΙΑ

ἐλπίδα, ὅτι γενόμενος ἄφαντος, ἔμελλε γὰρ ἀναγραφῇ ἐνάριθμος μετὰ τῶν Θεῶν: τὸ ὁποῖον ἴσως ἤθελεν ἀκολαθήσῃ, ἀν δὲν τὸν ἐπρόδιδον ἐκπετόμειν ἀπὸ τῆς δυνάμειν τῆς πυρὸς τὰ χάλκινα σανδάλιατου. Εἶνα δωατὸν ὅμως γὰρ ἀμφιβάλλῃ τις εἰς τῆτο: Ἐνδέχεται ὁ πολυπράγμων Φιλόσοφος, γὰρ ἐπλησίασεν εἰς τὰς Κρατῆρας τῆς Αἴτνης, ὅχι τόσον κυριευθεὶς ἀπὸ τῆς κόρυζαν τῆς κεινοδοξίας, ὅσον διὰ γὰρ περιεργασθῆ ἀκριβέστερον ἐκ τῆς σήμερον τὸ φοβερὸν αὐτὸ γὰρ παράδοξον

„ΚΩΣΑΝ ἌΤΤΑΪΣ ΚΡΗΤΪΣΙΝ, ΟὔΤΚ ἄξιον ὄντα ἄλλ' ἔδεν ἔμωσ ἐκέρδησας, ἐπειδὴ δὲν ἐκρύβησθ ὁ θάνατος. Εἶναι δὲ ἀσεῖα καὶ τὰ Τερτυλλιανῆ πρὸς
 „Ἐμπεδοκλιῶ σκώμματα: ΔΕΝ ἘΚΑΤΑΔΕΧΘΗ, (λέγει περὶ αὐτῆ) ΝΑ ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΤΑΙ ΕἰΣ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΤῶΝ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ὩΣ ἩΡΩΣ, ἈΛΛ' ἩΘΕΛΗΣΕ ΝΑ ΤΙΜΑΤΑΙ ὩΣ ΘΕΟΪ: ἡμῶ γὰρ ποτὲ (εἶπε) θάμνος, καὶ Ἰχθύς, (ἐδίδασκε γὰρ τῶ μετεμψύχωσιν.) καὶ διατὶ ἔχῃ μᾶλλον πέπων; ἔτως ἀνάλατος, ΦΑΝΕΙΣ; ΚΑΙ ΧΑΜΑΙΔΕΩΝ, ΤΟΣΟὔΤΩΝ ΠΕΦΤΣΗΜΕΝΟΣ; ΠΑΝΤΩΣ, ὩΣ ἸΧΘΥΪΣ, ΦΟΒΟΥΜΕΝΟΣ ΜΗ ΕἰΣ ΜΝΗΜΑ ΚΡΥΨΙΟΝ ΣΑΠΗΣΗ ἘΠΡΟΚΡΙΝΕ, ΠΗΔΗΣΑΣ ΕἰΣ ΤΗΝ ΑἴΤΝΗΝ, γὰρ γένῃ ψητῆς. (Τερτυλ: Βιβλ: περὶ Ψυχ: Κεφ: ΛΑ. Παρὰ Μεταγίω, ἐν ταῖς εἰς τὸν Δαέρτ: Παρατηρήσεσι.)

ξον ἀποτελεσμα τῆς φύσεως· καὶ μετὰ τὸ γὰρ σωέβη ἔξαπιναία τῆς φλογὸς ἢ ἀνάδοσις, περιεχέθη ἄκων ὑπὸ τῆς παμφάγῃ πυρὸς, καὶ οὕτως ἔμεινεν ὀλοκαύτωμα τῆς ἑαυτῆς Φιλοσόφῃ περιεργείας· τὸ δὲ σύμπτωμα, ἔδωκεν ἀφορμῶ ἀκολέθως εἰς τὰς πελάγῃς, γὰρ πλάσκει τὸν μῦθον. Καθ' ὁμοίαν περιέργειαν φιλοσοφικῶν, μετὰ πεντακοσίαις ἐνιαυτῆς καὶ ἐπέκεινα, ἔπαθε καὶ Πλίνιος ὁ νεώτερος (23) ὑψερρον εἰς τὰς Κρατῆρας τῆς Βεσβίαι ὄρεος τῆς Νεαπόλεως, ἐκεῖνο ὅπερ ὁ Ἐμπεδοκλῆς προαπήλαυσεν, εἰς τὰς τῆς Σικελικῆς Αἴτνης. Μαὶ ἀν τῆ ἀληθείας

(23) ΠΛΙΝΙΟΣ Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐν Μισσην πόλει τῆς Ἰταλίας Ναυαρχῶν, ὡς ἤθετο μακρόθεν κατὰ πύκνον καὶ ζοφρώτατον νέφος ἀπὸ τῆς Βεσβίαι ὄρεος ἀναδιδόμενον, ἐπλησίασε κινηθεὶς ὑπὸ Φιλοσόφῃ περιεργείας, παρ' ὅσον ἔπρεπε· τὸ δὲ ὄρος ἤδη καίόμενον ἐξερεύγετο φλόγας, καὶ σάντιω πυκνῶ πανίκαχόνθεν ἀνέριπτε, καὶ πολλοὺς ἀπεσφενδόνιζε πέτραις. Ὅθεν ὁ Πλίνιος ἠναγκάσθη γὰρ βάλῃ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ ἐσυμβέλευσε καὶ τὰς ἄλλαις ὁμοίως, προσκεφάλαια, διὰ γὰρ μὴ τὰς σιωτρίψεν εἰ πίπτοντες ἀνωθεν χαλαζηδὸν Δίθοι. Ἀλλ' ἡ θειώδης πνοὴ τῆς αἰθαλόεντος γνόφῃς, καὶ μετὰ τῆς πνοῆς καὶ αἱ φλόγαι κατέλαβον αὐτὸν, μὴ διωθθέντα διὰ τὸ γῆρας γὰρ ἐκφύγη τῶ καταθάλωσιν, ὡσπερ οἱ ἄλλοι, καὶ ἐλευθῶς ἀποπνιγένητα. Σωέβη δὲ τῆτο ἐν ἔτει πρώτῳ τῆς Αὐτοκρατορίας Τίτου ἢ τῆ

ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἔτος ὀλοκαυτώθη κατ' ἐλπίδα καὶ σκοπὸν τῆς ἀποθέσεως, μακρὰν ἀπὸ τὸ νᾶ τὸν ὀνομάσω Φιλόσοφον, ἐγὼ δὲν ἀξιῶ νᾶ τὸν προσαγορέωσω, ἔδὲ ἀπλῶς ἀνθρώπων τὸν λέγω κτηνός, καὶ τῶν ἀλόγων κτηνῶν ἀλογώτερον. Λέγω, ὅτι ὁ καπνὸς τῆς κενοδοξίας, τῆ ἀπέσβυσε τὸ νοερόν Φῶς, καὶ τῆ ἀνάψε τὸ αἰθαλώδες πῦρ τὸ Αἰτναῖον. Τέτα, ἀν ἐκινήθη μὲ τοῖστον σκοπὸν, καὶ τῶν τοιῶτων, ὅσοι ἐκτετυφωμένοι ἀπὸ τῆς καπνῆς τῆς ἐπάρσεως, ἔφθασαν ἕως εἰς τὸ νᾶ καταφρονήσαν τιῶ ἴδιαν ἐαυτῶν ζωὴν, μᾶς ζωγραφίζει ἐπιλεπτῆ τιῶ εἰκόνα ὁ Σωμῦλος, καὶ συχνὰ καὶ βιωμολόχος Δεκμανός, εἰς τιῶ τελευτιῶ τῆ Πελεγρίνα. (24). Δὲν εἶναι Πρωγμα ἀδιώατον νᾶ λάβη τόσιω διώαμιν εἰς μίαν ἀσωέτη ἀνθρώπη ψυχῶ τὸ τῆς Φιλοδοξίας πάθος καὶ ἀφ' ἑ εἰς ὑπερβολῶν αὐτὸ

Οὐεσπασιανῆ: ὁπερ ἡ ἀπὸ Χϋ, 81. ὡς Φησὶν Ἐυσέβ. ἐν τοῖς Χρονικαῖς. Περιγράφει δὲ τὸν τοῖστον τῆ γένεσιν τῆς Πλινίης θάνατον Πλίνιος ὁ Νεώτερος ὁ αὐτὸς ἀνεψιός, ἐν Ἐπισ: τῆ πρὸς τὸν Ἱστορικὸν Τάκιτον, 15. Βιβλ: 5.

(24) ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΣ ὁ ἐπικληθεὶς Πρωτεύς, Παριανὸς τιῶ πατρίδα, Φιλόσοφος δῆθεν Κιωκὸς κατὰ τιῶ περὶ τῆς ὑπερβίδη κατὰ καὶ τὴν χριστιανισμὸν ἐπὶ

αὐτὸ ἐνδυναμωθῆ, κατὰ λόγον ἀντίστροφον καὶ ἀντιπεπονθότα, ἐκλείπει τὸ φρονικὸν καὶ ἀπονεκρῆται, καὶ ὑπερβικῶ τὸ λογικὸν ἢ ἀλογία, καὶ διαδέχεται ἢ θηριωδία τὴν αἰθρωπότητα. Ὁ δυσσεβῆς Πορφύριος (-5) ὀλίγον ἔλειψε μελαγχολήσας, καὶ παραφρονήσας κατ' ἄλλον τρόπον, νᾶ καταντήση καὶ αὐτὸς εἰς τιῶ αὐτιῶ παραφροσύνη, καὶ νᾶ λάβη τὸ αὐτὸ τέλος

πορὸν, ποιόμενος περισμὸν βίβ τῆς θρησκείας τὸ πρὸς τὴν αἰ ἀλλ' ἐξελιγθεὶς τέως, καὶ δημοσιευθεὶς ἔτι καὶ τὴν καὶ δελιότερος, ἔτραπη πάλιν ὁ ἐπαρτεῖ πρὸς τιῶ Κιωκῶ. σεφισίαν Ἐλαυιόμειος δὲ ὑπὸ ἀνρας Φιλοδοξίας, διὰ νᾶ ἀφίση ἐαυτοῦ μὴ μὴν αἰδιδμον, περιελθὼν εἰς τιῶ τῶν τελευμένων Ὀλυμπίαν πανήγυριν, ἐκήριξεν ἐκεῖ ἐνώπιον ἀπάται τῶν σιωηθροισμένων Ἑλλῶων, ὅτι εἰς τιῶ Ἑλλῶνικῶ Ὀλυμπιάδα, ἰταῖς μετὰ ἐνιαυτῆς τέσσαρας, μίλλαι νᾶ ἀποθάη Φιλοσοφικῶς. κατακαίωμα ἐν τὰς φλόγας, διὰ νᾶ διδάξη τῆς Ἑλλῶνας ἵα καταφρονῆν τιῶ ζωὴν, καὶ νᾶ μένου ἀφροσύνη καὶ ἀκατάπληκτοι εἰς τὸν ἐπισυμβαίνοντα θάνατον. Τῆτο δὲ καὶ εἰς ἔργον ἔθετο, ἐν Ὀλυμπιάδι διακοσ. τῆ ἔκει ἐν ἑτα ἀπὸ Χϋ 166. ἐπὶ Μάρκου Ἀντωνίου καὶ Ἀυτοκράτορες. Τῆ Πελεγρίνα τέτα τῆ ἀθροισμὸν πολλοὶ μνῆσαι ἐποίησαντο, καὶ τῶν ἔσω καὶ τῶν ἑσωσφῶν. Ἄλλ' ἔδειε ἔτος ἐξέθετο τιῶ περὶ αὐτῆς Τροφικωμαδίαν, ὡς ὁ Λακωνικός, ἐν τῶ περὶ τῆς τῆ Πελεγρίνα τελευτῆς.

(25) ΠΡΟΦΤΗΡΙΟΣ ὁ πρώτω καλέμενος Μάλλχος, Τύριος τιῶ πατρίδα, Φιλόσοφος Πλατωνικός τιῶ ἐπαγγελίαν,

τέλος, εἰ δὲν εἶχε προφθάζη ὁ διδάσκαλος αὐτῆ Πλωτῖνος, νὰ ἐμποδίση εἰς αὐτὸν τὴν τυφλῶ ὄρμῳ, καὶ νὰ σῆσῃ τῆς ἀλογίας τὸ κίνημα, διὰ τῆ χαλινοῦ μιᾶς ἐμφιλοσόφου ὑπερθέτης καὶ παραινέσεως.

Εἰς

μαθητῆς Ὠριγένους τῆ Ἀδαμαντίνου· εἶτα Λογγίνου τῆ κομφῆ ῥήτορος· εἶτα Πλωτῖνος τῆ φιλοσόφου. Διδάσκαλος δὲ τῆ Ἰαμβλικῆς. Αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἐνθεσιώδους τῆ Πλωτῖνος χολῆς, καὶ τῆς μουσικῆς κατ' ἀντίθετον Θεοργικῆς φλυαρίας, ὑπερθερμανθεὶς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ μελαγχολήσας, εἰς τισάντιον ἔφθασεν ὁ κακοδαίμων παραφροσύνῳ, ἔτος ἄγων ἤδη τῆ Ἀσ. τῆς αὐτῆ ἡλικίας, ὡς διαβὰς εἰς Σικελίαν, καὶ εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ἔχαιαν τῆ Διλυβαίας Ἀκρωτηρίου ἀναχωρήσας. ἔγγυς ἦλθε τῆ θαιατωθῶναι μόνος ἀφ' ἑαυτῆ, διὰ νὰ ἀπολύσῃ δῆθεν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆ δεσποτικῆς τῆ σάματος. Ἀλλ' ἐπίφθασεν αὐτὸν (λέγουσιν) ὁ διδάσκαλος αὐτῆ Πλωτῖνος, ἢ αὐτοπροσώπως παρασῆς, ἢ καὶ διὰ γραμμάτων παρανετικῶν μεταπίσας τε καὶ ἀναδιδάξας, ὅτι εἶναι δυνατὸν καὶ ἐν τῷδε τῷ μετὰ σώματος βίῳ, νὰ ἐξασκῆ τὴν ἀρετὴν ἢ ψυχὴν, καὶ κατὰ τῶν παθῶν ἀγωνιζομένη, καὶ αὐτὰ χελιναγωγῆσαι τε καὶ ἀναχωριτίσασαι, νὰ ἀποκατασταθῆ ἀξία τῶν ἐκ θεῶ βραβείων καὶ ἀντιδόσεων. Ὁ Πορφύριος ἔτος, καὶ κατὰ τῆς εἰς Χριστὸν ἀμωμῆτες Πίστεως ἐκλυοσῆσας, νὰ καθυλακτίσῃ ἐτέλμησε. Τοιαῦτα ἔμωσ σιμῆγραψεν, οἷα τὸν Χριστιανισμὸν περισσότερον τὸν ἐπισηρίζουσι, καὶ λαμπρῶς τὸν ἐπισιωισῶσιν. Ἐπειδὴ μὴ ἀνώμενος νὰ ἀπαντήσῃ τι λόγῳ τὸς ἐχόμενον κατὰ τῆς ἐλεύσεως τῆ ὑπὸ Δανιὴλ τῆ προφητε

Εἰς ἄλλου πάλιν κατεδύλωσεν, ἢ κατὰ τηθῶσε τὴν καθάρτητα τῆ λογιστικῆς, μία ὑπερβάλλουσα ἀνάξεια καὶ ἐξαψὶς ἀγνωριωτάτης, καὶ ἀκατάχετου θυμοῦ· ὅθεν ἐκτυφλωθέντες παντάπασιν, καὶ μηδὲν διακρίναν διαμένοι εἰς ποῖον κρημενὸν ἔσπευδον τρέχοντες, ἐφάνησαν γενναῖοι εἰς τὸ νὰ προαπαντήσῃ τὸν θάνατον. Τῶδε συμβαίνει: "ΩΣΠΕΡ Ὁ ΚΑΠΝΟΣ ἘΠΙ ΔΥΚΝΩΝ ΤΑΨ ΟΥΦΕΙΣ, ΟΥΚ ἘΑ ΒΛΕΨΗΙΝ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ἘΝ ΤΟΙΣ ΠΟΣΙΝ, ΟΥΤΩΣ Ὁ ΘΥΜΟΣ ἘΠΑΙΡΟΜΕΝΟΣ ΤΩ ΛΟΓΙΣΜΩ ἘΠΙΣΚΟΤΕΙ". Ἐπαίω εἰς τὴν ὄρμῳ τῆ θυμῆ, ὁ λογισμὸς (ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης:) ἈΠΟΔΗΜΕΙ". Ὅθεν

προσ-

σαφῆστα καὶ ἀκριβέστατα προανακηρυχθέντος, ἠναγκάσθη νὰ ἀρνηθῆ ἀπλῶς καὶ ἀλόγως τὴν προφητικὴν πρόρρησην: μὴ συλλογιζόμενος ὁ ἀνόητος, ὅτι ἡ προφητεία αὕτη ἦτον καὶ εἰς πάντας γλώσσῃ καὶ προσηλοτάτη, καὶ τὸ πλέον ἐγνωρίζετο καὶ ὡμολογεῖτο καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν Ἰουδαίων, καὶ πρῶτοι, καὶ ὕστερον, οἷτινες εἶναι τῆ Χριστιανισμῆ οἱ ἐχθροὶ οἱ παντελῶς ἀσπονδοὶ. Ἐγεννήθη ὁ Πορφύριος, ἐν Ἐτει Σωτηρίῳ 233 ἔζησε ἐξ ἑὸς τῆ 303 Ὁ Βασιλεὺς παραιτῆσαι τὴν αὐτῆ ζωὴν ἕως τῆ Μεγ. Κωνσταντῖνος ὅταν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἑκατονταετής. Ὁ Σειδ: ἐν Λέξ: ἕως Διοκλητιανῆ. Ὁ Εὐνάπιος ἔθεν ταῖστον περὶ αὐτῆ ἀναφέρει.

προσφύεσται τὸ ὠνόμασε: ΠΑΘΟΣ ΘΗ-
 ΡΙΩΔΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙ. Ἀυτὴ εἶναι κα-
 θολικὰ μία παρακοπὴ Φρενῶν, μία παρα-
 φροσῶν, εἰ εἶδος μανίας ΤΗΣ ὈΞΥΘΥ-
 ΜΙΑΣ. ΤΟ ἄΝΘΟΣ ΜΑΝΙΑ, ΜΑΙΝΟ-
 ΜΕΘΑ ΠΑΝΤΕΣ ὍΠΟΤΑΝ ὈΡΓΙΖΟΜΕ-
 ΘΑ· καὶ καλῶς καὶ Κάτων ὁ πρεσβύτερος
 μεταξὺ ἐνὸς ὀργιζομένου, καὶ ἐνὸς μαινομέ-
 νου, ἀλλὰ δὲν εὗρισκε διαφορὰν, παρὰ πῶς
 ἕτος παραφροσνεί εἰς περισσότερον καιρὸν,
 ἐκεῖνος πρὸς ὀλίγον: ΤΟΝ ὈΡΓΙΖΟΜΕ-
 ΝΟΝ ΝΟΜΙΖΕ ΤΟΥ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΧΡΟ-
 ΝΩ ΔΙΑΦΕΡΕΙΝ: ὁ πρῶτος εἶναι ἕνας
 πυρετὸς διαλειμματικὸς, ὁ δεύτερος σιωε-
 χής πῶς καὶ ἀδιάκοπος: πλὴν ὁ παροξυσ-
 μὸς εἶναι βίαιος καὶ σφοδρὸς ἐπίσης, καὶ εἰς
 τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον. Ἐπάνω λοιπὸν
 εἰς ἕνα τοιοῦτον παροξυσμὸν, ἐάντις τύχη
 καὶ περιφρονήσῃ, ἢ καὶ ἀψηφίσῃ τὸν θάνα-
 τὸν, αὐτὸ δὲν εἶναι μεγαλόψυχίας τεκμή-
 ριον· μάλιστὰ τὸ ἐναντίον, σημεῖον εἶναι
 καὶ ἀπύδειξις μικροψυχίας καὶ ὀλιγοψυχίας.
 Ὁ μαινόμενος δὲν εἶναι ποτὲ ἀνδρείος, κα-
 θὼς ἔτε τὸ ἀπαλὸν καὶ νήπιον βρέφος,
 ὅταν θέλῃ καὶ πιάσῃ εἰς τὴν χεῖρα τὸν
 ἄνδρα καὶ ἢ καὶ φιλήσῃ μὲ τὸ σῶμα τὴν
 φλόγα. Οὔτε ἐκεῖνος, ἔτε τῆτο, δὲν δια-
 κρίνει

κρίνει τὸν κίνδυνον: τῆτο, διότι ἀκούει δὲν
 ἀναψεν εἰς τὸν ὑγρὸν τὸ ἐγκέφαλον, τὸ
 λυχναρίον τῆ λογισμῆς ἐκεῖνος, διότι αὐτὸ
 τὸ λυχναρίον ἀμέτρως ἐμπυριθῆν, καυτη-
 ριαθῆν καὶ καταπεριφλεχθῆν, καὶ δὲν ἀπεσ-
 βέθῃ. Ἀπλῶς: ἀρετὴ δὲν σωίσεται χω-
 ρὶς εὐβουλίας τε καὶ φρονήσεως, ἔτε φρό-
 νησις χωρὶς νῆς, ἔτε νοῦς, ὅπως ἀκμάζει καὶ
 ὀργᾶ τὸ πάθος καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὸ
 πάθος, τῆ θυμῆ τὸ θηριώδες, καὶ εἰς τὰς
 ὀρμὰς τὸ ἀκάθεκτον. Ἡ Μήδεια (26) ἐπά-
 νω εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆ ἀγριωτάτη καὶ θη-
 ριώδες θυμῆ αὐτῆς, κατασφάζει τὰ ἀπα-
 λα

(26) Μήδεια ἡ θυγάτηρ Λιήτη Βασιλέως τῶν Κόλχων,
 ἐραθεῖσα Ἰάσωνος τῆ Ἀρχηγῆ τῶν Ἀργολαυτῶν,
 ὅταν ἔπλευσεν εἰς τὸ Βασιλεῖον τῆ πατρὸς ἐκείνης
 διὰ τὴν κλέψῃ τὸ ἐκεῖ τηρούμενον χρυσόμαλλον δέρας,
 τοῦ εὐκόλως τὴν κλοπὴν ἀποκιμήσασα μὲ τὰς
 μαγικὰς αὐτῆς τέχνας, ἐν αἷς ἰὼ ἐμπειροτάτη,
 τὸν εἰς Φύλαξιν τὴν τῆ δέρας ἐπαγρυπνῆντα δεσ-
 κοντα, καὶ σιωεξέπλευσε μὲτ' αὐτῆ ἀκολούθως εἰς
 τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ τὴν ἐγκατέλιπεν, ὁ
 Ἰάσων, καὶ τοὶ δύο υἱῶν Πατρῆς ἐξ αὐτῆς γενόμενος,
 καὶ εὐμφένθη Γλάυκιω, ἢ ἄλλως Κρέσσων τὴν
 Κρέοντος θυγατέρα τῆ Κερειθίων τυράννου ἢ Μή-
 δεια ἀδελτηθεῖσα ὑπὸ τῆ ἀπίστε ἐρασῆ καὶ συζύγου,
 διὰ τὴν ἐκδικηθῆ κατέσφαξε τὰ δύο εἰρημένα τέκνα,
 γεννήματα τῶν σπλάγχχνων τῆς. Ἐν ᾧ ἔν ὁ θυμὸς

ἀὰ τέκνα της. Ἄλλοι λυσσῶσι κατὰ τῆς
 ἰδίας ἑαυτῶν ζωῆς μὲ μύριαις τρόποις. Δὲν
 εἶναι τῆτο· ὄχι, τῆς περὶ τὸν θάνατον ἀφο-
 βίας ἀποτελεσμα: εἶναι καρπὸς κατὰπι-
 κρος μιᾶς ἀλογίας κτηνώης· δὲν εἶναι ἔρ-
 γον ἀνθρώπων, ἀλλὰ θηριῶδες.

Πολλοὶ ἔτι πρὸς τοῖς εἰρημέτοις, καὶ
 ἄλλα διάφορα πάθη ἠμποροῦν γὰ λάβωαι
 εἰς τὴν ψυχὴν τῆ ἀνθρώπου τὸσάυτῳ δυνά-
 μιν, ὥστε νὰ τὴν καταστήσω, ὄχι νὰ μὴ
 φοβῆται, ἀλλὰ νὰ φαίνεται ὅτι δὲν φοβεῖ-
 ται τὸν θάνατον. Ὅλα κατὰ τὸν αὐτὸν
 τρόπον κατακυριεύουσι τὸ φρονεῖν, καὶ κα-
 ταπαύουσι τὰς ἀνοήτους γὰ θανατῶσι, κα-
 κηφρόνως ἐν ταυτῷ καὶ ἀφρόνως. Τῆτον
 μιᾶ παιτελής ἀπόγνωσις ἐξέστησε τῶν λο-
 γισμῶν, ἐκεῖνον μιᾶ βαθεία καὶ σφοδρῶ
 λύτη· οὗτος προαιρεῖται καὶ σέργει τὸν
 θάνατον εἰς μιᾶν περίσασιν τοιαύτῳ, διό-
 τῆ

τι τὸν προβλέπει εἰς ἄλλῳ περίσασιν προ-
 φαιόμενος, σκληρότερον πολὺ καὶ βιαιότε-
 ρον, καὶ ὀδυνηρότερον ἀσυγκρίτως. Ἐκεῖνος
 τὸν επικαλεῖται ὡς ἱατῆρα κακῶν ἀνυπο-
 φρήτων. Ἐκεῖνος κτ: κτ. Καὶ τὰς τοιαύτας
 πάντα σωματώτατα τὰς περιλαμβάνει,
 εἰς τὴν μελέτω τῶ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΛΑΛΟΥ
 ΓΥΝΑΙΚΟΣ, ὁ Σοφιστῆς Λιβάνιος (27) πα-
 ρασαίνωντας διὰ τῆ δυσκόλης Ἄιδος, τῆ
 μὴ ὑποφύροντος γὰ συζῆ μετὰ τῆς ἀπε-
 ραν-

(27) Γνωῖκα ἀγαθῶν ἀήρητις φιλήσυχος μὲν, ἀλλὰ ἢ
 πολλὰ παραξενεῖς, μὴ ὑπολέγων τὴν τῆς ὀμοζύγα
 αὐτῆ ἀπέραντον ἀδελφίαν, ἥτις δὲν ἐκλειε ποτὲ,
 εἰς σιωπῶν το σώματης, παρρησιάζεται, τέως εἰς
 τὸ Δικαστήριον, καὶ ζητεῖ παρὰ τῶν κριτῶν τὴν
 ἄδικαν γὰ ἀποθάη. Μεταξὺ δὲ τῶν λόγων, δι ὧν
 ἀγωνίζεται γὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆ, καθ
 ἡν ἐδιώριτε γὰ προαποκέρψῃ τῆς ἑαυτῆ ζωῆς τὰς
 ἡμέρας, φέρει καὶ τῆτο τὸ γνωμικὸν ἐν ἑδαι ἔρω-
 ταποκρίσεως: ΠΟΙΟΝ (λέγει) ΤΩΝ ΔΥΟ ΤΟΥ-
 ΤΩΝ, ἜΙΝΑΙ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ἘΛΑΦΡΟΤΕΡΟΝ;
 ΤΟ ἌΝ ἌΠΟΘΑΝῆ Ἢ ἌΝΘΡΩΠΟΣ ἌΠΟ-
 ΜΙΑΣ, ΚΑΙ ἌΝ ΤΕΛΕΙΩΣῆ, Ἢ ΤΟ ἌΝ ΠΛΗ-
 ΣΙΑΖῆ ΠΑΣΑΝ ΣΤΙΓΜῆΝ Εἰς ΤΟΝ ΘΑΝΑ-
 ΤΟΝ; ἌΝ ἘΧῆΙΣ ΓΝΩΣΣΙΝ (ἀποκρίνεται: ΘΕ-
 ΔΕΙΣ ὍΜΟΛΟΓῆΣΕΙΣ, ὍΤΙ ἘΛΑΦΡΟΤΕΡΟΝ
 ἜΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ: „Τὶ γὰρ ἦττον εἰς συμφε-
 ρᾶν; εἰσαπαξ ἀποθανεῖν, ἢ πειλάκις ἐγγὺς ἵεναι
 θανάτου; τὸ πρότερον φήσαις ἄν.

τὴν ἐκείνη εἰς τὴν ἀπάθειαν ἠμποροῦσαν, ἀντιτα-
 λαντευμένη τὴν ψυχὴν ἐν μέσῳ τῆ πάθος καὶ
 τῆ λόγου, καὶ αἰθανομένη ὅτι ὑπερίχουε τὸ πάθος,
 ἔτραγάδεν τὰ ἔφεξῆς παρὰ Εὐριπίδ: ἐν Πράξ: Δ)
 „καὶ μακρόθεν μὲν οἶα τολμήσω κακὰ,
 „Θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βυλευμάτω,
 „Ὅσπερ μεγίστων αἰτίας κακῶν βροταῖς.

ραυτολόγῳ Συζύγῳ, μεθ' ἧς εἰς Σάμον σωήθη·
 εὐρισκοί ται καὶ ἄλλοι, οἱ ὅποιοι, διὰ προφάσεις, ἢ
 ἀφορμὰς ἄλλας πολλῶ βαρυτέρας, προκρίνουσιν
 ἐκλέγοντες ὑπὲρ τῆς ζωῆς τὸν θάνατον. ὁ
 Ῥωμαῖος Βρεῦτος (28) νικηθεὶς ἐν τῷ πολέμῳ,
 ἐφορεύθη αὐτόχειρ, ἐπειδὴ τὸ γὰρ πέση ζῶν
 εἰς χεῖρας τῆς Αὐγέας καὶ τῆς Ἀντωνίας τῶν
 ἐχθρῶν αὐτῆς, τὸ εἶχε βαρύτερον καὶ αὐτοῦ
 τῆς θανάτου. Ἡ Αἰγυπτία Κλεωπάτρα (29)
 μόνη ἀφ' ἑαυτῆς φαρμακένεται διὰ τῆς
 Ἰοβόλας ἀσπίδος, ὅτι τὸ γὰρ ἀπαχθῆ ὡς
 αἰχμαλώτος ζωγρηθεῖσα, τὸ νομίζει καὶ τῆ
 δήγματος τῆς ἀσπίδος ὀδυνηρότερον. Καὶ
 τῶν Ὀθωμανῶν ὁ Μόναρχος Βαγιαζίτης
 (30) κρεῖει τὴν κεφαλὴν κατὰ τῶν σιδη-
 ρῶν

ρῶν Κιγκλίδων, ἐν αἷς περιφέρεται ὡς Τίγ-
 ριν, κατάκλιτος, διότι δὲν ἔχει πλέον δυνά-
 μιν καὶ ὑποφέρει τῆ νικητῆς Σκύθῃ τῶ
 εἶθαι εἰς τέρας, καὶ εἰς ἄλλας ἀναριθμήτας
 ὅτι ἐδωκέμεθα γὰρ ἀναφέρωμεν, ἢ τῆ θά-
 νάτος περιφρόνησις καὶ ὀλιγοψήφισις δὲν
 πρὸς ἡλθεῖ ἐξ ἀφοβίας, ἀλλ' ἀπὸ φόβου καὶ
 καὶ χαλεπωτέρου καὶ μείζονος ὄχι ἀπὸ με-
 γαλοψυχίας, ἀλλ' ἐκ μικροψυχίας.

Συμπεραίνω λοιπὸν, ὅτι ἡ παντελῆς
 ἀφοβία τοῦ θανάτου εἰς μίαν ψυχῶν ἀν-
 ὄση ὄση, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὴ φυσικωτέ-
 ραν ἐκείνου κατάστασιν, εἶναι ἀδιώατος·
 διαατῆ

(28) Μόρκεσ ὁ Βρεῦτος, ἦς Μ. Ἰανία Βρεῦτε, καὶ Σερ-
 βιλίας ἀδελφῆς Κάτωτος, εἰς τῶν Σωσμοτῶν κα-
 τὰ Ἰβλίας Καίσαρος, πληθεὶς εἰς τὸν συγκρηθέντα
 πόλεμον, περὶ τῆς Μακεδονίας πάλιν, τῆς Φι-
 λίππεσ, δια γὰρ μὴ πέση ζῶν εἰς τὰς τῶν ἐχθρῶν
 χεῖρας, ἈΝΑΦΥΓΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙ ΚΡΗΜΝΩΔΕΣ,
 ΚΑΙ ΤΩΙ ΣΙΦΕΙ ΓΥΜΝΩΙ ΠΡΟΣΒΑΛΩΝ ΤΟ
 ΣΤΕΡΝΟΝ, ἌΜΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥ ΤΙΝΟΣ, ὩΣ
 ΦΑΣΙΝ, ΕΠΙΡΡΩΣΑΝΤΙΟΣ τῶ πληγῶ, ἀπέθα-
 νεν (Πλάταρχ· εἰς Βίον Γαῖ· Ἰβλ· Καίσα·)

(29) Ὁρα ἀνωτ· Σημ· 14.)

(30) Βαγιαζίτης ἦς Ἀμεράτε, ἐσθλητάνισεν ἔτει 1389.
 Ὀνομάθη ΓΙΛΔΕΡΟΥ'Μ, τετῆσι ΚΕΡΑΤΝΟ'Σ, δια-

τῆ περὶ τῆς πολέμου ὀξύτητα· ἀλλ' εἰς τὸν πρὸς
 Τ ΜΕΡΑΔ'ΝΟΝ Βασιλέα Τατάρων, νικηθεὶς κατὰ
 κράτος σικελήθη αἰχμαλώτος, καὶ ἐνεσφαλίθη
 ὑπὸ τῆ νικητῆς εἰς Κλωβίον, ἐν ᾧ μὴ δυναμείος καὶ
 ὑποφέρει τὸ βάρος τῆς συμφορᾶς, προσκρούσας κα-
 τὰ τῶν σιδηρῶν Κιγκλίδων τὴν κεφαλὴν, ἀπέθα-
 νεν ἔτει 1413. Ὁ Βαγιαζίτης ἔτος ἦτον ΣΤΡΑΒΟΣ,
 ὁ δὲ Γαμερτάνος ΧΩΛΟΣ· ἔστις (λέγουσιν) εἶπε
 πρὸς ἐκεῖνον ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν· ὅτι ὩΣ ΦΑΙΝΕ-
 ΣΑΙ, ὍΤ ΠΑΝΤ' ΠΟΛΛ' Τ ΚΡΙΝΕΙ ἌΞΙΑ Ὁ
 ΘΕΟΣ Τ' ΒΑΣΙΛΕΙΑ, ΕΠΕΙΔΗ ΤΑ ΧΑΡΙΖΕΙ'ΕΙΣ
 ἈΝΘΡΩΠΟΥΣ ὍΤΩ ΣΕΣΗΜΕΙΩΜΕΝΟΥΣ,
 ὩΣ ἩΜΕΙΣ ἙΣΜΕΝ· ΚΑΙ ὙΣΤΕΡΗ'ΣΑΣ ΤΗ'Σ
 ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ἘΝΑ ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΝ, τῶ
 ἐξέσωκεν Εἰς ἘΝΑ ΜΟΝΟΠΟΔΑ.

διωατὴ μόνον εἶναι, ὡς ἐγὼ κρίνω, ἢ τοιαύτη ἀφοβία εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἢ ΤΙΠΕΡΦΥΨΙΝ, καθὼς ἐξ ἀρχῆς ἔλεγον, ἐνδιωαμωθέντα θεόθεν, ἢ ΠΑΡΑΦΥΨΙΝ, ἐκ περιστάσεων τινῶν δυσφορωτάτων, παρακεκινημένον ὅπως ἐν καὶ διασραφέιτα, καὶ εἰς ἀφροσύνην τινὰ καὶ ἀλογίαν παρολιθῆσαντα: Η΄ ΤΟΙΘΕΙΟΝ, Η΄ ΘΗΡΙΩΔΕΣ.

Μὰ δὲν εἶναι τάχα τρόπος, καὶν νὰ ὑποσμηκωθῇ ἢ τῆ θανάτου αὐτῆ δειλία, καὶ νὰ κατασθῇ ὁ περὶ αὐτὸν φόβος εἰς τιὴ ψυχῶν μετριώτερος; Αποκρίνομαι: Ἐὰν τὸ ζήτημα παρικλειθῇ εἰς τέρας τῆς ὄρας: τῆς τῆς, ἂν ἐρωτᾷ τις, πότερον, διωατὸν εἶναι νὰ διατεθῇ τοιαυτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος, ὡς νὰ φοβῆται ὀλιγότερον ἐπερχόμενον τὸ τῶν ἡμερῶν αὐτῆ τέλος, καὶ νὰ ὑποφέρῃ τὸν θάνατον προσεγγίζοντα ὑπομενετικώτερον καὶ πραότερον; λέγω, ὅτι εἶναι διωατὸν τὸ πρᾶγμα, καὶ ὄχι παντελῶς ἀνατόρθωτον. Τιὴ παντελή τῆ θανάτου ΑΦΟΒΙΑΝ, δὲν δέχομαι εἰς τιὴ τῆ ἀνθρώπου φύσιν, ὄχι τιὴ ΜΕΤΡΙΟΦΟΒΙΑΝ. Τιὴ ἔκτοπον δὲν ἐπεγκρίνω ΦΙΛΟΖΩΓΙΑΝ, ὄχι τιὴ εἰς ζωηρότητα δικαίαν ΡΟΠΗΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΛΙΣΙΝ. Τιὴ ὀλοτελή ἀδιαφορίαν

ρίαν τε καὶ ΑΠΑΘΕΙΑΝ δὲν ὑποφέρω νὰ ἀκῶ περικωδωνιζομένω, ὄχι τιὴ ΜΕΤΡΙΟΠΛΥΘΕΙΑΝ.

Ὁ Κλειτίας, ὡς εἶδουμεν, ἐζήτη παρὰ τῆ Σωκράτους, δεόμενος ὅτι νὰ ὑπάγῃ, νὰ παραυέση, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὸν πατέρα αὐτῆ τὸν Ἀξίον, ἡδὴ θανατῶντα: „ὅπως ἈΣΤΕΝΑΚΤΙ ἘΣ ΤΟ ΧΡΕΩΝ ἸΗ. Τῆ λέγει: . . . Τὸ ἈΣΤΕΝΑΚΤΙ, αὐτὸ εἶναι παρὰ πολὺ, ὡ Κλειτίας: πῶς; νὰ μὴ ἐξαυμίσῃ ἢ ψυχῆ τῆ θανῆν κινδυνεύοντος, ἔτε εἶα σεναγμοί; ἈΣΤΕΝΑΚΤΙ; Ω! ἘΣΚΛΗΡΥΝΑΣ ΤΟΥ ἈΙΤΗΣΑΣΘΑΙ! Ἀρκεῖ ἂν σὲ κατασῆσῃ ὁ Σωκράτης τὸν πατέρα, μὲ τὰς αὐτῆ φιλοσοφικὰς παραυέσεις τε καὶ διδασκαλίαις, εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὡς νὰ ὑποφέρῃ ἐπιόντα τὸν θάνατον μετριοπαδῶς καὶ ἐνφρόνως. Ὁχι ἈΣΤΕΝΑΝΑΚΤΙ, ἈΛΛ' ὈΛΙΓΟ ἩΜΕΤΡΙΟΣΤΕΝΑΚΤΙ.

Ὁ Σωκράτης πάλιν ἐκ τῆ ἄλλου μέρους, ἐν οἷς ἀναφέρει τὰς τῆ Προδίκου παραυεθίας, ὡς διεξῆλθεν ἐκεῖνος ἐν τῷ οἴκῳ Καλλίας τῆ νῆς ἱπποσύνης, πρὸς ἐνίχυσιν τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὸ σωάντημα τῆ θανάτου, ἐπαυεῖ πολλὰ τιὴ δῶαμιν καὶ δρασηριότητα τῶν εἰρημένων ἐκεῖ τότε Προδικίων ἐπιχειρημάτων.

ρημάτων καὶ ἀποδείξεων· καὶ διὰ τὴν πίστιν ποίησιν μὲν τελειότεραν τὴν βεβαιότητα τὸ ἀποτέλεσμα ὅπως εἰς τὰς ἀκροατὰς ἐγέννησαν αἱ τῆς Σοφῆς διδασκαλίου, αὐτὴ συμβολαί καὶ ὑποδήματα, φέρει εἰς μαρτυρίαν αὐτῆ τὴν ἰδίαν ἑαυτῆ ψυχῆ διὰ τὴν ἐνδοτάτιον ἐκ σωειδήσεως καὶ σωαιθήσεως, ὡς αὐτὸς ἔπαθεν ἐν ἑαυτῷ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀκροάσεως ἐξαλλοίωσιν καὶ ἀντιδιάθεσιν. Ἔως τότε λέγει, ἐφρόνου καὶ αὐτὸς ἐγὼ, καθὼς φρονῶσι κατὰ φύσιν, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι χεδὸν ἄνθρωποι καὶ ἐγὼ ὁμοίως ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐνενόουν τὴν ἀποκοπὴν τῆς σειράς τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς με, ὡς τὴν ἐχάτιον τῆ βίβ τῆς ταλαιπωρίας καὶ ἀθλιότητος· ἀπέβλεπον τὸν θάνατον, ὡς τῶν κακῶν τὸ ἀκρότατον καὶ ἐλεεινότατον. τὸ ὁμολογῶ (λέγει ὁ Σωκράτης.) ἀλλὰ προσθέτω· ἀφ' ἧ ὁμοῦς διελέχθη ὁ Πρόδικος (31) καὶ

καὶ τόσα καὶ τοιαῦτα δημηγορήσας εἶπεν ἐν αἰτίῳ τῆς ὀδυνηρᾶς καὶ ταλαιπώρης ζωῆς τῆ ἀνθρώπου, ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης χεδὸν ἐξέγραψα τὸ ὄνομά μου ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν ζώντων, καὶ ἐπιθυμῶ (λέγει) τὴν ἀποθάνω· ΤΟΣΑΔΕ ΤΟΥ ΖΗΝ ΚΑΤΕΠΗΝ, ὩΣΤΕ ἘΓΩΓΕ ΜΕΝ ΠΑΡΑ ἌΚΑΡΗ ΔΙΕΓΡΑΨΑ ΤΟΝ ΒΙΟΝ, καὶ ἐξ ἐκείνου ΘΑΝΑΤΑ ΜΟΥ Ἡ ΨΥΧΗ. Τὰς εἰρη-

Τῆς πρὸ τῶν ἄλλων θαυμάζεται ὁ λόγος, ἐν ᾧ παραστήσας ὡς δύο γυναῖκας τὴν Ἀρετὴν καὶ τὴν Κακίαν, ἀντιπεριελκίσσας ἀμφοτέρους πρὸς ἑαυτὰς τὸν Ἡρακλῆα ἐτι νεάζοντα, δείχνει τὸν ἔφηβον Ἡρώα, προτιμῶντα τέως τὴν Ἀρετὴν, καὶ ταύτην παρακολοθεῖντα, ὑφ' ἧς καὶ μετὰ τῶν ἡμιθέων ἐναριθμηθῆναι ἠξίωται. Ἀλλ' ὁ Πρόδικος ἔτος ψέγεται ἄλλως, ὡς χρηματιστῆς ἀπὸ λόγων γεγονώς διπλωμάτης, καὶ πιπεράσκων οἶον ἔψα ὄντα τὰς διδασκαλίας αὐτῆ καὶ τὰ ἀκροάματα· ἔθεν εἰς μίαν τῶν ῥητορικῶν αὐτοῦ ἐπιδείξεων, δὲν ἐπέτρεψε τὴν παρευρεθῆ ἀκροατῆς· εἰ μὴ ὅστις ἐπλήρωσε δραχμὰς πενήκοντα, διὸ καὶ ἡ ἐπίδειξις μετωνομάθη ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΔΡΑΧΜΟΣ. Ἐθαναστώθη ὁ Πρόδικος ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων πίων τὸ Κώνειον, ὡς διασφείρων τῆς νέας, καὶ τοιαυτοτρόπως ὁ τῆ Σωκράτης διδάσκαλος ἀνεφάνη τέττα καὶ πρόδρομος. Ἡμαῖς δὲ ἔχι κατὰ τὴν καὶ Ὀλυμπιάδα, ὡς Μωρέριος, ἀλλὰ κατὰ τὴν Π5. ὡς γράφει ἐν τοῖς Χρονικ. Ὁ Εὐσίβιος. Ταῦτα πρὸ τῆς Σατηγίε οικονομίας 436.

(31) Ἦν ὁ Πρόδικος Κέος ἀπὸ Κέου τῆς Νήσου, ἔχι Κῶος, ἔδὲ Χίος, ὡς ἄλλοι ἄλλως ὑπέλαβον. Μαθητῆς ἐχρημάτισε Πρωταγώρην τῆ Ἀβδηρίτη. Διδάσκαλος δὲ Εὐριπίδου, καὶ Σωκράτους, καὶ Θεραμένους, καὶ Ἰσοκράτους τῆ Ῥήτορος. Ἦν ἐν φιλόσοφος καὶ Σοφιστῆς τὴν ἐπαγγελίαν, διδάσκων ἅμα καὶ τὰς ῥητορικὰς τέχνας, καὶ ῥητορεύων περὶ διαφορῶν ὑπεθέσεων, εἰς πολλῶν σωτρεχόντων ἀκροάσιν.

είρημένως φιλοσοφικῆς νουθεσίας τε καὶ πα-
ραιρέσεως, τὰς ἤκουσεν ὁ Σωκράτης παρὰ
τῆ Προδικῆ, ἐν τῷ εἶνω τὰ τῆ Καλλίε
τὰς αὐτὰς ἤκουσά καὶ ἐγὼ, ἀναγκυρῶς τὸν
Διάλογον τῆ Σωκρατικῆς Δίχνης, ἀναφερό-
μενος: Ἄλλὰ τῆ μὲν Σωκράτης ἡ ψυχὴ
μετὰ τὴν ἀκρόασιν, χεδόν, ΠΑΡΑ' ἈΚΑΡΗ
ἘΘΑΝΑΤΑ: ἡ ψυχὴ ὅμως ἡ ἐμὴ μετὰ τὴν
ἀνάλυσιν, ὄχι ΔΕΝ ΘΑΝΑΤΑ· ἀλλ' ἀλαπῶ
τὰ ζῶ, καὶ θείω καὶ καρπὸν μόνον ἀπὸ τὰς
τοιαύτας Προδικῆς καὶ Σωκρατικῆς Δι-
σκαλίας τε καὶ ὑποθήκας, ἔργω γὰρ ἀ-
πολάβω, ὄχι τὸ ΝΑ' ΘΑΝΑΤΩ, ἀλλ' ὅ-
ταν ἔλθῃ τὸ χρεὼν τὸ ὁποῖον πράως τε
καὶ ἀταράχως περιμένω, γὰρ ἘΥΘΑΝΑ-
ΤΗΣΩ.

Ἐξεφέροντο εἰς ὑπερβολὰς ἐπίοτε αὐ-
τοὶ οἱ καλοὶ Σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι: Οὕτως
Ἰσορείται καὶ περὶ Ἠγησίας (3.) τῆ φιλο-
σοφί-

σοφίσαντος ἐν τῆς Κυριωαῖκῆς καλκμείης
ἀριστεως, τῆς ἀνδραποδώδης ἐκείνης καὶ
καταπτύσε: ὅτι μὲ τότε διώκων ἐξετρα-
γάδει τῆ παρόντος βίβ τὰς συμφορὰς καὶ
σειοχωρίας καὶ ἀθλιότητας, ὡσε πολλὰς
τῶν ἀκροατῶν αὐτῆ ἐκατάπειθε (τῆς ἀφ-
ροεσέρας πάντως.) καὶ ἐθανάτητο. Διὸ
καὶ ὠνομάθη Ἠγησίας ὁ ΠΕΙΣΙΘΑΝΑ-
ΤΟΣ. Ἐπρεπε δὲ γὰρ παρασημειωθῆ δια-
τῆς αὐτῆς ἐπωνυμίας ὡς ΠΕΙΣΙΘΑΝΑ-
ΤΟΣ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸς Φιλόσοφος ὁ μέ-
γας Πλάτων, ἂν ἀληθῶς σιέβῃ ἐκείνο
ὅπῃ διηγῶνται περὶ Κλεομβρότης τῆ Ἀμ-
βρα-

δι ἃ ἡ ζωὴ εἶναι ἀνυπιφόρητος. Τῆ τοιῶτε Συγ-
γραμματος ποιῆται μνείαν ὁ Κικέρων (ἐν Α. τῶν
Τροκελανικῶν ζητημ.) ἐνθα Ἰσορεῖ προσέτι, ὅτι
Πτολεμαῖος ὁ Βασιλεὺς ἀπηγόρευεν εἰς τὸν Ἠγη-
σίαν αὐτὸν τὸ γὰρ διδάσκει τῆς τοιῶτης λόγους ἐν
ταῖς Σχολαστικαῖς αὐτῆ διάτριβαῖς παρῆσιαι τε
πανδήμως, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἀκροατῶν ἀκούοντες
τὰ τοιαῦτα φιλοσοφηήματα, ἐξ ἑαυτῶν ἐθανά-
τητο: ὅθεν καὶ τῆς τῆ ΠΕΙΣΙΘΑΝΑΤΟΥ παρανο-
μασίας ἔτυχεν ὁ Ἠγησίας, ὡς ΠΡΟΤΡΕΪΣΗΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΕΪΘΩΝ Εἰς ΘΑΝΑΤΟΝ. Τὰ αὐτὰ
διηγῆται καὶ Οὐαλέριος Μάξιμος, παρὰ τῆ Μαια-
γίω, ἐν ταῖς εἰς τὸν Λαέρτ: παρατηρήσ: Βιβλ:
B. 86.

(22) Τῆτον μαθητικῶ Παραβάτης λέγει Διογ: ὁ Λαέρτ.
(ἐν Βίω Ἀριστ.). Ὅστις Ἠγησίας παρωνομάθη
ΠΕΙΣΙΘΑΝΑΤΟΣ, ἐκ τινος αὐτῆ Συγγραμματος
οὕτης ἐπιγραφεῖ γὰρ Ὁ ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΩΝ. Ἐν α
παρασάει ἀνδραπον τινά, τὸν ἐπείον μὴ θέλοντα
γὰ ἀναλάβῃ τῆ Φιλ., εἰ μὲν φίλοι παρακινῶσι γὰ
Φάγη, αὐτὸς δὲ ἀποκρινόμενος ἐπαρτιμῆ τὰ κακά,

Βρακιώτης: (33) ὅτι, ὡς ἀνέγνωσε τὰς περὶ Ἀθανασίας ψυχῆς λόγους τῆ Πλάτωνος, διὰ τὴν προκαταλάβην τῆ μακαρίαν ἀπολαύσει, τῆς ἀγῆρευ καὶ ἀτελευτήτης ἐκείνης, διασωθῆς, ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ ὕψος εἰς ὅς πύργος εἰς τὸν ὁποῖον εὗρίσκειται, καὶ ἐλευθῶς σμετρίβη πρὸς ὃν διὰ τῆτο ἐγράφη τὸ ἐφεξῆς Ἐπίγραμμα:

Ἔειπας ἦλιε χαῖρε Κλεόμβροτος Ἀβρακιώτης,
 Ἦλ' αὖτ' ἀφ' ὕψηλῶν τάχεσσι εἰς Ἄϊον.
 Ἄξιον εἶδέν ἰδὼν θανάτου κακὸν, ἀλλὰ Πλάτανος.
 Ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος,

Αὐτῶν

(33) Τὸ τῆ Ἀβρακιώτης Κλεομβρότης παρασημασμένον ὄρημα, καὶ τὸ ἀφ' ὕψους αὐτῆς πῆδημα τὸ ἐξισορεῖ καὶ ὁ Ῥωμαῖος Κικέρων (Τροσκυλλαν. Ζητημ. Δ.) τὸ δὲ εἰς αὐτὸν σωταχθῆν Ἐπίγραμμα: Π Π Λ Σ
 ΗΛΙΕ ΧΑΙΡΕ ΚΛΕΟΜΒΡΟΤΟΣ κτ: τὸ ἀποδίδει εἰς Καλλιμαχὸν τὸν Πεινητῶ. Εὐρήσεις δὲ αὐτὸ ἐν τῇ Ἀιθολογίᾳ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπιγραμμάτων. ἐν Γ: Τμήμ: τὸ ἑξῆς. Τὸ δὲ τῆ Πλάτωνος Σὺγγραμμα, τὸ ὁποῖον ἔγνω παραίτιον τῆ θανάτου ἑξ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸν ἀσώτερον Κλεόμβροτον, ἴσται, ὁ Πλατωνικὸς Διάλογος, ὅστις ἐπιγράφεται ΦΑΙΔΩΝ. Ὁ θεὸς πατὴρ Ἰερώνυμος, τὸν Κλεόμβροτον αὐτὸν τὸν Ἀβρακιώτην, καὶ σὺ αὐτῶν, καὶ Ζιλῶνα, καὶ

Αὐτῶν αἱ τερατώδεις ἐκδηγήσεις, εἶναι ἴσως τὸ πλέον ὑπερβολαῖ ἢ, μένει τὸ ἄλλο, ὅτι οἱ κοιτρόπως θανατῶντες, καὶ οὕτως εὐκόλως τῆ βίου ἑαυτῶν ὑπεξάγοντες, μακρὰν ἀπὸ τὸ νὰ ἠσπάζοντο μετὰ γενναϊότητος καὶ παντελοῦς ἀφοβίας τὸν θάνατον, ἀπέδειξαν ὅτι ἦσαν φαντασιοπλήγες τινές, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἄνθρωποι μελαγχολικοὶ τῶ κρᾶσιν τῶ σωματικῶ, καὶ διεφθαρμένοι τῶ κρίσιν τῶ συλλογιστικῶ, παράφρονες καὶ ἀνόητοι.

Ἄλλ' ἐνταῦθα νῦν γενόμενοι, ἄς σήσωμεν ἡμεῖς, ὡς διωάμεθα, τῶ ἀλήθειαν εἰς τὰ μέτρατης: καὶ τὰ τοιαῦτα μέτρα, καθὼς καὶ εἰς ἅπαν ἀρετῆς εἶδος, ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐπισηριχθῶσιν εἰς μίαν τινὰ μεσότητα ἢ δὲ μεσότης αὕτη διασώζεται μετὰ τῆς τοῦ θανάτου ὀλοτελοῦς ἀφοβίας, καὶ τῆς περὶ αὐτῆ ὑπερβαλλέσης μικροψυχίας καὶ καταπτήξεως. Καὶ λοιπὸν λέγομεν: ὅτι ἔργον τὸ ἐξ ἡμῶν εἶναι εἰς τῆτο φέρον, τὸ νὰ ἐνδυναμώσωμεν τῶ ψυχῶν με σοχασμοὺς διαφόρους διακριτικῶς, σμετ

τῶς

Κάτωνα, καὶ τῶς παραπλησίως, προσηκόντως ἄμα καὶ ἀσείως τὸς ἐξωνόμασε ΠΑΡΑΦΙ' ΟΝΟΥΣΗΣ
 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ.

τῆς καὶ ἐυλόγησ, διὰ τὰ μετριάξῃ εἰς τὴν
περὶ τὸν θάνατον πτόησιν: τὰ περικόψω-
μεν δηλ: τὸν περιττὸν τῆς καρδίας φόβον,
ὄχι τὰ τὴν κατασῆσωμεν παντελῶς ἀφό-
βητον τῆτο εἶναι ἐκεῖνο ὅπῃ ὑπαγορεύει
καὶ ἡ ὀρθὴ φιλοσοφία, τῆτο ἐκεῖνο τὸ
ὅποιον παραστέλλει καὶ ἡ πρὸς Θεὸν εὐσεβὴς καὶ
καμώμητος πίσις. Οὐχὶ ΤΟ ΜΗ ΛΥΠΕΙ-
„ΣΘΑΙ ἀλλὰ ΤΟ ΜΗ ΛΥΠΕΙΣΘΑΙ (34)
„ΩΣ ΚΑΓ Οἱ ΛΟΙΠΟῖ, Οἱ ΜΗ ἔΧΟΝΤΕΣ
„ΕΛΠΙΔΑ. Οὔτε τὰ ΔΥΣΘΑΝΑΤΑ, ἔτε
πάλιν τὰ ΠΡΟΘΑΝΑΤΑ: ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ
τὰ ΕΥΘΑΝΑΤΑ: οὔτε ὑΠΕΡΙΑΘΗῚ τὰ
γίνετο, ἔτε πάλιν ἈΠΑΘΗῚ εἰς τὸ τοιῶ-
τον σωάντημα, ἀλλὰ ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΗῚ: ἔτε
οὔτε θρασὺς καθ' ὑπερβολῆν, αὐτὸ εἶναι
ΘΗΡΙΩΔΙΑ, ἔτε ὑπὲρ τῆ δέον δειλὸς, αὐ-
τὸ εἶναι ἈΨΥΧΙΑΤΕ καὶ ἈΛΟΓΙΑ: ἀλλὰ
καρτερικὸς καὶ γενναῖος, αὐτὸ εἶναι καὶ
ἀνθρωπικὴ καὶ χριστιανικὴ εὐλογισία καὶ φρό-
„νησις καὶ μεγαλοψυχία. ἈΠΑΘΕΙΑ ΜΕΝ
„ΓΑΡ ἘΝ ΘΕΩΝ ΦΥΣΕΙ ἈΡΕΤΗῚ ΔΕ
„ἈΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΚῚ ἈΝ ἈΜΕΙΒΟΜΕΝΟΙ ΜΕ-
„ΤΡΙΟΠΑΘΕΙῚ ΓΙΝΟΝΤΑΙ. ΚΑΓ ΤΟ ΦΥ-
„ΓΕῖΝ

„ΓΕῖΝ ΤΗΝ ἈΜΕΤΡΙΑΝ, ἌΥΤΟ ΤΟΥΤ
„Ν ἔΙΗ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ ΤΟ ἈΓΩΝΙΣ-
„ΜΑ. Σωετώτατα ὁ Σωέσιος. (35).

Ἄλλ' ὅποια εἶναι ἀραγε τὰ μέσα ἐκεῖ-
να καὶ βοηθήματα ὅπῃ δύνανται τὰ κατα-
σῆσεν τὴν ψυχὴν, εἰς μίαν τοιαύτην
μετριοπάθειαν ἀρμονικῶν καὶ δικαίων, καὶ
εὐλόγων; τὰ μέσα καὶ ἐπιβοηθήματα εἶναι
ταῦτα, τὰ ὅποια ἐφεξῆς ἐπιχειρίζομαι τὰ
ἐκθέσω.

Μέγα βοήθημα κατὰ τῆ φόβου καὶ
τῆς πολλῆς περὶ τὸν θάνατον δειλίας,
εἶναι ὁ σοχασμὸς ἔτος: ὅτι ὁ θάνατος
εἶναι ΠΡΑΓΜΑ ΒΕΒΑΙΟΝ ΚΑΓ ἈΦΥΚ-
ΤΟΝ. ΒΕΒΑΙΟΝ, καὶ δὲν εἶναι ἐνδε-
χόμενον τὰ μὴ σωέβη. ἈΦΥΚΤΟΝ,
καὶ δὲν εἶναι μηχανῆ ἐδὲ τρόπος τὰ
ἐλπίση ὁ ἄνθρωπος τὰ τὸ παρῆλθῃ. Ὁ
φόβος καὶ ἡ δειλία, ἡ λύπη καὶ ἡ ἀδημονία
ἔπρεπε τὰ ἔχου τόπον, εἰς ἐκεῖνα μόνον
τὰ ἀριστερὰ καὶ δυσερῆ καὶ δυσάρεσα συμ-
βάματα, τὰ ὅποια δύνανται τὰ σωέβην
καὶ τὰ μὴ σωέβην. Τὰ Πάθη ταῦτα (λέ-
γω

γω τὸν φόβον, καὶ τὴν ἀδημονίαν:)
 φαίνεται ὅτι τὰ ἐφύτευσεν ἢ ἱερὰ φύ-
 σις εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἴτε ὡς προφυ-
 λακτικὰ φάρμακα, εἴτε ὡς θεραπευ-
 τικὰ τῶν κακῶν ἐκείνων, ἀπὸ τὰ
 ὁποῖα, πρὶν ἔλθω, διώταται ὁ ἄνθρω-
 πος καὶ προφυλαχθῆ ἀφ' ἧ δὲ ἔλθω,
 διώταται καὶ ἀπαλαχθῆ, καὶ καὶ τὰ
 ἀποβάλλῃ. Πρέπει καὶ φοβῆμαι τὸ κα-
 κὸν διὰ καὶ μὴ περιπέσω, πρέπει καὶ
 λυπῆμαι εἰς τὸ κακὸν διὰ καὶ τὸ ἀφή-
 σω: καὶ καὶ φοβῆμαι τὸν θάνατον εἶναι
 μάταιον, διότι ἀπαρατήτως μέλλω καὶ
 ἀποθάνω. καὶ λυπῆμαι καὶ καὶ ἀδημο-
 νῶ εἰς τὸν θάνατον, εἶναι περιττὸν,
 διότι δὲν εἶναι τρόπος πάντοτε καὶ ζῶ,
 ἐν ὅσῳ πεφυραμένος εὐρίσκουμαι ἐκ
 ταύτης τῆς λυμηρᾶς ζύμης. Τῆτο εἶναι
 ἐν ἀποτελέσματι, τὸ ὁποῖον ἢ πάνσο-
 φος καὶ πανάγαθος τῆ Πλασθῆρῆμα
 πρόνοια δὲν τὸ ἔβαλεν εἰς χεῖραςμα,
 δὲν τὸ ἐχάρισεν εἰς τὴν ἐξουσίανμα,
 δὲν τὸ ἀπῆρτησεν ἀπὸ τῆς θελησίμης.
 καὶ ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἀκολουθεῖ τὸ
 πράγμα καθὼς ἐγὼ προαιρῆμαι καὶ θε-
 λω, πρέπει ἐγὼ καὶ τὸ θελω καθὼς
 καὶ αὐτὸ ἀκολουθεῖ. „ΔΙΟ΄ ΧΡΗ΄, ΚΑΙ΄
 ΠΑΝΥ

ΠΑΝΥ ΣΥΜΦΕΡΕΙ, Ἐ΄ Εἴμη γίνεταί
 τὰ γινόμενα ὡς βουλόμεθα λοί-
 πον καὶ ἡμᾶς ὡς ταῦτα γίνε-
 ται (καὶ μάλιστα τοῦτο εἶπ
 „ΘΑΝΑΤΟΥ,) ΒΟΥΛΕΣΘΑΙ. Ἡ συμβελλῆ
 εἶναι αἰεσίη: καὶ αὐτῆ εἶναι τῆ Οὐρανοφάν-
 τορος Βασιλεία. (36)

„Ὅχι μικρὸν βνήθημα γίνεται εἰς τὴν
 περὶ τὸν θάνατον δειλίαν τε καὶ ὀλιγοψυ-
 χίαν καὶ ὁ σοχασμὸς, ὅτι ὁ θάνατος εἶναι,
 ὅης τῆς ἀνθρωπίνης συστάσεως τε καὶ φύ-
 σεως σιμάντημα κοινὸν, πάγκοινον: ἀπὸ
 τὸ ὁποῖον σιμάντημα ἔτε ἐδόθη, ἔτε δι-
 δοταὶ ἄνθρωπος καὶ ἐλπίση ὑπὲρ τῆς ἄλλης
 ἅπαντας ὡς ἴδιον προνόμιον τὴν ἐξουσίαν.
 Τὴς τόσον ἄνευ, ὡσε καὶ καὶ φαντασθῆ τὸ
 „ποιῶτον; τὴς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅς ζήσεται καὶ
 „ἐκ ὄψεται θάνατον;

Αὐτὸ τὸ ρεῦμα τὸ σφοδρὸν καὶ ἀνάεκ-
 τον, εἶναι κινώτατον καὶ πάντοτε ρεῖ,
 καὶ κατὰ πάντων ἐπίσης ρεῖ. „ΠΟΤΑΜΟ΄Σ
 „Ὁ ΒΙΟΣ ἩΜΩ΄Ν ἩΕ΄ΩΝ ἘΝ ΔΕΛΕΧΩ΄Σ,
 „ΚΑΙ΄ ΚΥ΄ΜΑΣΙΝ ἘΠΙΠΛΛΗ΄ΛΟΙΣ
 ΡΟΥ-

„**ΡΟΥΜΕΝΟΣ.** Τρέχουσιν ἀκαταπαύτως
 ἐξ ἀρχῆς ἕως τέλους τὰ νεράτα, τὸ ἐν
 ὀπίσω τῆ ἄλλου ἀκολουθεῖ κῦμα τὸ κῦμα.
 „(37) „Τὸ μὲν γὰρ αὐτῆ προέρρυσεν ἤδη,
 „τὸ δὲ ἔτι πορέυεται” κῆ τὸ μὲν ἄρτι
 „προέκυνσε τῶν πηγῶν, τὸ δὲ ἰμέλει, κῆ
 „πρὸς τὴ κοινῶ ἅπαντες τῆ θανάτῃ σπεύ-
 „δομεν θάλατταν. Τίς δὲν τὸ βλέπει; κῆ
 „ἔπειθῆ κατὰ τὴ παροιμίαν, τὸ κακὸν τῆ
 „καθενὸς δὲν εἶναι κακὸν μηδενὸς: τῆτέ-
 „σιν ἴδιον δὲν εἶναι, ἔτε σὸν, ἔτ’ ἐμὸν,
 „τὸ κακὸν τὸ κοινόν: τίτι λόγῳ ἔχω
 „τὰ ἐκταράττωμαι ἐγὼ κατ’ ὑπερβολῶν,
 „ὡσάν, ἂν ἰδίως ἦρχετο εἰς ἐμὲ μόνον,
 „ἐπειθῆ τὸ ὅποιον ἔρχεται κοινῶς κῆ εἰς
 „πάντας τῆς ἄλλας; κῆ ὡσάν, εἰάν ἐγὼ δὲν
 „ἦμαι, ἢ δὲν ἦθελον τὰ εἶμαι, ὡσπερ οἱ
 „λοιποὶ ἀνθρώποι; ὄχι: Ἄλλ’ ἐυλογώτατα
 „πρέπει τὰ συλλογιθῆ, κῆ τὰ κρίνω τοιστο-
 „τρόπως: ὅτι καθὼς δὲν εἶναι εἰς τοὺς ἀν-
 „θρώπους ἄλλο πάθημα τῆ θανάτῃ κοινότερον,
 „οὕτω δὲν ἔπρεπε τὰ εἶναι εἰς καθ’ ἓνα ἀν-
 „θρώπον, πάθημα ἄλλο τῆ θανάτῃ ἐυφορη-
 „τότερον. ὅλοι τρέχουσι τὸν αὐτὸν δρόμον,
 „καταν-

„καταντῶσιν ἅπαντες εἰς τὸ αὐτὸ πέρας:
 „λοιπὸν οὐδ’ μετὰ τῶν λοιπῶν ἅπάντων,
 „πρέπει τὰ ἀκολουθεῖν κῆ ἐγὼ πρῶτος κῆ ἀτα-
 „ράχως τὸν δρόμον εἰς ὃν εὐρίσκομαι.

„Ἐάν τὸ ἡμισυ τῆ ἀνθρώπινῃ γένεσ,
 „ἦτον ἐξηρημένον τῆ τοιάτῃ χρέεσ, κῆ τὸ
 „ἐπίλοιπον ἡμισυ μόνον ἀπέθιησεν: ἡμῶν
 „δὲ ἐγὼ ἐξ ἀτυχίας εἰς ἀπὸ τῆς δευτέρας,
 „τὸτε εἶχον ἴσως τινὰ λόγον τὰ ταραττωμαι,
 „κῆ τὰ λυπεῖμαι. Ὀλιγότερον ἔπρεπε τὰ ἀδημο-
 „νῶ κῆ τὰ χεῖλιάζω, εἰάν οἱ ἐπιτῆ θανάτῃ ἐξαι-
 „ρέμενοι καθ’ ὑπόθεσιν, ἦσαν τῆ γένεσ ὅλα. τὸ
 „ἐκατοσημόριον.” Ἐπι ὀλιγότερον, εἰάν αὐτοὶ ἦσαν
 „τὸ χιλιοσημόριον.” Ἐπι ὀλιγότερον, εἰάν, εἰς
 „ἐκάτον χρόνον καιρῆ διάστημα, ἅπασι ἐγεν-
 „νῆτο εἰς κῆ μόνος ἀνθρώπος, ἐλεύθερος θα-
 „νάτῃ ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, ἢθελ’ ἔχω αὐ-
 „τίαν λύπης, πῶς δὲν ἔτυχον ἐγὼ τὰ εἶ-
 „μαι ἐκείνος, ὁ ἐπὶ τῆς ἐκατονταετηρίδος
 „ἀθάνατος. Τελευταῖον, εἰάν εἰς πάσας ἅμα
 „τὰς τῶν αἰῶνων παρατάσεις, ἀπὸ καταβο-
 „λῆς κόσμου ἕως τῆς ἐσχάτης σωτελείας,
 „ὁ Θεὸς ἐυδόκει περὶ ἐνὸς ἀνθρώπου κῆ μό-
 „νε, ὅτι τὰ γεννηθῆ ἐπὶ γῆς, ἐν ταῖς γε-
 „νεαῖς τῶν γενεῶν ἀπαξοπάσης τῆς ἀνθρω-
 „πότητος, χωρὶς ἐδέποτε τὰ δοκιμάσῃ τέ-
 „λος θανάτῃ, ἀλιγοτάτη τότε ἔμενεν εἰς

37) Βασίλ: Ὀμιλ: ΚΑ. περὶ τῆ μὴ προσηλωθῆαι τῆς
 θεωτικῆς.

ἀφορμὴ θλίψεως καὶ οὐδίας, καὶ ἐλαχιστόν τι εἶχον νὰ ποτυῶμαι καὶ νὰ ἀπολοφύρωμαι, διατὶ δὲν εἶμαι ἐγὼ αὐτὸς ἐκεῖνος, ὁ μόνος τῶν ἀπάντων τῶ κοινῶ θανάτου ὑπέρτερος. Ἄλλ' ὅταν πάντες, κοινῶς αἰ πάντες, ὅσοι ἀνεφάνησαν ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τῶ νῦν ἐπὶ γῆς ἄνθρωποι, καὶ πάλιν κατέβησαν ἄφαντοι τελευτήσαντες: ὅσοι ζῶσι κατὰ τὸ νῦν, **ΚΑΙ ἜΔΟΝΤΑΙ ΚΑΡΠΟΝ ἈΡΟΤΡΗΣ**, καὶ ὅσοι μέλλουσι νὰ γεννηθῶσι εἰς τὸ ἕξῃς, καὶ νὰ ζήσιν, καὶ τελευταῖον νὰ ἀποσῆσιν: ὅλοι ἀδιαφόρως, ὅλοι ἐπίσης, εὐρίσκονται ὑποκείμενοι εἰς τὸν τῶ θανάτου νόμον τὸν ἀπαραίτητον: ἔχω ἐγὼ νὰ ἀποδειλιῶ καὶ νὰ ἀδημονῶ, καὶ νὰ ἐπισφασάω, νὰ κλαίωμαι καὶ νὰ κατοδύρωμαι, πῶς δὲν ἔγινε δὲ ἐμὲ μία τοιαύτη ἐξαίρεσις; πᾶς δὲν ἐχαρίσθη εἰς ἐμὲ ἕν τοιοῦτον προνόμιον, ὅτι νὰ εἶμαι ἐγὼ, παρὰ πάντας τὰς ἄλλας ἀνθρώπους, καὶ πρῶτος, καὶ μέσος, καὶ τελευταῖος, μονώτατος ἐγὼ, τῶ θανάτου ἄγευτος; Αὐτὴ ἔπρεπε νὰ εἶναι μία λαμπρὰ καὶ ἐπίσημος μελαγχολία, μία ἀκροτάτη, καὶ τῶ ὄντι θανατηρὰ, καὶ τῶ θανάτου αὐτῶ ἐτιχείρων, παράνοια καὶ παραφροσύνη.

Ἄλλ'

Ἄλλ' ἡ ἐμὴ ἀφροσύνη δὲν ἔφθασεν εἰς ταῦτα τὰ μέτρα, ἢ (νὰ λαλήσω ὀρθότερον, δὲν ἐξετράπιω ἐγὼ εἰς ταύτῃ τῷ ἀμετρίαν. Διαβαίνω μὲ τὸν λογισμὸν μέσα εἰς ἕν κατάπυκνον δάσος. Ἐκεῖ πόσα δένδρα; εἰς καθ' ἕν δένδρον πόσα κλωνάρια; εἰς καθ' ἕνα κλώνον πόσα φύλλα; ἄλλα θάλασσι, ἄλλα μαραίνονται, ἄλλα, ἢ ἀπὸ τῷ ἀδωαμίαν τῶ μαρασμῶ, ἢ ἀπὸ τῷ βίαν τῶ ἀνέμου, πίπτουσιν: εἰς μὲν τὰ δένδρα τὰ φυλλοβόλα, κατ' ἐνιαυσίας περιόδους, εἰς δὲ τὰ ἀειθαλῆ κατὰ χρόνους μακροτέρους, πλὴν καὶ εἰς ταῦτα τελευταῖον ἀπαραίτητως ἐπέρχεται ἡ φθορὰ, καὶ ἀπόρρευσις: καὶ ἀναμφιβόλως καθ' ἡμᾶς δὲν διασώζεται, ἔτε ἕν καὶ μόνον ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς ἐλαίας ἐκείνης, τῆς ὁποίας τὸ κάροφος ἔφερεν ἕν τῷ σώματι αὐτῆς ἢ περισερὰ, μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, εἰς τὸν Νῶε· τί; ἔδὲ ἴχνος εἰς ἡμᾶς ἔμεινεν, ἔδ' ἄλλα τινὸς τῶν φυτῶν, μικρῶ ἢ μεγάλου, ἐξ ὧν ἡ γῆ πᾶσα τότε ἔτρεφεν, ὥστε νὰ διηθῆ τις νὰ εἰπῆ, αὐτὸ ἦτον: ὑπόθεσις τάρτα ὅτι φύλλον ἕν ἐκ τῶ πυκνῶ δάσους τὸ ὁποῖον εἰς τὸ παρὸν φανταζόμεθα, ἢ θελε παραπονεῖται καὶ χετλιαῖζη δεινῶς ταραττόμενον, ὅτι ἔμελλεν αὐτὸ, ἢ διὰ ἐπίτασιν αὐχμῶ.

ἀνχηθε καὶ καύσωνος, σήμερον, ἢ ἄυριον,
 καὶ ἀποφυγῆ, ἢ ὑπὸ σφοδρότερης πιότης
 αἰέμου ἀποσπασθῆν καὶ πέση: δὲν ἤθελεν
 ἦσε ὁ χειλιασμός καὶ ὁ τάρραχος τῶ τοιῶ-
 φυλααίς παντάπασιν ἀνάσμος καὶ γε-
 λίας; ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπινῳ βίῳ συμ-
 βαῖνον τῶ θανάτῳ σύμπτωμα, τῶ τῆς
 φυλοβολίας τῶν ἐν τῷ εἰρημενῶ δάσει
 δένδρων, διαφέρει πάντως ἑδὲν: τὸ αὐτὸ
 τῶτο σύμπτωμα, καθὼς εἰς τὰ φυτὰ, ἔτω
 καὶ εἰς τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων ἀπαρτα-
 λάντως συμβαῖνον, τὸ ἐμελέδησεν ὁ ψαλ-
 μογράφος Προφήτης: ἌΝΘΡΩΠΟΣ Ὡ-
 ΣΕΙ ΧΟΡΤΟΣ ἌΙ ΗΜΕΡΑΙ ἌΥΤΟΥ,
 ὩΣΕΙ ἌΝΘΟΣ ΤΟΥ ἌΓΡΟΥ ΟὔΤΕΩΣ
 ἘΞΑΝΘΗΣΕΙ ὍΤΙ ΠΝΕΥΜΑ ΔΙΗΛ-
 ΘΕΝ ἘΝ ἌΥΤΩΙ, ΚΑΙ ΟὔΧ ἘΠΑΡΞΕΙ,
 ΚΑΙ ΟὔΚ ἘΠΙΓΝΩΣΕΤΑΙ ἘΤΙ ΤΟῦΝ
 ΤΟΪΚΟΝ ἌΥΤΟΥ. (Ψαλμ. ρβ.) ΤΟ ΠΡΩΓ
 (ὅταν ἢ βρέφος, ἢ παιδίον, ἢ καὶ νέος
 ἔτι ἀποθνήσκῃ) ὩΣΕΙ ΧΛΟΗ ΠΑΡΕΛ-
 ΘΟΙ ΤΟ ἘΣΠΕΡΑΣ (ὅταν μακροβιώτε-
 ρον πολυχρονήσας φθάσῃ καὶ γένη γε-
 ράνθων.) ΤΟ ἘΣΠΕΡΑΣ ΣΚΛΗΡΥΝ-
 ΘΕΙΗ ΚΑΙ ΞΗΡΑΝΘΕΪΗ. (Ψαλμ. πθ.)
 Καὶ ἀπὸ τὰ προφητικὸν τῶτο ἄσμα, δὲν
 ἀπατάσται εἰάν ὑπολάβῃς, ὅτι ἀντέγραψεν
 ἐκείνο

ἐκείνο ὅπῃ εἶπεν εἰς τὸ Ποίημα τῶ (Ἰλιάδ:
 Ζ. σίχ: 140: καὶ ὁ ποιητῆς Ὀμηρος:
 „Ὀῖη περ Φύλων γενεῆ, τοιῶδε καὶ ἀν-
 δρῶν.

„Φύλλα τὰ μὲν τ' ἀνεμος χαμάδις χέει,
 ἄλλα δὲ θ' ὕλη

„Τηλεθόωσα Φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὡση

„Ὡς ἀνδρῶν γενεῆ, ἢ μὲν Φύει, ἢ δ' ἀπολήγει.

Ἄλλ' Ἀπολέθειμοι πάλιν διὰ τῆς
 Φαντασίας Σου, ὁ ἐμὸς Ἀναγνώστης, ἀπὸ
 τῶ προτεθέντος δρυμῶνος εἰς τὸν ὑψηλὸν
 κολωνόν, ἐκείνον τὸν παρὰ τῷ Ἄβυδοι:
 (38) ἔφ' ἔ ὁ Ξέρξης ποτὲ ὁ βασιλεὺς τῶν
 Περ-

(38) ἌΒΥΔΟΣ: καὶ ΣΗΣΤΟΣ: Παλαιαὶ πόλεις ἐπὶ
 τῶ Ἑλλησπόντῳ ἢ μὲν Ἄβυδος ἐπὶ τῆς Ἀσίας
 ἢ δὲ Σησὸς ἐπὶ τῆς Ἑυρώπῃς, ἀντικεῖς ἀλλήλων
 καίμεναι. Ἀυτὰ τὰ παλαιὰ Κασιέλια ἀνέκτισεν ὁ Βα-
 σιλεὺς Μεχμέτης: ὡς μετὰ ταῦτα, τὰ νέα, ὁ
 Σουλτάν Μεχμέτης ὁ Δ. Τὸ ἐν τῇ Ἑυρώπῃ καλεῖ-
 ται ὑπὸ τῶ Λαωνίκα, καὶ ΔΑΙΜΟΚΟΠΗ: οἱ Ἑρ-
 μοὶ καλεῖσιν αὐτὰ τὰ Κασιέλια, ΜΠΟΓΛ' Ζ' Ἰ. Ἐρ-
 μοὶ δὲ Ἑυρωπαῖοι ΔΑΡΔΑΝΕΛΙΑ τὰ ὀνομάζουσι, ἐκ
 τῆς ΔΑΡΔΑΝΟΥ ἀρχαίας πέλειος, ἣτις ἦτον ἐν
 τῷ Αἰγιάλῳ τῶ Ἑλλησπόντῳ, ἢ τῶς Ἀσίας, κα:
 Πλησίον τῆς ΣΗΣΤΟΥ, εἶσα τόπος ὀνομαζόμενος

Προσῶν ἀνέβη διὰ τὴν θεωρήσῃ ἐκείθεν ὑπὸ μίαν ὕψιν τὰς τετρακοσίας μυριάδας τῶν στρατιωτῶν, ὅπῃ εἰς τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον τότε σωήθροισε: Βυνοὶ, Νάπαι, Πεδιάδες, κοιλάδες, μεσόγεια, παραθαλάσσια - ἡ θάλασσα αὐτῇ, ναυμαχικῶν τε Τριήρων, καὶ Φορτηγῶν πλοιαρίων πλήρης! ὅσα δῶνται τὰ ἀντικρύση, καὶ ὅσα δὲν φθάνει, τὰ διακρίνη ἢ ὄρασις! ἐξάισιον θεάμα! παράδοξον ἰσόρημα, μόλις πισὸν ἔτι καὶ ἀκρόμενον πολεμικὸν ἀθροισμα! Ἐθάυμασε καὶ αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς, ὡς εἶδεν ἀφ' ὑψηλῆς τὰ τότε πλήθη, ὁ σιαθροίσας αὐτὰ καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ βάρβαρος ἔγαυρίασεν, ὡς ἰσορεῖ ὁ Ἡρόδοτος, (39): Καὶ ΠΡΩΤΟΝ ἑΑΤΤΟΝ ἑΜΑΚΑΡΙΣΕΝ· ἔπειτα δὲ συννοήσας ὡς ἄνθρωπος, ἐκινήθη εἰς δάκρυον: ΜΕΤΑ ΔΕ ΤΟΥΤΟ ἑΔΑΚΡΥΣΕΝ, Ἀρτάβαρος δὲ ὁ Θεὸς αὐτῷ ἐρωτᾷ, διὰ τί μετὰ τὴν χα-

ἌΠΟΒΑΘΡΑ, καθ' ὃν ἐξεύγνυτο ἡ Σχεδία, ὅταν ὁ Ξέρξης ἐγεφύρωσε τὸν μεταξὺ Ἀβύδος καὶ Σησῆ περὶ μὲν, διὰ τὴν περῶσιν ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. (Ὁρα Γεωγ: Μελετ: τῆς Ἀθηνῶν, ἐν Τμήμ: Η' κεφ: ΚΖ.)

(39) Ἡρόδοτος: Βιβλ. Ζ. κεφ: 46.)

χαρὰν ἐλυπήθη καὶ ἐκλαυσε; καὶ ἐκλαυσα (ἀποκρίνεται ὁ Ξέρξης) διότι ἐκ πλήθους τοσούτου, μετὰ ἑκατὸν ἔτη, δὲν θέλει εὐρεθῆ ζῶν, ἢ ἔτε εἰς καὶ μόνος: Εἴση λθέμε λογισμένον κατοικτεῖραι
 "ΕΙ ΤΟΥΤΩΝ ΓΕ, "ΟΝΤΩΝ ΤΟΣΟΥΤΩΝ, ΟΥΔΕΙΣ Εἰς ἑκατοστόν Εἰος περιεσται. (40). Συγχωρῶ ἐκείνο τὸ δάκρυον· μάλιστα ἐπαινᾷ τὸν δευ-

(40) Πολὺ παρεξέτανε τὸν καιρὸν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἀναλογισθεὶς ἑκατοστὸν ἔτος ὁ Ξέρξης. Ἡ παρατήρησις καὶ ἡ πείρα διδάσκουσιν, ὅτι εἰς πολὺ σωτομώτερον χρονικὸν διάστημα διορίζονται αἱ τῶν ἀθροιστικῶν γενεῶν ἀλλεπάλληλοι διαδοχαί. Ὁ Μάϊερ Γράντ εἰς τῆς Νεκρικῆς αὐτῆς Καταλόγου ἐπαρατήρησεν, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐκ βρεφῶν ἑκατὸν γεννηθέντων, ἐξήκοντα τέσσαρα, φθάνουσιν εἰς τὴν ἡλικίαν ἑτῶν ἑξήκοντα τέσσαρα, καὶ τῶν δέκα ἑξ — καὶ ἑξήκοντα, εἰς τὴν τῶν δέκα ἑξ — καὶ εἰκοσι πέντε, εἰς τὴν τῶν εἰκοσι ἑξ — καὶ δέκα ἑξ, εἰς τὴν τῶν τριάκοντα ἑξ — καὶ δέκα, εἰς τὴν τῶν τεσσαράκοντα ἑξ — καὶ ἑξ εἰς τὴν τῶν πενήκοντα ἑξ — καὶ τρία εἰς τὴν τῶν ἑξήκοντα ἑξ — καὶ ἓν, εἰς τὴν ἑβδομήκοντα ἑξ. Ὁ δὲ αὐτὸς Γράντ ἐπαρατήρησεν καὶ τῆτο: ὅτι εἰς τὴν Λόνδρον τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ Μητρόπολιν, ἦν οἰκῆσιν ἑξακόσια τεσσαράκοντα χιλιάδες ψυχῶν, εἰς διάστημα ἑνιαυτῶν ἐξήκοντα τεσσάρων, ἐναλλάσσονται οἱ ἄνθρωποι δὲς: καὶ ἐκ τούτου λέγομεν: ἐδιώκτο τὰ συλλογιαθῆ τότε ὁ Ξέρξης, ὅτι εἰς ἑκατοστὸν ἔτος, ὄχι μόνον

δευτερον τῶ ἀνθρώπῳ Συλλογισμόν, καθὼς
 ἐμὲ φθῆναι τὸν προλαβόντα μακαρισμὸν
 τῶ βαρβάρῳ. Τὸ γὰρ κατοικτείρητις τι
 κοινῶ τῆς ὁλοκλήρου φύσεως ἀθλιότητα
 εἶναι ὅπως ἐν ἑυλογίῳ, εἶναι ἀκόλαστον,
 εἶναι ἀνθρώπινον : . . . ἄχ! . . .
 Τόσαι μυριάδες ἀνθρώπων, μετὰ παρέλευ-
 σιν τόσων, ἢ τόσων καιρῶν, μέλλουσιν οἱ πάν-
 τες γὰρ καταστῆναι γῆ καὶ σποδός! . . .
 . . . ἄχ! . . . ζωὴ ταπεινὴ! κα-
 τάσασις ἔλεεινὴ! Φύσις ἀθλία! Ὅμως εἰς
 τὸ παρὸν ἐγὼ εἰς τῶτο σρέφω τὸν λογισ-
 μόν μου, τὸ ὅποιον ἀπαιτῆ τῶ λόγους ἢ
 ὑπόθεσις: Ἐὖν ὁ Περσῶν Βασιλεὺς ἐκεῖ-
 νος τότε, πεπληροφορημένος ὢν, χωρὶς ἀ-
 ἀμφιβάλλῃ, ὅτι οἱ τόσοι λαοὶ, οὓς ἐθεώρει
 ζῶντας, ἔμελλον μετὰ καιρὸν, ἐπίσης ἀπάν-
 τες γὰρ ἐξαλειφθῶσιν: ὍΤΑΔΕΙΣ ΠΕΡΙΕ-
 ΣΤΑΙ: Ἐπειτα αὐτὸς ἐν μέρει περὶ ἑαυτῶ
 ἀναλογισόμενος, ἀδημονῶν ἦτον, καὶ δὲν
 ὑπέμενε πρόως τε καὶ μετρίως, ὅτι καὶ
 εἰς αὐτῶν μέλλει γὰρ ἐπακαλεσθῆναι τῶς τὸ
 αὐτῶ

αὐτὸ πάθος, ὡς ἀπαραίτητον, καὶ τοῖς πᾶ-
 σι κοινὸν ἄλλ' ἂν ἐμερίμνα διωκεῖως ἀγω-
 νίαν καὶ τρέμων καὶ χετλιάζων, ὅτι καὶ
 αὐτὸς ἐξάπαντος ἀποθνήσκει, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι,
 καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ μόνος ἐξηρημένος,
 καὶ ἐλεύθερος: τί ἤθελεν ἔχρητις γὰρ εἶπῃ
 περὶ αὐτῶ τῶ ἀνθρώπων; τί ἄλλο; εἰμὴ ὅτι
 αὐτὸς ἦτον ἀνθρώπος παντάπασιν ἀφρων
 καὶ ἀσώετος, καὶ ἐδὲ ἀνθρώπος ὅπως γὰρ
 ὀνομάζεται ἄξιος;

Ἄλλ' ἡμεῖς ὑπερβαίνοντες, καὶ τιμῶ
 ἑκατονταετηρίδα τῶ Πέρσων, καὶ ὅσα ἄλλα ἢ
 πλατύτερα, ἢ στενότερα καιρικὰ διαστήμα-
 τα τῆς θανατηρῆς προθεσμίας: ὡς ἐνθυ-
 μηθῶμεν γενεῶν γενεῶν, ἀριθμῶ καὶ λό-
 γω ἀπεριλήπτως: ὡς διαλογισθῶμεν ὡς
 ὁ Δαβὶδ: (Ψαλμ.: 55. 5.) ΔΙΕ-
 „ΛΟΓΙΣΑΜΗΝ ἩΜΕΡΑΣ ἈΡΧΑΙΑΣ,
 „ΚΑΙ ἜΤΗ Αἰώνια: ὡς σιωπῶμεν
 μετὰ τῶν παρελθόντων τὰ παρόντα,
 τὰ ἐνεσῶτα μετὰ τῶν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ
 μετὰ τῶν ὑπερον, ὡς διωάμεθα εἰς τό-
 σας διαδοχὰς χρόνων ἀλλεπαλλήλως, καὶ
 εἰς τοσαῦτα πλήθη ἀνθρώπων, ἐκ πά-
 σης τε καὶ παντοίας ἡλικίας, καταστάσεως,
 ταξέως, ποίαν ἄρα πρόφασιν, ἢ ἀφορμὴν
 ὅπως ἐν ἑυλογοφαινῇ εὐρίσκομεν εἰς τὸ γὰρ
 δεινῶ

καὶ αὐτῶ μυριάδες, ὡσαύτως καὶ τρεῖς ἑκατὸν ἔμελλον
 γὰρ ἀπολείψαι. ὍΤΑΔΕΙΣ ΠΕΡΙΕΣΤΑΙ, καὶ ἔτι
 (ἐν τῶ εὐριστικῶν ἑυλογίῳ) ἔπρεπε γὰρ τριπλασιασθῆναι καὶ
 αὐτῶ τὰ δακρυοίτα.

δεινοπαθῶμεν ἔκταραττάμενοι, ἐπειδὴ σήμερον αὐριον, φθάσει καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ ὄρος τῆς τοιαύτης προθεσμίας, ὅτι καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτὸς, ἢ εἰσινὰς τῶν περὶ ἡμᾶς οἰκειοτάτων τε καὶ φιλοτάτων, παρίσταται ὁ κοινὸς ἕτος ἐξισωτικῆς, ἀπαιτῶν τὴν κοινὴν τάσιν τῆς φύσεως δασμοφορῶν, ἢ τὸ κοινὸν τῆτος δάνειον; μένειτις περὶ τῆτος λύπησθε καὶ δειλίας ἀμέτρως, ταραχῆς καὶ ἀδημονίας ὑπερβαλλέσης, φόβος καὶ τρόμου ἀκαταπάυστα ὑπόθεσις δικαία καὶ ἔυλογος; εὐδαιμία, εὐδὲ παρὰ μικρὰ, εὐδολως. Ἀνθρώπε, ΜΗ' ἘΤΛΑΒΟΥΤ ΚΡΙΜΑ ΘΑΝΑΤΟΥ. Ἄκουε τῆς Σοφῆς Σειράχ (41): ΤΟΥΤΟ ΓΑΡ ΚΡΙΜΑ ΠΑΣΗΣ ΣΑΡΚΙ ΠΑΡΑ ΚΥΡΪΟΥ ΜΝΗΣΘΗΤΙ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ἘΣΧΑΤΩΝ ὅλοι ἀπέθανον, καὶ ὅλοι μέλλουσι νὰ ἀποθάνωσι· τὸ ψήφισμα εἶναι κοινόν, τὸ σύμπτωμα εἶναι ἀπαραίτητον, ἀφύικτον, καὶ αὐτὸ μάλιστα οἰκουμένηθῃ ὡς δίκαιον καὶ καλὸν ἀπὸ τὸν ὑψιστον καὶ ὑπεράγαθον πλαστρογόνον καὶ Κριτικόν: τολμᾶς νὰ ἀντιτείνης; ΤΙ ἈΠΑΝΑΓΝΗ ἘΝ ἘΤΔΟΚΙΑΙ ὙΨΙΣΤΟΥ; Αὐτὸ

Αὐτὸ καὶ ὡς συμφέρον ἔτι καὶ ἐπωφελεὲς διωρίθη καὶ διὰ σέ, τὸν πλαστρογόνοντα μὲν κατὰ χάριν εὐθὺ καὶ ἀθάνατον ἐξ ἀρχῆς, ἔπειτα δὲ ἐκ σεαυτῆς διασραφέντα, καὶ ἐπὶ τὴν εἰς γινὼ ἐπάνοδον ἐκβασίως παραπεσόντα. Ἐχεις τινὰ λόγον εἰς τῆτος νὰ ἀντιβάλης; εὐδὲνα πάντως: μᾶλλον δὲ ἐκ τῆς ἐναντίως λόγον ἔχεις νὰ εὐαρεσηθῆς καὶ τὸν ἀναπλάσιω σα ἐξ ὅλης ψυχῆς νὰ εὐχαρισῆσης. Ἐκ γῆς ἐλήθηθῃς, εἰς γινὼ ἠθέλησες καὶ ἐσράφης, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς πάλιν διὰ τῆς θανάτου ἐπανενικήθηθῃς, ἀφ' οὗ πρὸς καιρὸν τινὰ, ἢ περισσότερον, ἢ ὀλιγώτερον ἐν αὐτῇ διατρίψας δοκιμάσης τὰς ἐπ' αὐτῆς σενοχωρίας καὶ ἀθλιότητας.

Ἐπειδὴ, εἰς φρένας ἔχεις, πρέπει νὰ συλλογιθῆς μεταξὺ τῶν ἄλλων ἅμα καὶ τῆτος: εἰς ἀπαντες καθ' ὑπόθεσιν, ὅσοι ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἕως τῆς νῦν ἐγεννήθησαν, καὶ νῦν ἔζωσι; ἢ ὀλιγώτερον, ὅσοι ἐγεννήθησαν εἰς μόνιν τὴν περασμένην δεκάτιω ὀγδώμω ἑκατεσάδα τῶν ἀπὸ Χριστοῦ χρόνων; ἢ ἔτι ὀλιγώτερον, ὅσοι πρὸ ἐνὶ αὐτῶν ἐξήκοντα; ἢ τελάχιστον ὅσοι πρὸ τριάκοντα, τετέστιν οἱ τῆς μιᾶς γενεᾶς τῆς ἀμέσως πρὸ ἡμῶν γενομένης καὶ ἀπογενομένης, καὶ πρὸς τῆτοις εἰς καὶ ἡμεῖς

οἱ ἐπὶ τῆς ἐρεσῶσης γενεᾶς ἄνθρωποι κατὰ τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ ὁμοῦ, ὅσοι νῦν ἔσμεν, ζῶντες εὐρισκόμεθα μετ' ἐκείνων; ἄρα γε εἰς κρείττονα καὶ εὐδαιμονεσέραν κατάστασιν ἤθελεν εἶναι ὁ ἄνθρωπος; Πῶς οἱ τόσοι καὶ τόσοι ἔμελλον καὶ συζῆσαν; Πῶς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν; Πῶς ἐγὼ, καὶ σὺ, καὶ οἱ λοιποὶ ἐξ ἡμῶν σὺν ἐκείνοις; Τίς μικρὸν σάραγμα φρενῶν εἰς τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ ἔχων, ἤθελε προκοβῆναι τὴν ζωὴν πρὸ τῆς θανάτου, εἰς τοιαύτῳ τῆ παρόντος βίης κατάστασιν;

Ἄλλ' ἔχῃ τῆτο (ἐρεῖς) καθιστᾶ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ θανάτου τὸ τέλος ἕως ὁδωτήριον καὶ δυσφόρητον ἔχῃ τῆτο: καὶ εἶδες ἕως ποτὲ ἔφθασεν εἰς τόσιω ἀφροσύνῳ καὶ ἀνοικῶν, ὡς εὖ καὶ ἐκταράσσειται καὶ καὶ ἀδημονίῃ δὲ αὐτὸ τῆτο καὶ μόνον, ὅτι τέως αὐτὸς μέλλει καὶ ἀποθάνῃ: ἐπειδὴ τὴν ἐπὶ γῆς ΠΑΝΖΩΓΙΑΝ τούτῳ, ἢ ἈΠΕΡΑΝΤΟΖΩΓΙΑΝ, εἶδες τὴν φαντάζεται. Τὴ δὲ τῆτα; ἢ διότι περὶ ἑαυτῶ ἕκαστος τὴν ΠΟΛΥΖΩΓΙΑΝ, ἢ ΜΑΚΡΟΖΩΓΙΑΝ, ἐπιποθεῖ, διὰ τῆτο εἴη ἀθυμῶντε καὶ τρέμων, ὅτι ἤθελε καὶ μὴ ἀποθάνῃ, ἀν δὲν εἶναι τρόπος μηδέποτε, καὶν τῆτάχισον "ΟΧΙ ΤΩΡΑ, ἈΛΛΑ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ: Πλὴν καὶ αὐτὸ τῆτο πάλιν τὸ, "ΟΧΙ ΤΩΡΑ, ἈΛΛΑ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ.

ΤΑ, ὁ καθ' ὑπερβιβλιῶ φιλόζωος, θέλει το ἐπιθυμήσει καθὼς ΤΩΡΑ, ὁμοίως ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ: ὅθεν καὶ εἰς τῆτο λανθάνεται, μέτρα ζωῆς ἑαυτῷ προτιθέμενος ἀκρίτως καὶ ἀσυλλογίστως: ἀλλ' ἡ θεραπεία τῆς τοιαύτης ἀκρισίας καὶ ἀσυλλογισίας καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι, εἰάν σοχαθῆ, ὅτι τὰ διασημάτα τοῦ παρόντος βίης εἰς ἄλλας μακρότερα, εἰς ἄλλας σωτομώτερα, εἰς τινὰς βραχυτάτα, εἶναι ἀπαντὰ διωρισμένα ἐκ τῆς ἀνώθεν ὑπεραγάθης καὶ πανσόφης προνοίας, πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ συμφερον ἐκάστω ὁικονομούμενα. Καὶ λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος χρεώσεται καὶ ἀποβλεπῆ ἀταράχως καὶ ἐνψύχως τὸν θάνατον, εἰς καθὲ καίρον, καὶ ἀφ' ἧς μάλλιστα προχωρήσῃ εἰς μέτρον ἡλικίας, ἐν ἣ ἔχει τελείαν τὴν τῆ λογικῆ κοίτην, περισσότερον πρέπει καὶ εὐχαρισθῆται, ὅτι τόσον ἔζησε, παρά καὶ δυσφορῆ καὶ καὶ ἀδημονίῃ καὶ καὶ χετριάσῃ, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ἐπέκεινα πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς δὲν θέλει ζῆσει.

"Αἰσιοὶ βέβαια καὶ ἀνώμαλοι εἶναι, κατ' εὐδοκίαν τῆς Δημιουργῆς, αἱ τῆς ἀνθρωπίνης βίου προδιαταχθεῖσαι, ἐπιχαίτε καὶ παρατάσεις. Ἐπαρτηρηθήθησαν παρὰ τοῖς Ἀγ-

γλόις (*) οὐ πρὸ πολλῶν, οἱ ὅροι τῆς ἀν-
 θρωπίνης ζωῆς οἱ κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἦτ-
 τον πολυετεῖς, ἢ βραχυετεῖς, καθὰ συμ-
 βαίνουσι: καὶ εὐρέθη, ὅτι ἐξ ἀριθμῶν τινὸς
 σημειωθέντων βρεφῶν, ἅμα καὶ κατὰ τὸν
 αὐτὸν ἐνιαυτὸν γεννηθέντων, ἐν μὲν τῷ
 πρώτῳ ἔτει, θνήσκουσιν ὑπὲρ τὸ τεταρ-
 τημόριον — Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ καὶ τῷ
 δευτέρῳ, ὑπὲρ τὸ τριτημόριον — Ἐν δὲ
 τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ, θνήσκου-
 σιν τετράχισον τὰ ἡμισυ. Τετάρτῳ, ἀπὸ
 χιλίων βρεφῶν, τὰ ὅποια σήμερον γεν-
 νηθῶσιν, ἕως τὸ τέλος τῆς πρώτης ἐνιαυτῆς,
 μόλις εὐρίσκονται ἑάντα 725 ἕως τὸ τέ-
 λος τῆς δευτέρας ἐνιαυτῆς, μόλις μένουσι τα
 630. Ἔως τὸ τέλος τῆς τρίτης, μόλις τὰ
 500. Ἡ αὐτὴ παρατήρησις ἐγένε καὶ παρὰ
 τοῖς Γάλλοις. (**). Πλὴν ὅσον παρὰ τέτοις,
 περισσότερα βρέφη φαίνεται ὅτι φθάνου
 εἰς τὸν ὅρον τῆς πρώτης ἡλικιώσεως ἐπει-
 δι

(*) M: Simpson ἐν τοῖς Πίναξι τοῖς ἐν Λόνδρα ἐκδοθεῖ-
 σιν, Ἔτει 1742. Παρὰ Βυφώνω Φυσιολογ: Ἰσορ:
 Τόμ: Β. περὶ τῶ ἀνθρ: καὶ τῆς Νηπιότη: Σελ: 471-
 472.

(**) M: Duprè de S. Maur: παρὰ τῷ αὐτῷ Βυφών:
 Αἰτ:

δι ὄχι κατὰ τὴν τριετίαν (ὡς εἶρηται παρὰ
 Ἀγγλοῖς) ἀλλὰ κατὰ τὴν ἑπταετίαν, ἢ καὶ
 οκταετίαν παρὰ Γάλλοις, τῶν ἅμα τικτο-
 μένων βρεφῶν, ἀποθερίζεται τὸ ἡμισυ,
 καὶ ἔτι πρὸς. Ὁ Φυσιολόγος (*) ὅστις ἀ-
 ναφέρει τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, ἐκτιθέ-
 μενος καὶ τὰς κατ' αὐτὰς καταγραφέντας
 πίνακας, σοχάζεται μετὰ ἀκριβείας, ὅτι
 λοιπὸν, ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ δώαταίτις νὰ 51
 χηματίση, περὶ ἐνὸς νεοτεχθέντος βρέ-
 φος πῶς ἡμπορεῖ νὰ ζήσῃ ἔτη τρία, ἀφ'
 ἧς ἐγεννήθη, καὶ ὄχι ἐπέκεινα: ἐν δὲ τῇ
 Γαλίᾳ, ἔτη ἑπτὰ, ἢ οκτὼ, καθότι καὶ
 ἐκεῖ, καὶ ἐδῶ εἰς τὰς τεθέντας ἐκ πα-
 ρατηρήσεως ὄρας, ἔχει τὸ σίχημα, τὸ ναι,
 καὶ τὸ ἔ, ἰσόμετρον. Ὁ αὐτὸς Συγγρα-
 φεὺς ἐκ τῶν ῥηθέντων πινάκων (**). προ-
 σοτέρῳ καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς ἡλικίας, σοχά-
 ζεται καὶ τῆτο, ὅτι εἰς τὸν ἀνθρώπον,
 ἀφ' ἧς πατήσῃ τὸ πέμπτον, ἢ ἕκτον, ἢ ἔβ-
 δομον ἔτος, δώαταίτις νὰ ὑποχεθῇ πε-
 ρισσοτέρως χρόνος ζωῆς, παρὰ εἰς ἅπαν
 ἄλλο τῆς ἡλικίας ὅριον. Διότι εἰς τῶν εἶρη-
 μένω ἡλικίαν, ἐλπίζεται ἢ τῆ βίη ἕκτα-

σις,

(*) Ὁ Αὐτ: Βυφών: αὐτόθι ἐνθ: ἀνθρ:

(**) Βυφών: αὐτὸς αὐτόθι:

εις, εις χρόνους προσέτι τεσσαράκοντα δύο, και επεκεινα. Αλλα μετα το πέμπτον, η έκτον, η εβδομον έτος, ο αριθμός των ελπιδυμένων της ζωής χρόνων, χωρεί εις ελάττωσιν εις τρούπον οτι, επί μὲν τῆ δωδεκαετῆς παιδός, δώαταίτις γὰ ὑποχρεθῆ ζωής ενιαυτῆς τριάκοντα εννέα, επί δε τῆ εικοσαετῆς νέος, τριάκοντα και ἡμισυ, επί δε τῆ τριακονταε ἔς ἄνδρος ἤδη, εικοσι και οκτώ και ἀκολούθως ενιαυτῆς ζωής ὀλιγωτέρως και ὀλιγωτέρως, ἕως εις τὴν γηραιάν ἡλικίαν, τὴν των ογδοήκοντα και πέντε; ὅταντις εὐλόγως δώαται γὰ σιχηματίση, ενιαυτοῦς ἔτι τρεῖς.

Ἐὰν ταῦτα εἶναι ἀληθινὰ, και τὰ τῆς ἀνθρωπίνης ζωής διαφέροντα μέτρα τοιαύτας ἔχουσι τὰς ἀνωμαλίας καθὼς η καθημερινῆ δοκιμῆ δὲν ἐπιτρέπει γὰ ἀμφιβάλλωμεν, τίνι λόγῳ ὁ ἄνθρωπος, ἀφ' ἑ μάλιστα προβῆ εις ἰκανὴν ἡλικίαν, ἡμπερὶ γὰ ἐπιταράττεται ἀμέτρως διὰ τὸν μέλλοντα ελθεῖν εἰς αὐτὸν θάνατον; και πῶς δὲν ἔχει ἀθορμῶ δικαιότεραν ὁ ταιῆτος, γὰ εὐχαριστᾷ μάλλον τὸν τῆς ζωής χορηγὸν και δοτήρα, ὅτι ἐκ τῆ μηδενός τὸν ἐζωοποίησε, και ἐπιτρέψας τὸν λογισμὸν

μὸν ὀπίσω αὐτῆ, γὰ τὸν δοξολογῆ ἰδίως, σοχαζόμενος πόσοι και πόσοι δώαινται γὰ ἀριθμηθῶσιν, ὅσους πρὸ αὐτῆ, εις πολλὰ ὀλιγώτερον ζωής διάστημα ἀπεθέρισε τῆ θανάτῃ τὸ δρέπανον, και καθ' ἐκάστω ἀποθέρizei. Ὁ νέος ἀποθνήσκων καθ' ὑπόθεσιν, εις τὸν εἰκοσὸν πέμπτον χρόνον τῆς ἑαυτῆ ἡλικίας, ἀποκλαίεται ἴσως, ὅτι τελευτᾷ ἔτι ἄωρος ἐπαίῳ εις τὸ αἶθος τῆς νεότητος ἀλλ' εἰ ἐπιλογισθῆ, ὅτι τὸ ἡμισυ τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων, ὅσοι εις ὅλον τὸν τετραπέρατον κόσμον, εἶδον τὸ φῶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἡ αὐτὸς ἐγεννήθη, και περισσότερον ὅμως ἀπὸ τρεῖς χρόνους δὲν τὸ ἐχάρησαι; μακρὰν ἀπὸ τὸ γὰ ἀποκλαίεται εις τὸ λάχος τὸ ἴδιον, δὲν εἶναι χρεύσης μάλιστα γὰ ὑμνολογῆ τὸν τῆς ζωής παροχέα και πρῶτα γιν, ὅτι ὑπὲρ τὸ ἡμισυ των σωτηλίων τῆ αὐτὸς ἐφάνη ἐξηρημενος, και ἡξιώθη γὰ εἶση ἔτη ὑπὲρ ἐκείνης δύο και εικοσι; ἔτη μάλιστα, τὰ ὅποια ὡς ἐλεύθερα ὄντα των ἐν τῷ βίῳ συμβαίόντων φυσικῶν τε και ἠθικῶν και πολιτικῶν παθημάτων, κρίνται τῆς ζωής τὰ εὐδαιμονεσέρα; Αλλ' εἰ ὁ εἰκοσιπενταετῆς νέος, χρεωσῆ γὰ γνωρίση και γὰ ὁμολογῆ τῆ τοιαύτα προνο-

προνομίᾳ τῷ χάριτι: ὁ τριακονταετής ἀνὴρ, ἢ ἐφεξῆς ὁ τεσσαρακονταετής, ὁ πενηκονταετής κῆ: δὲν ἔχει χρέος νὰ τῷ ὁμολογῇ περισσότερον; Ἐγὼ ἤγγιζον τὰς χρόνας τῆς ἡλικίας τὰς ἐξήκοντα, ὅτε ταῦτα τὸ πρῶτον ἔγραψον· ἀρχισα δὲ νὰ ἀναπνέω τῆς ζωῆς τὸν αἶρα, ἐν ἔτει 1716. Πόσοι τὸν ἐνιαυτὸν ἐκείνον γεννηθέντες, καὶ ἔν ἡμῶν καὶ ἐγὼ εἰς διάστημα τριῶν χρόνων τῶν τῆς ζωῆς με πρώτων, τέττεςιν ἕως τῆς 1719. ἀπέθανον; πόσοι δὲ καὶ πρὸ ἐμῶν γεννηθέντες, καὶ μετ' ἐμῶν, παρειτὸς τῶν μετ' ἐμῶν ἐκείνων; ὦ πόσοι! ὦ πόσοι! Αὐτὸς δ' ἐγὼ, ἄχρι τῆς παρόντος ἔτις 1803: τῆ μετ' ἡμέρας ὀλίγας ἤδη λήγοντος, εἰσέτι ζῶ! κατὰ θείαν πάντως μακροθυμίαν καὶ ἄπειρον ἔλεος τῆς ζήσαντός με τὸν ἄθλιον, πρὸς μετάνοιαν, καὶ τῶν ἀμετρήτων με πλημμελημάτων ἐπανόρθωσιν.

Ἄλλ' ἡ μακροβιότης ἀπὸ τῆς ἄλλης μέρας εἰς τὸν ἄνθρωπον, δὲν πρέπει νὰ ἐπιλογισθῇ κατ' ἑαυτὴν εἰς εὐκληρίαν, καθὼς ἔτε ἡ βραχύτης τῆς βίης ἐξεναντίας εἰς δυσύχημα: οὐδ' ἀφορμῶν ἔχει δικαίαν καὶ ἔυλογον, ὁ καχεκτων καὶ νοσηλευόμενος

ἔτι

ἔτι καὶ νέος ὢν, νὰ φθονῇ, ἢ καὶ νὰ μακαρίσῃ τὸν γηραλέον καὶ ἐν εὐρωσίᾳ εὐεκτῆντα, ὡς ἐκείνος πτωχέων δι' ὀλιγότητα ζωῆς ἡμερῶν, τέτον διὰ μακροβιότητα πλέσιον. Τῷ τοιαύτῳ ἀλήθειαν γλαφυρώτατα τῷ ἠθολογεῖ ὁ ἠθικώτατος Πλάταρχος (*), ἐν οἷς συμβαλέει τὸν φίλον αὐτῆς Πάκιον πῶς δῶνάται νὰ περάσῃ τῷ ζωῶ ἐν ἀταραξίᾳ καὶ γαλιῶν, ἀναμεταξὺ εἰς τὰ πολλαχόθεν περισσῆντα αὐτὸν οἰνιάρᾳ καὶ δυσάρεστα. Πρὸς τοῖς ἄλλοις μέγα πρὸς ἀνοχίᾳ καὶ μετριοπάθειαν παράγγελμα εἰς αὐτὸν ὑποβάλλει, τὸ νὰ μὴ λογίζεται τὰς ὑψηλοτέρας αὐτῆς εἰς τὰς κατὰσάσεις, ἀλλὰ νὰ ἐπιστρέφῃ τὸν νοῦν εἰς τὰς ταπεινότερας: ΤΟΥΣ ὙΠΟΔΕΕΣΤΕ-ΡΟΥΣ Ω' ΠΑΚΙΕ; ἌΠΙΟΘΕΩΡΕΪΝ ΚΑΙ ΜΗ' ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ὙΠΕΡΕΧΟΝΤΑΣ ἈΝΤΙΠΑΡΕΞΑΓΕΙΝ. Τίς ποτὲ εὐχαρισεῖται ἠδέως ἀναπαυόμενος, ὅταν ἔχη πρὸ ὀφθαλμῶν τῷ ὑπεροχῇ τῆς ἄλλης; Ἄχ (λέγει ὁ ἀσθενὴς καὶ μικρόψυχος ἄνθρωπος): „Διατὶ ὄχι καὶ ἐγὼ, ὡς ἐκείνος; ΤΟΙΟΥΤΟ ΤΡΟΠΩΣ Οἱ ΔΕΔΕΜΕΝΩ ἘΥΔΑΙ-“ ΜΟΝΙ-

(*) Ἐν τῷ περὶ Εὐθυμίας.

ΜΟΝΥΖΟΥΣΙ ΤΟΥΣ ΔΕΛΥΜΕΝΟΥΣ·
 ΕΛΕΪΝΟΙ ΔΕ ΤΟΥΣ ΕΙΛΕΥΘΕΡΟΥΣ·
 ΟΙ ΔΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΑΣ·
 ΟΥΤΟΙ ΔΕ ΠΑΛΙΝ ΑΝ ΤΟΥΣ ΠΛΟΥ-
 ΣΙΟΥΣ· ΟΙ ΔΕ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΟΥΣ
 ΣΑΤΡΑΪΙΑΣ· ΟΙ ΔΕ ΣΑΤΡΑΪΠΑΙ ΤΟΥΣ
 ΒΑΣΙΛΕΙΣ· ΟΙ ΔΕ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥΣ
 ΘΕΟΥΣ, ΜΟΝΟΝΟΥΧΙ ΒΡΟΝΤΑΪΝ ΚΑΙ
 ΑΣΤΡΑΪΠΤΕΙΝ· ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ· ΕΙΤΑ
 ΟΥΤΩΣ ΑΙΕΤΩΝ ΥΠΕΡ ΕΑΥΤΟΥΣ
 ΕΝΔΕΕΙΣ ΟΝΤΕΣ, ΟΥΔΕΠΟΤΕ ΤΟΙΣ
 ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΥΣ ΧΑΡΙΝ ΕΧΟΥΣΙ· ΔΕΝ
 εἶναι ἔυκολον γὰρ εὐχαριστιῶτα εἰς τὰ κα-
 λὰ ὅπῃ ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἐν ὅσῳ συλ-
 λογίζονται τὰ καλὰ τὰ μεγαλήτερα τὰ ὁ-
 πῶν οἱ ἄλλοι ἀπολαμβάνουσιν, καὶ αὐτοὶ ὑ-
 ψερῶνται· Ἄλλ' εἰάν μεταστροφῇ εἰς τὸ
 ἐναντίον ἢ χέσις, καὶ γεινῆ ἢ παράθεσις
 πρὸς τὰς ὑποδεσφύρας, τότε ἕκαστος εὐρίσ-
 κεται ἀναπαυόμενος εἰς τὴν τάξιν τῆς·
 Ὁ Βασιλεὺς τότε εὐχαρισεῖται, ὅτι δέν
 εἶναι εἰς τὴν σατραπείαν· ὁ σατραπὴς ὅτι δέν
 εἶναι εἰς τῶν ἀπλῶς πλεονῶν· ὁ πλεονῶν
 ὅτι δέν εἶναι εἰς τῶν μετρίων πολιτῶν· ὁ
 πολίτης ὅτι δέν εἶναι ὁ τυχῶν δημότης,
 μοναχὸς ἢ εὐδαρῶν· ὁ εὐδαρῶν ὅτι δέν εἶναι
 ὁ δαλῶν· ὁ δαλῶν ὅτι δέν εἶναι δεδεμμένος· καὶ
 ὁ

ὁ δεσμιὸς ὅτι δέν εὐρίσκεται εἰς τὸν κίν-
 δυνον ἐκείνῃ, τὸν ὁποῖον σύρξω εἰς τὸν
 τύπον τῆς καταδίκης γὰρ τὸν κρεμάσθην·

Οἱ αὐτοὶ εἶσι σοχασμοὶ μεταφερό-
 μικοὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων βιωτικῶν κατασά-
 σεων καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ζωῆς καὶ
 τῆς θανάτου, τὰ αὐτὰ προξενῶσιν εἰς τὰς
 ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ταραχῆς ἢ ἀτα-
 ραξίας· δεινοπαθείας ἢ μετριοπαθείας, ἀπο-
 τελεσματὰ· Ἐπὶ τῆς κλίμακος τῶν δια-
 φόρων τῆς ζωῆς μετρῶν· εἰς ὁποῖαν ποτὲ
 βαθμίδα ἠλικιώσεως, ὅταν ἔχη τὴν τῆς
 λογικῆς χρῆσιν, εὐρεθῇ ὁ ἄνθρωπος πάν-
 τῶτε ἀεὶ εὐχαρίστητος εἶναι, ἐν ὅσῳ ἀποβ-
 λέπει εἰς τὰς ὑπερτέρας βαθμίδας, εἰς τὰς
 ὁποῖας οἱ μακροβιότεροι φθάσων· ἀλλ'
 ἔχει ὅμως πάντοτε ἀφορμὴν εὐλογον εὐχα-
 ρίαν γὰρ εὐχαριστῆται, εἰάν ἐπιστρέψῃς τὸ
 βλέμμα εἰς τὰς ὀπίσω, ἀναλογισθῇ τὰ πο-
 λυάριθμα πλήθη, καὶ τὰς μυριάδας τῶν μυ-
 ριάδων ἐκείων, οἱ ὁποῖοι δέν ἠξιώθησαν
 γὰρ φθάσων εἰς ἐκεῖνο τῆς ἠλικίας τὸ μετ-
 ρον, εἰς ὃ ἔλαβον αὐτὸς τὴν χάριν γὰρ
 φθάσῃ ὅθεν ἔτι καὶ τῆτο πρὸς τοῖς ἄλλοις
 ὁ Πλάταρχος προθέτει· Ὅταν ἂ Πάκιε,
 ΠΑΝΥ ΘΑΥΜΑΣΗΣ· ὩΣ ΚΡΕΙΤΤΟΝΑ
 ΤΟΝ

„ΤΟΝ ἘΝ ΤΩΙ ΦΟΡΕΪΩ ΚΟΜΙΖΟΜΕΝΟΝ,
 „ΥΠΟΚΥΨΑΣ ΘΕΑΣΑΙ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑ-
 „ΣΤΑΖΟΝΤΑΣ. Βλέπει λέγει, τὸν μεγα-
 λοπρεπῶς καθεζόμενον ὡς ἐπὶ θρόνου, καὶ
 περιφερόμενον ἐντὸς τῆς Φορέας ὑπὸ τῶν
 αὐτῆς θραπόντων; καὶ τὸν μακαρίζεις·
 ἰδὲ καὶ τῆς βασιλείας τῆς. Ἐγὼ δὲ κατὰ
 τὸν πρόκειμενον ἡμῖν σκοπὸν ἀντιτρέφω
 τὸ εἰρημένον λέγω πρὸς Σε, ὦ φίλτατε
 Ἀνωγνώσα, Ὅταν ἴδῃς ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΦΟ-
 ΡΟΥΝΤΑΣ, ΓΗΡΑΛΕΟΥΣ ΠΟΛΛΑΚΙΣ,
 ἈΝΑΚΥΨΑΣ ΒΛΕΨΕ ΚΑΙ Τὸν Νέον, Ἡ
 ΠΑΪΔΑ, Ἡ ΝΗΠΙΟΝ Τὸν ΝΕΚΡΟΦΟ-
 ΡΟΥΜΕΝΟΝ. Ἐκεῖνο τὸ βλέμμα ὅπῃ ὁ
 Χαιρωνεὺς ἐσυμβέλευε, κινεῖ καὶ τὸν
 πτωχὸν νὰ ὑποφέρῃ εὐθύμως τὴν τῆς ἰδίας
 αὐτῆς τύχης κατάστασιν: τῆτο, τὸ ὅποιον
 ἐγὼ ἐνταῦθα συμβαλέω, παρακινεῖ καὶ
 τὸν μήπω γεγηρακότα (πόσω μᾶλλον τὸν
 γηράσαντα, καὶ ὑπεργηράσαντα;) νὰ ἀ-
 πεκδέχεται μεγαλοψύχως τὴν τῆς Θανά-
 τῆς περίστασιν, ἢ προσέγγισιν. Ἀλλ' ὅποιον
 τὸ ἐκ τῆς μακροβιότητος ὄφελος;

Ὁ Μακεδὼν ἐξῆσεν (ὡς Ἴσορῆσι) τριά-
 κοντα καὶ τρία ἔτη: τί δὲ διέφερεν εἰς αὐτὸν,
 ἢ θελε ζῆσι ἐξ καὶ ἐξήκοντα, μήπως ἢ
 ἐπαναδίπλωσις τῆς ζωῆς ὑποσμηκρῶει τὸ
 τῆ

τῆς θανάτου ἀτύχημα; ἔδεν τοῖστον. Τὸ
 πλῆθος καὶ ἢ ὀλιγότης τῶν ἡμερῶν, δὲν
 ἔχει λόγον εἰς τὸν λογαριασμὸν τῆς Ἀδῆς:
 „ὄχι, λόγον δὲν ἔχει: ἘΙΤΕ ΔΕΚΑ, ἘΙΤΕ
 „ἙΚΑΤὸΝ, ἘΙΤΕ ΧΙΛΙΑ ἘΤΗ, ΟὐΚ
 „ἜΣΤΙΝ ἘΝ ἈΔΟΥ ἘΛΕΓΜΟΣ ΖΩΗΣ:
 ὡς ὁ αὐτὸς Σειράχ (45) μᾶς βεβαιώνει.

Μία καὶ μόνη πρόφασις, δύναιται ὁ-
 πῶσεν νὰ παραστήσῃ εὐάφορμον, καὶ διὰ
 τῆτο ὀλιγώτερον μεμπτιῶ εἰς τὸν ἀνθρω-
 πον τῆς θανάτου τὴν θρόνησιν, καὶ τὴν ἐπι-
 θυμίαν τῆς προθήκης τῶν ἡμερῶν τῆς
 ζωῆς τῆς ἢ πρόφασις αὕτη; τὸ νὰ προφ-
 θάσῃ δηλαδὴ πρὸ τῆς τέλους τῆς, ἢ νὰ διορ-
 θώσῃ τὸ κακὸν ὅπῃ ἐπραξεν, ἢ νὰ κα-
 τορθώσῃ τὸ καλὸν ὅπῃ ἐπιχειρήσῃ, καὶ
 δὲν ἠξιώσῃ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Ἐὰν οὕτως
 ἔχῃ, καὶ αὐτὸς εἶναι, ὦ Ἀνθρώπε, ὁ ἀλη-
 θινὸς Σε σκοπὸς, δι' ὃν τοσοῦτον ἐκταράτ-
 τεσαι καὶ λυπεῖσαι; καὶ διὰ τῆτο ἐπιθυ-
 μῆς εἰ δυνατὸν νὰ ἀπομακρῶσθῃ ἀπὸ Σε
 τὸ τέρμα, καὶ ζωῆς ἡμέραι εἰς ἐσὲ νὰ
 προσεθῶσιν, ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον τί νὰ
 ἐπιφέρω πρὸς ἐλάττωσιν τῆς περὶ τὸν θά-
 νατον

(45) Σειράχ ἐνθ: ἀνωτ:

νατον ταραχῆς καὶ θλίψεως τῆς ψυχῆς
 σα. Τότε βλέπω ὅτι μιμήσασθαι τὸν εὐσεβῆ
 καὶ Θεοφιλῆ ἐν βασιλεύσιν ἔξεκίβην, ὅταν
 „**ἈΡΨΩΣΤΗΣΑΣ Εἰς ΘΑΝΑΤΟΝ, Ἄ-**
 „**ΠΕΨΡΕΨΕΝ, ἈΠΟ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΕΦ'**
 „**ἧς κατέκειτο, ΤΟΥΣ ὈΦΘΑ ΜΟΥ**
 „**ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΪΧΟΝ, ΚΑΙ ἮΥΞΑΤΟ**
 „**ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ, ΚΑΙ ἜΚΛΑΥΣΕ ΚΛΑΥΘ-**
 „**ΜΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ (46).** Τότε καθὼς παρὰ
 Θεῶ ἐἰς τὸν Βασιλέα Ἰδδα ἐπέμφθη πα-
 ρηγορητῆς προφήτης ὁ Ἡσαΐας, πεμφθῆ-
 σεται καὶ πρὸς Σε, καὶ παρασησεται σοι
 „**τις προφήτης τότε ΕΥΘΗΣΕΤΑΙ ΤΙΣ**
 „**ΣΥΚΩΝ ΠΑΛΑΘΗ καὶ διὰ Σε, ΚΑΙ**
 „**ἘΠΙΤΕΘΕΪΣΕΤΑΙ Ἐπὶ τὸ Ἐλκος,**
 „**ΚΑΙ Σε ὕγιασει.** Τότε καὶ περὶ Σε
 ἔσως ρεθῆσεται, ὡς πρὸς ἐκείνους διὰ τῆ
 „**προφήτη ἐμωύθη Θεόθεν: ἮΚΟ: ΣΑ ΤΗΣ**
 „**ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΣΟΥ ἘΙΔΟΝ ΤΑ ΔΑ-**
 „**ΚΡΥΑ ΣΟΥ Ἰδοὺ Ἐγὼ ἴσομαι Σε,**
 „**ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΣΩ ἐπὶ τὰς ἡμέρας σα:**
 „**ἂν ὄχι Πεντεκαίδεκα ἔτη, τὸσον ὅ-**
 „**μως διάστημα ζωῆς ἐτι καὶ μέτρον, ὅσον εἰς**
 „**ἐσὲ μέλλει νὰ εἶναι ἐπωφελες καὶ συμφέρων,**
 ὡσε

ὡσε νὰ κατορθώσης τὰ καλὰ τὰ ὅποια
 ἐπεχειρίσθης καὶ δὲν ἐξετέλεσας ἢ καὶ ὡσε νὰ
 διορθώσης τὰ κακὰ τὰ μέχρι τῆ νῦν ὑπὸ σε
 μέχρι τῆ νῦν πεπραγμένα. Μόνον σου Ἄν-
 θρωπε **Ἐπίστρεψον** ὡς ὁ Ἐζεκίας, καὶ
Κλαύσον. Αὕτη εἰς ἐσὲ μόνη Χριστιανὴ
 ὑπόλειπται παρηγορία εἰς τὴν τῆ θανά-
 τος προσέγγισιν· αὕτη μόνη ταραχῆς τε
 καὶ θλίψεως συγχωρημένη αἰτία, καὶ εἰς
 ἀπαύτησιν τῆς τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς σα
 προσησεται ἐλπίς εἰς κατάκρισιν καὶ ὑποκει-
 μένη. **Κλαύσον, Κλαυθμῶι Μεγάλωι.**
 Ἐὰν τοιοῦτος εἶναι ὁ λογισμὸς τῆ ἐκ-
 ταραττομένου καὶ ἀδημονοῦτος διὰ τὸν
 ἐπερχόμενον θάνατον, ὅτι ἀνέτοιμος ἤδη
 εὐρίσκεται εἰς τὸ νὰ τὸν ἀπαντήτῃ, ἢ
 θλίψις ἢ περὶ τὸν θάνατον, εἶναι δικαία
 καὶ ἔυλογος, εἶναι ἐπωφελῆς καὶ σωτηριώδης
 Ἐὰν ὅμως, ὄχι διὰ τὴν ρηθεΐσαν ἀντοι-
 μασίαν, ἀλλὰ δι' αὐτὸ μόνον ὁ ἄνθρωπος
 ταραττεται καὶ θροεῖται, ὅτι, μέλλει νὰ
 ἀλλάξῃ τὴν ζωὴν τὴν παρῶσαν, τότε ἢ τα-
 ραχὴ αὐτῆ καὶ ἀδημονία εἶναι ἀξιοκατάκ-
 ριτος, καὶ ἀλογίας πλήρης, καὶ τῆς ἐχά-
 τῆς ἀφροσύνης ἔ μόνον διὰ τὸ κοινὸν καὶ
 ἀφυκτον τῆ συμπτώματος, τὸ ὅποιοι,
 (θελεὶ δὲν θελεῖ) μέλλει ἐξοπαντῶσθαι τὸ
 δοκι-

δοκιμάση κὲ αὐτὸς ὡς πάντες οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ προσέτι, ἐπειδὴ κὲ τὸ τοιοῦτον σύμπωμα, ἀφ' οὗ ἐγεννήθη, καθ' ἑκάστην ἡμέραν τε, κὲ ὥραν, κὲ στιγμήν, αὐτὸς ἐν ὄσῳ ζῆ, ἀδιαλείπτως κὲ τὸ ἐδοκίμασε, κὲ τὸ δοκιμάζει. Πᾶς; διότι ἡ παρῆσα ζωὴ δὲν εἶναι ζωὴ ἀπλή κὲ ἀκράτος· εἶναι μία ἐκλασις καιρῶν συνισταμένη ἀπὸ ζωᾶς κὲ ἀπὸ θανάτου· εἶναι ὡσανὺ μιὰ ἀλυσος συμπλεκομένη ἀπὸ κροῖκον κὲ κροῖκον, τὸν μὲν ζωοειδῆ, τὸν δὲ θανάτοειδῆ, τὸν ἕνα θετικὸν τὸν ἄλλον ἀποφατικὸν· εἶναι, δὲν εἶναι, πάλιν εἶναι, πάλιν δὲν εἶναι ἀλληλοδιαδόχως. Ἄπας λογικὸς ἀνθρώπος, ἐὰν ἐπὶ τῆς ἀνακυκλωμένης ταύτης αὐτῆς ἐπιζήσεως κὲ ἐπιθνήξεως ἐπισηρίξη ὅπως ἐν μετὰ προσοχῆς τὸν νοῦν τε, βλέπει τὸ φανερῶς κὲ τὸ γνωρίζει. Τίς δὴναται νὰ εἰπῆ περὶ ἑαυτῆς ὅτι ζῆ; οὐδεὶς, εἰμὴ ὅστις δώαται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ περὶ ἑαυτῆς μὲ ἀλήθειαν ὅτι ὁ αὐτὸς εἶναι. Ἀλλὰ τίς θέλει ἐπιβεβαιώσῃ ἀληθῶς κὲ κυρίως ἐν ᾧ ζῆ, ὅτι ὁ αὐτὸς εἶναι; οὐδεὶς ἐὰν ὅπως ἐν γνωρίζει τὸν ἑαυτόν τε, κὲ γνωρίζων κρίνει μετὰ ὀρθότητος, ὅπως κὲ εἰς καῖον τρόπον ἐξωογονήθη κὲ ζωογονεῖται. Αὐτὸς πρὸ τῆς παρῆσης στιγμῆς ἦτον, τάρᾳ κατ' ἐκείνῳ πλέον

πλέον δὲν εἶναι καὶ κατὰ τιῶ μετὰ ταῦτα στιγμήν, ἀκόμι δὲν εἶναι. Λοιπὸν ὁ πρὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀπέθανεν, ὁ κατὰ ταύτῃ ἀποθνήσκει, ὁ μετὰ ταύτῃ δὲν ἐγινε, κὲ ἀφ' ἧ γένῃ, ὁμοίως ἐφεξῆς θέλει ἀποθάνει ὡσεὶ ἀπὸ θανάτου ὁ ἀνθρώπος μεταβαίνει εἰς θάνατον καὶ κυρίως δὲν ζῆ, καθότι κυρίως δὲν εἶναι ὁ αὐτὸς ὅπως πρὸ τῆς ἦτον καὶ μετὰ τῆτο ἔσαι ὁ Θεὸς ὁ ἐς αἰῶν, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶν, μόνος παναληθῶς καὶ ζῆ καὶ εἶναι, ὅτι διὰ παντός καὶ ἡ, κὲ ἐσι κὲ ἔσαι, μόνος ὁ Θεὸς εἶναι μᾶλλον δὲ ὁ Θεὸς αὐτὸς εἶναι αὐτὸ τὸ Εἶναι. Ἀπὸ τῆ αἰῶνος, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ΣΥ' Εἶ.

Δύο ἐπιγραφαὶ ἰσοροῦνται, ὅτι εἰς τὰ προτύλαια τῆ ἐν Δελφοῖς ἀρχαιοτάτης χρηστηρίε εὐρίσκοντο μὲ χαρακτηριστικὰ χρυσῶς ἐπιγεγραμμένα, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκεί ἀπὸ πάσης τῆς γῆς σωτρεχόντων λαῶν ἀναγινωσκόμενα. Ἡ μία ἦτον: ΓΝΩΘΙΣΑΥΤΟΝ. (Γνώρισαι τὸν ἑαυτόν σου.) ἡ ἄλλη ἦτον: Εἶ. (εἶσαι.) Αἱ ἐπιγραφαὶ ἐκείναι ἦσαν δύο μεγάλα φωτοχυσίας ἐλάμψεις, τὰς ὁποίας ὁ Δημιουργὸς τῆ φωτὸς ἀκτινοβολήσας ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι, ἐπρόπεμψεν ἐμφανέστατα εἰς ἀπάσας τὰς γῆ νεὰς

νεὰς τῶν ἀνθρώπων, τὰς ἐπὶ προσώπῃ τῆς γῆς βεβυθισμένας ἔτι εἰς τιὴ σκοτόμαιναν τῆς πλάνης, πρὶν ἐπιλάμψη ἡ τῆς ἐντελῆς Θεοσεβείας ἡμέρα, πρὸ τῆς ὑπερφυῆς οἰκονομίας τῆς ἐν τέλει τῶν αἰώνων Θεοφανῶς γεγενημένης. Προκατήνυγασε κατ' ἀρχὰς ὁ Φωτισμὸς ἔτος εἰς τὰς πρὸ τῆς Νόμου Προπάτορας, εἰς τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὰς αὐτῆς Ἀπογόνους ἠσραψεν ἀκαλῆθως εἰς τὰ Ὠρήθ, καὶ εἰς τὰ Σινᾶ, διὰ τῆς πρὸς τὰς Ἰσραηλίτας διὰ Μωσέως κηρυχθείσης Νομοδοσίας ἀλλ' εἰς τὰ ἐπίλοιπα τῶν ἀνθρώπων ἔθνη, εἴτε διὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν αὐτῶν, εἴτε καὶ ἄλλως, ἐδόθησαν ἐκ θείας πάντως προνοίας, καὶ αἱ δύο εἰρημένα Δελφικὰ ἐπιγραφαὶ, ὡς δύο ἀρχαὶ Φωτισικαὶ πρὸς καθοδήγησιν ἀπάσης τῆς διεσπαρμένης ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἡ μία Ἐπιγραφή: ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ: Αὕτη εἶναι ὑποθήκη παρὰ τῆς Θεῆ εἰς τὸν ἀνθρώπον: „ΑΝΘΡΩΠΕ ἈΝΘΡΩΠΕ, ΣΤΟΧΑΣΟΥ ΚΑΙ ΓΝΩΡΙΣΑΙ ΤΟΝ ἘΑΥΤΟΝΣΟΥ, ΟΠΟΙΟΣ ΤΙΣ Εἶσαι, ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟΝ ΚΑΙ ΖΗΣ, ΚΑΙ Εἶσαι . . . Ἡ ἄλλη ἐπιγραφή: ἘΙ. Αὕτη εἶναι κατὰ ἀπόκρισιν, ἢ ἐξομολογήσιν ἢ παρὰ τῆς ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ ΘΕΟΣ Ὁ ΘΕΟΣ ΜΟΥ ΣΥ

„ΣΥ ΜΟΝΟΣ ΚΥΡΙΩΣ ΚΑΙ ΠΑΝΑΛΗΘΩΣ Εἶσαι. Σὺ εἶσαι, διότι τὸ εἶναι ἐν Σοὶ εἶναι σερεὸν καὶ ἀκίνητον ἐγὼ δὲν εἶμαι, ἀλλὰ γνωρίζω, ὅτι ἐν ἐμοὶ τὸ εἶναι, εἶναι ἐν κινήσει, καὶ ἄστατον. Τοιούτῳ τρόπῳ διερωτῶναι τὰς δύο Δελφικὰς ἐπιγραφαὶς ἐκείνας καὶ εἰς ἔθνηκός Σοφός (47) σωετώτατα καὶ ἡ Διδασκαλία, εἰς τιὴ ὑπόθεσιν τῆς περὶ τὸν θάνατον ἀταραξίας, περὶ ἧς ἐνταῦθα πραγματευόμεθα, μεγάλῳ ἔχει τιὴ δύναμιν, ὑποσέλασσα καὶ ὑποσμικρῶσσα τιὴ ἄμετρον θρόησιν καὶ ἀδημονίαν, τιὴ ὁποῖαν πάχομεν οἱ ὀλιόψυχοι ἀνθρώποι, ὅταν ἐννοῶμεν τὸ τέλος ὅπῃ περιμένομεν.

Εἰς τοιαύτῳ περίσασιν, ἀθρόοι καὶ ἀτάραχοι, ἢ τελάχισον μέτριοι καὶ ὑπομονετικοὶ καθιστάμεθα, εἰς καλῶς συλλογιθῶμεν, ὅτι ἕκαστος ἐξ ἡμῶν καθ' ὥραν ἐκείνος ὅστις πρότερον ἦτον, ὁ αὐτὸς κατὰ τὸ παρὸν πλέον δὲν εἶναι, ἀλλὰ ἀπέθανεν: ἐκείνος ὅστις μετὰ τὸ παρὸν μέλλει νὰ εἶναι, ἀκόμι δὲν εἶναι, διὰ τὰ ἀπεθάνη: ἐκείνος ὅστις εἰς τῆτο τὸ νῦν εἶναι, ἢ φαίνε-

6 *

(47) Πλάταρχ: περὶ τῆς Εἶ τῆς ἐν Δελφοῖς.

Φαίνεται ὅτι εἶναι, ἐφεξῆς καὶ αὐτὸς ἀπο-
 θνήσκει. Τέτο τὸ βραχύτατον νῦν, εἰς τὸ
 ὁποῖον μόλις ὁ ἄνθρωπος προφθάνει νὰ
 εἰπῆ ΖΩ: ὡς τὸ ῥέον ὕδωρ παρευθὺς ἀ-
 πορρέει καὶ καθὼς εἶπεν ὁ Ἡράκλειτος,
 „ὍΤΙ ἘΝ ΠΟΤΑΜΩΙ ΟΥΚ ἜΣΤΙΝ ἘΜΒΗ-
 „ΝΑΙ ΔΙΣ ΤΩΙ ΑΥΤΩ: ὁμοίως καὶ εἰάν
 ἐν τῷ ῥεήματι τῆς ζωῆς τέτω βάψης τὴν
 χεῖρα τῆς προσοχῆς, καὶ θελήσης νὰ
 τὸ σφίγξης εἰς τὴν παλάμωσ, δὲν τὸ
 κρατεῖς, ἐξεχώθη ἐπέρρευσεν, ἀπέρρευσεν.
 Ὅτι καὶ τὸ ῥεῦμα τέτο εἶναι αἰετόν,
 ὀξύρρον, ἀκράτητον τρέχει μετὰ τάχως
 καὶ ἀποτρέχει ἤλθεν, ἀπῆλθε. Ῥεῦμα
 εἶναι αὐτὸ στιγμιαῖον. Στιγμὴ ζωῆς, καὶ
 στιγμὴ θανάτου ἢ γένεσις ἡμῶν, ἐξ αὐτῆς
 τῆς πρώτης ἀπορίας, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στυ-
 μιὰ προῖστα, καὶ μεταβαίνουσα ἀπὸ ζωῆς
 εἰς θάνατον, καὶ τὸ ἀναπάλλιν εἰς ζωὴν
 ἀπὸ τῆς θανάτου, γίνεται μία παλῖρροια
 διωεκῆς, καὶ μέρη τῆς τοιαύτης παλῖρ-
 ροίας εἶναι τὰ διαστήματα τῆς περιόδου τὴν
 ὁποῖαν ἐπὶ τῆς γῆς οἱ ἄνθρωποι διατρέ-
 χομεν.

Ἐμβρυόν τι, ἐντὸς τῆς μητρικῆς νη-
 δύος χεδὸν ἐννεάμιων, κατ' ὀλίγον ὀλί-
 γον διαμορφῆται. Ἐἵτα προκύπτει εἰς τὸ
 Φῶς

Φῶς, καὶ βλέπεται βρέφος: εἶτα παιδίον,
 εἶτα μεράκιον ἀκολέθως νεανίσκος. Ἐπειτα
 αἰμαίωσιν εἰς ἄνδρα, πρεσβύτης καθίσταται,
 γέρον, ὑπέργηρος ἡλικία μετὰ ἡλικίαν,
 ἄλλη μετ' ἄλλω. Διεδέχθη ὁ παῖς τὸ νη-
 πιον ἔον παῖδα ὁ μείραξ τὸν μείρακα ὁ
 νεανίσκος τὸν γέρον ὁ αἰήρ τὸν ἄνδρα ὁ πρεσ-
 βύτης, ὁ γέρον, ὁ ὑπέργηρος. Τέτω ἐνὸς ἐκά-
 σθ ἢ ζωῆς, ἔτελείωσε καὶ ἔπαυσεν εἰς τὸν διά-
 δοχόντα Ζωὴ πολλοὶ. ὅθεν αὐτὸ τέτο καὶ ὁ
 προφητῆς διδάσκων ἐδοξολόγη τὸν Ζωο-
 „δότην: (48) ΚΡΕΪΣΣΟΝ ΤΟ ἜΛΕΘΣ ΣΟΥ
 „ΥΠΕΡ ΖΩΑΣ: ἀνιττόμενος, ὡς ἐγὼ κρι-
 τω, ὅτι ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρώπου δὲν εἶναι μία
 καὶ μόνη, καὶ ἐπομένως ἐδὲ ὁ Θάνατος
 εἰς, ἀλλὰ Θάνατοι εἶναι πολλοὶ καὶ ἐκ τῆς
 ἀκολέθου, ἐδὲ ὁ ἄνθρωπος γίνεται μονο-
 θάνατος, ἀλλὰ πολυθάνατος, καθὼς ἐσυμ-
 πέρανε καὶ ὁ προειρημένος Φιλόσοφος (49)
 ἐπιφέρων καὶ ἄλλον μάρτυρα τὸν Ἡράκλει-
 τον, πολὺ πρὸ αὐτῆς παλαιότερον. „Ου
 „γὰρ μόνον (ὡς Ἡράκλειτος ἔλεγε:) πυρὸς
 „θάνατος ἀέρι γένεσις, καὶ ἀέρος θάνα-
 „τος ὕδατι γένεσις: ἀλλ' ἔτι σαθεσερον ἐπ'
 „αὐτῶν ἴδοιτις ἄν (τῶν ἀνθρώπων) φθεί-
 „ρεται

(48) Ψαλμ: 62.
 (49) Πλάτ: ἐνθ: ἀνωτ:

„ρεται μὲν ἀκμάζων γινόμενα γέροντος,
 „ἐφθάρη δ' ὁ νέος εἰς τὸν ἀκμάζοντα, καὶ
 „ὁ παῖς εἰς τὸν νέον, εἰς δὲ τὸν παῖδα τὸ
 „νήπιον ὅτε χθὲς εἰς τὸν σήμερον τέθνη-
 „κεν, ὁ δὲ σήμερον εἰς τὸν αὐριον ἀποθ-
 „νήσκει μένει δὲ ἕδεις, ἕδὲ ἔτι εἰς, ἀλλὰ
 „γινόμεθα πολλοί. Τί λοιπὸν; ἄραγε δὲν
 „ὁμολογῶμεν συμφώνως μετὰ τῆ σοφῆ τέ-
 „της καὶ ἡμεῖς ὅσοι νῦν ζῶμεν, ὅτι ἀληθινὰ
 „καὶ πραγματικὰ εἶναι πάντα ταῦτα τὰ εἰρη-
 „μένα; δὲν ἐπεράσαμεν, καὶ ἔτι διαπέρω-
 „μεν ἔτι ζῶντες εἰδελεχῶς τὰς διαφορὰς
 „μεταβολὰς ταύτας καὶ μεταπτώσεις; τὰς
 „πολλὰς ζωὰς, καὶ τὰς πολλὰς θανάτους; ἀλλ'
 „ὅμως ἡμεῖς (προσθέτει ὁ αὐτὸς σοφὸς) (50)
 „φοβόμεθα καὶ τρέμομεν τὸν ἕνα θάνατον
 „ἐνθυμήμενοι, ἀφ' ἧ τὸσας ἐδοκιμάσαμεν;
 „Ἀλλ' ἡμεῖς εἶνα φοβόμεθα ΓΕΛΟΪΩΣ ΘΑ-
 „ΝΑΤΟΝ, ἢ ΔΗ ΤΟΣΟΥΤΟΥΣ ΤΕΘΝΗ-
 „ΚΟΥΤΕΣ ΚΑΙ ΘΝΗΣΚΟΝΤΕΣ. Βέβαια
 „ΓΕΛΟΪΩΣ: καὶ αξιοδακρίτως: ἐπειδὴ ὅ-
 „ταν μετὰ τασάυτας δοκιμὰς καὶ πληροφο-
 „ρίας, ὑπὸ τῆ φόβου τοῦ μέλλοντος θανά-
 „του ὑπὲρ τὸ δέον κυριευόμενος, ἐν φόβῳ
 „καὶ τρόμῳ ἀκαταπάντως ἐυρισκόμεθα, ἢ
 „μέθεν

μέθεν ὄχι μόνον καταγέλαστοι, ἀλλὰ καὶ
 πολλὰν δακρύων καὶ θρήνων τῶ ὄντι ἄξιοι.

Διὰ τὰ θεραπεύσωμεν, τὴν ὑπερβάλ-
 λουσαν περὶ τῆ θανάτου ταραχὴν τῆς ψυχῆς
 καὶ ἀνησυχίαν, ἔχομεν καὶ ἄλλης διαφόρου λό-
 γου ἀλλὰ καὶ τῆτον: ὅτι τὸ σωάντημα αὐτὸ τῆ
 τελευτῆ εἰς ἐπελευσομένους ἡμῶν θανάτου μετὰ
 προσοχῆς καὶ διακρίσεως ἐπιθεωρούμενον, εἶναι
 καθ' αὐτὸ ἀκοπον καὶ ἀναλγῆς, καὶ ἀνώ-
 διων, ὅτε μάλιστα ἐκ φύσεως ἐπιγεννῶται
 τῶν ὄρων τῆς ζωῆς πληρέμενων, καὶ δὲν ἐπι-
 φέρεται καταναγκαστικῶς ἔξωθεν καὶ βιαίως.

Τὰ περιστατικὰ τῆ θανάτου, παριστά-
 μενα εἰς τὴν ψυχὴν προξενεῖσι πάντως τι-
 νὰ ἀηδίαν καὶ φρίκην, ἐν ᾧ ὁ ἀνθρώπος ἀνα-
 θεωρεῖ αὐτὰ, ἐν καθ' ἑν, καὶ διὰ τῆς φαιλασίας
 αὐτῆ τὰ ἀνατυπῆται. Νοσήματα πολυειδῆ καὶ
 κακῶς. Ἀτονία, χαυνώσεις, ἐκλύσεις, ἀγω-
 νία, σπασμοὶ, ἀλγῆ διάφορα, συμπτώματα
 ἄλλα κατάπινα, ὀδωγηρὰ καὶ δριμέα: ἐπὶ τῆ-
 τοις φρενῶν παρακοπαί, καὶ παρασαλεύσεις,
 καὶ ἐκστάσεις, μελῶν παρέςεις τε καὶ ὑπο-
 νεκρώσεις, ἀσθήσεων ἀμαυρώσεις καὶ ἐπι-
 ζωφώσεις: τῶν ζωτικῶν ἀπαυγασμάτων
 ὑπόσβεσις, μαρασμὸς, ἐκλειψις, καὶ τέως
 τῆ ὅλα σώματος ἐσχάτη ἀκίνησις, ὅλοτε-
 λῆς σάσις: τὰ μετὰ ταῦτα χθὲς, καὶ αποδοῖς
 ἔυλα

ἐνλαϊ, σκώληκες, κνώδαλα, καὶ σῆψις, καὶ
 ῥοή, καὶ ἀνάλυσις, καὶ ἢ εἰς γῆν μεταβολή,
 τε καὶ μεταποιήσις. Ποία ψυχὴ, ὅσον θέ-
 λεις καρτερικὴ καὶ γενναία, διαλογιζομένη
 τὰ τοιαῦτα δὲν κατασείεται; Πλὴν ἐδῶ,
 ἐάντις μετὰ ὀρθότητος λογισμῶ τὸ πράγ-
 μα, τὰ κατηριθμημένα πάθη, καὶ τὰ
 ὕστερα μάλιστα μορμολύχεια, εἶναι πάντα
 ἀνίχυρα, καθότι δὲν εἶναι αὐτὰ κυρίως ὁ
 θάνατος, ἀλλ' εἶναι τὰ θανάτου ἢ προοδευ-
 ματα, ἢ ἐπακολουθήματα.

Ὁ θάνατος συμβαίνει εἰς μίαν καιρῶ
 ῥοπῶ ἀκαριαίαν καὶ ἀνεπαίαθητον, διότι
 ἐν ἀκαρεῖ σημείῳ τελεῖται ὁ χωρισμὸς τῆς
 λογικῆς καὶ αὐτῆς ψυχῆς, ἀπὸ τῆς γερῆς
 καὶ ἐνώλης σώματος ὅσα ἐπέρχονται εἰς
 τὸν ἄνθρωπον πρὸ τῆς ῥηθείσης σιγμῆς·
 αἱ νόσοι, αἱ ὀδύναι, αἱ ἀλγηδόνες, οἱ σπασ-
 μοί, αἱ ἀγωνίαι, κτ., ἐκεῖνα πάντα εἶναι
 κακὰ τῆς ζωῆς: τὰ δοκιμάζου πολλὰκις
 οἱ ἔτι ζῶντες, καὶ χωρὶς τὸ ἔχατον ναὶ ἀπο-
 θάνειν· μάλιστα, ὅσω μᾶλλον αὐτοὶ ἀπέχουσιν
 ἀπὸ τῆς καταληκτικῆς (ναὶ εἰπῶ ἔτω) θανά-
 του, τόσον ὀρμύτερα ἐκεῖνα τὰ αἰσθάνον-
 ται ὅσω μᾶλλον εἰς τὸν θάνατον προσεγ-
 γίζουσι, τόσω περισσότερον εἰς αὐτὰ ἀναισ-
 θητῶσιν, ἐπειδὴ ὁ θάνατος πλησιάζων ἀ-
 ποσβύει

ποσβύει τὴν αἰσθησιν. Καὶ λοιπὸν εἶναι
 εἰς αὐτὰ ὁ θάνατος λυπηρὸς τε καὶ φοβε-
 ρὸς, ἀκολουθεῖ τὸ ναὶ εἶναι ἢ ζωὴ, καὶ τὰ
 θανάτου πολὺ λυπηρότερα καὶ φοβερώτερα·
 διότι ἐκεῖνης εἶναι κυρίως καὶ καθολικῶς
 γεννήματα τὰ εἰρημεία παθήματα πάντα·
 ὄχι τέτρα: Ἡ ζωὴ φέρει αὐτὰ, καὶ αὐτὰ
 σφαιροφέρουσι τὸν θάνατον. Αἰναιρῶσιν αὐτὰ
 τὴν ζωὴν, καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ γεννή-
 ματα τῆς ἐχίανης κατασπαράττουσι καὶ
 κατεθίξουσι τὰ πλάγχθη τῆς μητρὸς ἢ
 ὅποια τὰ γεννῶ καὶ ἀμοιβαίως ὁ θάνατος
 ἀνταναιρεῖ καὶ ἰξολοθρέου αὐτὰ, καὶ σὺ
 αὐτοῖς τὴν ζωὴν καταπάου. Ὁθεν, ὁ εἰς
 ταῦτα καθυπκείμενος βίος ἡμῶν, ὁ πο-
 λυώδωος καὶ ταλαίπωρος ἔτος, ἔπρεπε
 μάλιστα ναὶ γίεται εἰς ἡμᾶς ὑπόθεσις δει-
 λίας καὶ ἀδημονίας, ὄχι τόσον ὁ θάνατος,
 ἢ τέτραν τελευτῆ καὶ κατάργησις, καὶ ἐξα-
 φάνισις. Ἀλήθεια εἶναι αὕτη Πασίδηλος,
 τὴν ὅποιαν ἀλόκληρα ἔθνη, καὶ αὐτὰ ἔτι
 ὀνομαζόμενα βάρβαρα, τὴν ἀνεγνώρισαν,
 καὶ τὴν ἀνεκήρυξαν. Οἱ παλαιοὶ Ἰθράκες
 καθ' Ἡρόδοτον, (51) καὶ οἱ Καυκάσιοι
 κατὰ

(51) Ἡρόδοτος: ἐν Τεραψιχόρην.

κατὰ τὸν Στράβωνα, (52) ἐμπράκτως ἐπεμαρτύρησαν· οἱ ὅποιοι, ὅταν ἄνθρωπος ἐν αὐτοῖς ἐγεννᾶτο, ἐτέλωσαν τελετὰς πενθίμους, καὶ ἐσύσαινον θρηνωδίας, ἐόρταζον δὲ καὶ ἀνεφώνων μακαρισμῶς καὶ ὑμνολογίας πανηγυρίζοντες καὶ εὐθυμῶντες, ὅταν ἀπέθνησκεν. Εἰς τῆτο δὲ καὶ τὸ Ἀρχία (53) φέρει ἐπίγραμμα:

„Θρήϊκας ἀνεῖτω τις, ὅτι σοναχεῦσι μὲν
ἤσας

„Μητέρος ἐκ κόλπων πρὸς Φάος ἐρ-
χομένης

„Ἐμπαλι δ' ὀλβίβωσιν, ὅσας αἰῶνα λι-
πόντας

„Ἀπροΐδης κηρῶν λατρὶς ἔμαρψε
μόρος

„Οἱ μὲν γὰρ ζῶντες, αἰεὶ παντοῖα πε-
ρῶσιν

„Ἐς κακὰ τοὶ δὲ, κακῶν εὖρον
ἄκος φθίμειοι.

Ἡ τῶν πολλῶν μικροψυχία τε καὶ ἀπαι-
δευσία, συμπεραίνει ἐπίσθαιλως τὸ ἐναν-
τίον: καὶ μὲ χαρὰν ἐορτάζει τῷ τῶ τεχ-
θέντος

θέντος γεννησῶν αἴφ' ἃ ἔλθῃ μὲ πένθη ἀπο-
λοφύρεται τῶ ζῶντος τῷ τελευτῶ, καὶ πρὶν
ἐλθῇ. Καὶ ἂν τὰ τῆς ζωῆς (λέγῃσιν) πά-
θη εἶναι τόσον πικρὰ καὶ δυσφόρητα, λοι-
πὸν ὁ θάνατος, ὑποπτέουοντα, κατ' αὐτῷ
τῷ στιγμήν ἐν ἣ ἐπέρχεται, ἀκολαθεῖν ἵνα
εἶναι πάθος ἀσυγκρίτως πολὺ μᾶλλον πικ-
ρότερον καὶ δυσφορητότερον, ὑπὲρ ἐκείνα
ὅμῃ ἅπαντα ὅπῃ εἰς τὸν ἐλευθὲρὸν ἄνθρω-
πον ἔτι ζῶντα συμβαίνῃσιν. Ἀλλ' ὅσοι ἔτι
ὑπολαμβάνῃσιν, καὶ οὕτω κρίνῃσιν, παρα-
λογίζονται καὶ ἐξαπατῶνται ἀνοητότατα.
Ὁ θάνατος, καθὸ θάνατος, εἶναι ἐν ἀ-
μενῶν καὶ διάκεινον φάσμα, τὸ ὅποιον
ἐκφαβίζει πόρρωθεν, καὶ γίνεται ἄφαντον
ἐγγύθεν· καὶ τὸ ἀληθέστερον αὐτὸ τὸ φάσ-
μα, δὲν εἶναι τι οὐσιῶδες καὶ ὑποστατικὸν
πράγμα ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι ἕνας ἀπλῆς χω-
ρισμὸς τῆς ἀθανάτου ψυχῆς ἀπὸ τὸ φθαρ-
τὸν καὶ ἐπίκηρον σῶμα, τὸ ὅποιον, οἷον
κατέστη, δὲν χρησιμεύει πλέον εἰς αὐτῆς
κατασκύωσιν καὶ ὁ χωρισμὸς ἔτος τῶν δύο
τέτων φύσεων, καθ' ἃς ὁ Δημιουργὸς ἔφησεν ὅ-
ρους, προσέρχεται ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης ἡμῶν
γεννήσεως, καὶ ἀπὸ κοιλίας μητρὸς προκύπ-
τει μεθ' ἡμῶν, καὶ κατὰ μικρὸν ἀυξάνει
καὶ προχωρεῖ ἕως τέλους. Ὡς τοιαυτοτρόπως

(52) Στράβων ἐν Βιβλ: II.

(53) Ἀνθολογ: Ἐπιγραμ: Βιβλ: Δ. Ἀρχία εἰς τὸν
ἀνθρώπιν: Βίον.

ὁ θάνατος, κατὰ τινὲ παρῶσαν ἡμῶν διάπ-
 λασιν καὶ κατὰστυν, ἔτι καὶ ἐν ὄσω ζῶ-
 μεν, εὐρίσκειται σὺν ἡμῖν τρόπον τινὰ
 σωσιωμένος. Ὅσα εἰς ἡμᾶς πρὸς τὸ ζῶ-
 σιωτελεῖσθαι, τὰ αὐτὰ σωεργᾶσι καὶ ἀποθνήσκο-
 μεν. Ἐἰ αὐτὴ αὐξήσις, ἢ αὐτὴ τροφή ἢ τῆς
 τροφῆς πέψις, ἢ χύλωσις, ἢ ἀνάδοσις, ἢ ἐκ-
 κρισίς καὶ διαφόρησις τῶν ἐθιομένων: ἢ
 ἀναπνοὴ αὐτῆ· ἢ τῆ αἵματος καὶ τῶν ἄλ-
 λων ἐν ἡμῖν ὑγρῶν περίοδος καὶ κυκλοφο-
 ρία· ἢ τῶν σερειῶν πῆξις καὶ τόνωσις· ἢ
 τῶν ἐγκάτων καὶ τῶν σπλάγχχνων περι-
 σολῆ καὶ ὑπεξερέθισις κτ: κτ: ταῦτα πάν-
 τα παραδόξως ἀντικαθίστάμενα, ὡς ζεττικὰ
 καὶ θανατικὰ τὰ αὐτὰ ἐν μέρει ὁπίωσεν
 οὔτα, εἰς τὸν ἄνθρωπον γίνονται πρόξενια
 καὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆ θανάτου ἐπίσης: ἀφ' ἧ
 οὔτος ἔθῃ, ἐκεῖνα πάυσι: πρὶν ἔλθῃ, ἐκεῖ-
 να καὶ τὸν ἀπομακρῶσι μὲν μέχρι τινός,
 ἀλλὰ καὶ κατ' ὀλίγον ὀλίγον τὸν πρόξενῶ-
 σι: καὶ δὲ αὐτῶ τέως ἐπελθόντος, ἔτε ἐκεί-
 νων ἀπομένει ἀάθησίστις ὀδωηρὰ, καθὼς
 ἔτε τέτῃ.

Ἄς ἀκῶσωμεν εἶνα τῶν νεωτέρων Φι-
 λосоφῶν, (54) ὅστις ἐπιμελέσατα παρετή-
 ρησε,

(54) Εὐφφάτης Φυσιολ: Ἴσορ: Τόμ: Β. περὶ τῆ ἀν-
 θρώπε, καὶ περὶ Γήρατος καὶ θανάτου. Σελ: 567.

ρησε, καὶ μετὰ ἀκριβείας ἐξέθεσε τὰς ἐκ-
 γεννήσεως ἄχρι τελευτῆς συμβαίνας ἐν
 ἡμῖν μεταβολὰς, καὶ τῆς ζωῆς τὰς εἰς θά-
 νατον προόδους ὅσας καὶ ζῶντες ἔτι κατὰ βρα-
 χὺ διατρέχομεν: Προχωρήσης (λέγει) τῆς
 ἡλικίας. Ἰὰ ὅσα ἡμῶν, οἱ χόνδροι, οἱ ὑμέρες,
 αἱ μεμβράναι, αἱ σάρκες, τὸ δερμα, καὶ ὅλοι
 οἱ τῆ σώματος ἴνες, οἱ σήμονες, τὰ νεῦ-
 ρα, σερεινται, τονῆνται, σκληρῶνται,
 ἀυαίνονται, ξηραίνονται: ὅλα τὰ μέρη
 συσέλλονται, σιεπισεινῆνται, συκατεμ-
 φράττονται: ὅλα τὰ κινήματα δυσκολῶν-
 νται, ἀπαμβλῶνται, ἐξατονῶσιν· ἢ κυκ-
 λοφορία τῶν ὑγρῶν γίνεται βραδυτέρα,
 ἢ διάπνοια ὀλιγωτέρα· αἱ ἐκκρίσεις ἐξαλ-
 λοιῶνται· ἢ τῶν τροφῶν πέψις ἀργότερα
 τελεῖται καὶ ἐπιπονωτέρα· οἱ θρεπτικοὶ
 χυμοὶ ἥττον δαψιλῆς διαδίδονται, καὶ μὴ
 προσανακοινῶμενοι εἰς τὰς περισσοτέρους
 ἵνας, ὡς ἤδη ἀποτραχωθέντες, ἐκέτι
 χρησιμῆσιν εἰς διατροφὴν καὶ ἐκπίανσιν·
 διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα σερειὰ μέρη μηκέτι
 ἐπιτρεφόμενα ὑποεικῆνται, καὶ θνήσκου-
 ται τοιοτρόπως κατ' ὀλίγον ὀλίγον τὸ σῶ-
 μα, οἷον ἐκ μέρους ἐκλείπον· ἢ κίνησις
 αὐτῶ βαφμηδὸν ἐξαδωατῆντος, ὑπελατ-
 τῆται· ἢ ζωὴ κατὰ βραχὺ ἀποσβέννυται
 καὶ:

„ὡς ὁ θάνατος ἄλλατι δὲν εἶναι, παρὰ δὲ
 „ἔχατος ὅρος τῆς κατὰ βαθμὸν προΐσσης
 „ταύτης ὑφέσεως καὶ χαννάσεως. καὶ τὸ
 „ἔχατον τῆς ζωῆς ἀποσκίασμα. Τετέσι,
 (ὡς ἀνωτέρω ἐλέγομεν) ὁ θάνατος καθ'
 αὐτὸ ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ ἐν ἀμενιῶν, καὶ
 ἀνυπόστατον φάσμα.

“Αὐτὴ ἢ ὡσπερ ἔφοδος, ἢ βαθυαία
 πρόδος τῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιγινομένης
 φυσικῆς θανάτου, ἐπιθεωρεῖται κοινῶς καὶ εἰς
 πάντα τὰ κτώη καὶ ἄλογα ζῶα, ἀπὸ τῆς
 σμικροτάτης Ζαῦφίης, ἕως τῆς ἐλέφαντος,
 καὶ εἴτι τέτι πλέον μεγαλόσωμοι, οἷοι εἶναι
 οἱ Κητῶοι ἰχθύες, οἴτινες, κατὰ τὸν Μέ-
 γαν Βασιλεῖον (55), νήχονται ἐν τῇ θα-
 „λάσση ὡς ΒΟΥΝΟΪΤΙΝΕΣ ΣΑΨΚΙΝΟΙ. Ἡ
 αὐτὴ τελευτὴ ἐπισυμβαίνει ὁμοιοτρόπως,
 καὶ εἰς τὰ φυτὰ καὶ δένδρα τῆς γῆς, τὰ ἀ-
 μοιρῆντα πνυῆς καὶ αἰθήσεως. Ἡ ΔΨΣ
 (προσθέτει ὁ πρὸ μικρῆς ῥηθεὶς Φιλόσοφος),
 „(56) “ΟΧΙ ΔΨ ἌΛΛΟ ΦΘΕΨΡΕΤΑΙ, καὶ
 „τρόπον τινὰ καὶ αὐτὴ νεκρῆται καὶ ἀποθ-
 „νήσκει.

(55) Βασίλ: εἰς τὴν Ἑξαήμερον.

(56) Βυφφών: ἐνθ: ἀνωτ: Σελ: 568.

„νήσκει, εἰμὴ διότι τὰ παλαιόμενα μέρη
 „τῆς ξύλης, τὰ ἐν τῷ κέντρῳ, ὑπερτρα-
 „χωθέντα ἤδη, καὶ κατασυληρωθέντα,
 „δὲν εἶναι πλέον τροφῆς ἐπιδεικτικά. Ἡ ἐν-
 „τὸς κατὰ τῶν ἐντεριῶν τῆς δένδρου ὑγ-
 „ρότης, μηκέτι ἐπικυκλοφορημένη, μηδὲ
 „διὰ προσόδα νεαρῆ ἄλλα χυμῆ ἀποκαθιστα-
 „μένη καὶ ἀναπληρωμένη, ὑποσῆπεται, καὶ
 „διαφθείρεται, καὶ ἐξάλλοιοι κατὰ βραχὺ
 „τῆς ξύλης τῆς σήμονας οἱ δὲ σήμονες ἀλ-
 „λάσσει χρῶμα, μεταβάλλουσιν ὃν εἶχον
 „πρότερον σπυδιοργανισμόν, καὶ τέως εἰς κό-
 „κιν ἀποπίπτει. Τὰ ὅμοια συμβαίνουσι καὶ
 „εἰς τῆς ἀνθρώπου, κατὰ τῶν τῆς Προφη-
 „του (57) θρωωδία. „ΕΠΙΓΗ ΔΕΡΜΑ
 „ΑΥΤΩΝ ΕΨ ΤΑ ὍΣΤΕ ΑΥΤΩΝ
 „ΕΞΗΡΑΝΘΗΣΑΝ, ΕΓΕΝΗΘΗΣΑΝ ὩΣ
 „ΠΕΡ ΞΥΛΑ.

Καὶ ἐκ τέτων λοιπὸν ἀπάντων ὁ Φι-
 λόσοφος συμπεραίνει ὅτι τὰ πρόξενα τῆς
 ἡμετέρας διαφθορῆς, δὲν εἶναι πολλὰ μακ-
 ρὰν χωρισμένα, ἀπὸ τὰ αἴτια τὰ σπυρο-
 γὰ τῆς ἐν ἡμῖν ζωτικῆς συστάσεως ἀλλ'
 εἶναι

(57) Ἐν Θρωῶ: Δ. 8.

εἶναι μέχρι τινὸς ἀναγκαῖα, καὶ τὸ ἐξ αὐ-
τῶν ἀποτελεσμα τῆς θανάτου συμβαίνει ἀπα-
ραιτήτως, ὡς ἔργον αὐτῆς τῆς παρέσης ἡμῶν
Φύσεως. **ΕΠΙ ΤΟΥΤΩΝ ΓΑΡ ΝΟΣΟΥ-
ΜΕΝ, ὩΣ ΚΑΙ ΖΩΜΕΝ:** Ἐλεγειν ὁ Διο-
γενειανὸς εἰς τὰ Συμποσιακὰ προβλήματα
Φιλοσοφῶν παρὰ Πλατάρχῳ (ἐν τῷ Ἡ:
Βιβλ: Προβλ: Θ:) ὅθεν καὶ ὁ Βυφώνιος ἐφι-
λοσόφεις ἔάνωτέρω ἐμνήσθημεν. „Αδωιάτου
εἶναι (λέγει 58) καὶ ἀπομακρῶν ἀφ'
ἑαυτῆς ὁ ἄνθρωπος τὸ τέλος τὸ πεπωμέ-
νον, καθὼς εἶναι ἀδωιάτου τὸ καὶ μεταβά-
λη, καὶ καὶ ἀναίρεση τὰς νόμους τῆς Φύσεως.
Ἐκείναι αἱ ἰδέαι τὰς ὁποίας ὀνειροπολεῖς,
φαντασιοπληγες τινὲς ἐπλασαν, ὅτι εἶναι
τρόπος, διὰ τινῶν βοτανῶν καὶ Φαρμάκων,
ἢ ἄλλων θεραπειῶν, καὶ διακονίαν τῶν
ἀνθρώπων ζωῆς, αἱ ἰδέαι αὐταὶ ἔπρεπε
να σωεξαλειφθῶσι μετ' αὐτῶν ἐκείνων οἱ
ὁποῖοι τὰς ἐφαντάσθησαν, ἂν ἢ αἰτοπος
Φιλαυτία δὲν ἠύξανε τῶν ἐμπιστίαν εἰστι-
νας (ὅχι ὅμως πολλὰς) τὰ μὲν ἀδωιάτω-
τατα πείθεσθαι, εἰς δὲ τὰ ἀληθῆστα καὶ
βεβαιότατα ἀμφιβάλλεσθαι. **Ἡ ΠΑΝΑΚΕΙΑ**
(59)

(59) ἦτις ποτὲ καὶ εἶναι ἢ τῆς αὐτῆς καται-
σκευῆς καὶ Φαρμακοποιήσεως: καὶ ὁ **ΜΕΤΑΓ-
ΓΙΣΜΟΣ** δὲ ὁ τῆς αἵματος (60), καὶ τὰ
7 ἄλλα

(59) Οἱ ἐκ τῆς **ΤΟΥΤ ΛΑΟΚΙΩΝΟΣ Αἴρεσεως** παρὰ τοῖς
Σίνοις (Κινέζοις), πολλὰ ἔκδοτοι ὄντες εἰς τὴν χυ-
μικὴν τέχνην, ζητοῦσι τὴν **ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΝ** λεγο-
μένῳ **ΛΙΘΩΝ**: ἢ καὶ τὴν ἐπονυμαζόμενῳ **ΠΑΝΑ-
ΚΕΙΑΝ**. Ὁ Λαοκίων ἐν αὐτοῖς ἐκαυχᾶτο, ὅτι ἤρε-
τὸν τρόπον καὶ παρεκτείνῃ τὴν τῆς ἀνθρώπου ζωῆς
ὅθεν ἐπεκλήθη αὕτη ἢ **Αἴρεσις τῶν Ἀθανά-
των**. Πόσοι τῶν ἐν τῇ Κίνῃ **ΜΑΝΔΑΡΙΝΩΝ** Με-
γιστῶν, καὶ αὐτοὶ πολλαίς οἱ ἐκεῖ Ἀυτοκράτορες,
ἐξηπατήθησαν ὑπὸ τῶν τριτῶν ἀπατεῶν, καὶ
ἀντὶ καὶ μακρῶν, ἐκλόβωσαν τὴν ἰδίαν ζωῆν,
ἀποκόψαντες ἀσώτως τε καὶ ἀθλίως τῶν ἡμερῶν
ἑαυτῶν τὸ νῆμα! (Ὅρα τὴν Ἱστορίαν τῆς Κίνας,
τὴν συγγραφεῖσαν ὑπὸ τῆς Δε-άλδα ἐν τῷ Γ: Τό-
μῳ, Σελ: 19.)

(60) Ἀφ' ἧς οἱ τῆς Ἱατρικῆς Ἐπισήμονες ἀνεκάλυψαν
μετὰ ἀκρίβειας τὴν ἐπὶ τῆς ἀνθρώπου σώματος
κυκλοφορίαν τῆς αἵματος, ἐδεδείχθησαν τινὲς, ὅτι
δυνατὸν εἶναι καὶ εὐρεθῆναι καὶ ὁ τρόπος, πῶς καὶ ἀνα-
καινίζεται καὶ τῆς ἀνθρώπου ἢ ἡλικία, μεταβαλλο-
μένη καὶ τῆς γήρατος εἰς νεότητος, καὶ ἔτι καὶ κα-
τορθώσθαι μετὰ τὰς δυνάμεις τῆς Φύσεως, ἐκείνο ὅπερ
διὰ τῶν Φαρμακευτικῶν γοητευμάτων οἱ μῦθοι ἀ-
πέδωκαν εἰς τὴν Αἴθερα θυγατέρα τὴν Μήδεαν.
Ἐσοχάσθησαν τόνω καὶ ἀνοιξάν εἰς μὲν τὸν γέροντα
μίαν φλέβα, εἰς δὲ τὸν νέον μίαν ἀρτηρίαν, καὶ
δι' ἐνὸς χρυσῆς ἢ ἀργυρῆς σωληνίδος, κοινοποιήσαντες
τὴν κυκλοφορικὴν ῥοὴν τῆς αἵματος τῶν δύο σωμάτων,

ἄλλα μέσα καὶ ἐπιτηδεύματα τὰ ὅποια
ἐπροβλήθησαν πρὸς ἀνακαινισμόν, ἢ αἰ-
νανέωσιν τοῦ σώματος, καὶ πρὸς ἀθανά-
σιαν, εἶναι ἀνυπόστατα ἐπίσης, καθὼς καὶ
ἢ

καὶ μεταχρετεύσῃ τὸ διὰ τῆς ἀρτηρίας ἐκρέον αἷμα
τῶ νέε, εἰς τὸν γέροντα διὰ τῆς τέττε φλεβός,
προεκχέουσιντες διὰ τῆς ἀρτηροτομίας τινὶ ἴστω πο-
σότητα ἐκ τοῦ αἵματος τῶ γερωνικῶ. Εὐκόλον δὲ
εἶναι νὰ χαρίσῃ ὁ ἐν νεότητι ἀκμάζων δέλος εἰς
τὸν γηραιὸν δεασότιω αὐτῶ, ἢ καὶ εἰς τὸν
γεγηρακίτα αὐτῶ πατέρα, μίαν, καὶ δύο λίτρας
ἐκ τοῦ ἰδίου αἵματος καὶ ἕτως ἐκ πολλῶν ἡῶν, ἢ
δέλων, ἠδωάτο νὰ μεταγγιθῇ τόσον αἷμα, ὅσον
ἀπῆται ἢ τῶ ἀνακαινισμῶ γέροντος χρεία. Ἡ δο-
κιμὴ ἔγινε πρῶτον εἰς δύο κωῶας, καὶ καλὸν ὅτι δὲν
ἔγινεν εἰς δύο ἀνθρώπους ἢ τοιαύτη μετάγγισις·
ἦτις γενομένη, ἀντὶ τῆς νεότητος ἐκινδύευσεν φθορὰν
νὰ προξείησῃ καὶ θάνατον: ἐπειδὴ κατὰ τὸ Ἐυαγ-
γελικὸν λόγιον: Οὔ Βύλλοιςιν οἱ ὄν νεοῖν
ἔἰς ἄσκούτς παλαιούτς εἶδε μήτε, ρήγ-
νυνται οἱ ἄσκού, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖ-
ται, καὶ οἱ ἄσκού ἀπολοῦνται. Πῶς ἠθέλων
βασάζου τὰ ἐζητηνημένα σκέυη τῶ γέροντος, τὸν
τόνον τοῦ αἵματος ἐνός νέε, κατὰ τινὶ ἡλικίαν σφεί-
γόντος; πῶς νὰ σωτηρηθῇ μεταξύ τῶν σερρεῶν καὶ
τῶν ἰγρῶν τοῦ σώματος ἢ ἀντιρροπία; ἔπειτα καὶ
πῶς νὰ, τίχη τοιαύτη αἵματος κρεῶσις, οἷαν ἀπαι-
τεῖ ἢ τοιαύτη τῶ σώματος διάπλασις καὶ διαρρύ-
σις; ἢ ζαῖ εἶναι μ.α ἀκριβῆς ἀρμανία καὶ ἢ οἷον
ροποληθεῖσα ἐλπίς διὰ τῆς ρηθείσης τοῦ αἵματος
μεταγγίσεως, μία περιφανῆς ἀνοσία.

ἢ μυθοπλαθεῖσα ἐκείνη ΠΗΓΗ ΤΗΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ (61).

Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ θάνατος εἶναι τὸ πα-
ρακολαθουῶ ἀποτέλεσμα τῶν συμπτωμά-
των, ὅσα σωτελῶσι καὶ πρὸς σύστασιν τῆς
ζωῆς, καὶ τὰ αὐτὰ πρὸς ἀνάρεσιν: ἐπειδὴ
αὐτὸ εἶναι πάθος μετὰ τῆς παρέσης ἡμῶν
φυσικῆς κατασάσεως τρόπον τινὰ, ὡς εἴρη-
ται, σωσσιωμένον: πάθος ἀναγκαιῶν καὶ
δὲν ἐνδέχεται νὰ μὴ σωέβη: πάθος ἀφου-
κτον, καὶ ἀδιύατον εἰς τὸν ζῶντα, ἢ νὰ
τὸ παρέλθῃ, ἢ ἐπέκεινα τινῶν ὄρων, νὰ
τὸ ἀπομακρῶνῃ: ἐπειδὴ τελευταῖον αὐτὸ
εἶναι τὸ πάθος τὸ ἔχατον, καὶ τῶν λοι-
πῶν ἀπάντων παθημάτων τῶ παρόντος
βίε, οἷον τὸ ἐπισφράγισμα: καὶ (πρόφες
δ' ἔτι καὶ τῶτο) πάθος ἐπὶ πᾶσι τὸ πλεον
ἀναλγῆς καὶ ἄπονον, καθότι ὅταν αὐτὸ
ἐπέρ-

7 *

(61) Ἡ ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ: ἢ ἄλλως, ἂν θῆς
νὰ τινὶ ὀνομάσης: Ἡ ΒΡΥΣΙΣ Ἡ ΖΩΗΦΟΡΟΣ, πε-
ριήδετο καὶ πάλαι ἐν ταῖς τῶν Διατολικωτέρων
ἔθνων παραδόσεσιν· οἱ τῶν Ἐβραίων Ραββί ληρέ-
σιν ἔτι, ὅτι αὐτὴ εὐρίσκεται, ἐκεῖ ὅπρ κατὰ τὸ
παρὸν διατρέβουσι ζῶντες ὁ Ἐνώχ καὶ ὁ Ἡλίας καὶ
ὅτι τότε μέλλει νὰ φανερωθῇ, πῶς τρέχει τρυτέσιν,
ἢ πηγὴ τῆς μακροζωίας τότε θέλει γνωριθεῖ, ἔταν
πλεον δὲν ἔχει χρεῖσιν.

ἐπέρχεται τότε ἐκλείπει ἢ αἰσθησις: δια-
τι λοιπὸν ἐγὼ νὰ ὀλιγοψυχῶ τόσον, καὶ
νὰ ἀδημοιῶ καὶ νὰ τρέμω, σχεδὸν ἐκθνή-
σκων ὑπὸ δειλίας καὶ πρὸ τῆς ἀποθάνω,
τὸ ἔυλογον εἶναι, τὸ νὰ ἀναμένω ἐνψύ-
χως αὐτὸ τὸ τέλος ἕως οὗ φθάσῃ, ὑπο-
τασσόμενος εἰς τὴν ψῆφον τῆς δημιουργή-
σαντος καὶ ζώσαντός με, ὅστις ἔσησε
τῆς ὄρας κατὰ τὴν αὐτὴ πρόνοιαν, πότε
νὰ γεννηθῶ, καὶ πόσον νὰ ζήσω, καὶ πῶς,
καὶ πότε νὰ ἀποθῆσω ἀντὶ νὰ λυπῶμαι,
ἔυλογώτατον εἶναι, τὸ νὰ ψάλλω μετὰ τῆς
Ναζιανζιωῦ πατρὸς (62) ἐυγνωμόνως καὶ
ἐυχάρως ἐκεῖνο:

„Ἐκ τύμβοιο θορῶν, ἐπὶ τύμβον αὐθις
ὁδέου.

Ναὶ πάντως, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ αἴτιον ὡδὴ
τὴν ὁποῖαν ἕως ἐξῆς πρέπει νὰ ἔχω συχ-
νὰ εἰς τὸ σῶμα.

Ἀπὸ τάφου μεταβαίνω εἰς τάφον. Ὁ
εἰς τάφος ἦτον εἰς ἐμὲ ἢ τῆς μητρός μου
γαστήρ, ἣτις ὡς ἐννέα μῆνας μὴ ἐβάσταξεν
ὁ ἄλλος εἶναι τῆς γῆς ὁ λαγὼν, ὅστις με
περιμένει, πρὸς καιρὸν καὶ ἔτος (δὲν ἠξεύ-
ρω

ρω πόσον) νὰ μὲ βασάξῃ ὅταν πρόεκυψα
ἐξ ἐκείνης ἐκλαυσα, καὶ τώρα πάλιν ὅταν
ἐγκύπτω εἰς τῆτον μὲ τὴν ἐνθύμησιν, ἰδὲ
ὁ δύσλωος ἀποκλαίωμαι καὶ θρηνῶ. Ἀλλ'
ἐκεῖνα μὲν τὰ πρῶτα μὲ δάκρυα, ἦσαν δάκ-
ρυα αἰσθήσεως, καὶ εἶχον τινὰ αἰτίαν, κα-
θότι ἀπὸ τὴν ἰλαρὰν θερμότητα τῆς κοι-
λίας ἣτις μὲ περιέθαλπει, ἐκκίφνης μετέ-
βιω εἰς τὴν αἰθήρη τῆς ἕξω ἀέρος ψυχρότη-
τα, ὑφ' ἣς τὸ βρεφικὸν ἀπαλόν μου τότε
σαρκίον ἄρχισε νὰ δριμύσσειται· ταῦτα τὰ
δευτέρα δάκρυα, εἶναι δάκρυα ψιλῆς ὀλι-
γοψυχίας καὶ ἀσυλλογισίας, ἐπειδὴ δὲν σο-
χάζομεν τὸ πολυπαθὲς τῆς ζωῆς ὅπῃ μὲ
καταθλίβει ἀδιαλείπτως, χωρὶς νὰ ἀπολαύ-
σω τὴν ποθουμένην ἀνάπαυσιν: καὶ τὰ αὐτὰ
καὶ δάκρυα ἀνασθησίας, ἐπειδὴ εἰς τὴν
ἕραν αὐτῆ τῆς θανάτου, δὲν ἔχει παντε-
λῶς τόπον ἢ αἰσθησις. Ἀλλ' ὅμως ἄς ἀκί-
σωμεν καὶ περὶ τῆς διαλεγόμενον πάλιν,
τὸν ἀνωτέρω προενεχθέντα νεώτερον φι-
λόσοφον. (63)

„Ὅταν τὸ πρῶτον (λέγει), ἢ ψυχὴ
ἡμῶν ἐνῆται μετὰ τῆς σώματος εἰς ζωὴν,
ἄρα

(62) Ναζιανζ: περὶ τῆς τῆς ἐκτὸς ἀνθρ: εὐτελείας.

(63) Βυφφών: ἐνθ: ἀνωτ: Σελ: 581. 582.

„ἄρα γε αἰθανόμεθα ὑπερβάλλουσάντινα
 „ἠδονῶν, ἢ ζῶσαν χαράν τε καὶ ἀγαλλίασιν;
 „ὄχι: αὕτη ἢ ἔνωσις γίνεται χωρὶς τῆς
 „τιῶν αἰθανθῶμεν· λοιπὸν καὶ ὁ χαρισμὸς
 „ἐξ ἐναντίας ἀκολυθῆναι γίνεται εἰς ἡμᾶς
 „ἀνεπαίδητως. Ποῖος λόγος ἀναπέθει, ὅτι
 „ἢ διάσφραξις τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῆς σώματος
 „δὲν ἠμπορεῖ νὰ σωέβη χωρὶς μίαν με-
 „γάλλω αἰθήσιν ἀλγηδόνος καὶ ὀδύνης; τί
 „δύναται νὰ προξενήσῃ τιῶν τοιούτων ὀδύνη;
 „ἄρα γε ἢ ὀδύνη αὕτη ἐπιβάλλεται εἰς τὴν
 „ψυχῶν, ἢ εἰς τὸ σῶμα; Ἡ τῆς ψυχῆς
 „ὀδύνη δὲν γεννᾶται ἄλλοθεν, εἰμὴ ἀπὸ
 „τὸν λογισμὸν: ἢ ὀδύνη τῆς σώματος εἶναι
 „πάντοτε ἀλόγος μὲν τὴν ἀδυναμίαν, ἢ
 „δύναμιν, τῶν αἰθήσεων: ἐν ὧρα τῆς φύ-
 „σεως θανάτου, τὸ σῶμα εἶναι ὑπὲρ ἄλλο-
 „τέποτε ἀδύναμον: λοιπὸν τότε, ἢ παντε-
 „λῶς, ἢ πολλὰ ὀλίγον, τῆς ἀλγος αἰθά-
 „νεται.

Ἀκολυθῆσι πάντως διάφορα συμπτώ-
 ματα προσδένοντα τὸ τῆς ζωῆς τέλος, κα-
 θὼς προείρηται: ἀλλ' οἱ πολλοὶ, καὶ ταῦτα
 μετὰ ὑπομονῆς πολλῆς ὑποφέροντες ἐν
 ὅσῳ ζῶσιν, ἐκόντες ἢ ἄκοντες, ἐπιβαρύνου-
 σιν ὅμως τὴν ταραχὴν τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς,
 καὶ κατ' ἕτερον τρόπον, πλάττοντες διὰ
 τῆς

τῆς φαντασίας, ὄχι μόνον ὑπερβολικῶς
 τινὰς ἄλλας ὀδύνας τε καὶ ἀλγηδόνους δρι-
 μυτάτας, (αἱ ὁποῖαι τόπον δὲν ἔχουσιν
 ἔπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς τελευτῆς
 ἐξαιρέτως, ὅταν ἤδη πνέει τὰ ὀλοία οὗ
 ἀποθνήσκων;) ἀλλ' ἐπανατυπέμενοι προσέ-
 τι, καὶ ἐκείνα τὰ πάθη ὅπερ συμβαίνου-
 σιν εἰς τὸ πτώμα ἀφ' ἧς ἐκπνεύση, μετὰ
 τὴν ἀπονέκρωσιν: οἷον εἶπεν τὴν ῥοιῶν, καὶ
 τὴν σήψιν, καὶ τῆς σκώληκος, καὶ τὰ λοι-
 αὐτά; τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι κυρίως κακὰ τῆς
 ἀποθανόντος: διότι ὁ ἀποθανὼν δὲν εἶναι
 πλέον, καὶ μὴ ὢν, δὲν τὰ αἰθάται:
 „ΤΟΓΣ ΓΑΡ ΘΑΝΟΥΣΙ ΜΟΧΘΟΣ ΟΥ
 „ΠΡΟΣΓΙΝΕΤΑΙ, ἌΛΓΟΣ Δ' ΟΥΔΕΝ
 „ΑΠΤΕΤΑΙ ΝΕΚΡΩΝ.

Ἐπίσημος ἀσυλλογισία! παράνοια,
 (πῶς νὰ τὴν ὀνομάσω;) ἀξιοδάκρυτος, ἢ
 καταγέλαστος; καὶ τὸν τοιοῦτον παραλογισ-
 μὸν ἐξήλεγξεν ὁ Σωκράτης καὶ εἰς τὸν
 πατέρα τῆς κλειῆς τὸν Ἀξίοχον, περὶ ἧς
 αὐωτέρω εἶπομεν: (64) „Σωάπται, ὦ Ἀξί-
 „οχε,

(64) Ἐν τῷ Διαλόγῳ: Αἰχ: τῆς Σωκράτ: τῷ ἐπιγῆ:
 Ἀξίχοτος.

„οχε, παρὰ τὴν ἀνεπιστάσιαν ἀνεπιλογίως
 „τῆ ἀναιθησία αἰθήσῃ, καὶ σεαυτῷ ὑπε-
 „ρἄντια καὶ ποιῆς καὶ λέγεις ἕκ ἐπιλογι-
 „ζόμενος, ὅτι ἅμα μὲν οὐδύρη τὴν ἀναιθη-
 „σίαν, ἅμα δὲ ἀλγείς ἐπὶ σήψεσι, καὶ σε-
 „ρήσει τῆ ἡδέος λυπεῖ γὰρ τὸ
 „σερόμερον τῶν ἀγαθῶν, ἢ αυτοπάθειά
 „τῶν κακῶν ὁ δὲ ἕκ ὧν, εἰδὲ τῆς σερή-
 „σεως ἀντιλαμβάνεται. Πῶς οὖν ἐπὶ τῷ
 „μὴ παρέξοιτι γνῶσιν τῶν λυπησόντων
 „γένοιτ' ἂν ἢ λύπη; Ἀρχῶ γὰρ, ὦ Ἀξί-
 „οχε, μὴ συμποθέμενος, ἄλλως γέπως μίαν
 „αἰθήσῃ, κατὰ τὸ ἀνεπιστήμον, ἕκ ἀνπο-
 „τε πτυρείης τὸν θάνατον. Νῦν δὲ περι-
 „τρέπεις σεαυτὸν δαιματέμενος σερήσεσθαι
 „τῆς ψυχῆς, τῆ δὲ σερήσει περιτίθης ψυ-
 „χῶν καὶ ταρβείς μὲν τὸ μὴ αἰθήσεσθαι,
 „καταλήψεσθαι δὲ εἶει τὴν ἕκ ἐσομένῃ
 „αἰθήσῃ. Ἀντιφάσεις ὦ Ἀξίοχε, καὶ σε-
 „αυτῷ ἀντιπεριπίπτεις, καὶ συγκλώθεις ἀ-
 „συλλογίως καὶ ἀνεπιστημόνως τὰ ἀσύγκλω-
 „φα: κατὰ τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ λυπεῖσαι, ὅτι
 „διὰ τῆ θαιάτης σερεῖσαι τὴν αἰθήσῃ, καὶ
 „φοβεῖσαι πάλιν, ὅτι ὁ θάνατος εἰς ἐσὲ
 „φέρει τὴν αἰθήσῃ τῶν λυπηρῶν δριμυτά-
 „τῃ τρέμεις διὰ τὴν ἀπέλευσιν τῆς ψυχῆς
 „τὴν τῆς αἰθήσεως ἀποσέρησιν, εἰς δὲ τὴν
 αἰθήσῃ.

αἰθητικῶν σέρησιν ταύτῃ, χαρίζεις ὑπό-
 σατιν.

Ἄλλ' ἐνταῦθα σημείωσαι ὁ σωετός
 Ἀναγνώστης, ὅτι δὲν εἶναι ἕτος λόγος τινὸς ἀν-
 δρός τῶν διασωτῶν τῆ Ἐπιέρει (Ἀγκαλὰ
 καὶ ὁ Ἐπίκτετος, μεταξύ τῶν πολλῶν ἀλο-
 γιῶν τῆ σωματοψύχης αὐτῆ συστήματος,
 ὡμολόγει καὶ αὐτὸς τῆτο ἐυσυλλογίως (65),
 „ὅτι τὸ διαλυθὲν τῆ ἀνθρώπου σῶμα ἀναι-
 „θητεῖ, τὸ δὲ μὴ αἰθητὸν εἶδεν πρὸς ἡμᾶς)
 ἢ τῶν ἄλλων τινὸς Θνητοψύχων φιλοσό-
 φων, οἵτινες ἀρνέμενοι τὴν τῆς λογικῆς
 ψυχῆς ἀυλότητα καὶ ἀθανασίαν, καὶ πα-
 ρισάγοντες τὴν ὀλοτελή τῆ ἀνθρώπινῃ
 πνεύματος ἐξεδένωσιν, ζητῶσι τοιαυτοτρό-
 πως τὰ διαλύσειν τάχα, καὶ τὰ διασκεδά-
 σαι ἀπὸ τὰς ψυχὰς τῶν ζώντων: ὡς φλυα-
 ρίαν, τὸν φόβον τὸν τῆ θανάτου: κακῶ
 τὸ κακὸν ἐξιώμενοι, τὸ μικρὸν καὶ μέτριον,
 τῷ μείζονι καὶ χαλεπωτέρῳ: ἢ, ὀρθότε-
 ρον εἰπεῖν, τὸ μηδὲ κακὸν κυρίως, τῶν κα-
 κῶν τῷ μεγίστῳ, καὶ μηδὲ σύγκρισιν ἔχον-
 τι. Ἄλλ' εἶναι ὁ προτεθείς Συλλόγισμός,
 Σωκράτης καὶ Πλάτωνος, Ἀνδρῶν ἐπιεικῶς
 θεσε-

65) Παρὰ: Ἰωαν: Στωβαίου Λόγ: Ριζ.

θεωρεσίων, οἷτινες καὶ ἐν μέσῳ ζῶντες τῆς ἐθνικῆς δεισιδαιμονίας, ὅμως καὶ ἐπρέσβευσαν, καὶ ἐσπέδασαν ὑπὲρ πάντας τὰς πάποτε φιλοσοφῆσαντας νὰ ἀποδείξουν τῆς λογικῆς τῆ ἀνθρώπου ψυχῆς τὴν αὐλίαν καὶ τὸ ἀθάνατον. Καὶ ὁ νῆς αὐτῶν λοιπὸν ἦτον, ὅτι καὶ τῆς ψυχῆς μετὰ τὴν διατῆ θανάτου λύσιν τῆ σώματος ἐπιζώσης, ὡς φύσει, καὶ κατ' ἐσίαν τὴν ἑαυτῆς, ἀδιαλύτη καὶ ἀθανάτη, τὰ τοιαῦτα πάθη ἐδόλως ἀπτονται. Καὶ ὅτι καὶ τὰ ἀηδῆ καὶ ἀτερπῆ ἐκείνα, καὶ ὀδυνηρὰ καὶ ἀλγεινὰ συμπτώματα, ὅσα ἡ ψυχὴ αἰσθάνεται καὶ δοκιμάζει, ἐν ᾧ σωημένη εὐρίσκεται τῷ σώματι, ἐρρωμένως καὶ ὑγιῶς ἔχοντι, ἔτε τὸ σῶμα πλέον τὰ αἰσθάνεται, ἔτε οὐτῆ ἀπολυθεῖσα, ἀπὸ τῆ προσκίρις τέτα αὐτῆς σκλωμάτος. Ἐκεῖνα τὰ αἰσθάνεται ὁ ζῶν, μᾶλλον ὁ ἔυρωτος καὶ τὰς διωάμεις ῥωμαλέος, μόλις ὁ θνήσκων, ἐδόλως ὁ ἤδη νενεκρωμένος. Καὶ εἰς ἄρα λόγος ἐπιτρέπει νὰ ἐπισωρέωμεν ὡς κακὰ ἰδίως προσήκοντα εἰς τὸν θάνατον, καὶ τὰ πρὸ οὐτῆ συμπίπτοντα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ, καὶ τὰ πρὸς αὐτῷ ἐγγίζοντι ἐν τῷ κραββατίῳ, καὶ τὰ μετ' αὐτὸν ἔπειτα ἐν τῷ τάφῳ, ἅμα τε καὶ ὅμῃ σύμπαντα: καὶ τοιαυτοτρό-

πως νὰ προπίνωμεν τὸν κυκεῶνα τῆ ἀηδῆς τέτα καὶ ἀτερπῆς ποτηρίας, πολὺ πλεονικρὸν καὶ δυσφόρητον, παρὰ ὅσον εἶναι τῆ ἀληθείας καὶ τῷ πράγματι.

Ἄνθρωπε ἀσυλλόγισε: διατὶ ἐπιβαρῶεις, διατὶ ἐπαυξάνεις ματαίως τὸν φόβον τῆ θανάτου μετὰ τὰς φαντασιακὰς σε ἀνατυπώσεις τε καὶ προλήψεις, πρὸς ἕδεν ὄφελος; διατὶ πλάττεις ὡς φόβητρα θανατηρὰ, ἐχλὶ μόνα τῆς ζωῆς σε τὰ προλαβόντα πάθη, τὰ ὅποια ἤδη παρήλθεν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνα τὰ ἐπὶ τῆς μελέσης σε τελευτῆς, τὰ ὅποια, ὅταν γίνωνται, εἶναι διὰ σε, ὡσὰν ἂν μηδόλως ἐγίνοντο; Ἄκουε καὶ τὸν Κωικὸν Διογένη (66) ὄχι κωίζοντα εἰς τοῦτο, ἀλλὰ ἀνθρωπιώτατα φρονῶντα, καὶ φιλοσοφάτατα ἀποκρινόμενον: Εἰ κακοῦς ὁ ἡθελθῆς ἔτος ὑπότινος: Εἰ κακοῦς ὁ ἡθελθῆς ἔτος ὑπότινος: Εἰ κακοῦς ὁ ἡθελθῆς ἔτος ὑπότινος: Πῶς κακοῦς, ἡθελθῆς ἔτος ὑπότινος: Πῶς κακοῦς, ἡθελθῆς ἔτος ὑπότινος: Πῶς κακοῦς, ἡθελθῆς ἔτος ὑπότινος: ὄυ παρόντος οὐκ ἀίσθανόμεθα; Διώασαι νὰ ὀνομάσης κακὸν ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ὅταν ἐπέλθῃ, ἔτε ὑπ' αὐτῆ σύ τι πάχεις, ἔτε ὅτι αὐτὸ ἐπῆλθε.

(66) Παρὰ Λαερτίῳ, ἐν τῷ βίῳ τῆ Σιωπέως.

θε, ποσῶς αἰθάνεσαι; Ἄκβε καὶ ἄλλον φιλόσοφον, τὸν Ἀναξαγόραν (67). Ἐξαικόνιζε καὶ ἕτος τιῶ ἐν τῷ θανάτῳ ἀνααιθησίαν, μὲ τιῶ ἀνααιθησίαν τιῶ ἐν τῷ ὕπνῳ: Καὶ μὲ τιῶ ἀνααιθησίαν τιῶ πρὸ τῆς τῆς ἀνθρώπου γεννήσεως: καὶ ΔΥΟ

„ΕΛΕΓΕ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕἶΝΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ, ΤΟΝΤΕ ΠΡΟ ΤΟΥ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΧΡΟΝΟΝ, ΚΑΙ ΤΟΝ ὙΠΝΟΝ. Ὁμοίον τι ἔλεγεν ὁ Νεώτερος ποιητῆς Ουβήνος (*) εἰς τὸ δίσιχον αὐτῆς ἐπιγραμματίον:

„Ἦν εἰδέν τι ὄλως θανάτοιο, δίσιχον ὕπνος,

„Πολλ' εὔδων, ἦσσω εἰμὶ βιωσόμενος. Καὶ εἰς τὸ ἄλλο αὐτῆς τὸ τετράσιχον: (**)

„Τῷ μήπω τεχθέντι τὸ μέλλον ὁμοίον ἐστίν,

„Ὡς τὸ παρωχηκὸς τῷ γ' ἀπεληλυθότι

„Ἦλ

(67) Περὶ Ἰωάν: Στωβαίου Λόγ: Γ' εἰ.

(*) Si somnus nihil est nisi mors, nil mors nisi somnus,

Quo plus in vita dormio, vivo minus.

(**) Infantī nondum nato par omne futurum Judico, defuncto praeteritum que seni; Tollito praeteritum de vita, tolle futurum, Quamtūlum vitæ, quod tibi restat, erit?

„Ἦν ἄρα τῆς ζωῆς τὸ πάρος, τὸ τ' ἔπειτα ὑφέλης,

„Σκέψαι ὅσῳ μινύθει Σοίγε τὸ λειπόμενον.

„Ὅταν κοιμᾶσαι βαθέως τι αἰθάνεσαι; εἰδέν. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ γεννηθῆς τι αἰθάνουσαν; εἰδόμενος εἰδέν. Λοιπὸν ὅσον κατ' ἐκείνα πάντα, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐλέγομεν, τὰ κακὰ, τιῶ αὐτῷ θέλεις ἔχεις ἀνααιθησίαν, ἢ ἀνθρώπε, ἢν ἔχεις ὅταν κοιμᾶσαι, καὶ ἢν εἶχες καὶ πρὶν γεννήσεως.

„Ὅθεν ἀρμοδιώτατα ὁ αὐτὸς Ποιητῆς, δι' ἄλλα ὁμοίως ἐπιγράμματος εἰσάγει ἐκείνον, ὅστις ἐρωτηθεὶς, πόσα ἔτη ἀριθμῆ τῆς ζωῆς αὐτῆς; ἀπεκρίθη: ΟΥΔΕ ἘΝ: (*)

„Πεύθεαι ὅσῳ ἄρ' ἔχοιμι ἔτη; εἴθ' ἐν δῆ, φάσκω:

„Πᾶς τόδε; ὅσῳ ἔχον, λῶσε, τὰδ' ἐκέτ' ἔχω.

Καὶ θέλεις (ἢ φίλε) τὸ ἀληθές να ἀκέρως; Τὸ ἀληθές αὐτὸ εἶναι: Οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς, εἴτε

(*) Sæpe rogas, quot habeas annos? respondeo nullos.

Quomodo? Quos habui non habeo.

ἢτε ὅσοι παρήλθον, ἢτε ὅσοι ἀκόμι δὲν ἦλθον, σενοχωροῦνται καὶ σωάπτονται εἰς μίαν συμμίαν ἀκαριαίαν καὶ ἀδιαίρετον· ἐκεῖνοι ἦσαν, ἔτσι ἴσως ἔσονταί· ἔτε ἐκεῖνοι, ἔτε ἔτσι εἶναι· μόνον κυρίως εἶναι τὸ ΝΥΝ, τὸ μονοσύλλαβον τῆτο διάστημα, τὸ παρηνικὸν καὶ παιδαριῶδες· καὶ εἴδ' αὐτὸ δὲ τὸ νῦν, δὲν εἶναι ἀληθῶς διὰ σὲ, ὅταν εἰς ἄλλο τι παρὰ Σεαυτὸν ἀφαιρεῖται δ' νῆς σε, ἢ ὅταν βαθέως κοιμᾶσαι.

Καὶ τῶν αὐτῶν τάντῳ διδασκαλίαν ἐπρόβαλε καὶ ὁ Σωκράτης, ὅταν ἐνίχυνε τὸν Ἀξίοχον εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃ μετὰ ἀταραξίας καὶ ἀφοβίας τὸν πλησιάζοντα θάνατον. „Ὡς οὖν
 „(λέγει πρὸς αὐτὸν) ἐπὶ τῆς Δράκοντος, καὶ
 „Κλειθένης πολιτείας, εἴδ' ἐν περὶ σὲ κα-
 „κὸν ἦν, ἀρχὴ γὰρ ἐκ ἧς, περὶ ὃν ἂν
 „ἦν· Οὕτως εἴδ' ἐν μετὰ τῶν τελευτῶν γενή-
 „σεται· Σὺ γὰρ ἐκ ἔση, περὶ ὃν ἔσαι.
 Πάντα τοιγαρὲν τὸν τοιόνδε ΦΛΥΨΑΡΟΝ
 (τῶν λύσιν, τῶν τῆξιν, τῶν σῆψιν, τὰς
 εὐλάς, τὰ σκωλήκια, κτ· Φλυαρίαν μετο-
 „νομάζει) ἀποσκέδασαι·, Τῆτο ἐννοήσας, ὅτι
 „τῆς συγκρίσεως ἀπαξ διαλυθείσης, καὶ
 „τῆς ψυχῆς εἰς τὸν οἰκίον ἰδρωθείσης τό-
 „πον

„πον, τὸ ὑπολειφθὲν σῶμα, γεῶδες ὃν καὶ
 „ἄλογον, ἐκ ἔσιν ὁ ἄνθρωπος. (68)

Ἄλλὰ λέγεις· εἰάν ὁ ὑπὸ τῆς Σωκρά-
 τῆς μετονομαθείς οὗτος ΦΛΥΨΑΡΟΣ· Τῆ-
 τῆς, εἰάν τὰ μετὰ τῶν τελευτῶν ἐπισυμ-
 βάνοντα μορμολύκεια, καθὸ εἰς τὸν τε-
 λευτήσαντα μὴ αἰσθητὰ, δὲν εἶναι πρέπον
 νὰ ἐκταράττωσι, καὶ νὰ καταφοβίζωσι
 τῆς ἀνθρώπου, ἐνθυμημένους τὸν θάνατον,
 ἀλλὰ τὰ τόσα καὶ τόσα ἄλλα παθήματα,
 ὅσα τῆς βασανίζωσι καὶ τῆς προταλαιπω-
 ρῶσιν ἔτι ζῶντας, καὶ πρὶν φθάσῃ τὸ τέ-
 λος, πῶς νὰ μὴ προξείδωσι εἰς αὐτῆς με-
 γάλῳ δειλίᾳ καὶ φρίκῳ; πῶς νὰ μὴ τῆς
 κάμνωσι νὰ τρέμασι ἐννοῶντες τὸν παρα-
 κοληθούτα μετὰ ταῦτα θάνατον, ὡς τῶν πα-
 θῶν τὸ, ὑπὲρ πάντα ὅσα αἰσθάνονται ἤδη
 ζῶντες, ἢ καὶ προαισθάνθησαν, τὸ ἀκρό-
 τῆτον καὶ βαρύτερον; Ἐς τῆτο, ἀποκρίνομαι ἐγὼ
 ὅλον τὸ ἐναντίον· καὶ λέγω καὶ διατείνομαι,
 ὅτι ταῦτα μάλιστα τὰ προδεδοκιμασμένα
 πάθη, πρέπει νὰ ὀλιγοσέυωσι τὸν περὶ τὸν
 θάνατον τρόμον, καὶ νὰ μὴ συγχωρῶσιν
 εἰς

(68) Ἐν τῷ Διαλόγῳ Λίχ· τῆς Σωκρατικῆς περὶ ἧς ἀνωτ·

εἰς τὰς σωετὲς καὶ νοήμονας τὸ νὰ λογί-
ζωνται αὐτὸν, ὡς πάθος τόσον δεινὸν καὶ
ἀποτρόπαιον. Διατὶ; δι' αὐτὸ τῆτο, ὅτι αὐ-
τὸς ὁ θάνατος εἶναι καὶ γίεται τῶν τοιῶ-
των καὶ τηλικούτων παθῶν ἢ τελευταία ἀ-
νάγκαις, καὶ ἢ ἀπ' αὐτῶν τῶ ἀνθρώπων ἀ-
παλλαγὴ τε καὶ ἀπολύτρωσις. Ναὶ βεβαιό-
τατα: ὅθεν προφάτω, ὅτι ὁ ἐπιλογισμὸς
τῶν μυρίων τῆς παρῆσης ζωῆς ταλαιπω-
ριῶν καὶ κακώσεων, ἔπρεπε μάλιστα εἰς τὸν
ἐχέφρονα καὶ εὐσυλλόγιστον ἄνθρωπον νὰ
παρασάινῃ τὸν θάνατον, ἂν ὄχι ὀρεκτὸν
καὶ ἐπιθυμητὸν, τελέχισον, οὔτε τόσον
λυπηρὸν καὶ χέτλιον, καὶ φευκτὸν ἂν ὄχι
θελητὸν, ἔτε πάλιν τελείως ἀθέλητον.
Καθὼς καὶ ὁ Ποιητὴς (*) ἐκεῖνος ἐσυμβάλλει:

„Τὸν δ' ἐθέλειν ἄτοπον, μήτε θέλειν,
ἐπίσης.

καὶ οὐδὲ τῶσης δειλίας καὶ ὑπερβαλλέσης τα-
ραχῆς πρόξειον, εἰμὴ καί τινος ἐξ ἐναντι-
τίς, παρηγορίας, ὡς ποιητικὸν αἰ ἀπάυτεως.

Λυπεῖσαι καὶ καταδύρεσαι ὁ θνητὸς, ὅτι
ζῶν πολλὰ καὶ ὑπέμεινας καὶ ὑπομέγεις; λοι-
πὸν ἀνάμεινε καὶ προσεκδέχθε καὶ τὸ ἔχρατον
ἐκεῖνο

ἐκεῖνο, ὄχι ὡς κεραιὸν, ἀλλ' ὡς μάλιστα
ἀγαθὸν, καθὼ αὐτὸ ἀπ' ἐκείνων μέλλει νὰ
σε ἐλευθερώσῃ; καὶ διὰ τῆτο ὀλιγόσευσον
τιὴ λύπῃσθ, ὑποσμικρῶν τὸν φόβονσθ,
καταπράϋνον τὴν ταραχὴν τῆς καρδίας σθ,
ἐνθυμῶμενός, ὅτι δὲν μέλλεις τὰ τοιαῦτα
νὰ τὰ ὑποφέρῃς πάντοτε καὶ ἀτελευτή-
τως: τὸ διατὶ, τὸ ἠξεύρεις, καὶ δὲν ἠμπο-
ρεῖς νὰ τὸ ἀμφιβάλλῃς: διότι ἀποθνήσκεις.

Καὶ τῶ ὄντι, μεγάλῃ δῶαμιν ἔχει
εἰς τὸ νὰ κατασῆσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐνψυ-
χον καὶ ἀτάραχον καὶ ὑπομονητικὸν εἰς
τιὴ ἐνθυμῶσιν τῶ θανάτῃ, ὁ συλλογισμὸς
τῆς πολυπαθῆς, καὶ πολυμόχθῃ, καὶ πο-
λυδωῶς, καὶ πικροτάτης κατασάσεως τῆς
παρῆσης ζωῆς: τί ζωὴ, φεῦ! εἶναι ἢ ζωὴ
αὕτη; Πλέομεν οἱ ταλαίπωροι ἄνθρωποι
μὲ ἕνα μικρὸν, καὶ σεσαθρωμένον, καὶ
κλειθριῶδες πυλαχόθεν ἀκάτιον, οἶον
εἶναι τὸ εὐτελὲς τῆτο καὶ ἀθηνικὸν σῶμα
ὅπῃ φορῶμεν: πλέομεν ὡσάν ἐν μέσῳ ἐνὸς
πλατέως καὶ ἐυρυχωροτάτῃ, καὶ πολυτα-
ράχῃ καὶ ἀγρίῃ πελάγῃ. Αἱ ὀρμαὶ καὶ
ῥιπαὶ τῶν παθῶν, πνέουσι περὶ ἡμᾶς με-
τὰ σφοδρότητος ἐκ παντὸς μέρεος, καὶ δὲν
ἠξεύρομεν πῶς, ἢ πῶ τελευταῖον ἔχει νὰ

(*) Culpa est velle mori, culpaque nolle mori.
Quveni ex Libr. III. Epigrammatum.

καταντήση τῆτο τὸ ἔλεεινὸν σκάφος. Ἡ
 ζόφωσις καὶ ὁ σκοτασμὸς τῆς ἀγνοίας μᾶς
 περικαλύπτει κυκλόθεν, ὡς ἐν κατάπυκ-
 νον καὶ παχὺ νέφος, καὶ ἐκτυφλοῖ τὸ διο-
 ρατικὸν τῆ νοῦς ἡμῶν, καὶ δὲν βλέπομεν
 πᾶ ἔχομεν ἐπισρεφομένῳ τῷ πρύμνῳ,
 καὶ πᾶ τῷ πῶραν ἢ θάλαισ, ἢ τρικυμῖαις,
 ἢ καταγίδες τῶν ἀκατασασιῶν καὶ περι-
 πετειῶν καὶ συμφορῶν τῆ βίᾳ, μᾶς περι-
 δουῶσι πανταχόθεν, καὶ μᾶς κατασείσει,
 καὶ δὲν διωάμεθα πρὸς ἑδὲν βέβαιον νὰ
 ἐπισηριχθῶμεν, ἑδὲ νὰ λάβωμεν ἐν ἀκα-
 ρεῖ μικρὰν ἀνάπαυλαν, καὶ ἡσυχίαν, καὶ
 ἡσάσιν. Τὸ ἐν κῦμα μᾶς ἐκσφενδονίζει, καὶ
 μᾶς παραπέμπει εἰς ἄλλο κῦμα, καὶ αἰ-
 τῶν τοιούτων κυμάτων ἀλλεπάλληλοι καὶ
 ἀγροικί προσβολαὶ ἀκολουθεῖσι διωεκῶς καὶ
 ἀκαταπάυτως. Ἐκεῖνο, Φεῦ! τὸ κῦμα ἐπέ-
 ρασε· τὸ μετ' ἐκεῖνο, ἄχ! πλησιάζει τῆτο,
 ἰδὲ, μᾶς ἔχει τὸ ἄλλο, τὸ βλέπεις; χεδὸν
 ἔφθασε· τὸ ἄλλο τὸ παρ' ἐκεῖθεν, ἔρχεται.
 Τὰ ἐπίλοιπα, (ὦ πόσα, ὦ πόσα!) μᾶς
 ἀπειλοῦν ἀπὸ μακρόθεν. Ποῖον εἶναι τά-
 χα τὸ κῦμα ἐκεῖνο ὅπῃ μέλλει τελευταῖον
 νὰ μᾶς ἀποβροχθίσῃ; Ἡ καταγίς ἀπὸ
 ὤρας εἰς ὤραν αυξάνει, καὶ ἐνδωαμάται
 καὶ ἢ θάλασσα ἐκεῖ κορυφᾶται ἕως τῶν
 ἔρανῶν,

ἔρανῶν, ἑδῶ ἀνοίγει βαθέα χάσματα ἕως
 τῶν ἀβύσσων· ποῖον ἄρα γε θέλει εἶσαι
 τὸ τέλοςμας; τάχα ἢ ἀμπωτικὴ νὰ μᾶς
 ἐκροφήσῃ εἰς βάθος καρδίας θαλάσσης;
 ἢ ἢ σύρτικὴ μέλλει νὰ μᾶς παρασύρῃ; ἢ ἢ
 παλιρροία νὰ μᾶς σαρπάσῃ, καὶ νὰ μᾶς
 ἀπεκσφενδονίσῃ εἰς τῆς βράχας ἐκείνας
 τῶν ὄρεων τῶν αἰωνίων; ἢ ἢ ῥαχία ἐκεί-
 νη θέλει σῆσει τὸν παράφορον σάλον τῆ
 σκάφιδίμας; ἢ ὁ ἐκεῖ προκύπτων κατέ-
 ναυτι σκόπελος; ἢ ἢ ὕφαλος πέτρα ἢ πα-
 ρεκῆθεν ὑπολανθάνουσα, καὶ μικρόντι
 περιαφρίζουσα, μέλλει νὰ σωτρίψῃ καὶ νὰ
 διαλύσῃ τῆτο τὸ δύσηνον πορθημεῖον, μὲ
 „τὸ ὅποῖον κλυδωνίζομεθα; ΚΥΡΙΑ ΣΩ-
 „ΣΟΝ! ΑΠΟΛΛΥΜΕΘΑ.
 Ποία προη ἐυμενῆς καὶ ἐυσπλαγχνικῆ θέ-
 λει μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῆς τόσας κινδύνους;
 ἢ ποία δεξιὰ Φιλάνθρωπος καὶ σωτηριώδης,
 θέλει φανεῖ νὰ μᾶς διευθυῖν εἰς τὸν λι-
 μένα; Ἀλλὰ καὶ τίς εἶναι αὐτός ὁ λιμὴν
 ὁ τριπόδητος; τίς ἄλλος, πάρεξ ὁ θάνατος;

Ναὶ, χωρὶς ἄλλο: ὁ θάνατος εἶναι ὁ
 λιμὴν ἔτος, ὁ θάνατος: διότι αὐτὸς φέρει
 τῷ ποδητικῷ ἀνάπαυσιν καὶ ἡσυχίαν, καὶ
 τῷ τελεωτάτῳ ἐλευθερίαν ἀπὸ τῆς γῆς

νης κακιάσεως τε καὶ ταπεινώσεως, εἰς τὸν
 ταλαίπωρον ἄνθρωπον. Ἄυτος τὸν ἀπολυ-
 τῶναι, ἀπὸ ὅσα κακὰ, καὶ ὅσα παθήμα-
 τα, εἴαν ἕξη περισσότερον, ἔμελλεν εἰς τὸ
 ἕξη, ἢ νὰ πράξη, ἢ νὰ πάθῃ. Εἰς τῆτο
 ἡμᾶς πληροφορεῖ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπάν-
 των θεοφόρων πατέρων, καὶ ὁ μέγας Βα-
 σίλειος: ὅστις (69) διὰ τῆτο ἐπωνόμασε
 τὸν θάνατον, καὶ ὈΡΜΟΝ, καὶ ΔΩΡΟΝ:
 τυτέσι, καὶ λιμένα γαλιῶν καὶ αἰτάρων
 χον, καὶ χάρισμα ἐξάρετον, καὶ ἐπιθυ-
 μίας ἄξιον. „ΑΡΙΣΤΟΝ ἌΝΘΡΩΠΩΙ
 „ΔΩΡΟΝ Ὁ ΘΑΝΑΤΟΣ: ἩΡΕΜΕΪ ΓΑΡ,
 „ΕΞ ὨΝ ἘΜΕΛΛΕ ΚΑΓ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ
 „ΠΑΣΧΕΙΝ ΚΑΚΩΝ. ὍΤΙ ὍΠΕΡ ἘΣΤΙ
 „ΤΟΙΣ ΠΛΕΟΥΣΙ ΔΙΜΗΝ ἘΥΔΙΟΣ, ΤΟΥ-
 „ΤΟ ΤΟΓΣ ἘΝΤΑΥΘΑ ΧΕΙΜΑΖΟΜΕΝΟΙΣ,
 „Ἡ ἘΚΕΙΣΕ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΓ ΜΕ-
 „ΤΑΘΕΣΙΣ. Τί δὲ Βασίλειον λέγω, καὶ τῆς
 λοιποῦς ἱερῶς-ἄνδρας, τῆς πνευματοφόρας
 καὶ εὐανόφρονας; καὶ οἱ ἐθνικοὶ αὐτοὶ ἔτι,
 οἱ εἰς τὸ σκότος τῆς δυσσεβείας τυφλώτ-
 τουτες, τὸν θάνατον ὅμως οἱ περισσότε-
 ροὶ καὶ νυνεχέσεροι, ὡς λιμένα τινὰ ἀνα-
 πύσεως

(69) Βασιλ.: Ἐπισ: βα.

πύσεως καὶ ἀσφαλείας, καὶ τὸν ἐγνώρισαν,
 καὶ τὸν ὠμολόγησαν: καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις,
 καὶ ὁ Σωτάδης ἐκεῖνος, ἀνάμεσα εἰς τὰ
 πολλὰ ἀχρεῖα αὐτῆ καὶ φλύαρα, εἶπε τὸ
 σοφὸν, καὶ ἀληθὲς τῆτο: (70)

„ΠΑΝΤΩΝ ΔΙΜΗΝ ΤΩΝ ΜΕΡΟΠΩΝ
 „Ὁ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἀνελογίσθησαν μετὰ
 σωέσεως, τῶν κακῶν τὸ πλῆθος, ὅσα
 σιωδέουσι τῷ πολύπονον καὶ πολυσένακ-
 τον ζωὴ τῆτω, ὅλοι συμφώνως καθω-
 μολόγησαν, ὅτι τόσον ἀπέχει ἀπὸ τὸ νὰ
 εἶναι ὁ θάνατος τὸ μέγα καὶ φοβερὸν ἐκεί-
 νο κακὸν, οἷον ἀσυλλογίστως καὶ ἀφροῖως
 τινὲς τὸ νομίζουσιν, ὅσον αὐτὸς εἶναι μά-
 λιστα ἐκ τῆ ἐναντίας, εἰς μέγας ἰατροὺς καὶ
 ἰατροὺς, ὅχι μόνον τῶν ἐκ δυσκρασίας καὶ
 καχεξίας ἀσθενειῶν καὶ ἀρρώσθημάτων, κατὰ
 τὸν τραγικὸν Σοφοκλῶ: (71)

„ΑΛΛΑ ἘΣΘ Ὁ ΘΑΝΑΤΟΣ ΛΟΙ-
 „ΣΘΟΣ ἸΑΤΡΟΣ ΝΟΣΩΝ.

Ἄλλὰ προσέτι καὶ ποικίλων συμφορῶν, καὶ
 ἄλλων αἰχμαργιῶν, καὶ ἀτυπημάτων ἀπλῶς
 ἀπάν-

(70) Παρὰ Στωβαίω Λογ: Ἰ.θ.

(71) Λυτίθι.

ἀπάντων, κατὰ τὸν ἕτερον Τραγωδὸν, τὸν
Λιχύλον: (72)

„ΜΟΝΟΣ ΕἶΣΥ ΤΩΝ ἈΝΗΚΕΣΤΩΝ
ΚΑΚΩΝ ἸΑΤΡΟΣ.

Καὶ ἂν τῆτο εἶναι ἀληθές, καθὼς καὶ
εἶναι: ὁ καθ' ὑπερβολὴν ταραττόμενος,
καὶ ἀδημονῶν, ὅτι μέλει νὰ ἀποθάνῃ τε-
λευταῖον, πῶς δὲν εἶναι ὁμοίος μὲ ἕνα πλωτῆ-
ρα, ὅστις ΚΙΝΔΥΝΕΥΩΝ νὰ καταποντιθῆ
φύγει τὸν λιμένα, ἢ μὲ ἕνα κληῖρη,
ὅστις βασανιζόμενος ἀπὸ τὰς ἀλγηδόνας
τῆς ἀρρώστιας τε, ἀποσρέφεται τὸν ἰατρὸν
τε; Ἀλλ' ὁ σωετὸς καὶ ἐυσυλλόγιστος ἄν-
θρωπος, δὲν πίπτει ποτὲ εἰς τοιαύτω
ἀνοίαν καὶ ἀσοχασίαν: ὅλον δὲ τὸ ἐναν-
τίον, καὶ φροεῖ καὶ λέγει:

Ἐπειδὴ ἠξέυρει, ὅτι ὑπὸ μυρίων κα-
κῶν σιωδευομένη εἶναι ἡ ζωὴ ἢ παρῆσα:
ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος ἐν ὅσῳ
εἴῃ, αὐτὰ νὰ τὰ δοκιμάσῃ „ΤὸΝ ΖΩΝΤ'
„ΑΝΑΓΚΗ ΠΟΛΛ' ἘΧΕΙΝ ΚΑΚΑ': Ἐπει-
δὴ καὶ τὰ ἀγαθὰ ἔτι ἐκείνα, εἴαν τινα
φαίνεται ἐνίοτε ὅτι ἀπολαμβάνει, εἶναι καὶ
αὐτὰ πάντοτε: μὲ κακὰ τινα μειγμένα
„ΟΥΔΕΝ

„ΟΥΔΕΝ ἈΓΑΘὸν ΚΑΚΟΤΗΤΟΣ Ἀ-
„ΜΙΚΤΟΝ: Ἐπειδὴ καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴ τὴν
ἐξ ὁποιασῶν ἡδονῆς γλυκύτητα, προσίθε-
ται πάντοτε καὶ τινὸς λυπηρῆ σωματιήμα-
τος ἢ πικρίας „ΕΝ ΕΥΦΡΟΣΥΝΑΙΣ ΠΡΟΣ-
ΜΙΓΝΥΤΑΙ ΛΥΠΗ, ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΔΕ
„ΧΑΡΑ ΕἶΣ ΠΕΝΘΟΣ ἘΡΧΕΤΑΙ: ὡς
πολλάκις ἢ ἐντεῦθεν πικρότης ὑπερβαίνει
τὸν ἐκείθεν γλυκασμόν: ΚΑΙ ΕΥΦΡΑΙΝΟ-
„ΜΕΘ' ἘΛΑΤΤΟΝ, ἢ ΛΥΠΟΥΜΕΘΑ: Εἰς
ἕνα λόγον: ἐπειδὴ ἡ ζωὴ καὶ ἡ λύπη ἔχου-
σι συνὴ καὶ ἀχώρισον τὴν συγγένειαν, κα-
θὰς ὑπενόει ὁ Μένανδρος: „ΑΡ' ἘΣΤΙ
„ΣΥΓΓΕΝΕΣ ΤΙ ΛΥΠΗ ΚΑΙ ΒΙΟΣ:
πρῶτον ἔυλογον αἴτιον εἰς ἀπολογίαὶν διώ-
νται νὰ προβάλλῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ προ-
φασίσῃ τὴν ἄμετρον καὶ ὑπερβάλλουσαν λύ-
πωτε καὶ ἀδημονίαν, μὲ τὴν ὑποίαν προ-
βλέπει τὸν καὶ ὡς λιμένα τῆς σφοδρῆς εἰ-
λης, καὶ ὡς Ἰατρὸν τῆς ἐπικρατῆσεως καὶ κα-
ταθλιβῆσεως αὐτὸν ἀσθενείας, ἐπερχόμενον
αὐτῷ θάνατον: οὐδεμίαν.

Ἀλλ' ὅμως τῆς ἀπροφασίσεως ταύτης
περὶ τὸν θάνατον ματαίας τε καὶ περιτ-
της ταραχῆς καὶ δειλίας αἰτίαν ἄλλω ἔσω
δὲν εὐρίσκω, εἰμὴ τούτω: ὅτι ὁ ἄνθρωπος
ὅταν

ἔταν ἐνθυμᾶται τὸν θάνατον, τὸν θεωρεῖ ὡς εἷα φοβερὸν καταποντισμὸν, καὶ δὲν συλλογίζεται κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλων καὶ τὰς πηγὰς ἐξ ὧν ἀναβρῦσαι τὰ πικρὰ ὕδατα τῶν διαφορῶν λυπηρῶν καὶ κακώσεων, ὅπως τὴν ζωὴν ταύτην περιλιμινάζει καὶ καταποντίζει. Αἱ δὲ πηγαί, ὡς ἐν κενόφωλῳ εἰπεῖν, εἶναι αὐταί:

Ἡ πρώτη πηγὴ προέρχεται ἀπὸ τῆς φυσικῆς συστάσεως καὶ συγκρασίας τῆς ἀνθρωπίνης σώματος, ὑφ' ἧς ἐκπηγάζουσιν ἀναγκαστικῶς αἱ διαφοροὶ ταλαιπωρία καὶ ἀθλιότητες, οἱ κόποι καὶ μόχθοι, αἱ παρενόχλησεις καὶ ἀηδία, αἱ ὀδύαι καὶ ἀλγηδόνας, αἱ πολυεδαῖς καχεξίαι καὶ ἀρρώστειαι: ἐξ ὧν τῆς προσδοκίας καὶ παρατάσεως ἀπολαθῆναι ἢ κατάπτωσις εἰς τιὴν ὀλοτελή φθορὰν τε καὶ λύσιν: ὅθεν καὶ ὁ θεὸς τῆς Ναξίαντος Φωστήρ (73) ἔψαλλεν ἐκεῖνο: ἘΚ ΤΥΜΒΟΙΟ ἘΠΙ ΤΥΜΒΟΝ, ἐκ τάφου εἰς τάφον: καὶ ἡ ζωὴμα ἔλεγε, δὲν εἶναι ἄλλο, πᾶρα εἷας σωεχῆς καὶ ἀδιάλειπτος δρόμος, δι' οὗ βαδίζω ἀπὸ τὰ βάθρα.

θρα τῆς ἀφεγγῆς κοίτης ὅπως μὲ ἐγέννησεν, εἰς τὰ βάθρα τῆς σκοτεινῆς μνημεῖα ὅπως μὲ ἀπεκδέχεται: καὶ ἀπλωφύρετο λοιπὸν ἀπάυξως ὁμολογῶν, ὅτι καὶ ΖΩΝ ἔτι, ἜΙΝΕΕ ΤΗΝ ΝΕΚΡΩΣΙΝ: (74)

„ΟΙΜΟΙ ΣΤΕΝΟΥΜΑΙ ΤΩΙ ΒΙΩΙ,
ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΕΟΝ
„ΖΩΗΣ ΠΡΟΗΛΘΕΝ, ΟΪΔΑ, ΚΑΙ
ΝΕΚΡΟΝ ΙΝΕΩ.

Καὶ ἐκ τῶν ἑξῶν δὲ σοφῶν ὁ Πλάτων ὁμοίως, ἐπαινῶν ἐκεῖνο τὸ Ἐυριπίδου: „ΤΙΣ Δ' ΟΪΔΕΝ, ΕΙ ΤΟ ΖΗΝ ΜΕΝ „ἜΣΤΙ ΚΑΘΑΝΕΪΝ, ΤΟ ΚΑΘΑΜΕΪΝ „ΔΕ ΖΗΝ: καὶ ἡμεῖς (λέγει) ΤΩ ὄντι „ΙΣΩΣ ΤΕΘΗΚΑΜΕΝ: (75) Ὅπως καὶ τὰ δύο ταῦτα ἐπιβρήματα: τὸ μὲν βεβαιωτικὸν ἸΩΙ ὄντι, τὸ δὲ διστακτικὸν τὸ ἸΣΩΣ, εἰς τιὴν ὡδε προκειμένῳ ἡμῶν ὑπόθεσιν θαυμασίως ἐπαληθεύουσιν: ἐπειδὴ ζῶντες μὲν, ἐφ' ὅσον ἀναπνέομεν, ἀληθῶς ζῶμεν: ἅμα δὲ καὶ πολλὰ πάχοντες, τρόπον τινὰ διωκεῖς ἀποθνήσκουμεν καθ' ἡμέραν τε καὶ καθ' ὥραν, διὰ τὰς ἀκα-

(74) Ἐν τῷ θελίῳ τῷ πρὸς Χριστόν.

(75) Πλάτ: ἐν τῷ Γοργία.

(73) Ἐν τῷ περὶ τῆς τῆς ἐκτὸς ἀνδρὸς εὐτελείας. ↓

ἀκαταπάντως εἰς τὰ τοιαύτω ζωὴ ἡμῶν, ἐπισυμβαίνουσας ἐν τῷ πολυπαθεῖ τέτρωτο σαρκίῳ, περιτροπὰς, κινήσεις, μεταβολὰς, ἐξαλλοιώσεις, προθέσεις, ὑφαιρέσεις, ἐκκρίσεις, ἀναδόσεις, μυρίας ἄλλας περιπτώσεις, διαφορὰς, καὶ κακώσεις, εἰμὴ τεθνήκαμεν κατὰ τὸν τραγικὸν ποιητικῶς, ἀλλὰ ἀπὸ συμμῆς εἰς συμμῶς, κατὰ τὸν „θρῆνωδὸν πατέρα, ΘΝΗΣΚΟΜΕΝ, ΝΕΚΡΟΝ ΠΙΝΕΟΜΕΝ.

Ἡ δευτέρα πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀθλιότητος προβλυσάνει ἀπὸ τῆς ταραχῆς καὶ ἀκατασασίας τῶν ἐν ἡμῶν ἐνεγειρομένων ψυχικῶν παθῶν, καὶ ἐπιθυμιῶν, καὶ ὀρέξεων. Ἐξ αὐτῶν γὰρ εἰς ἡμᾶς τὰς δυσώεις ἀναδίδονται οἱ καπνοὶ τῆς φιλοδοξίας, καὶ τῆς τύφου, καὶ τῆς ἐπάρσεως, τὰ κέντρα τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς φιλονεικίας, καὶ ἔριδος, αἱ ἀναζέσεις τῆς θυμῶς, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ τῆς μίαιδος. Αἱ φλόγες τῆς ἀπολάσεως λαγνείας καὶ ἀσελγείας, αἱ ἀπληστοὶ καὶ ἀκόρεστοὶ δίψαι τῆς φιλοχρηματίας καὶ πλεονεξίας. Αἱ ἀνήσυχτοι πολυπραγμοσύαι καὶ περιέργειαι, αἱ παλυάχαλοι τύρβαι καὶ φροντίδες καὶ μέριμναι, αἱ ἐνδόμυχοι ταραχαὶ καὶ σωοχαὶ τῆς καρδίας, αἱ ἀθλι-

μονίαι,

μονίαι, καὶ σφασμοὶ, καὶ ἀνία καὶ ἀγανακτήσεις περὶ τὰ μὴ κατὰ τὸν σκοπὸν καὶ τὸν πόθον ἡμῶν ἐκβαίνοντα: οἱ ῥεμβασμοὶ, καὶ περισπασμοὶ, καὶ ἀπροσεξία ἐπὶ τῶν προσοχῆς τε καὶ ατενῆς περισκεψέως δεομένων, αἱ ἀσάφεια, καὶ ἐξαπορήσεις, καὶ ἀμηχανία, ἐν οἷς ἢ εὐδησις εἶναι χρειώδης, ἢ καὶ κατεπίγασσα ὡς ἀναγκαίοις, αἱ ἀμνημοσύαι καὶ ἐπιλησιμωνήσεις τῶν παρελθόντων, αἱ ἀδηλία καὶ ὀλοτελεῖς ἀγνοίαι τῶν μελλόντων, αἱ ἐπίδες, οἱ ἀπελπισμοὶ, αἱ μακροὶ καὶ ἀπειροῖτοι περιμοναὶ καὶ προσδοκίαι, αἱ ὑποψία, οἱ φόβοι κτ: κτ:

„Αγωνία, δόξα, φιλοτιμία, νόμοι

„Ἀπαντα ταῦτα τὰ ἐπίθετα τῆ φύσει κακὰ: καθὼς τις Κωμικὸς τὰ νόμαζε, τὰ οὐχὶ Κωμῶδίας, ἀλλὰ Τραγωδίας μᾶλλον προξενεῖντα ὑπόθεσιν.

Τρίτη πηγὴ κακῶν τελευταῖον εἶναι ἢ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινόντων ἀκατασασία, τὴν ὅποιαν σινηθίζομεν καὶ ὀνομάζομεν τύχῳ, ἢ τῆς κατὰ φύσιν καὶ περιπέτειαν, ἢ ἄλλως μοίραν, ἢ εἰμαρμένῳ, ἢ τὸ πεπρωμένον, ἢ τὸ αὐτόματον, ὀνομα-

ὄνοματοποιῶντες εἰμὴ καὶ μάτῳ τὸ ἀγνοῦ-
 μείον. Ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης προέρχον-
 ται εἰς τὴν ζωὴν ἀτυχία τε καὶ δυστυχία,
 ζημία, κλοπαὶ, ἄρπαγαί, ἀφαιρέσεις, κα-
 ταδωαεῖαι, παραβιασμοί, ὕβρεις, ἐξευ-
 τελισμοί, προπηλακισμοί, λοιδορία, ὀνειδή,
 ἀτιμία, περιφρονήσεις, ἐξεδενώσεις, βλα-
 σφημία, διαβολαί, συκοφανταί, ἐπιβλααί,
 προδοσίαι, ἀπάται, δόλοι, ῥαδιουργία, σκε-
 νωσίαι, καταδρομαί, διωγμοί, ἐξορίαι, ξε-
 ιτεῖαι, φυγαδεῖαι, πλάναι, μυρίαι ἄλλαι
 δύσφοροι καὶ χαλεπαὶ συμφοραὶ καὶ ἐπή-
 ρηαι: κίνδυνοι ἐπὶ γῆς, κίνδυνοι ἐν θα-
 λάσσῃ, ἐν οἰκημέναις, ἐν ἀοικητοῖς, ἐν
 ἐχθροῖς δυσμενεσιν, ἐν φίλοις ἐπιπλάσσις,
 ἐν ψευδαδέλφοις ἐν ἄρχῃσι τυραννικοῖς
 καὶ ἀθέστοις, ἐν προεσῶσιν ἀγροῖς τε
 καὶ ἀδιακρίτοις, ἐν ὑποτακτικοῖς ἀγνώμο-
 σι καὶ ἀπίστοις: Τίς δυνάται ἅπαντα καὶ
 τὰ ἐξαριθμῆσαι;

Τὴν ἐκ τῶν εἰρημένων ἀπάντων πε-
 ρισσιχικεῖν τῷ τοιαύτῳ ζωῆν, τὴν (πᾶς γὰρ
 τὴν ὀνομάσῃ) ΜΙΞΟΝΕΚΡΩΤΟΝ ΖΩΪΩΣΙΝ;
 ἢ ΝΕΚΡΩΣΙΝ ΜΙΞΟΖΩΪΗΤΟΝ; ἃς ἀκρί-
 βως πῶς καὶ ὁ Ἱερὸς Αὐγυστῖνος (76) τὴν
 ὑπε-

ὑπερωγράψισε: Βίος (λέγει αὐτὸς ὁ Πα-
 τὴρ) Βίος εἶναι ὁ παρῶν, ἐπίπονός τε καὶ
 ἐπίφθορος. Βίος πικρίας ἀπάσης ἀνάπλευς
 βίος τῶν κακῶν ἡγεμονεύων, καὶ τοῖς
 κάτῳ ὑποδεδόμενος. Ζωὴ, ἐν ἣ ἂν μὲν
 ὕγρασία διεξοπίσκησιν, αἱ δὲ ὀδύαι κα-
 τιχναίνουσιν, αἱ καῦσοι ἀφαναίνουσιν, οἱ
 ἄερες νοσοποιῶσιν, αἱ σιτήσεις ἐξογκῶσιν,
 αἱ ἀσιτία ἐκτῆκουσιν αἱ ἀνέσεις παρα-
 λύουσι, καὶ αἱ ἀνία ἐκδαπανῶσιν αἱ μέ-
 ριμναι σENOΧΩΡῶσιν ἢ ῥαζώνη ἀμβλυῶει,
 ὁ πλῆτος ἐκτυφοῖ, ἢ πένια ταπεινοῖ, ἢ
 νεότης ἐπαίρει, τὸ γῆρας ἀποκυφοῖ, ἢ
 νόσος θράνει, ἢ ἀθυμία πιέζει, ὁ διάβο-
 λος ἐνεδρεύει, ὁ κόσμος θωπέυει, ἢ σὰρξ
 καθηδυπαθεῖ, ἢ ψυχὴ ἐκτυφλεῖται, ὅλος
 ὁ ἄνθρωπος ἐκταράσσεται. Ἐπὶ δὲ τοῖς
 τοιαῖτοις καὶ τηλικέτοις δεινοῖς ὁ θάνατος
 ἐπερχόμενος διαδέχεται, καὶ ταῖς εἰκαίαις
 ἐπιτέρψουσιν ἐπιτίθησι πέρας, ὥστε παυσα-
 μένας αὐτὰς τὰ εἶναι, μηδὲ δόκησιν ἐαυ-
 τῶν ὑπολείπειν εἴποτε καὶ ἐγένοντο.

Καὶ λοιπὸν ἐπισηρίζων τὸν ἑαυτῷ λο-
 γισμὸν ὁ ἄνθρωπος ὁ, ἐν ὅσῳ ζῆ, ὑποκεί-
 μενος εἰς πάντα τὰ εἰρημένα, καὶ μετα-
 πίπτων ἀδιαλείπτως ἐξ ἄλλων εἰς ἄλλα,
 δυνά-

(76) Ἐν τῷ Ἐγχειριδίῳ, τῷ περὶ τῆς Χριστῆ Θεωρίας.

διώαται ποτὲ νὰ νομίσῃ τιὴ ζωὴ τιὴ παρῆσαν, ὡς ἐν ἀγαθὸν τόσον μέγα, καὶ τόσον γλυκὺ καὶ περιπόθητον καὶ πολυερασον, εἰς τρόπον ὅτι γὰ φαντάζεται καὶ νὰ καίῃ, ὡς κακὸν δεινότατόν τε καὶ χετλιώτατον, καὶ παντελῶς ἀνυποφόρητων, τὸν, δὲ οὐ μέλει ἐξ ἐκείνων τέως τῶν τοσούτων τε καὶ τηλικύτων κακῶν νὰ ἀπαλαχθῇ, θάνατον; ἔχι πάντως εἰν νουῷ ἔχη καὶ αἰθήσιν.

Τὰ εἰς τιὴ ζωὴ παρακολοθουῶτα ἀναοίθμητα κακὰ ταῦτα ἐπαναλογζόμενος καλως ὁ σοφὸς Πλάτων (77) δὲν τὰ ἔυρισκεν ἐλαφρότερα πολὺ αὐτῆ τῆ θανάτῃ, ὄθεν καὶ ἐτυμολογῶν τὸ πανάθλιον τῆ το σαρκίον, τὸ ὁποῖον οἱ ζῶντες φορεῖμεν, ἔλεγε προσθεύεσάτα, ὅτι ΣΩΜΑ κατωνομάθη, ἐπειδὴ ἔσιν ἡμῶν ΣΗΜΑ. Ἦ γου, εἶνα αὐτὸ εἰς ἡμῶν ἕνας ΤΑΨΟΣ, ἢ ΜΝΗΜΕΨΟΝ, καὶ ΣΗΜΕΨΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΝ προδήλως τῆς ἡμῶν νεκρώσεως. Ὁμοίως δὲ, κατὰ τιὴ αὐτῶ τῆ Πλάτωνος ιδέαν καὶ ὁ Πλατωνικὸς Θεμισίος (78)

τὸ

τὸ αὐτὸ ΣΩΜΑ, τὸ ἔλεγε ΔΕΨΜΑΣ, διότι ἐν αὐτῶ κρατεῖται ἢ ψυχῆ, οἷον ΔΕΨΜΕΨΝΗ. Καὶ κατὰ παραπλησίαν δὲ τινα μεταφορὰν καὶ ἡμεῖς διωάμεθα νὰ εἶπῶμεν, ὅτι ἢ ΖΩΗ λοιπὸν ἐρρέθη καὶ ΒΨΟΣ, ἐπειδὴ ἐν αὐτῆ ΒΨΑΤΕ καὶ διωασεία ἢ ψυχῆ κατακρατεῖται. Διὸ καὶ τῆς τῆ ἀνθρώπῃ γεννήσεως ἢ ἡμέρα ἐρρέθη ΓΕΝΕΨΘΛΙΟΣ, ἢ ΓΕΝΕΨΘΛΙΑΚΗ, ὡς ἀθλήσεως, ἢ ἀθλιότητος γενομένη ἀρχῆ καθῆς ἢ ἀνάπαλιν ἀντιστρόφως ἢ τῆς τελευτῆς ἡμέρα. ΓΕΝΕΨΘΛΙΟΣ ἢ αὐτῆ ὕσερον μετωνομάθη, ὡς γενεσις ὁμοίως ἔσα εἰς ζωὴ ἄλλω τελειότεραν ἢ κρείσσονα, ἐν ἢ τὰ ἀθλα διανέμονται ἢ τὰ βραβεῖα, εἰς τῆς ἀξιοπρεπῶς τε ἢ θεαρέσως τῆς ἐναθλήσεις τῶν ἐπὶ γῆς ἀγωνισμάτων διεκπεραίνοντας. Ἐξυγιάζον ὡς διὰ Τρυτάνης οἱ σοφοὶ ἢ ἐχέφρονες ἄνθρωποι τὸ πρῶμα; ἢ θέτοντες ἐξ ἑνὸς μέρεος τῆς πλάσιγγος, ἢτοι τῆ Ζυγίς, πάντα τὰ προερημένα τῆς γῆϊνης ταύτης ζωῆς κακὰ, παραβάλλοντες δὲ ἐκ τῆ μέρεος τῆ ἄλλῃ τὸν θάνατον, ὅστις τὰ καταπάει, ἔυρισκον ἐκείνῃ μὲν δυσφορωτέραν ἢ βαρυτέραν, τῆτον δὲ πολὺ εὐφορώτερον ἢ ἐλαφρότερον.

(77) Πλάτ: ἐν Γοργία.

(78) Παρὰ-Ἰωάν: Στῶβ. Λόγ: ριθι

Ὁ Νεοπτόλεμος παρὰ τῷ ποιητῇ ἀπέβλεπε, μὲν τὸν θάνατον ὡς ἐχθρὸν, καὶ ὅμως εἰς σύγκρισιν πρὸς τὴν τοιαύτην ζωὴν, τὸν ἔκρινεν αἰρετάτερον:

„Ὡ θάνατ' εἶδ' εἴω αὐτάγρετος, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην

„Πρώτισον· καὶ κ' ἐχθρὸς εἴην πολὺ φίλτατος εἴης.

Ὁ Ἐυριπίδης, πρὸς ἀπολλασίω τῶν ἐπιόντων κακῶν, τὸν θάνατον προσεκαλεῖτο:

„Ἄλις ὦ βιοτὰ· πέρανε πρὶν τινα σωτυχίαν,

„Ἡ κτεάτεσσιν ἐμοῖς, ἢ σώματι τῷ δὲ γενέσθαι.

Καὶ ὁ Θεόγνις ἐνόμιζεν εὐδαιμονίαν ἐπίσημον, τὸ καὶ περῆσθαι ὁ ἄνθρωπος, εὐθύς ὡς γεννηθῆναι, ἀπὸ τὰ μητρῶα σπλάγχνα εἰς τὴν τῆς κοινῆς μητρὸς γῆς λαγῶνας καὶ κόλπας:

„Φῶτα δ' ὅπως ὤκισα πύλας Ἄϊδαο περῆσαι.

Τι δὲ οὗτος καὶ ἐκεῖνος; Γενεαὶ ὅλας ἀνθρώπων, λαοὶ πολυπληθεῖς καὶ πολυάριθμοι, τοιαύτῳ εἶχον κοινῶν ὑπόληψιν τε καὶ γνώμην περὶ τῶν θαιάτων. Ὡς οἱ Τραυσοὶ καθ' Ἡρόδοτον, οἱ Καυσιανοὶ καθ' ἑτέροισιν, καὶ οἱ Θράκες κατὰ τὸν ἐπιγραμματοποιόν,

ποιόν· Ἀρχίαν, περὶ ἂν ἀνωτέρω εἴρηται

„Ἀπαντες ἔσθι, καὶ ἐθνικοὶ ὄντες: ὅπερ ἔστιν, ἀνὰ μέσον τῆς σκοτίας τῆς δυσσεβείας πλανώμενοι, ὅμως καὶ ὑπὸ τῆς φυσικῆς Φωτὸς ὀδηγούμενοι, βλέποντες καὶ δοκιμάζοντες τὴν ἄπειρον συρροὴν τῶν κακῶν καὶ τῶν θλίψεων, ὑφ' ἂν ὁ παρὰ ἅπασιν βίος τῆς ἀνθρώπου πανταχόθεν περιλιμινάζεται καὶ καταποντίζεται, καὶ πολιορκεῖται ἀπαύτως, καὶ πολεμεῖται, καὶ κατακόπτεται, αὐτὸ μόνον ἔυρισκον ἰχυρὸν ἀλεξίτηριον, καὶ ΦΑΡΜΑΚΟΝ ἌΚΕΣΩΔΥΝΟΝ, ΝΗΠΕΝΘΕΣ, ἌΧΟΛΟΝ, ΚΑΚΩΝ ἘΠΙΛΗΘΟΝ Ἀπάντων, τὸν θάνατον. Ὅθεν καὶ αὐτὸ τῆτο τὸ ἐσοχάζοντο, ὡς μέγα τε καὶ ἐπίσημον παρὰ τῶν κατ' αὐτῶν θεῶν διδόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον χάρισμα. Ἐξ ὧν καὶ θεοπέμπτης τινὸς θαιάτης ἐξ αὐτῶν περιδομένης ἀκόμεναι κατ' εὐχὴν ἐπισυμβάντας, καὶ ἰκέσιον ἴησιν: Ὁ Ἀγαμήδης (λέγεται) καὶ ὁ Τροφώνιος, οἱ τῆς ἐν Δελφοῖς Ναῖς κτίτορες, ἐζήτησαν παρὰ τῆς θεᾶς, πρὸς ἀντάμειψιν τῆς περὶ τὸν πόνον καὶ τὴν δαπάνην αὐτῶν εὐσεβείας, τινὰ χάριν: καὶ χάριν ἔλαβον, ὅποιαν; τὸ καὶ ὑπνώσθαι παρ' εὐθύς πρὸς θάνατον: Ἐυξάμενοι τὸ κράτιστον αὐτοῖς

„γενέσθαι, κοιμηθέντες κ' ἐκέτ' ἀνέστησαν.
 (79) Διηγῶνται πάλιν (90) ὅτι Ἀδελφοὶ
 δύο, Κλέοβις καὶ Βίτων, υἱοὶ τῆς Ἱερείας
 τῆς Ἄργεος, ἐπειδὴ διὰ ἔλλειψιν τῆς ζεύγεος,
 αὐτοὶ ὑπὸ τῷ ἅμαξαν ὑπεξεύχθησαν, καὶ
 ἕτεραν τῷ γηραιῶν αὐτῶν μητέρα ἐπὶ
 τῆς ἀπλώης καθημένῳ ἕως εἰς τὸν ναόν,
 ὅπως ἔμελλεν ὑπὸ τῆς Ἱερείας νὰ ἐπιτελε-
 σθῆ ἢ θυσία, ἐκέρδησαν τῷ ἐγκάρδιον
 εὐχῶν τῆς μητρὸς, καὶ δωάμεν τῆς εὐχῆς
 ἐκείνης, τῷ ἐφεξῆς νύκτα καὶ οἱ δύο ἀπέ-
 θανον ἢ εὐχὴ ἦτον νὰ χαρίσῃ εἰς τῆς
 ἡδὲ αὐτῆς ὁ θεὸς, ὅτι τῶν ἐπὶ γῆς ἀγα-
 θῶν εἶναι τὸ ἄριστον! ἦτις καὶ εἰσηκέσθη,
 „ἐπειδὴ μετ' αὐτῷ ΤΗΙ ΝΥΚΤΙ ΜΕΤΗΛ-
 ΛΑΞΑΝ. Καὶ περὶ τῆς Ἀμφιαράου ὁ Ποιη-
 τῆς (81) ἀφ' ἧς μᾶς εἶπεν ὅτι οἱ θεοὶ πολ-
 λά τὸν ἠγάπων:

„ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΚΗΡΙ ΦΙΛΕΙ ΖΕΥΣ Τ'
 ΑΙΓΙΟΧΟΣ ΚΑΙ ἈΠΟΛΛΩΝ

„ΠΑΝΤΟΓΗ, ΦΙΛΟΤΗΤΙ . . .

ἐπρόσθεσεν ἐφεξῆς εἰς ἐπίσημον καὶ πισο-
 τάτῳ

τάτῳ ἀπόδειξιν τῆς τῶν εἰρημένων θεῶν
 περὶ αὐτὸν ἐκείνον ἐξαιρέτη ἀγάπης, ὅτι
 νεὸς ὁ Ἀμφιάραιος ἀποθανῶν, δὲν ἔφθασε
 νὰ γηράσῃ.

„ΟΥΔ' ἸΚΕΤΟ ΓΗΡΑΟΣ
 ΟΥΔΟΝ.

Ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι καὶ ὁ Μέναιδρος (82)
 παρέλαβε τὸ ἀπέφθεγμα τὸ κοινῶς περι-
 φερόμενον διὰ σώματος πάντων:

„ΟΝ ΟΙ ΘΕΟΙ ΦΙΛΟΥΣΙΝ, ἈΠΟΘ-
 ΝΗΣΚΕΙ ΝΕΟΣ.

Ἐὰν τὰ διηγήματα ταῦτα εἶναι μυθώδη
 τε καὶ ἐπίπλασα, ἀλλ' ὅχι ὅμως πλαστὸν
 καὶ μυθῶδες εἶναι, ἀλλὰ παναληθέςατον
 καὶ βεβαιότατον τὸ ἐξ αὐτῶν ἀποφερό-
 μενον μάθημα: ὅτι δηλαδὴ, ὁ εἰς τὸν ἄν-
 θρωπον ἐπερχόμενος θάνατος, μακρὰν ἀπὸ
 τὸ νὰ εἶναι πρὸς αὐτὸν ζημιώδης, εἶναι τὸ
 εἰσαίτιον μία χάρις μεγάλη, παρὰ τῆς
 παναγάθης προνοίας ὀικονομημένη, καὶ μία
 εὐεργεσία ἐξείρετος. Καὶ τῷ διδασκαλίαν
 ταύτῳ, τῷ ὁποίαν οἱ σοφοὶ τῶν ἐθνῶν
 ἐγνώρισαν, καὶ διὰ τῶν προεκτεθειτῶν
 μυθολογημάτων ἐπισηρίξασι ἐσπέδασαν, τῷ
 ἐδιδά-

9 *

(79) Πλάταρχ: ἐν τῷ Παραμυθητικῷ πρὸς Ἀπολλώνιον.

(80) Αὐτ: αὐτόθι.

(81) Ὀδυσ: Ο. 5/χ. 245.

(82) Παρὰ Ἰωάν: Σταβ: Λόγ: εἰθ.

ἐδιδάχθησαν πάντως ἀπὸ τὰ θεῖα ἡμῶν καὶ
 Ἱερὰ γράμματα, δι' ὧν ἡ Σολομώντιος
 „Σοφία προδήλως τὴν ἀνεκήρυξεν. „Εὐάρε-
 „τος τῷ θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ
 „ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη. Ἡρ-
 „πάγη μὴ κακίᾳ ἀλλάξῃ σίεσιν αὐτῆ, ἢ
 „δόλος ἀπατήσῃ ψυχῇ αὐτῆ . . . τε-
 „λειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνος μακ-
 „ρὸς Ἀρεστῇ γὰρ ὡς Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτῆ,
 „διὰ τῆτο ἔσπευσεν ἐκ μέσων πονηρίας. (83)

Καὶ λοιπὸν, εἰάν οἱ ἐν μέσῳ τῆ σκο-
 τασμῆ ζήσαντες τὴν ἀλήθειαν ταύτῃ εἶδον,
 καὶ τὴν ἐπληροφόρηθησαν ἐντελῶς, καὶ διὰ
 τῶν ἰδίων μυθολογημάτων τὴν ὑπεχάρα-
 ξαν, πόσω μᾶλλον οἱ γενήσιοι μαθηταὶ τῆς
 τῆ ἀληθινῆς Σολομώντος ὑπερτάτης Σοφίας,
 χρέος ἔχουσι νὰ τὴν ὁμολογῶν, καὶ νὰ τὴν
 ἐπισφραγίσκω ἐμπράκτως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ
 τῶν θεοσδότην Γραφῶν, καθ' ἃς ἐπαγγελ-
 λονται ὅτι εἶναι τέκνα φωτὸς, καὶ υἱοὶ τῆς
 ἡμέρας, ὡς φωταγωγηθέντες διὰ τῆς πί-
 σεως; οἱ χριστιανοὶ μάλιστα ἐξαιρέτως με-
 λετῶντες τὸν θάνατον, δὲν πρέπει νὰ
 συλ-

συλλογίζονται, ὡς οἱ ἔξω σοφοί, μόνον τὰ
 κακὰ τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἐν ἀλλοιώσεσι
 καὶ διαφοραῖς, καὶ μυρίοις πάθεσιν ὑπο-
 κειμένης πολυωδῆς βιωτικῆς κατασάσεως
 τὴν ἀθλιότητα, δὲν πρέπει (λέγω) νὰ συλ-
 λογίζονται μόνον τὰ κακὰ ταῦτα, τὰ ὅποια
 λέγονται καὶ εἶναι κακὰ ποιῆς καὶ παι-
 δείας, καὶ δὲν εἶναι κυρίως κακὰ: ἀλλ' ἐπὶ
 τέτοις, καὶ πρὸ τέτων, νὰ συλλογίζονται
 ποῦ καὶ τὰ κακὰ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀμέσως
 τῆς διαθέσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀ-
 ναφύομενα: τετέσι τὰ ἐξηρητημένα ἐκ τῆς
 θελήσεως καὶ τῆς προαιρέσεως, ὅσα ὀνο-
 μαζονται κακὰ ἐγκλήματος, καὶ παραιο-
 μίας, καὶ ἀθετήσεως, καὶ εἶναι τὰ κυρίως κα-
 κὰ: τὰ ὅποια ἐπειδὴ ὁ ἐπερχόμενος θάνα-
 τὸς τὰ διακόπτει, καὶ τὰ ἀναρεῖ, καὶ τὰ
 πάυει, διὰ τῆτο αὐτὸς εἶναι ὁμολογημένως
 μέγα καλὸν, καὶ εὐεργεσία ἐπίσημος, τὴν
 ὅποιαν ἢ ὑπεράγαθος καὶ πάνσοφος θεῖα
 πρόνοια, μετὰ τὴν τῆ ἀνθρώπου πρώτῃ
 πασάβασιν ὠκονόμησε, διὰ νὰ μὴ ἐπαῖ-
 διάξῃ τὸ τῆς ἀμαρτίας κακὸν, τῶν κακῶν
 τὸ μόνον καὶ κυριώτατον. Καὶ τέττα λοιπὸν
 τῆ μεγάλα κακὰ τὸ ἀνααιρετικὸν εἶναι τὸ
 μέγα καλὸν ὁ θάνατος, τὸν ὅποιον οἱ μὲν
 ἄφρονες κακίζουσι καὶ ἀποτρέπονται ὑπερασ-
 χάλ-

(83) Σοφίας Σολομ: Κεφ: Δ. 10. 11. 13. 14.

χάλλοιτες ἀσεβῶς τε καὶ ἀνοήτως, οἱ δὲ
 συνεχῆς ἀσπάζονται καὶ ἀπεκδέχονται, τὸν
 δοτήρα τῆς ζωῆς καὶ τῆ θανάτου εὐσεβῶς
 μεγαλύνοντες καὶ ἐυλογουῶντες: διότι ὁ θά-
 νατος ἐπερχόμενος εἰς τὸν μετὰ εὐσεφείας
 καὶ δικαιοσύνης ὅπως ζῶντα, τὸν ἐξαρπά-
 ζει ἀπὸ τῆς παραπτώσεως διαφόρων ἀνο-
 μημάτων, πρὶν ἐκτραχηλιθῆ εἰς τὸ τῆς
 ἀνομίας βάραθρον: ἵνα μὴ, (κατὰ τὸ ῥη-
 „θὲν) ΚΑΚΙΑ ἌΛΛΑΞΗ, ΣΥΝΕΣΙΝ ἌΥ-
 „ΤΟΥ, Ἡ ΔΟΛΟΣ ἈΠΑΤΗΣΗ, ΨΥΧΗΝ
 „ΑΥΤΟΥ. Ἐπερχόμενος δὲ εἰς τὸν ἐν ἀ-
 μαρτίαις ἀνασρεφόμενον, τὸν ἀναχαιτίζει,
 ἢ τὸν ἀποκόπτει ἀπὸ τῆς εἰς τὰ κακὰ πα-
 ράφροντες καὶ ἀχάλινον ὄρμῳ, πρὶν καὶ πε-
 ρισσότερον ἔτι διασραφῆ, καὶ περιπέση εἰς
 τὸν ἔχατον τῆς ἀπωλείας βυθόν, καὶ προσ-
 θεῖς ἀνομίας ἐπὶ ἀνομίας, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις,
 πληρώση ὑπερχεῖλές τὸ μέτρον τῶν ἰδίων
 παραβάσεων, καὶ πρὶν ἐπισωρεύση ἔφ' ἑαυ-
 „τῷ βαρυτέρας τὰς ἐυθώας ἐν ἡμέρᾳ ὄρ-
 „γῆς, καὶ ἀποκαλίψεως δικαιοκρισίας τῆ
 „Θεῶ

Τοιοτρόπως διδάσκει κοινῶς, οἱ τῆς
 Γαλιλαίας Θεοφώτισοι Πνευματοφόροι Πα-
 τῆρες. Οὔτε εἶναι δυνατὸν (λέγει ὁ οὐρανο-
 Φάντωρ

Φάντωρ Βασίλειος (84) χωρὶς τὸ θέλημα
 τῆ πρὸς τὸ συμφέρον ἅπαντα ἡμῖν οἰκονο-
 μῆντος ὑπεραγάθου Θεῶ, καὶ πάθωμεν πά-
 θος τι ὁποῖονδήποτε, τὸ ὁποῖον συμφερά-
 τερον εἰς ἡμᾶς ἤθελεν ἦσαι, εἰ δὲν τὸ
 ἐπάχομεν οὔτε εἶναι φόβος, ἀπὸ ὅσα ἢ
 πανέυσπλαγχνος αὐτῆ περὶ ἡμᾶς πρόνοια
 οἰκονομεῖ καὶ προδιορίζει, καὶ σωέβη τι εἰς
 τὸν ἄνθρωπον ἀσωτελές, ἢ ζημιῶδες ἀλλὰ
 τὸ ἐναντίον, ὅλα ἀγαθὰ, ὅλα ἐπωφελῆ,
 καὶ συμφέροντα καὶ σωτηριώδη εἰς τρόπον
 ὅτι, καὶ δωάμεθα τι ἄλλο καὶ ἐπινοήσωμεν
 καλλίτερον ἐπωφελέστερον συμφεράτερον,
 ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ θεὸς θέλει καὶ πάσ-
 χωμεν, ἔτι καὶ εἰ αὐτὸ βαρὺ φαίνεται εἰς
 „ἡμᾶς, καὶ λυπηρὸν, καὶ δυσάρεστον. Οὔτε
 „πάθοιμεν ἀντι μὴ βελομένων Θεῶ ἕτε μὴ,
 „ὧν πάχομεν, βλαβερόντι ἔστι, ἢ τι τοι-
 „στον, ὡς εἶναι βέλτιόντι κατ' ἐπίνοιαν
 „λαβεῖν. Καὶ τῆτο λέγει ὁ αὐτὸς πατήρ
 (85) πρέπει καὶ τὸ νομίζωμεν καὶ καὶ τὸ
 πληροφορούμεθα, καὶ περὶ αὐτῆ ἔτι τῆ ἐπι-
 συμβαίνοντος εἰς ἡμᾶς θανάτου, πισεύον-
 τες

(84) Βασίλ: ἐν Ἐπισ: ρά: καὶ ἐπισ: Τ.

(85) Ἄυτ: αὐτ:

τες, ὅτι ἔν ἐνθα καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰ μεγάλα
 εὐεργετήματα, τὰ ὅποια παρὰ θεοῦ λαμβά-
 νει ὁ ἄνθρωπος, καὶ κατὰ πολλὰς ἄλλας λό-
 γας, τὰς ὁποίας εἰδὲν νὰ περινοήσωμεν με-
 τὰ ἀκριβείας δυνάμεθα: ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν
 αἰνωτέρω εἰρημένον λόγον, ἐπειδὴ διὰ τῆς
 θανάτου ἐπερχομένων, ὅχι μόνον διακόπ-
 τανται τὰ κυρία πάθη, καὶ τὰ κακὰ τῆς
 ποινῆς καὶ παιδείας, εἰς ἃ περιπεσῶν ἐκ-
 σίως ὑπόκειται ὁ ζῶν, καὶ διωκεῖται ἔμελλε
 νὰ ὑπομένη ἂν δὲν ἐτελεύτα, ἀλλὰ προ-
 σέτι, καὶ τὰ ἄλλα κακὰ τὰ ἐκ προαιρέσεως,
 τὰ πολλὰ χείρονα καὶ ὀλεθριότερα, τὰ
 ὅσα ἔμελλεν ἀκαταπαύτως νὰ ἀκολουθῆ καὶ
 νὰ πράττη. Ναὶ ναὶ: ἌΡΙΣΤΟΝ εἶναι
 ἌΛΟΙΠΟΝ ἌΝΘΡΩΠΩ: ΔΩΡΟΝ Ὁ ΘΑ-
 ΝΑΤΟΣ· ἩΡΕΜΕΪ ΓΑΡ ἘΞ ὼΝ ἔΜΕΛ-
 ΛΕ ΚΑΙ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΕΙΝ
 ΚΑΚΩΝ.

Συμφώνως μὲ τὸν τῆς Καππαδοκίας
 Φωστῆρα, ἐδίδασκε περὶ τῆς θανάτου καὶ ὁ
 Φωστῆρ τῆς Ναζιανζῆς. Αὐτὸ ὅπερ ἐκεῖνος
 εἶπε ΔΩΡΟΝ, ἔτος ὠνόμασε κέρδος: ΚΕΡ-
 ΔΑΙΓΝΕΙ (λέγων (86) ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ
 „(παρα-

„(παραπεσῶν ὁ γενάρχης) ἐπάγασι δὲ καὶ
 „οἱ δύο θεασέσιοι Φωστῆρες, ἕνα καὶ τὸν
 „αὐτὸν λόγον: ὁ εἷς, ὅτι διὰ τῆς θανάτου
 „ἠρεμεῖ ἡ ψυχὴ ἐξ ὧν ἔμελλε κακῶν καὶ
 „πράττειν καὶ πάσχειν: ὁ ἕτερος, ὅτι ΔΙΑ-
 „ΚΟΠΤΕΤΑΙ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἵνα μὴ
 „ἀθάνατον ἢ τὸ κακὸν: καὶ σωάπται, ὅτι
 „ΓΙΝΕΤΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ἢ ΤΙΜΩΡΙΑ.
 Ταῦτα κοινῶς ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσι καὶ οἱ
 λοιποὶ πάντες τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλοι
 καὶ Πατέρες, προάγοντες τῆς διδασκαλίαν
 εἰς πολὺ ὑψηλότερον καὶ ἀληθέστερον ἔτι
 λόγοι, ὑπὲρ τὰς παρὰ τῶν ἔξω σοφῶν
 παραινέσεις: καθότι δὲν περιέκλειον τὴν
 ἐκ τῆς θανάτου ὠφέλειαν εἰς μόνον τὴν ἀ-
 παλλαγὴν τῶν προσκάρων καὶ βιωτικῶν
 παθημάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κατάπαυσιν
 μάλιστ' καὶ διακοπὴν τῶν ψυχικῶν ἀτοπι-
 μάτων, τὰ ὅποια εἶναι τὰ κυρίως κακὰ
 τὰ ἐλεεινότερα.

Καὶ εἰς λοιπὸν, (κατὰ τὴν κοινὴν καὶ
 ὁμόφωνον ἐπιμαρτύρησιν, τῶν τε ἔξω σο-
 φωτέρων ἀνδρῶν τῆς κόσμου, καὶ τῶν ἔσω
 θεοσόφων καὶ πνευματοφόρων τῆς Ἐκκλησίας
 Διδασκάλων,) τοιοῦτον καλὸν εἶναι ὁμολο-
 γημένως ὁ θάνατος, τίς περὶ αὐτὸν ἐπα-
 δημα-

(86) Ναζιανζῆς: λέγ. ΜΒ. εἰς τὸ Ἅγιον Πάχος.

δημονεῖ καὶ ἐκταράττεται ἀνυπομονήτως; τίς ἐπαχάλλη, καὶ χετλιάζει, καὶ κατοδύρεται ἀπαραμυθίως; τίς ἀποσυγῆ αὐτόν, καὶ κακίζει, καὶ καταμέμφεται ὡς κακὸν τῶν κακῶν ἀπάντων τὸ κάκισον, τὴν τῶν κακιῶν διακοπὴν, καὶ κατὰπαυσιν καὶ ἀναίρεσιν; τίς ἀπορρίπτει τὸ κάλλισον αὐτὸ δῶρον; τίς ἀποσρεφεί τὸ μέγα τῆστο κέρδος; τίς εἰμὴ ὅστις ἢ ἄφρων δὲν ἐσοχάθη ποτὲ τὴν κατασκευὴν καὶ σύσασιν τῆ γειρῆ τέττε καὶ πηλίνε φορτώματος, τὸ ὅποιον ἐν ὄσω εἴη βασιάζει ἢ ἀκατήχητος δὲν ἐδιδάχθη ὅπως τὴν περὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος, μετὰ τὴν τῶν προπατόρων παράβασιν καὶ πτώσιν, ἀπόρρητον καὶ ἀπειράγαθον οἰκονομίαν; ἢ ἀγνώμων παντελῶς καὶ ἀχάρις δὲν γνωρίζει καὶ δὲν ὁμολογεῖ τὴν ἀνείκασον καὶ ὑπερέυσπλαγχνον τῆ Δημιουργῆ Φιλανθρωπίαν, ὅς τις καὶ εἰς θάνατον ἀφ' ἑαυτῶν περιπεσόντας ἡμᾶς, εἰς ζωὴν ἄλλω εὐδοκεῖ νὰ μᾶς μεταστήσῃ, ἔλεος ὁμῆ καὶ δικαιοσύνη περὶ ἡμᾶς ἐκπληρῶν, κατὰ τὰ ἀνεξιχνίασα καὶ ἀκατανόητα αὐτῆ κρίματα.

Ἄπαντες οἱ σοχασμοὶ, οἱ ἄχρι τέττε παρ' ἡμῶν ἐκτεθέντες, ἔπρεπε νὰ ἔχεν
διὰ-

δυνάμιν εἰς πᾶσαν ψυχῶν ἐυσυλλόγισον, καὶ νὰ μὴ συγχωροῦν τὸν ἀνθρώπον, ἀφ' οὗ μετὰ προσοχῆς τῆς ἐπιθεωρήσῃ, τὰ καταπίπτη εἰς ἀδημονίας, καὶ ταραχώδεις καταπτοήσεις, καὶ θλίψεις, ὅταν ἀναλογίζεται τὸ τέλος τῶν ἐπὶ γῆς ἡμερῶν τε, καὶ τὴν μέλλεσάν τε ἐν αὐτῷ σωθῆτε ἀνάυσει. Ἄλλ' ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾶ τὴν τοιαύτην περὶ τὸν θάνατον μεγαλοψυχίαν, ὑφίσταται μάλιστα εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἀσκησιν τῆς ἐν τῇ ζωῇ τῇ παρῆσθι ἐλευθερίας. Λέγω δὲ ζωῆς ἐλευθερίας; ἐκεῖνο τὸ ἀδάλατον φρόνημα, καὶ ἀταπείνωτον κατάστημα τῆς ψυχῆς, ΚΑΘ' ὃ ὁ ἄΝΘΡΩΠΟΣ προαιρεῖται, καὶ ἐπιθυμεῖ καὶ θέλει νὰ εἴη ἀνώτερος, ὅσον εἶναι δυνατὸν, πάσης ὑλικῆς προσασθείας, καὶ δὲν καταδέχεται, ἔτε ὑποφέρει νὰ ὑποδελεσται ὀλοτελῶς ὁ ἐν αὐτῷ λόγος εἰς πάντα τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς, εἰδὲ νὰ τὸν ὑποτάσσῃ, καὶ νὰ τὸν κυριεύῃ τῆς γῆς τὰ πράγματα. Καὶ τὴν τοιαύτην ἐλευθερίαν ἐγὼ δὲν τὴν περιορίζω εἰς τὰ στενὰ ὅρια ταύτης, ἢ ἐκείνης τῆς τῆς ἀνθρώπινης βίαι τάξεως, ἢ καταστάσεως; ἀλλ' αἴετον ἀπλῶς καὶ ἀδιόρισον τὴν ἐννοῶν, εἰς πᾶσαν καὶ παντοίαν διαγωγῆς τε καὶ διατριβῆς προσάντη-

σάντησιν κὲ περίσασιν· τρίτες, δὲν τῷ περικλείω ἔχι μόνον εἰς τῷ ἀποχίω τῆς αἰόπης τῶν ὀρεκτῶν καταχρήσεως, ἢ ἐν μέσῳ, τῆς βερήσεως καὶ τῆς ἐνδείας, ἀλλὰ τῷ ζῆτῷ καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀφθονίας τε καὶ περισσίας αὐτῶν τῶν λεγομένων τῆς γῆς ἀγαθῶν, καὶ προσέτι, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτῷ τῶν τοιούτων ἀγαθῶν τῷ χρήσιν καὶ τῷ ἀπόλαυσιν. Ἐλεύθερον ἐγὼ λέγω, ὅχι ἐκείνον ὅστις δὲν ἔχει τῷ δῶαμιν καὶ τὸν τρόπον πῶς νὰ ἐμπληρώσῃ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῆς καὶ ὀρέξεις, ἀλλ' ἐκείνον ὅστις τὸν τρόπον τὸν ἔχει, καὶ δὲν τὸν μεταχειρίζεται· ἐκείνον ὅστις «ὀλίγα ἐπιθυμεῖ, καὶ τὰ περισσὰ τὰ ἀποπτύει· ἐκείνον ὅστις σέργει καὶ ἀναπάυεται εἰς ὅσα ἔχει καὶ ἔχωντάς τα, αὐτὸς κυριεύει αὐτὰ, καὶ ὅχι ἀπὸ αὐτὰ κυριεύεται.

Δὲν εἶναι ἐλεύθερος ὁ ἡσυχαστῆς, ὅταν ὁ λογισμὸς τῆς ἀεροβατῶν εἰς τὰ μὴ πρὸς αὐτὸν ἀιήμοντα, δὲν ἡσυχάζει· ἔτε ὁ ἐρημίτης, ὅταν ἡ φαντασίαι ἀνατυπῆται τὰς ιδέας τῆς πολιτεύματος, καὶ ἀναξιογραφεῖ τὰ τῆς κόσμου· οὔτε ὁ ἰδιώτης κὲ ἄσημος ἀνθρώπος, ὅταν ὁ νῆς τῆς χάσκη εἰς τὰ τῶν ἀξιωματῶν ὑψη καὶ τὰς λαμπρό-

τητας

τητας· οὔτε ὁ παρθενέων τῷ σώματι κὲ μοναδικῶς ζῶν, ὅταν οἱ λογισμοὶ τῆς ἀγαλματοποιῆσιν εἰδῶλα αἰχρῶν καὶ ἀσέμνων διαμορφώσεων, καὶ ἡ καρδία αὐτῆς πυρπολῆται ἀπὸ τὰς φλόγας τινὸς ἐνδιαθέτης κὲ κουφίας λαγνείας τε καὶ ὀρέξεως· οὔτε ὁ πτωχὸς καὶ ἀκτήμων, ἢ ὀλιγοκτῆμων, ὅταν τῷ ἡμέραν ὄλιω ἐπαγωνίζεται καὶ ὑπερβολῶ καὶ κατακόπτεται, ὅχι διὰ νὰ ἐμπορίσῃ τὰ ἀναγκαῖα τε κὲ χρειώδη, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀλλάξῃ κατὰσασιν· καὶ πάλιν ὄλιω τῷ νύκτα ἐπαγρυπνεῖ, ἢ οἰεροπολεῖ θησαυρῆς τε καὶ πλάτης. Τῷ ἀληθινῶ ἐλευθερίαν τῷ ἐννοῶ ριζωμένῳ εἰς τὰ βάθη αὐτῆς τῆς ψυχῆς, καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς καρδίας· ὁ κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον, καὶ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἐλεύθερος, ἔτι κὲ ἀνάμεσα εἰς πολυόχλης τύοβας, ὅσας σιωπαθροῖζεν αἱ πόλεις, μένει ἡσυχος κὲ εἰρηνικὸς· κὲ ἐπάνω εἰς τὰς μετεωρισμῆς τῶν ἀξιωματικῶν βαθμῶν, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ὑψώσεις τῶν θρόνων, εἶναι ἐπιακῆς κὲ μετριόφρων, κὲ περικυκλόμενος ἀπὸ τὰ πλέον ἰχυρὰ θελητήρια τῶν ἡδονῶν ἰσαλα ἀκίνητος κὲ σωφρονικὸς, κὲ περιβρέόμενος ἀφθόνως ὑπὸ δαψιλείας κλημάτων τε κὲ χρημάτων, φαίνεται κὲ εἶναι σιωσαλμένος εἰς τῷ ἀπόλαυσιν, μέ-

τριος

τριος εἰς τὴν χρῆσιν, καὶ τῆς τῆς πλῆθους περιουσίας ἢ φρόνιμος οἰκονόμος, ἢ καὶ περιφρονητικός. Οὗτος μεταχειρίζεται τὰ περισσεύοντα πρεπόντως, δὲν τὰ κακομεταχειρίζεται προσαθῶς. ὁ ἄλλος ὑποφέρει τὴν ἔλλειψιν ἐκείνων τὰ ὅποια ὑσέρεται ἐυγνωμόνως, καὶ δὲν τὰ ἐπορεύεται περιπαθῶς. Αὐτὸς εἶναι ὁ κατ' ἐμὲ, καὶ κατὰ τὸ πρᾶγμα, ἐλεύθερος ἄνθρωπος. Καὶ διὰ τὴν ἐπ' ἀνέλθωμεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς λόγου τὴν καθ' αὐτὸ προκειμένην αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἔτε πολλὰ ἀδημονεῖ καὶ λυπεῖται, ἔτε, ἀμέτρως ἐκταράττεται καὶ φοβεῖται, ὅταν εἰδυμῆται τῆς παρέσης αὐτῆς ζωῆς τὸ ἐπισφράγισμα, καὶ τὸ τέλος. Ἰδὲ . . . ὁ ἄνθρωπος ὁ πάντοτε καὶ ἐν ὅσῳ ζῆ, ἘΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΣ, καὶ κατὰ τὸ ἀκόλαστον, ὁ ἘΥΘΑΝΑΤΟΣ.

Ἐξ ἐναντίας ὁ τρυφηλὸς καὶ ἡδονικὸς ἄνθρωπος εἶναι φιλόυλος, ὁ φιλόυλος εἶναι φιλοσώματος, ὁ φιλοσώματος εἶναι φιλόκοσμος, ὁ φιλόκοσμος εἶναι φιλόζωος, ὁ φιλόζωος αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ περὶ τὸν θάνατον ὑπὲρ τὸ δέον μικροψυχῶν, καὶ δειλιῶν ἀμέτρως, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ταραττόμενος. Ὅσῳ μᾶλλον ἢ προσάθεια, καὶ ἢ περὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς πτόησις περισφίγγει τὴν ψυχὴν,

καὶ, τοσούτω ἰχυρότερον ἢ ψυχὴ κυριευομένη κρατεῖται ὑπὸ τῆς σώματος, τῆς ὁποῖα αὐτὴ κατὰ λόγον ἔπρεπε νὰ εἶναι ἢ κυριεύουσα ὅσῳ περισσότερο ὑπὸ τῆς σώματος ἢ ψυχὴ κατακυριεύεται, τόσῳ σφοδρότερον διαλογιζομένη τὴν ἀπὸ τῆς σώματος ἀποδημίαν καὶ ἀποχώρησιν, θροεῖται καὶ ἀδημονεῖ καὶ ταρασσεται. ἐπειδὴ ἢ ψυχὴ ἢ ἔτω διασραφεῖσα, καὶ ὑπὸ τῆς ὡς δέλα αὐτῆς δεδομένης σώματος ὑποδραλωθεῖσα, δὲν ἀγαπᾷ μόνον τὴν ζωὴν δι' αὐτὴν τὴν ζωὴν (διότι εἰς τὴν συνθεσιν τῆς ἀνθρώπου ἢ ψυχῆ εἶναι μάλιστα ἢ πηγὴ τῆς ζωῆς, καθὼς τὸ σῶμα εἶναι ἢ ἀρχὴ τῆς νεκρώσεως) ἀλλ' ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, τὸ περισσότερο, διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, πρὸς ἃ τὴν ἰχυρὰν ἔχει κλίσιν, καὶ τὴν ὑπὲρ τὸ δέον προσάθειαν.

„ΨΥΧΗΜΟΥ (ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ τῆς ἐν τῷ Ἐυαγγελίῳ παραβολῆς ἀφρονέστατος πλέσιος) ΨΥΧΗΜΟΥ ἘΧΕΙΣ ΠΟΛΛΑ ἘΛΑΘΑ (87), καὶ κακὰ ὄχι; τὰ κακὰ δὲν τὰ ἐσυλλογίζετο ὁ ἀνόητος: ἘΛΑΘΑ ἔλεγεν ἘΧΕΙΣ. Ἀλλὰ καὶ ἘΧΕΙΣ (ἔπα-

(ἔλεγε:) ψευδὲς καὶ τῆτο: ἔπρεπε γὰρ εἶπῃ προσφυσσερον, καὶ ἀληθέςερον: ΑΥΤΑ ΣΕ ἔΧΟΥΣΙΝ, ΩΣ ΨΥΧΗΜΟΥ, ΚΑΓ ΔΕΙΝΩΣ ΣΕ ΚΑΤΑΚΡΑΤΟΥΣΙΝ. Εἶτα τί; ΚΕΙΜΕΝΑ (ἐπρόσθεσε:) πῶς; ΚΕΙΜΕΝΑ, καὶ ἐχὶ ΚΙΝΟΥΜΕΝΑ; ἈΚΙΝΗΤΑ καὶ ἐχὶ ΜΕΤΑΒΛΑΔΟΥΜΕΝΑ, καὶ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΜΕΝΑ; Οὕτως ὁ ἀσιώετος διελογίζετο: καθὼς ἡ ψυχὴ αὐτῆ ὅλη ἦτον προσκεκολλημένη εἰς τὰ τριαῦτα ἀγαθὰ, καὶ διὰ τῆς προσαθείας ἀπὸ αὐτῶν ἀχώριστος, ἔτιω ἀντιτρόφως ἐθάβρει, ὅτι καὶ αὐτὰ θέλει μείψαι εἰς αὐτὸν σερεὰ, ἀδιάπτωτα, ἀχώριστα, ἀναφαίρετα: ΚΕΙΜΕΝΑ. Τί δα; αὐτὰ ἄραγε καὶ ΠΑΝΤΟΤΕ; ἔως τόσον δὲν ἐτόλμησεν ἡ ἀφροσιώη γὰρ φθάση: ἀλλ' εἶπεν, ὅτι τὰ ἔχει μόνον ἔΙΣ ἔΕΤΗ ΠΟΛΛΑ: σωηρίθμει ὁ ἀφρων τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς τῆ, μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν τῆς περισίαις τῆ ἐφαντάζετο, ὅτι ἐπειδὴ εἶχεν ἀγαθὰ πολλὰ, διὰ τῆτο ἔμελλε καὶ γὰρ ζῆση ἔτη πολλὰ: διότι ἤθελε γὰρ ζῆ διαὶ γὰρ ἐξακολουθῆ τὰς τρυφὰς τῆ ἤθελεν, ὅχι γὰρ ἀναπαύεται σωφρονικῶς, διαὶ γὰρ ζῆ ὅσον εἶναι δυνατὸν ἡσυχῶς καὶ ἀταλαιπώρως, ἀλλὰ γὰρ ζῆ ἤθελεν ἀκολάσως καὶ ἀσελγῶς, διαὶ γὰρ ἀναπαύεται

παύεται ἡδονικῶς καὶ ἀκαταπέκτως: ἌΝΑΠΑΥΟΥ: ἤθελεν ὅχι γὰρ τρώγη διαὶ γὰρ ζῆ, ἀλλὰ γὰρ ζῆ διαὶ γὰρ τρώγη: ΦΑΓΕ: ὁμοίως γὰρ ζῆ, διαὶ γὰρ πίνη: ΠΙΕ: γὰρ τρώγη καὶ γὰρ πίνη διαὶ γὰρ τρυφᾶ καὶ γὰρ πωχταλᾶ ἐυφραυνόμενος: ἘΥΦΡΑΙΝΟΥ: ὅτὸν ταλαίπωρον καὶ τρισάθλιον καὶ κακοδαμονέσατον ἀνθρώπον! τὸν εὐρήκαμεν. τὸν εἶδομεν: Αὐτὸς αὐτὸς εἶναι κυρίως ἐκεῖνος ὅστις ὑπερβαλλόντως λυπεῖται, καὶ ἀδημονεῖ καὶ τρέμει καὶ ἐκταράττεται, ὡς εἰς κακὸν τὸ μέγιστον καὶ ἀκρότατον, ὅταν παραισῆση, εἰς τιῶ ἐνθύμησιν τῆ τὸν θάνατον: ἐπειδὴ εἶναι δυνατὸν ὁ τοιῆτος γὰρ φαίη πρὸς καρτερικὸς καὶ γενναῖος καὶ μεγαλεψυχος, ὅταν ἐπέλθῃ εἰς τὸν λογισμόν τῆ τὸ καὶ αὐτὸν δεινότατον καὶ χαλεπύτατον τῆτο σωμαίντημα: ὅχι ποτὲ οὐδέποτε ἴσοι περισσότερον μικροψυχῆ καὶ φοβεῖται καὶ ὀδινᾶται καὶ ἀποκλαίεται, ὅσον περισσότεροι τιῶ ψυχῶν ἔχει ὑποδεδωμένω εἰς τὰ τῆς ζωῆς φαινόμενα ἀγαθὰ ταῦτα, εἰς ἃ προσηλωμένος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐρίσκεται ἡ λύσις δυσχερεςέρα, ὅσον τὰ δεσμά ἰχυρότερα. Ἐκεῖνα τὰ ὀδόντια ἐκβάλλονται εὐκόλως καὶ ἀνωδιῶς, ὅσα ἔχουσιν μικρότερα τὰ ριζώματα: ἐκεῖνα τὰ κλω-

μελανάρια ἔξανασσῶνται προχείρως καὶ ἀκόπως, ὅσα δέχονται ἀπὸ τὸν κορμὸν τῆ δένδρον ὀλιγωτέραν τῆ φυτικῆ χυμῶ τῶ διάδοσιν: καὶ καθ' ὅμοιον τρόπον, ἔκείνοι αἱ ψυχικαὶ διαθέσεις, εἶναι ἐτοιμότεραι νὰ ἀπολυθῶσι καὶ νὰ ἀπαλλαγθῶσιν ἀπὸ τὸ γεῶδες τῆτο σαρκίον, ὅσα, (καὶ τῆς ζωῆς ἔτι διασωζομένης, καὶ ἀκολληθείσης τὸν διατεταγμένον εἰς αὐτῶ δρόμον,) ὅσα, ἂν ὄχι παντάπασιν ἐλεύθερα δι' ἀκρας καὶ ὀλοτελεῖς ἀπαθείας, καὶ ὀλιγώτερον εἶναι ριζωμένα, διὰ μετριοπαθείας, εἰς τὰ σωματικὰ πάθη, καὶ εἰς τὰ τῆς γῆς πράγματα. Ἐκείναι ἀναμφιβόλως εἰς ἃς ὁ φιλόυλος καὶ Φιλήδονος βίος ἐλαφροτέραν ἐπιφέρει τῶ ἐπιρροίῳ καὶ ἐπίχυσιν.

Ἔειπαν περὶ τῶν παλαιῶν Λακεδαιμονίων (88), ὅτι δὲν ἦτον πολλὰ θαυμασὸν

(88) Ἄυτό τὸ εἶπεν ὁ Ἀθηναῖος Ἀλκιβιάδης, ὅστις ὄμως τῶ ἀρετῶ εἰς τῆς ἀσαρτιάτας ἔπεκολλῶσεν, ἀποδῆς τῶ μεγαλοψυχίαν αὐτῶν πλέον εἰς τῶ μισοταλαιπωρίαν, παρὰ εἰς τὸ φιλελεύθερον. Ἔειπε γάρ: ΜΗΔΕ'Ν ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ ΠΟΙΕ'ΙΝ ἌΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΥΣ ἈΔΕΩΣ ἘΝ ΤΩ ΠΟΛΕΜΩ ἈΠΟΘΝΗΣΚΟΝΤΑΣ: τῶ γὰρ ἐκ τῶν

πὸν ἂν μὲ τόσω ἐκείνοι μεγαλοψυχίαν εἰς τῆς παλέμας ἔφεροντο. Πεπαιδευγῆ- μένοι ὄντες εἰς μίαν ἐπίπονον καὶ ὑπόσκληρον ἀνατροφῶν παιδιόθεν, δὲν εἶχον παραπολλὰς τὰς ἀφορμὰς νὰ εἶναι τόσον φιλόζωοι, ὥστε νὰ ἐκταράσσωνται περὶ σῶς, καὶ νὰ ὑπερδειλιῶσιν εἰς τῶ τῆ θανάτου προσέγγισιν. Τίνας εἶχον αὐτοὶ τόσον γλυκερὰς καὶ θελητικὰς βιωτικὰς τρυφὰς τε καὶ ἀπολαύσεις, διὰ νὰ φοβίζονται πολλὰ καὶ νὰ ἐπαδημονῶσιν, ἐπειδὴ ἔμελλον νὰ τῆς σερηθῶσιν; Ἀνατεθραμμένοι βρεφόθεν εἰς μίαν κατάσασιν ζωῆς καρτερικῆς καὶ ἀνδρώδους, μηδὲν μετρῶντες ἴδιον κατὰ μέρος, νομίζοντες κατὰ τῆς πατρώας θεσμῆς τῶ σωτηρίαν τῆς πατρίδος, ὡς τὸ ἀγαθὸν τῶν ἐπὶ γῆς

10 *

τὸ

„ΝΟΜΩΝ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙ'ΑΝ ἈΠΟΔΙΔΡ'ΕΚΟΝ-
 „ΤΕΣ, ΘΑΝΑΤΟΝ ὙΠΕ'Ρ ΤΩΝ ΠΟ'ΝΩΝ
 „ΕΧΟΥΣΙ ΠΡΟΘΥ'ΜΩΣ ἈΛΛΑ'ΤΤΕΣΘΑΙ. (Παρά
 Ἀίλιαν: τῶν τοῖς περὶ Παικίλ: Ἴσορ: Βιβλ: ΙΓ. Κεφ:
 λη.) Ἦν δὲ Λακεδαιμόνων πόλις τῶν ἐν Πελοπον-
 νήσῳ εἰδοξοτάτη, ἣτις ΣΠΑΡΤῆ πρότερον ἐκαλεῖ-
 το: ὅθεν εἰ αὐτοὶ τὸ πρῶτον ΣΠΑΡΤΙΑ'ΓΑΙ, ὕστε-
 ρον καὶ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟ'ΝΝΙΟΙ μετωνομάθησαν, καὶ ΛΑ-
 ΚΕΔΑ'ΜΟΝΕΣ, καὶ ΛΑ'ΚΩΝΕΣ. (Ὅσα Στέφ. Βε-
 ζάντ:)

τὸ ἀκρότατον, καὶ ἐλευθεριάζοντες πρὸς
 πατρὶν ἄλλω ἢ ἑαυτῶ καὶ ἐντρούφῃσιν, δὲν
 ἀπέβλεπον τὸν θάνατον ὡς σύμπτωμα
 τῶσον φοβεῖσθαι, ἀλλ' εὐζώνοι μὲν σερρεὸν
 πόδα τὸν προσιώτων γενναίως καὶ ἀτα-
 ράχως, καὶ ἀνεκπλήκτως, εἰς πᾶσαν τε
 καὶ παντόιαν περίσσειαν. Ἐξ ἐναντίας οἱ
 Συβαρίται (89) ἐπειδὴ ὅλως δι' ὅλου εἰς
 τὴν ἡδυπάθειαν ἀνετρέφοντο, καὶ ἔξω
 ὑποδεδαλωμένοι εἰς τὴν τρυφὴν καὶ σπα-
 τάλιω, ἀκόλαστον ἦτον νὰ εἶναι πολλὰ
 δαιλοὶ

(89) ΣΥΒΑΡΙΤΗΣ, τῆ ἐποικῆ πατρὶς ἢ ΣΥΒΑΡΙΣ,
 πόλις ἐν τῇ κατωτέρᾳ Ἰταλίᾳ, ἢ μακρῶν ἀπέ-
 χεστα τῆς ΚΡΟΤΙΩΝΟΣ. Ἦσαν δὲ οἱ Συβαρίται
 ἄνθρωποι σαταλάοι καὶ τρυφηλότατοι καὶ πε-
 ρὶ αὐτῶν Ἰσέηται, ὅτι δὲν ἐβλεπον τὸν ἥλιον
 αἰατέλλοντα, κραίπαλα τες τὸ πάλυ τῆς νυκτός.
 Καὶ ὅτι ἐξώρισαν τὰς ἀλέκτερας ἀπὸ τῆς αὐτῶν
 πόλεως, διὰ νὰ μὴ τὰς ἐξυπνίσωσι, Φωκῆντες καὶ
 ἑρθερον. Διαγίνεται ὅτι ΣΜΙΝΔΥΡΙΔΗΣ ὁ Συβαρί-
 της περιοδύων ἀφ' ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, ἔστυρεν ἐπί-
 σω 18 καθ' ἑδὸν χιλίεσ μαγείρας, χιλίεσ Ὀρνιθωθή-
 ρας, χιλίεσ ἀλιεῖς (ἄλιαν: περὶ Πικίλ: Ἰσορ Βιβλ:
 III. Κεφ: κδ.) Ὁ αὐτὸς (λέγουσι) Σμίνδυριδης, ὑποζρώ-
 σαι ἀπαλιῶ καὶ τρυφερῶν σρωμνῶν ἀπὸ φύλων
 δεσπερῶν ῥόδων, καὶ κειμηθεῖς ἐπ' αὐτῆς, ὡς ἐξυ-
 πνίσθη, τῆσ ἀπεκλαίετο ὅτι ἀπὸ τῆσ τραχύτητῆσ
 τῆσ ζυῆσ, ἐγένετο τὸ τρυφερὸν αὐτῆσ σῶμα Φυ-
 σκαλίδας (ὁ αὐτὸς ἄλιαν: Βιβλ: Θ. Κεφ: κδ.)

δαιλοὶ περὶ τὸν θάνατον καὶ μικρόψυχοι
 τόσον, ὅσον οἱ Σπαρτιάται ἦσαν γενναῖοι
 καὶ ἀκατάπληκτοι. Ἐξ ἀνάγκησ ἔπρεπεν
 ὁ ΣΥΒΑΡΙΤΗΣ, γὰρ ὑποφρίττη, ἀκῶν
 μόνον τῶ θανάτῃ τὸ ὄνομα, καθὼς ὁ
 ΣΠΑΡΤΙΑΤΗΣ, καὶ πλησιάζων εἰς αὐτὸ
 τὸ πρᾶγμα ἐνιχύετο καὶ ἐκραταίετο. Δύο
 ἔθνη, τὰ κατὰ τὴν τοπικὴν θέσιν τῆσ
 ἐπὶ γῆσ οἰκήσεως, ἔχου τόσον μακρὰν ἀπ'
 ἀλλήλων ἀπέχοντα, κατὰ τὴν διάθεσιν
 τὴν ψυχικὴν ἦσαν ὡς ἀντίπεδες ἐν δια-
 μέτρῃ ἀντίθετα: ἡ αἰτία τῆσ διαφορῆσ
 φαίνεται πρόδηλοι. Ὁ Συβαρίτης ἄλλο δὲν
 ἐπεμελεῖτο, παρὰ πῶσ ἡδέεωσ γὰρ εἶναι, καὶ
 ἐπυμείνωσ ἔστρεμεν ἐν θυμῷ μείνωσ ὅτι μέλει
 νὰ ἀποθάνῃ ὁ Σπασοτιάτης τὸ περισσό-
 τερον ἐγυμνάζετο πῶσ δεόντως γὰρ ἀπο-
 θάνῃ, καὶ ἀκολέθωσ ὄντων ἐταραττετο
 ἐν τῶν ὅτι τελευταῖοι μέλει γὰρ παύσῃ γὰρ
 εἶναι. Ὁ ἐκείνησ εἶοσ ἦτον τὸ πλεον μίαν ζωὴν
 ἀλογος καὶ κτωάδης: ἡ ζωὴ ἢ τούτου
 ἦτον εἰασ βίωσ π' ἔον ἐυλογος καὶ ἀνθρω-
 πικὸς, καὶ κατὰ τινὰ τρόπον, βίωσ, ἐν
 ὅχι εἰτελῶσ Φιλόσοφος, καὶ εἰς τὰ
 προαύλια τῆσ Φιλοσοφίασ ἀναστρεφόμενος.
 Διὰ τῆστο δὲ καὶ οἱ ἔξω σοφοὶ, καὶ π' ὁ
 τῆτων

τέτων ὁ Πλάτων (90) ἀνόμασαν τὴν Φι-
 „ΛΟΣΟΦΙΑΝ ΜΕΛΕΤΗΝ ΘΑΝΑΤΟΥ ;
 καθὸ, ὅχι μόνον ἡ Φιλοσοφία διδάσκει
 τὰς αὐτῆς τροφίμους, πῶς πρέπει κατὰ
 τὸν ὀρθὸν λόγον διευθύνοντες τὰς ἑαυτῶν
 πράξεις καὶ ἐργασίας νὰ ζοῦν, ἀλλὰ καὶ
 πῶς καλῶς καὶ ἐπαινετῶς πρέπει νὰ ἀ-
 ποθνήσκουσι : καὶ τῆ Φιλοσοφικῆ κανόνος
 ἡ δυνάμις πᾶσα εἰς τὰτα σηρίζεται, εἰς τὸ
 νὰ προεξασκηθῆται, καὶ νὰ προγυμνάζων-
 ται οἱ ἄνθρωποι, μετὰ σπουδῆς καὶ ἐπιμε-
 λείας, περὶ τὸν Θάνατον καθ' ἑκάστην ἡ-
 μέραν καὶ ὥραν, εἰς ὅσα ἐπιχειρίζονται,
 ἢ προαμρῶνται, ἐν ὅσῳ ζῶσι, διὰ νὰ ἐπισ-
 Φραγίσου ἐυδαιμόνως τὴν ἑαυτῶν ζωὴν,
 ὅταν ἔλθῃ ἡ σιγμῆ, ἢ ὁποῖα ἀφένκτως
 μέλλει νὰ ἔλθῃ.) νὰ ἀποθάνωσι. Πῶς δὲ
 καὶ τινὶ τρόπῳ γίνεται, ἢ τῶ ὄντι Φιλο-
 σοφικῆ αὕτη τῆ θανάτε προγυμνασία καὶ
 προεξάσκησης ; Σήμερον νὰ νεκρώσης ἐν
 πάθος, αὐριον ἄλλο σήμερον νὰ χαλινώ-
 σης τὴν ἐπιθυμίαν τούτῳ, αὐριον ἐκεί-
 νῳ σήμερον νὰ καταλείψῃ τὴν ἀλαστο-
 νείαν καὶ τὸν τύπον, αὐριον νὰ κοπάσης
 τὸν

τὸν θυμὸν καὶ τῶν ὀργιλότητα, μετὰ
 τὴν αὐριον, τὴν ἀπολασίαν καὶ ἀσέλγειαν,
 τὴν πλεονεξίαν καὶ φιλοχρηματίαν, τὴν
 γαστριμαργίαν καὶ ἀκρασίαν, τὴν φιλονει-
 κίαν καὶ ἔριδα τὴν βασκανίαν, τὸν φθό-
 νον, τὴν διπλόω, τὸν δόλον, τὴν μνησι-
 κακίαν, τὴν ἐχθροπάθειαν, καὶ καθ' ἑξῆς
 τ' ἄλλα ὁμοίως. Αὕτη εἶναι ἢ ὄντως Φι-
 λοσοφία, ἢ τοῦ θανάτε ἀσκησις καὶ με-
 λέτη : εἰς ἓνα λόγον ὁ τῶν παθῶν χωρι-
 σμὸς, καὶ ἢ τῶν προσκαίρων ἐπιθυμιῶν
 καὶ ὀρέξεων ἀπόσβεσις τε καὶ ἀπονέκρω-
 σις : καὶ ἢ μελέτη αὕτη κατ' ὀλίγον ὀλίγον εἰς
 ἕξιν προβαίνουσα, γεννᾷ εἰς τὸν ἄνθρω-
 πον τὴν ἐνψυχίαν καὶ ἀταραξίαν περὶ
 τὴν τῆ θανάτε ἐνθύμησιν ἕπειδὴ ὅστις
 ἐμπαιδαγωγηθῆ ἐπιμελῶς καὶ προεξασκηθῆ
 σωλόνως τὰ τοιαῦτα μαθήματα, δὲν εἶναι
 δυνατὸν νὰ θορυβῆται ποτὲ, καὶ νὰ ἀδημονῆ,
 καὶ νὰ τρέμῃ, ὅταν ἢ ἀκήῃ παρ' ἄλλου, ἢ ἀφ'
 ἑαυτῆ ἀναμιμνήσκειται καὶ ἀνατυπῆται
 τῶν ἡμερῶν τε τὸ τέλος. Ἐκείνος φοβεῖ-
 ται καὶ καταπτήσσει, ἐννοῶν ὅτι μέλλει
 νὰ ἀποθάνῃ, ὅστις ἔτε ἔμαθεν, ἔτε θέλει
 νὰ ἀποχωρηθῆ ἀπὸ τὰς ἐμπαθεῖς ὀρμας καὶ
 κινήσεις τῶν ἰδίων ἐπιθυμιῶν καὶ ὀρέξεων.
 „Οὐ Θέλουσα Ἀποσθῆναι Τῶν
 „Ἐπι-

(90) Ἐν τῷ Διαλ: εἰς ἐπιγραφὴν Φαίδων, ἢ περὶ ψυχῆς

„ΕΠΙΘΥΜΙΩΝ ἢ ΨΥΧΙ΄, ΦΘΗΕΙΤΑΙ
 „ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ. ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΩΡΙΣ-
 „ΜΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ. Ἄριστα καὶ
 σωφώτατα ἐπισφραγίζει τὸν λόγον ὁ μέ-
 γας Πατὴρ Ἀθανάσιος. (91)

Ἡ θλίψα δὲ δοκιμὴ καὶ κατάπιπρος τῶν
 ἀλληλοδιαδόχων παθῶν καὶ περιστάσεων,
 ὅσας διηνεκῶς ἐν ᾧ ζῶμεν αἰθανόμεθα,
 ἔπρεπε γὰρ παρασαίνειν τὴν ὥραν εἰς ἡμᾶς
 τῆς θανάτου μετὰ πολλῆς ἐνψυχίας: μά-
 λιστα μετὰ πόθου, ὡς μετὰ βασιιν ἀπὸ βα-
 ρυτάτης τινὸς ἀγχμαλωσίας, εἰς τὴν ἐλευ-
 θερίαν τὴν γλυκυτάτην καὶ πολυπόθητον.
 Πολλὰ δὲ εἰς τῆτο ἀφελεῖ, ἢ διὰ Συγκρι-
 σεως παράσασις τῆς ζωῆς τῆς παρέσης,
 τὴν ἐπαίαν ὅλοι δοκιμάζομεν, καὶ τῆς μελ-
 λήσης εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι πρέπει γὰρ ἐλ-
 πίζομεν. Ἡ ἐξ ἈΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΩΣ ἘΚ-
 ΛΟΓΗ προκρίνεται ὡς ἀσφαλεστέρα, ὅταν
 γίνεται μάλιστα μετὰ δύο πραγμάτων
 ἀντιφραμενῶν. Αὐτὴ ἦτον ἡ μέθοδος τὴν
 ὁποία ἐμεταχειρίθη ὁ προρρηθεὶς Σοφι-
 σῆς Πρόδικος (9.) διὰ γὰρ ἐλευσίαν ἀπὸ
 τὴν

τὴν κακίαν εἰς τὴν ἀρετὴν τὸν Ἡρώα,
 τὸν ὁποῖον εἶχε σκοπὸν γὰρ ἀφελεῖσθαι. Τὴν
 αὐτὴν μέθοδον παραπλησίως τὴν διὰ ΠΑ-
 ΡΑΘΕΣΕΩΣ, ἐμεταχειρίζετο καὶ ὁ θεσ-
 πέσιος Πατὴρ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος, διδάσκων
 αὐτὸς ἑαυτὸν, καὶ δι' ἑαυτῶ πάντας ἡμᾶς,
 πῶς γὰρ κρίνωμεν περὶ τῆς παρέσης ζωῆς,
 καὶ πῶς περὶ τῆς προσδοκαμένης, διὰς γὰρ
 μὴ κυριευόμεθα ἀπὸ μίαν ἀτοπον φιλο-
 ζαίαν, καὶ γὰρ μὴ φαραττώμεθα ἐννοῶντες
 ταύτης τῆς ζωῆς τὸ τέλος, ἀλλὰ τὴν μὲν
 παρῶσαν δεύτως γὰρ κατοικτείρωμεν καὶ γὰρ
 ἐλπιολογῶμεν, τὴν δὲ προσδοκωμένην,
 ἐν ἐλπίδι γὰρ περιμένωμεν, καὶ ἐνσεβῶς
 γὰρ ἐπιπροσθεμεν.

Διεζωγράφισεν ὁ μέγας καὶ Σοφίᾳ
 καὶ ἀγιότητι ἑυτος ἀνὴρ, τὴν ζωὴν ταύ-
 τὴν, ὅταν ἐπὶ γῆς ζῶμεν οἱ ἀνθρώποι,
 καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτῶ ἀνωτέρω (ἐκ
 τῆς Ἐγχειρίδος περὶ τῆς Χριστοῦ θεωρίας.
 Κεφαλ: Ἡ: ἐσημειάσαμεν (93). Καὶ πάλ-
 λιν δὲ ὁ αὐτὸς τὴν αὐτὴν ὁμοίως ἀκόνα
 ἐν ταῖς αὐτῶ ΜΕΛΕΤΑΙΣ ἐπαρέλαβε,
 σχεδὸν διὰ τῶν αὐτῶν λέξεων: δεικνύς
 ὍΣΗΣ

(91) Ἀθαν: Λόγ: κατὰ Ἐκκλ:.

(92) Ὅσα ἀνωτ: ἐν Σημειάσει (31.)

(93) Ὅσα Σημ: (64)

„**ΨΟΗΣ ΠΙΚΡΙΑΣ Ὁ ΒΙΟΣ ΟΥΤΟΣ**
 „**Ἐστὶν ἄναπλεως.** Ἄυτὸς ἐν περι-
 τῆς ἐν τῷ βίῳ τῷ μακρῶς αὐτῆ πα-
 ρεπιδημίας ἐπιποτνιόμενος ἀνεβόα (94)
 „**Ἀχθεινὸς ἔμοι κτήριε μου, Ἀχθεινὸς**
 „**μοι λίαν ὁ βίος οὗτος ἔστι βίος ἄστα-**
 „**θμητος, βίος ἐπὶ κηρος, βίος ἐπὶ μοχ-**
 „**θος, βίος ἀκάθαρτος, βίος ἐν ᾧ κυ-**
 „**ριεῖται μὲν τὰ κακά, ἔτυραννεῖ δὲ ἡ**
 „**ἠπερηφάνια· βίος πλήρης ἀθλιότητος**
 „**καὶ ἀπάτης· ὄν, οὐδὲ βίον εἶκοῦς ὀνο-**
 „**μάζειν αὐτὸν ἄλλα θάνατον, ὅς ἐν ᾧ**
 „**ἐν μεταβολαῖς καθ' ἑκάστην ῥοπήν**
 „**θνήσκουσι ποικίλαις, καὶ ἐν παντοίοις**
 „**εἰδεῖσι θανάτου ἀπονεκρῶμενοι. Ἐφ'**
 „**οἷς ἐπρόθετε: μή τοιγε δὴ, τὸ τοῦ ὄπερ ἐν**
 „**τῷ κόσμῳ βιοῦντες διατελοῦμεν, ζῶν**
 „**ἐπιεστὶν ὀνομαζέειν; ἦν οἱ μὲν χυμοὶ**
 „**ἐξοιδαίνουσι τὰ δ' ἀλήθην κατισχναίνου-**
 „**σι, κἄτσοι δ' ἐξαγαίνουσιν, ἄηρ δ' ἐκ-**
 „**νοσιζει, τροφή δ' ἐξοϊκοῖ, νηστεία δ'**
 „**ἐκτῆκεῖ, τρυφή δὲ χαλνοῖ, ἄνια δ' ἐκ-**
 „**δαπανᾷ, μέριμνα δὲ στενοχωρεῖ, πα-**
 „**στῶν δ' ἀμβλύνει, πλοῦτος δ' ἐκφυ-**
 „**σιοῖ, ἡ πενία δὲ ταπεινοῖ, ἡ νεότης**
 „**δ' ἐπαίρει, τὸ δὲ γῆρας ἀποκυρτοῖ, ἡ**
 „**δ' ἀσθενεία φράτει, ἡ δὲ ἀγῆ πῆρες**
 „**καὶ τὰ ὑταγέμηνα τὰ χαλεπὰ πάντα μα-**
 „**νιωδῆς ἔσχατον ὁ θάνατος ἐπιῶν**
 „**ἀπεκδέχεται: ἐξ ἧν ἀπάντων εὐλογώτα-**

τα

(94) Λύγ: ἐν ταῖς Μελέτ: κεφ: κα.

τα συμπερρίνει, ὅτι ἡδὲ βίος ἀπλῶς ποί-
 πει ὁ ταῦτος βίος γὰρ ὀνομάζεται, ἀλλὰ
 μετὰ τῆ προσδιορισμῶ, mors vitalis, et
 vita mortalis. βίος γὰρ λέγεται θανατι-
 κός, ἡ βιωτικός θάνατος.

Μετὰ τῷ περιγραφῶ τῆ δε τῆ βίῳ,
 ἐγγυῶ ἀμέσως ὁ αὐτὸς Θεότατος Πατήρ
 (95) ἐπιχαρισθεῖς γὰρ περιγράψῃ καὶ τῷ
 τῆ μετὰ τὸν παρόντα βίῳ μακαρίαν καὶ
 τρισσευδαίμονα λῆξιν, ἐνθὺς, μόνον ἐνδυ-
 μηθεῖς αὐτῶ, ὡσπερ ἐνθὺς γεγονῶς ὑπὸ
 ἀβρότητα χαρῶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἐπανέβησεν.
 „**ὦ σὺ, ἡ μακαρία ζῶν ἐκείνη ἦν ὁ**
 „**θεὸς ἠτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν!**
 „**ὦ ζῶν ζῶν ἡ τῶ ὄντι καὶ ζῶσιμος!**
 ζῶν μακαρία, ζῶν ἀσφαλῆς καὶ βεβαία;
 „**ζῶν γαλήνιος καὶ εἰρηναία, ζῶν ὠραι-**
 „**ότατη, ζῶν καθάρη, ζῶν πάναγνος,**
 „**ζῶν ἀγία, ζῶν θύνατον ἀγνοῦσα,**
 „**ζῶν ἀγῆν μὴ δοκιμάζουσα! κηλιος**
 „**ἀνετ. ἀνετ ἀλγοῦς, ἀνετ ἀιχθηδόνος,**
 „**ἀνετ διαφθορᾶς, ἀνετ ταραχῶ καὶ**
 „**συγχύσεως, ἀνετ τροπῆς τε καὶ ἀλλοιω-**
 „**σεως! ζῶν ἀπάσης ἐτπρεπείας, καὶ**
 „**κοσμιοτήτος, καὶ ἔγταξίαν ἔμπλεως!**
 „**ἐν ἡ ὅ τδεις ὁ ἀνωστάμενος καὶ ἀν-**
 „**τιβαίνων· ἐνθα θεῶν ὄντων, τὸ**

εἰς.

(95) Λύγ: αὐτόθ: κεφ: κβ.

„ΕΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΝ ἘΦ΄ ἌΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΡΟΝ·
 „ἘΝΘΑ Ἡ ἈΓΑΠΗ ΤΡΑΛΕΙΑ, Ἡ ΧΑΡΑ ἈΔΙΑ-
 „ΚΟΠΟΣ, Ἡ ὈΔΥΝΗ, Ἡ ΛΥΠΗ, Ὁ ΣΤΕΝΑΙΜΟΣ,
 „ΚΑΙ Ὁ ΦΟΒΟΣ ἈΠΕΔΡΑ. εἶθα τὸ σκότος
 „ἔξελιπε, τὸ φῶς ἄδυτον, ἡ ἡμέρα αἰώ-
 „νικα, καὶ τὸ πνεῦμα τοῖς πᾶσι ἐν ἔνθα
 „θεὸς πρόσωπον πρὸς πρόσωπον κατὰ-
 „τάσσεται, εἶθα, διὰ τροφῆς, τῆ τοιαύδε
 „ζωῆ προσηκῆσης, ἀδιαλείπτως ὁ νοῦς ἐκ-
 „πικαίνεται καὶ κερέννυται.

Ἀφ' οὗ τῶ τοιαύτῳ μακαριωτάτῳ
 ζωῶ ὁ θεσπέσιος, κατὰ διάνοιαν χεδιά-
 σασ ὅπως ἐν ἀνετύπωσεν, ἐφεξῆς ἐπισρέ-
 φει καὶ εἰς τὰς ἐνδοτέρας τῆς ἑαυτῆ ψυ-
 χῆς διαθήσεις, καὶ ἀνακαλύπτει, πόσον
 ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναλυπώσεως καὶ μόνης ἡσαλ-
 λασε καὶ ὑπερεθαιδουώθη τὸ πνεῦμα ἡ. (96)
 „ὩΣ ἈΓΑΠΗΤΟΝ ΜΟΙ ἜΣΤΙ (λέγει) ΤΟ ΠΡΟΣ
 „ΤΗΝ ΣΗΝ, Ὁ ΖΩΗ ΜΑΚΑΡΙΑ, ἘΝΑΤΕΝΪΖΕΙΝ
 „ΔΑΜΠΡΟΤΗΤΑ· ΤΕΡΠΝΟΤΑΤΑ ΜΟΙ ΤΑ ἈΓΙΑ-
 „ΘΑΣΟΥ, ἘΚΘΥΜΩΣ ἈΥΤΩΝ ΚΑΤΕΦΙΕΜΕΝΩ
 „ὍΣΩ ΜΑΛΛΟΝ ἸΣΧΥΩ ἈΥΤΑ ἈΝΑΣΚΕΠ-
 „ΤΕΣΘΑΙ, ΤΟ ΟΥΤΩ ΠΛΕΟΝ ἘΚΛΕΪΠΩ ΤΩ
 „ΠΕΡΙ ΣΕ ἘΡΩΤΙ, ΚΑΙ ΣΦΟΔΡΩ ΤΩ ΠΟΘΩ,
 „ἘΝ ΤΗ ἩΛΥΣΤΗ ΣΟΥ ἘΠΑΝΑΜΝΗΣΕΙ, ὩΣ
 „ΔΙ' ἈΝ ἘΝΗΔΟΜΑΙ ἈΡΕΣΚΕΙΜΟΙ ΤΟΙΝΤΥΝ,
 „ἈΡΕΣΚΕΙΜΟΙ ΤΟΥΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ὈΦΘΑΛ-
 „ΜΟΥΣ

„ΜΟΥΣ ΠΡΟΣ ΣΕ ἄσπιν, ΤΗΝ ΤΗΣ ΔΙΑ-
 „ΚΟΙΑΣ ΜΟΥ ῬΟΠΗΝ ἸΠΤΕΪΝΕΙΝ, ΤΗΝ ΤΗΣ
 „ΨΥΧΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΝ ἘΠΙΔΙΑΜΟΡΦΟΥΤΗ· ἩΛΥ-
 „ΜΟΙ ΤΟ ΠΕΡΙ ΣΟΥ ΛΑΛΕΪΝ, ΠΕΡΙ ΣΟΥ
 „ἈΚΟΥΕΙΝ, ΠΕΡΙ ΣΟΥ ΓΡΑΦΕΙΝ, ΠΕΡΙ ΣΟΥ
 „ΔΙΑΔΟΓΙΖΕΣΘΑΙ, ΠΕΡΙ ΤΗΣ ἘΝ ΣΟΥ ΜΑΚΑ-
 „ΡΙΟΙΗΤΟΣΤΕ ΚΑΙ ΔΟΣΗΣ ὍΣΗΜΕΡΑ ἈΝΑ-
 „ΓΙΝΩΣΚΕΙΝ, ΚΑΙ ΤΑ ἈΝΑΓΙ-ΩΣΚΟΜΕΝΑ
 „ἘΠΑΝΑΠΗΜΠΑΖΕΣΘΑΙ, ὩΣ ἂν ὄυτῶς ἔχοι-
 „μι, ἀπὸ τῶν τούτῳ ἐπικηρύτου καὶ οἰχη-
 „σομένου τούτῳ βίῳ φλογμῶν τε καὶ
 „κινδύτων καὶ ἰδρωτῶν, ἐπὶ τὴν ἔκ-
 „τῆς ἰατρικῆς σου ἄγρας ζωτικῆν
 „ἀναψυχῆν μεταστῆναι, καὶ μεταστᾶς
 „ἘΝ ΤΟΥΣ ΣΟΥΣ ΚΟΛΠΟΙΣ ΤΗΝ ἈΠΕΙΡΗΚΕΙΑΝ
 „ἩΔΗ ΚΕΦΑΛΗΝ, ΚΑΝ ἘΠὶ ΣΜΙΚΡΟΝ ἈΝΑ-
 „ΚΛΙΝΑΙ, Ὁ ΜΕΤ' ἈΥΤΑ ΚΟΙΜΗΘΗΣΟΜΕ-
 „ΝΟΣ ΚΑΙ ὙΠΝΩΣΩΝ.

Ἰδὲ δὴ τελευταῖον καὶ τὸ ἐκ τῆς
 ΠΑΡΑΘΕΣΕΩΣ παράγγελμα καὶ ὑπόμνημα
 τὸ ὑπὲρ πάντα ἰχυρόν καὶ δραστήριον φάρ-
 μακον, πρὸς ὕφεσιν καὶ ἀπαλλαγὴν τῆ πε-
 ποιτῆ καὶ αλόγου φόβου, ὅστις ἐκταράτ-
 τει καὶ καταθρομβεῖ τὰς τῶν καθ' ὑπερ-
 βολὴν φιλοζώων καὶ φιλοκόσμων ψυχῶν,
 ὅταν ἐνθυμοῦται τὸν θάνατον. Ἡ τῆ
 τοιαύτη φόβου ἰασις, κοινότερον μὲν ἤρτη-
 ται, εἰς πάντα ἀνθρώπον λογικόν, σωφ-
 ρονικόν, καὶ νοήμονα ἀπὸ τὸν τρόπον, καθ'
 ὃν διεξάγει τῆς παρῆσης αὐτῆ ζωῆς τὰς
 ἡμέ-

ἡμέρας καλῶς καὶ δικαίως πολιτευόμενος·
 ἔξαιρέτως δὲ, εἰς τὸν πιστὸν καὶ εὐσεβῆ
 χριστιανὸν τὴν αὐτὴν ἐξέτασιν ἀσυγκρίτως
 δραστηώτερον ἀποτελεῖ, ἢ ἐν ἀγαθῷ τῷ
 σωιδότι ἀκαταίχως ἐλπίς, ἣ ἔχει ἐκ
 τῆς αὐτῆς πίστεως, ἢ ἡ βεβαιωτάτη προσ-
 δακία τῆς μελέτης τρισευδαίμονος λήξεως.
 Τετέστιν ἢ ἐνταῦθα κατόρθωσις τῆς ἀρε-
 τῆς, καὶ ἢ μετὰ ταῦτα ἀπεκδοχὴ τῶν
 ἐκεῖ βραβείων καὶ ἀνταποδόσεων, ἣν ἀδι-
 σάντως πρέπει νὰ περιμένῃ ὁ τῷ ὄντι
 χριστιανὸς ἐὰν δὲν παίξῃ τὸ ὄνομα. Ναι·
 φοβερὸς εἶναι ὁ θάνατος, καὶ τὰ ἐκεῖ-
 θεν ὡς ἔγραψεν ὁ μέγας Ναζιανζιανὸς·
 (97) εἶναι πόλλα φοβερά τῷ ἄνθρω-
 πῷ, τοῖς ἐντετυθέν τεκμαιρο-
 μένοι· ἀλλὰ πότε μάλισα; καὶ εἰς
 ποῖον ἄνθρωπον; τότε πάντως, καὶ εἰς
 ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον, τῷ ὁποῖα ἢ σωεί-
 δησις βεβαρυμένη ἔσα ὑπὸ πλήθους ἀνο-
 μιῶν, ἐσερήθη καὶ τὴν προαίρεσιν τῆς
 μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς, καὶ τὴν ἐλπίδα
 τῆς ἀφέσεως ἢ τῆς σωτηρίας. Ναι ἀλη-
 θῶς, τὰ ἐκεῖθεν εἶναι φοβερά, ὅταν τὰ
 ἐνταῦ-

ἐνταῦθα εἶναι κατεγνωσμένα· „Ο ΤΟΥ
 „ΘΑΝΑΤΟΥ ΦΟΒΟΣ ΛΥΠΕΙ ἄΝΔΡΑ
 „ΚΑΤΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΟΝ ὑΠΟ ΤΗΣ
 „ΙΔΙΑΣ ἑΑΥΤΟΥ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ.
 Ἄλλ' ὅταν ἡ ψυχὴ, περιφράττεται καὶ
 κατασφαλίσσεται ἑαυτῷ διὰ γνησίας καὶ
 εὐκρινῆς μετανοίας τῶν ἐξημαρτημένων,
 εἴη μὲ τὸν τῷ Θεῷ φόβον, καὶ ἀποβλέπει
 εἰς τὴν θείαν ἀντίληψιν, καὶ ἀπειράγαθον
 χάριν, τότε ἀπὸ τῆς σκιᾶς τῆς ἐπερχο-
 μένης σωματικῆς τέτης θανάτου δὲν θορυ-
 βεῖται, διότι ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ
 βλέπει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. (98) Ἐὰν γάρ
 „ΚΑΙ ΠΟΡΕΥΘΩ ἔΝ ΜΕΣΩ ΣΚΙΑΣ
 „ΘΑΝΑΤΟΥ, ΟΥ ΦΟΒΗΘΗΣΟΜΑΙ ΚΑ-
 „ΚΑ, ὅΤΙ ΣΥ ΜΕΤ' ἘΜΟΥ Εἶ. Τότε
 σοχάζεται ἡ ψυχὴ τὸν θάνατον ὄχι ὡς
 μίαν πανόλοιθον πτώσιν, εἰς τὴν κα-
 ταμονίᾳ ἀνεξέγερτον, καὶ ἔμμονον εἰς τὴν
 καταφθορὰν ἀλλ' ὡς μίαν διάβασιν ἀπὸ
 ζωῆς εἰς ζωὴν, ὡς πορείαν πρὸς ἄλλω διάφο-
 ρον διαγωγῆν (Ἐὰν πορευθῶ :) ὡς με-
 τάσασιν καὶ μετοίκησιν, ἀπὸ τῶν σκυθρω-
 πῶν καὶ λυπηρῶν τῶν βίᾳ τέτης, εἰς τὰ χρη-
 σότερα

(97) Ἐπισ: Εὐδοξίῳ Ῥήτορι.

(98) Ψαλμ: ΚΒ. 4.

5ότερα κῆ θυμηρέερα τὰ ἐκείνα. Τότε γόν
 κρίνει, ὄχι ὡς θάνατον κυρίως, ἀλλ' ὡς μίαν
 ΣΚΙΑΝ ΘΑΝΑΤΟΥ: ἐπειδὴ πληροφορεῖ-
 ται, εἰς τὸ εἰρημένον: (99) Ὁ ΠΙΣΤΕΥΩΝ
 Εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, οὐ μὴ
 ἀποληταῖ ἄλλ' ἔχει ζωὴν αἰω-
 νιον. Καὶ εἰς τὸ ἄλλο: (100) Ὁ ΠΙΣ-
 ΤΕΥΩΝ Εἰς ἑμέ, καὶ ἄποθάνη
 ζήσεται.

Εἰς τιὸν τοιαύτω ψυχῶ, κῆ ὁ κόσ-
 μος ἐσαυρώθη, κῆ ἡ ψυχὴ αὐτὴ ἐσαυρώ-
 θη εἰς τὸν κόσμον, κατὰ τὸν Ἀπόστολον:
 Ἐμοῖ ὁ κόσμος ἔσταυρωταί,
 καὶ γὰρ ἐγὼ ἐστὼς κόσμος. (101) Νενεκρω-
 μένη αὐτὴ ἤδη ἐπὶ τῆς γῆς, τοιαυτοτρόπως ζῆ,
 ὡσαν ἂν δέν ἐζῆ, διότι δέν ζῆ αὐτὴ εἰς
 τὰ σωματικὰ ὑποβρυχίως βεβυθισμένη,
 ἀλλὰ ζῆ ὁ Χριστὸς ἐν αὐτῇ ἐνοικῶν διὰ
 τῆς ζωτικῆς κῆ φερεσβίης διωάμεως τῆ
 πνεύματος: (102) ΖΩΕ ΔΕ ΟΥΚΕΤΙ ἔγω,
 ζῆ δὲ ἐν ἑμοῖ Χριστῶς. Ἡ ταύ-
 τῆς ζωῆ, εἶναι ἡ πίστις αὐτῆς: Ὁ ΔΕ
 ΝΥΝ

(99) Ἰωάν: Γ. 16. 36.

(100) Αὐτ: ΙΑ. 25.

(101) Πρὸς Γαλάτ: 5. 14.

(102) Αὐτ: Β. 20.

ΝΥΝ ΖΩΕ ἔν σῶματι, ἔν πίστει
 ΖΩΕ ΤΗΙ ἔν Χριστῶι Ἰησοῦ. Ὅθεν
 κῆ ἐπιθυμεῖ ἡ τοιαύτη ψυχὴ, νὰ ἀπο-
 λυθῆ μίαν ὥραν ταχύτερον, ἀπὸ τὸ σαρ-
 κινον τῆτο σκῆος, κῆ νὰ κατασαθῆ ἐλευ-
 θέρωτέρα, διὰ νὰ σωαφθῆ μετὰ Χριστῶ,
 ὅστις εἶναι ἡ ἀληθινὴ ζωῆτης. ΕΠΙΘΥΜΩ
 ἀναλυταί καὶ σὺν Χριστῶ εἶναι.
 (103) Διότι ἔχουσα ἰδίαν ζωὴν αὐτὸν τὸν
 Χριστὸν τὴν μὲν παρῆσαν ζωὴν λογίζεται
 (*) ΖΗΜΙΑΝ, τὸ δὲ ἀποθάνειν
 κέρδος. Καὶ μετῆσα τιὸ ἀναβολὴν
 καὶ ἀργυπορίαν τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς,
 ὡς βαρυτάτω αἰχμαλωσίαν, ταλανίζει
 ἑαυτὴν μετὰ τῆ Ἀποστόλου (104) λέγουσα:
 ΤΑΛΑΙΠΩΡΟΣ Εἶ ὁ ἄνθρωπος!
 τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώμα-
 τος τοῦ θανάτου τούτου; ὄχι
 ἐκ τῆ θανάτου τῆ σώματος, ἀλλ' ἐκ τοῦ
 σώματος τοῦ θανάτου. Διότι δέν
 λυπεῖται τὸν θάνατον, τὸν ὁποῖον ἤδη κῆ
 ζητεῖ, κῆ ἐπικαλεῖται, ἀλλὰ βαρύνεται τὸ
 11 θνη-

(103) Φιλιπ: Α. 23.

(* Αὐτ αὐτ: 21.

(104) Πρὸς Ῥωμ: Ζ. 24.

θυητὸν αὐτὸ σῶμα, καὶ ποθεῖ τὴν ὥραν,
 τότε καὶ τὸ ἀποθέσει, καὶ καὶ τὸ ἀναλαβὴν
 ἐφεξῆς τελειότερον, καὶ παντὸς πάθους ἀ-
 νώτερον.

Ἀλλὰ ποῖα ψυχὴ εὐρίσκειται τοιαύ-
 τῆ, οἷα ἡ ψυχὴ ἢ τῆ Παύλου; μάλιστα ὁ
 Παῦλος ἐδίδασκει καὶ εἶναι οἱ πάντες οἷος
 „αὐτός. ΜΙΜΗΤΑΙΜΟΥ ΓΙΝΕΣΘΕ: (**)
 Πάλιν αὖ ὁ Χριστιανὸς δὲν φθάσῃ εἰς τὸν
 κολοφῶνα τῆς τοιαύτης τελειότητος, χρέος
 ἔχει καὶν καὶ σπιδάσει καὶ καὶ ἀγωνίζεται,
 ὅσον εἶναι δυνατὸν, καὶ πλησιάσῃ τῆτο λέ-
 γω: αὖ δὲν ἀξιάται ὁ Χριστιανὸς καὶ ἔθῃ
 εἰς τὰ ὑψηλὰ μετὰ ἐκείνα τῆ Ἀποστόλου,
 ὡσεὶ καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἶναι ΤΟ ΖΗΝ
 ΧΡΙΣΤΟΣ, ΚΑΙ ΤΟ ἈΠΟΘΑΝΕΙΝ ΚΕΡ-
 ΔΟΣ, χρεωθεῖ τῆλάχισον κατὰ τὴν πί-
 σιν τὴν ὁποῖαν ἐπαγγέλλεται καὶ ὁμολογεῖ,
 καὶ ἐνπερὶ αὐτῆ ΤΟ ΖΗΝ Χριστιανικῶς,
 καὶ ΤΟ ἈΠΟΘΑΝΕΙΝ καὶ μὴ τὸ κρήνη ἐη-
 μίαν, μηδὲ καὶ λυπηταί, καὶ καὶ ἀδημιση
 καὶ καὶ ἐκταράττεται εἰς τὴν ἐπέλευσιν τῆ
 „θανάτου, ΚΑΘΩΣ Οἱ ΛΟΙΠΟΙ Οἱ ΜΗ
 „ΕΧΟΝΤΕΣ ἘΛΠΙΔΑ. (105)

Ω

(**) Α. Πρὸς Κορινθ. Δ. 9.
 (105) Α. Θεσσαλον: Δ. 13.

Ω Χριστιανέ: ἡ πίστις Σε πρέπει καὶ
 ῥιζώσῃ τὸν φόβον τῆ Θεῆ εἰς τὴν ψυχὴν
 σε: ὁ τῆ Θεῆ φόβος πρέπει καὶ σφριζῆ
 τὴν φύλαξιν τῶν αὐτῆ ἐνταλμάτων εἰς
 τὴν καρδίαν σε: ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν
 καρποφορεῖ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς,
 διὰ τῆ χριστιανικῆς σῆ Πολιτεύματος: τὸ
 τοῖστον πολιτεύμα, διεγείρει εἰς τὸν ἔν-
 σε, τῆς ἄλλης ἐκείνης ζωῆς, τῆς μακα-
 ρίας καὶ τρισευδαίμονος, βεβαίαν καὶ σταθε-
 ράν τὴν ἐλπίδα καὶ ἡ ἐλπίς αὐτῆ ἐπιχύ-
 εσσα καὶ ἐνδυναμῆσα διὰ τῆς θείας χάρι-
 τος τὴν φυσικὴν σε ἀσθένειαν, θέλει γεν-
 νῶ εἰς τὴν καρδίαν σε τὴν δικαίαν καὶ
 ἔυλογον περιφρόνησιν τῆς πολιπαθῆς καὶ
 πολυωδύης τῆς ζωῆς, καὶ θέλει σε ἀ-
 παλλάξει ἀπὸ τὴν τέττα τῆ προσκαίρεσ σω-
 ματικῆς θανάτου περιττὴν ταραχὴν καὶ λύ-
 πην καὶ πτόησιν.

Καὶ ἐγὼ μὲν ἈΔΕΛΦΕ, πρὸς σε ταῦ-
 τα, καὶ παύω: Σὺ δὲ, ἀνεσοί, εἰάν θέλης,
 καὶ τὸ ἀντίδοτον, τὸ ὁποῖον (πρὸ τετρακοσίων
 χρόνων) κατεσκεύασεν ὡς ἔμπειρος ἰατρος,
 ὁ Σεβασμιώτατος θεολόγος καὶ ἱεροδιδά-
 σκαλος Ἰωσήφ ὁ Βρυέννιος, εἰς τὸν Αὐτο-
 κράτορα Μαρκῆλ τὸν Παλαμολόγον, διὰ

να θεραπεύση τιω λύπω τότε ὅπῃ ἐκεί-
νος ἔλαβεν ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς Νύμφης
αὐτῆ Ἄννης, καὶ να εἰσφέρῃ εἰς τιω αὐτῆ
ψυχῶ, καθ' ὑπερβολὴν παραχθέντος,
τὴν περὶ τὸν θάνατον ἀταραξίαν καὶ με-
τριοπάθειαν. (***)

Ἄπιθι τάχιον, ὦ Βασιλεῦ, καὶ λάβε
τῆς πνευματικῆς χαρᾶς τὴν ῥίζαν, καὶ
τῆς ἀγαθῆς ὑπομονῆς τὰ φύλλα, καὶ τῆς
ψυχικῆς εἰρήνης τὸν καρπὸν, καὶ τῆς
χήρας τὸ δικαίωμα, καὶ τοῦ ὀρφανῆ τὴν
κρίσιν, καὶ τῆ ἀχμαλύτῃ τὴν ἀνοχὴν,
καὶ τῆ ξένη τὴν πραότητα, καὶ τοῦ πένη-
τος τὴν ταπείνωσιν, καὶ τῶν ἐν δεσμοῖς
τὴν σωτηρίαν, καὶ τῆ νοσητος τὴν ἐυ-
χὴν: Καὶ πάντα τρίψας ἐν ἰγδίῳ ὑπα-
κοῆς, διάλυσον αὐτὰ μετὰ κοσκίνῃ τῶν
ἀγαθῶν λογισμῶν καὶ βαλὼν εἰς καθα-
ρὰν χύτραν τῆ νοῆς, πρόσθε καὶ ὕδωρ
τῆς ἀγάπης καὶ ὑποκάτωθεν τῆς χύτρας
ἀναψον τὴν φλόγα τῆ Θεῆς πάθος. Καὶ ὅταν
ἰκανῶς βράση, κενώσον αὐτὰ μετὰ προ-
σοχῆς

(***) Ἰωσήφ Βενέην: ἐν ταῖς αὐτῆ συγγραμμάσι τοῖς
ἐν Λειψία τὸ πρῶτον ἐκδοθεῖσιν Ἔτεσ ἀψξη ἐν
Τόμ: Β: Σελ: 296

σοχῆς, καὶ ῥίπισον μετ' εὐχαριστίας, καὶ με-
τάλαβε μετὰ κατανύξεως. Καὶ ἡ βρωσις
σε ἔσω, τὸ μεμνηθῆαι αἰεὶ τῆ Θεῆ καὶ ἡ
πόσις σε, τὸ διωεκῶς φιλεῖν τὸν Χριστὸν
καὶ ἡ δίαιτα πᾶσα, τὸ δι ὅλα δοξάζειν τὸ
πνεῦμα τοῦ Ἁγίου. Καὶ μὴ εὐραφῆς εἰς τὰ
ὀπίσω τὰς πάσας ἡμέρας τῆς ζωῆς σε.

Τῆτο τὸ ἀντίδοτον λίαν ὠφελεῖ εἰς
τὴν τῆς περὶ τῆ θανάτῃ ἀδημονίας καὶ λύ-
πης ἐξάλειψιν. Ἰδιαιτέρον ὅμως, εἴαν τις
μάλιστ' ἀτύχη, εἴτε διὰ παράτασιν ἡλι-
κίας ὑπερακμασάσης, εἴτε δι' ἐπίτασιν ἀ-
ρρώστιας ἐπισκηψάσης, πλησιάζων εἰς τὸ
τέλος τῶν ἡμερῶν τῃ, ὁ τοιοῦτος ἰχυρὸν
ἔχει καὶ δραστήριον ἀντίδοτον, ἀναφωνῶν
καὶ ἐπαναλέγων συχνάκις τὸ ἐφεξῆς δι-
σιχον, τὸ ὁποῖον γέρων τις ἐξεφώρει κλι-
νήρης ἐπὶ κλίνης ὀδυῆς αὐτῆ κατακέμενος:

Μεμνήμω θανάτῃ εὐτ' ἔζων νυνὶ δὲ
τελευτῶν,

Ζωῆς, ὃ θανάτῃ, μνήσομ' ἐν ἀρξομένης.
τὸ αὐτὸ χυδαιότερον:

Ζῶν εἶχον εἰς ἐνθύμησιν πῶς μέλλω
ἀποθάνω,

Τῶρ, ἀποθνήσκων, ἀφορᾷ πρὸς τιω
ζῶω τιω ἄνω.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σολ:	Στίχ:	'Αντί	'Ανάγνωθι.
15	18	ἤσαν	ἦσαν
19	24	Ἡ... Ἡ	ΜΟΙ Ἡ
30	19	γὰρ	γὰρ
46	23	ὦ	ὦ
54	1	ΡΟΥΜΕΝΟΣ	ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΟΣ
55	27	εἰς	εἰς ἐμὴν
59	26	τῆς Ἀσίας	τῆς Ἀσίας
60	13	τότα	τόσα
65	12	ἀφ' ἑ	ἀφ' ἑ
66	14	ἐδὲς	ἐδὲς
70	14	σιχηματίσαι	σιχηματίσαι
72	22	ανθρώπων...	ἀνθρώπων...
73	24	ΔΕΛΕΜΕΝΩ	ΔΕΛΕΜΕΝΟΙ
74	4	ἌΝ	ΑΥ
	13	εὐχαρισῆται	Ἐχαρισῶνται
	20	τε	αὐτῆ
76	4	καθεζόμενον	καθεζόμενον
73	17	ῥηθήσεται	ῥηθήσεται
81	9	ὁ Θεός	Μόνος ὁ Θεός
84	3	ῥεύματι	ρεύματι
85	18	μονοθάνατος	μονοθάνατος
	24	σαφέσενον	σαφέσενον
86	24	κυριεύμενος	κυριεύμενος
88	7	τὸ πρᾶγμα	τὸ πρᾶγμα κρήνη
	16	ἐνώλε	ἐνύλε
89	13	σιῶ	σιῶ
93	26	βαθμηδὸν	βαθμηδὸν
94	1	ἄλλο τι	ἄλλο τι
96	9	ἐφιλοσόφει	ὁ φιλόσοφος
101	14	σοχάζομαι	σοχάζομαι
105	24	Πλάτωνος	Πλάτωνος
111	23	φαίνατον	φαίνατον

ΠΑΡΟΡΑΪΜΑΤΑ

138	2	ἐπαχάδη	ἐπαχάδει
153	11	ζωυῆς	ζωῆς
154	12	ὍΣ	ὨΣ
155	12	ἌΙΧΘΗΔΟΝΟΣ	ἈΧΘΗΔΟΝΟΣ
